

AREMARK
KOMMUNE

Møteinnkalling

Utvalg: **Formannskap**
Møtested: Kommunestyresalen, Aremark rådhus
Dato: 07.02.2019
Tidspunkt: 17:00

Eventuelt forfall må meldes snarest på tlf. 69199600 eller på epost til post@aremark.kommune.no

Utvalgssekretær innkaller vararepresentanter. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Geir Ragnar Aarbu
Ordfører

Anne Mørk-Tønnesen
Utvalgssekretær

Saksliste

Utvalgs- saksnr	Innhold	Unntatt offentlighet
PS 10/19	Godkjenning av innkalling	
PS 11/19	Godkjenning av sakliste	
PS 12/19	Godkjenning av protokoll fra forrige møte	
PS 13/19	Kommuneplanens arealdel 2019 - 2031 - 1.gangs behandling - Høring og Offentlig ettersyn	
PS 14/19	Økonomiplan 2019-2022 - korrigerings	
PS 15/19	Rådmannens tilbakemelding på vedtatt budsjett	
PS 16/19	Oppfølging av budsjett vedtak for 2019 - offentlig avløp til Skodsberg og Buer hyttefelt	
PS 17/19	Nytt punkt 13.11 i Delegeringsreglementet for Aremark kommune	
PS 18/19	Søknad - Kjøp av industritomt Sommerø	
PS 19/19	Medlemskap i Klima Østfold	
PS 20/19	Orienteringer	
PS 21/19	Grunngitte spørsmål etter § 20 i reglement for utvalg	
PS 22/19	Forespørsler	

PS 10/19 Godkjenning av innkalling

PS 11/19 Godkjenning av sakliste

PS 12/19 Godkjenning av protokoll fra forrige møte

AREMARK
KOMMUNE

Arkiv: 141
Arkivsaksnr: 2017/267-23
Saksbehandler: Morten Høvik

Saksframlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Formannskap	13/19	07.02.2019

Kommuneplanens arealdel 2019 - 2031 - 1.gangs behandling - Høring og Offentlig ettersyn

Vedlegg

- 1 Planbestemmelser 9.10.2018
- 2 Plankart 19 oktober 2018
- 3 Planbeskrivelse 16.9.2016
- 4 Konsekvensutredning enkeltområder 31.1.2019
- 5 Konsekvensutredning - spredt bebyggelse 19.10.2018

Oppsummering av planarbeidet

Kommunene Rømskog, Aremark og Marker (RAM) besluttet å utarbeide kommuneplanene i et plansamarbeid. Det ble varslet oppstartet av planarbeidet 23.1.2014. Det er utarbeidet et felles planprogram for samfunnsdelen og arealdelen i RAM-kommunene som ble fastsatt av Aremark kommunestyre 11.9.2014. Planstrategi for RAM-kommunene og Samfunnsdelen for Aremark kommune ble vedtatt av Aremark kommunestyre 27.4.2017.

I perioden fra 2015 til og med 2017 har det kommet innspill til rulleringen av arealdelen. Det kom inn 31 områder/forslag som ble vurdert av formannskapet i møte 8.2.2018. I tillegg hadde formannskapet noen innspill. Det er utarbeidet en konsekvensutredning (KU) for disse områdene. Det er utarbeidet et eget appendix for utredning og oversikt over spredt bebyggelse i LNF-områdene. Konsekvensutredningen med appendix er lagt til grunn for utarbeidelse av plankart, planbestemmelser og planbeskrivelse til kommuneplan for Aremark.

Planarbeidet er gjennomført av Halden Arkitektkontor AS for Aremark kommune. Kommuneplandokumentene er utarbeidet av Halden Arkitektkontor AS etter innspill fra flere fagetater i Aremark kommune. Administrasjonen har gått gjennom plandokumentene og anbefaler oppdatering av planbeskrivelsen, og revidering av noen tema i planbestemmelsene og plankart før planen sendes ut på høring og offentlig ettersyn.

Administrasjonens vurdering

Fritidsbebyggelse:

Aremark kommune har i dag ca. 670 registrerte hytter. Det er i vedtaket fra formannskapet (FS) foreslått å konsekvensutrede og legge inn flere nye hytteområder i kommuneplanens arealdel. Samlet utgjør de hytteområdene som har kommet ut med grønn farge i konsekvensutredningen (KU) 606 dekar. Konservativt anslått vil dette gi rom for 100-200 nye hytter i planperioden. Rådmannen mener at omfanget på foreslåtte nye hytteområder samlet sett er for stort i planperioden sett i forhold til hva dette kan utløse av behov for nødvendig sosial og teknisk infrastruktur. Rådmannen mener bl.a. at den foreslåtte utbygging av boligbebyggelse og fritidsbebyggelse forutsetter en kapasitetsøkning på vannforsyningen. De områdene for fritidsbebyggelse som er kommet ut med gul farge i KU bør avvendes til etter planperioden – dvs etter 2031. Det innebærer for eksempel at det ikke uten videre legges opp til nye/utvidelse av hytteområder i tilknytning til Store Lee før etter 2030. **Rådmannen ser imidlertid at det kan være ønskelig med en utvikling også i denne delen av kommunen og anbefaler at man ser nærmere på disse områdene og vurderer om de bør eller kan reduseres/omarbeides/utredes nærmere dersom man velger å legge dem inn i planperioden.**

Hyttestørrelse:

En harmonisering med bestemmelsene i høringsforslag til de andre RAM kommunene innebærer en vesentlig økning av tillatt areal på fritidsboliger i Aremark sammenholdt med gjeldene planer. Formannskapet har tidligere signalisert at man bør kunne bygge ut fritidseiendommer opp til 145m² BRA. **Rådmannen mener imidlertid at man bør begrense størrelsen på de hyttene som ligger i byggeforbudssone mot vann og vassdrag til Haldenvassdraget og Store Lee til 100m² BRA, og at det ikke bør tillates nye fritidsboliger i denne sonen uten at dette skjer gjennom en regulering.** Når planen legger opptil å bruke «byggesirkler» med byggeområder for alle eksisterende fritidsboliger, så favner bestemmelsene også de fritidsboligene, som i tidligere kommuneplaner for Aremark lå som LNF-formål og som det gjennom flere tiår ikke har vært planmessig tilrettelagt for å utvide. Dispensasjonspraksisen for slike hytter har vært streng for utvidelser mot vassdrag/sjø og det har vært definert en øvre arealgrense på 80m² for hytte + 15m² for uthus/anneks.

Brygger

For fritids- og boligeiendommene som har strandlinje til Haldenvassdraget eller Store Lee har FS gjort vedtak at det skal være tillatt med brygge med 2 båt plasser/ fortøyningsplasser pr. grunneiendom. Bryggen skal være for landstigning og fortøyning av båt. Bryggen skal ikke ha bredde over 2m, og ikke lengde over 5m. Rekkverk er ikke tillatt. **En generell bestemmelse om brygger som foreslått vil etter rådmannens syn være i direkte strid med byggeforbudet som er foreslått mot vassdrag og kan dermed ikke fastsettes som en generell bestemmelse. Rådmannen foreslår i stedet at det utarbeides retningslinjer for dispensasjonspraksis for brygger til Haldenvassdraget og Store Lee.**

Boligbebyggelse:

Aremark har i underkant av 1400 innbyggere. Boligbehovet for å opprettholde en stabil befolkning/moderat befolkningsvekst anslåes til omkring 50 nye boliger i planperioden. Fra tidligere planer er det avsatt betydelige arealreserver. Innenfor tettstedsgrensen Fosby er det en vesentlig arealreserve for boliger. Utviklingen av Fosby som kommunesenter er tidligere pekt på som viktig for kommunen og det er utarbeidet en kommunedelplan for Fosby sentrum der tettstedsgrensen er definert. Planprogrammet for arealplanen peker på at Aremark har behov for et tydeligere sentrum. Et tydeligere sentrum ansees som et viktig element for videre utvikling bl.a. for å kunne utvikle sentrum som et sosialt møtested for innbyggerne, og redusere transportbehovet. Flere av de foreslåtte områdene utenfor tettstedsgrensen i Fosby innebærer dessuten omdisponering av dyrket mark. **Rådmannen foreslår at de innspill på boligområder som er kommet ut med grønn farge i KU innarbeides i planforslaget, men at det foreslått boligfeltet for Fosbyåsen (innspill nr. 2) reduseres i omfang før det innarbeides. Dyrket mark må skjermes i størst mulig grad.**

Landbruks-, natur- og friluftsområder (LNF)

Landbruks-, natur- og friluftsområder (LNF) i kommuneplanens arealdel er i utgangspunktet områder som skal brukes til tradisjonell landbruksvirksomhet eller områder som skal bli liggende som natur og/eller friluftsområder i kommunen. Dette er arealer som i hovedsak skal være ubebygget, eller bare bebygget med bygninger/anlegg som er nødvendig for tradisjonell landbruksvirksomhet eller for anlegg tilknyttet tradisjonelt, allment friluftsliv. I LNF-områder er det tillatt med bygge- og anleggsvirksomhet som har direkte tilknytning til **stedbunden næring**. Dette begrepet er knyttet til bygninger, anlegg eller bruk som det av hensyn til driften av landbruksnæringen er nødvendig å plassere på stedet. Annen næringsvirksomhet basert på utnyttelse av en landbrukseiendoms eget ressursgrunnlag vil også inngå i landbruksbegrepet. Kommuneplanen kan også angi LNF-områder med bestemmelser for å opprettholde eller tillate ny spredt utbygging av enkeltboliger, fritidshus og/eller spredt næringsvirksomhet. Etter plan- og bygningsloven § 11 -11 første ledd nr. 2 kan spredt utbygging bare tillates når formålet, bebyggelsens omfang og lokalisering er nærmere angitt i arealplanen. Fylkesplanen for Østfold, Østfold mot 2050 fastsetter følgende retningslinjer for spredt utbygging i kommunene:

- Som spredt utbygging regnes utbygging utenfor fylkesplanens senterstruktur
- Spredt utbygging skal skje i tilknytning til grender definert i kommuneplanens arealdel
- Spredt utbygging bør skje i tilknytning til eksisterende bebyggelse med tilgang til skoleskys og annen aktuell infrastruktur
- Spredt utbygging skal ikke skje på dyrka mark
- Spredt utbygging skal ikke skje nærmere enn 3 km fra tettstedsgrensen til nærmeste by
- Spredt utbygging skal ikke skje innenfor virkeområdet for rikspolitiske retningslinjer for Oslofjordområdet (RPR-O)
- Spredt utbygging kan bare skje under forutsetning av at den ikke kommer i konflikt med trafiksikkerhetshensyn, regionale friluftsinnteresser, miljøverninteresser, verdifulle kulturminner eller kulturmiljøer og –landskap
- Ved lokalisering av spredt boligbebyggelse skal det legges avgjørende vekt på trygg skolevei

Det er videre et krav i plan- og bygningsloven at man må ha bestemmelser om hvilke byggetiltak som skal tillates i områder med spredt bebyggelse i tillegg til avklaring av areal i plankartet og antall nye enheter. Rømskog hadde tilsvarende bestemmelse som er foreslått for Aremark og Fylkesmannen i Oslo og Viken har fremmet innsigelse til kommuneplanen til Rømskog på dette punktet.

Rådmannen anbefaler at ovennevnte legges til grunn når områder for spredt utbygging innarbeides på plankartet. En høy andel spredt utbygging bygging uten plankrav vil undergrave satsingen på å konsentrere bygging og aktivitet til Fosby som et kommunesenter. ***Rådmannen foreslår også at byggeforbudet i 100m beltet til Haldenvassdraget og Store Le videreføres for spredt utbygging i kommunen.***

Rådmannen har følger forslag til bestemmelser for de ulike kategoriene som er foreslått for LNF-områdene i kommunen:

LNF-områder uten bestemmelser om spredt utbygging

- Nye driftsbygninger og konstruksjoner i landbruket skal dimensjoneres i samsvar med faktiske, driftsmessige behov.
- Landbruksbebyggelsens mønehøyde skal ikke overstige 15m, målt fra gjennomsnittlig planert terreng. Byggeskikk skal harmonere med øvrig bebyggelse i gårdstunet. For siloer er største tillatte totalhøyde 18m.
- Ny landbruksbebyggelse inklusive våningshus og kårbolig skal plasseres i direkte tilknytning til gårdstun.
- Flytting eller oppsplitting av gårdstun er ikke tillatt.
- Deling av grunneiendom er ikke tillatt. Unntak er fradeling til uendret bruk og fradeling til landbruksformål. Unntaket gjelder også fradeling av arealer med marginal betydning for landbruket og som heller ikke har betydning for natur- eller friluftsinnteresser.

- Mindre tilretteleggingstiltak for fritidsbruk og friluftsliv tillates under forutsetning av at tiltaket ikke beslaglegger dyrket mark, eller er i strid med andre viktige landbruks-, natur eller friluftssinteresser.
- Etablering av separate avløpsanlegg mindre enn 50 PE er tillatt dersom de ikke er i konflikt med viktige landbruks-, natur- eller friluftssinteresser. På tilsvarende betingelser er etablering av stikkledninger for tilknytning til kommunalt vann- og avløpsanlegg tillatt.
- Tiltaket som er knyttet til landbruksproduksjon på gården eller det behovet gården har for varer og tjenester, eller det er nødvendig i forbindelse med annen næringsvirksomhet knyttet til jordbruk og skogbruk, og virksomheten er basert på og tilpasset gårdens eget ressursgrunnlag, for eksempel bruk av fôr, planter, trær, blomster, frukt, grønnsaker og andre råvarer produsert på gården samt videreforedling og/eller salg av disse.

Retningslinjer for dispensasjon for spredt næringsvirksomhet utenom stedbunden næring på landbrukseiendommer. Dispensasjon kan gis dersom:

- Tiltaket ikke er i konflikt med landbruks, natur, eller friluftssinteresser (ikke berører dyrket mark eller 100 m beltet til Haldenvassdraget og Store Lee)
- Tiltaket og formålet er tilpasset kommunens mål for arealutvikling og omgivelsene (volum, arkitektur, bebyggelse), landskap, kulturminner og naboskap
- Det er tilfredsstillende veistandard både for kjørende og gående.
- Tiltaket er tilfredsstillende ut fra et miljø- og klima perspektiv

LNF –SU1: Områder med bestemmelser om eksisterende landbruk-, bolig- fritids- og næringsbebyggelse

For å unngå dispensasjonsbehandling for alle søknader om tiltak på eksisterende bebyggelse som ikke har direkte tilknytning til tradisjonelt landbruk avsettes bebygde LNF områder som LNF-spredt med bestemmelser om eksisterende bebyggelse. Følgende bestemmelser gjelder for områdene:

Landbruksbebyggelse

Som for LNF-områdene

Eksisterende boligbebyggelse

- For eksisterende boliger tillates tilbygg, påbygg uthus, garasjer og lignende som er en naturlig del av en bolig.
- For eksisterende boliger i LNF-områdene er det satt en arealbegrensning på 300 m² BRA og 400m² BYA. For garasjer/uthus er det satt en øvre ramme på 100 m² BYA. Møne- og gesimshøyde skal ikke overstige henholdsvis 9m og 8m.
- Utforming av tilbygg og ny bebyggelse skal være i harmoni med eksisterende bebyggelse.
- Bebyggelsen ikke plasseres nærmere veikant enn 4m.
- Bebyggelse herunder garasjer og støttemurer, må ikke plasseres nærmere offentlig vann eller avløpsledning enn 4 meter.

Næring

For næringsbebyggelse som inngår i arealer for LNF-SU1 skal bestemmelsene gi hjemmel for å tillate tiltak på eksisterende bebyggelse (fasadeendringer, innvendig mm). Alle tilbygg, påbygg etc. vil kreve avklaring gjennom dispensasjonsbehandling.

LNF- SU2: Områder for ny spredt bolig- og næringsbebyggelse

I områder avsatt etter PBL § 11- 11 nr. 2, kan det etter søknad tillates oppføring/fradeling av:

- Maksimalt 3 nye boenheter/boligtomter pr. år. Totalt 36 i planperioden. Antallet gjelder for kommunen som helhet. Det skal være maksimalt en boenhet pr. tomt.
- Fradelte tomter skal ikke være større enn 3daa

- Maksimalt tillatt møne- og gesimshøyde er henholdsvis 9m og 8m. For bygninger med pulttak eller flate tak, samt uthus/anneks skal maksimal gesims-/mønehøyde ikke overstige 9m.
- Bebyggelsens samlede bruksareal kan ikke overstige 300m² BRA og 400m² BYA. For garasjer/uthus er det satt en øvre ramme på 100m² BYA.
- Bebyggelse herunder garasjer og støttemurer, må ikke plasseres nærmere offentlig vann eller avløpsledning enn 4m.
- Ny bebyggelse skal lokaliseres slik at avkjørsel fra riks- og fylkesveinettet kan skje i samsvar med rammeplan for avkjørslar, samt veglovens bestemmelser for avkjørslar.

Retningslinjer til områder for ny spredt bolig- og næringsbebyggelse

- Ny bebyggelse skal ikke komme i konflikt med dyrka mark eller i områder med særlige natur-, kulturlandskaps eller friluftverdier
- Nye tomter bør legges med kantsoner/ buffersoner mot dyrket mark (min 15m)
- For å ivareta kantsoner og randsoner i kulturlandskapet bør nye tomter ha en slik størrelse, utforming og plassering som minimaliserer konflikten mellom sikt- og lysforhold og vegetasjon på tiliggende areal.
- Adkomst til nye enheter bør ikke gå gjennom eksisterende gårdstun.
- Nye tomter og adkomst bør legges utenom skogsmark på høy eller middels bonitet, yngre produksjonsskog, eller skog med kjente miljøverdier, og slik at det ikke oppstår unødige skader på tilstøtende produksjonsskog som følge av kantskader eller pga. dårlig arrondering.
- Når plassering av nye spredte boliger vurderes i forhold til eksisterende landbruksproduksjon må nye enheter plasseres i en slik avstand fra driftsbygninger i landbruket at konflikter i forhold til lukt, støy og lignende blir minimale.

LNF-F 1: Områder med eksisterende spredt fritidsbebyggelse

Eksisterende fritidsbebyggelse der en videre utvikling av eksisterende bebyggelse i begrenset omfang er ønskelig legges inn som eksisterende LNF med bestemmelser om spredt fritidsbebyggelse. Hensikten er at kommunen skal kunne tillate følgende tiltak med hjemmel i kommuneplanens arealdel (uten avklaring gjennom dispensasjon):
 - fasadeendringer, tilbygg, påbygg, ombygging, uthus og garasjer for boligbebyggelse innen angitte rammer for bruksareal og bebygd areal

Områder for ny spredt fritidsbebyggelse

Nye områder for spredt fritidsbebyggelse er ikke foreslått i planen. Ny fritidsbebyggelse i LNF-områder vil også ofte være i konflikt områder med LNF – formålet. Det vil derfor være mer hensiktsmessig å tilrettelegge for nye fritidsbebyggelse gjennom reguleringsplaner. Ny fritidsbebyggelse utenom regulerte områder vil derfor måtte avklares gjennom dispensasjonsbehandling.

Byggeforbudsone

Rådmannen foreslår at byggeforbudet i 100m beltet til Haldenvassdraget og Store Lee videreføres i kommunen. Forslaget om å tillate 3 nye boenheter i «eksisterende byggeområder» også for eksisterende boligeiendommer i 100m beltet til Haldenvassdraget og Store Lee vil i praksis bli en spredt utbygging som etter rådmannens syn kan bli særlig populær for eiendommer som ligger nær vann og vassdrag og dermed kan undergrave det generelle byggeforbudet til vann og vassdrag. **Rådmannen foreslår at omfanget av spredt boligbygging**

angis og lokaliseres på plankartet og anbefaler at områdene i 100m beltet til Haldenvassdraget og Store Lee holdes utenom områder for spredt utbygging.

Rådmannens innstilling

I medhold av plan- og bygningslovens § 11-14 vedtar formannskapet å legge forslag til kommuneplanens arealdel ut på høring og offentlig ettersyn når plandokumentene er revidert som beskrevet i rådmannens vurdering. Plandokumentene består av plankart datert 19.10.2018, planbestemmelser datert 9.10.2018, og planbeskrivelse datert 16.9.2016.

Dokumentet er elektronisk godkjent av:

Alice Reigstad

Aremark kommune

BESTEMMELSER TIL KOMMUNEPLANENS AREALDEL

2018 – 2030

Arbeidsutkast
9.oktober 2018

Behandling

Varsel om igangsetting av planarbeider: xx.xx.xx

1.gangsbehandlet i planutvalget: xx.xx.xx

Høring/ offentlig ettersyn: xx.xx.xx

2.gangs behandling i planutvalget: xx.xx.xx

Vedtatt av Aremark kommunestyre: xx.xx.xx

Utarbeidet av: HALDEN ARKITEKTKONTOR AS

erlend@haldenarkitektkontor.no

PBL § 11-6. Rettsvirkning av kommuneplanens arealdel

Kommuneplanens arealdel fastsetter framtidig arealbruk for området og er ved kommunestyrets vedtak bindende for nye tiltak eller utvidelse av eksisterende tiltak som nevnt i § 1-6. Planen gjelder fra kommunestyrets vedtak, dersom ikke saken skal avgjøres av departementet etter § 11-16.

Tiltak etter § 1-6 må ikke være i strid med planens arealformål og generelle bestemmelser, samt bestemmelser knyttet til arealformål og hensynssoner.

Der det ikke gjelder eller er stilt krav om reguleringsplan, jf. § 12-1 andre ledd, skal kommuneplanens arealdel følges ved avgjørelse av søknad om tillatelse eller ved foreståelsen av tiltak etter reglene i §§ 20-2 til 20-5.

PBL § 1-6. Tiltak

Med tiltak etter loven menes oppføring, riving, endring, herunder fasadeendringer, endret bruk og andre tiltak knyttet til bygninger, konstruksjoner og anlegg, samt terrenginngrep og opprettelse og endring av eiendom, jf. § 20-1 første ledd bokstav a til m. Som tiltak regnes også annen virksomhet og endring av arealbruk som vil være i strid med arealformål, planbestemmelser og hensynssoner.

Iverksetting av tiltak som omfattes av denne lov, kan bare skje dersom de ikke er i strid med lovens bestemmelser med tilhørende forskrifter, kommuneplanens arealdel og reguleringsplan, jf. kapittel 20 om søknadsplikt og tillatelse. Dette gjelder også hvis tiltaket er unntatt fra søknadsplikt etter §§ 20-5 og 20-6.

Andre ledd kommer ikke til anvendelse for tiltak som omfattes av §§ 20-7 og 20-8 om skjermingsverdige objekter i medhold av sikkerhetsloven.

Innholdsfortegnelse

§ 1	BESTEMMELSER TIL HENSYNSSONER	3
§ 1.1	Nedslagsfelt drikkevann (H110)	3
§ 1.2	Hensynssoner friluftsliv (H530)	3
§ 1.3	Områder vernet etter naturmangfoldloven (H560)	3
§ 1.4	Bevaring kulturmiljø (H570)	3
§ 1.5	Båndlagte områder i påvente av utarbeidelse av reguleringsplan (H570)	3
§ 1.6	Reguleringsplaner som fortsatt skal gjelde uendret (H910)	3
§ 2	UTFYLLENDE BESTEMMELSER	5
§ 2.0	Sentrumsavgrensning	5
§ 2.1	Krav om utarbeidelse av reguleringsplan	6
§ 2.2	Forhold som skal avklares og belyses i videre reguleringsarbeid	6
§ 2.3	Unntak fra krav om utarbeidelse av reguleringsplan	6
§ 2.4	Krav til VVA-løsninger og energibruk	7
§ 2.5	Etablering av småskala vindkraftverk	7
§ 2.6	Innholdet i utbyggingsavtaler	8
§ 2.7	Rekkefølgekrav	8
§ 2.8	Byggegrenser, utbyggingsvolum og funksjonskrav	8
§ 2.9	Miljøkvalitet, estetikk, natur, landskap og grønnstruktur, herunder midlertidige og flyttbare konstruksjoner og anlegg	9
§ 2.10	Bevaring eksisterende bygninger og annet kulturmiljø	9
§ 2.11	Bestemmelser til arealformål: Bebyggelse og anlegg	10
§ 2.12	Grønnstruktur	11
§ 2.13	LNF-områder (landbruks- natur-, og friluftsområder)	11
3.	RETNINGSLINJER	13

Utfyllende bestemmelser i henhold til Plan- og bygningslovens §§ 11-8 (hensynssoner), 11-9 (generelle bestemmelser), samt 11-10 og 11-11 (bestemmelser til arealformål) er gitt nedenunder:

§ 1 BESTEMMELSER TIL HENSYNSSONER

(PBL § 11-8)

§ 1.1 Nedslagsfelt drikkevann (H110)

PBL § 11-8a)

Innenfor hensynssone for nedslagsfelt drikkevann er det ikke tillatt med tiltak eller fysiske inngrep som kan medføre forurensning eller annen fare for drikkevannsforsyningen.

§ 1.2 Hensynssoner friluftsliv (H530)

PBL § 11-8c)

Område H530_1 (Tripperød) og område H530_2 (Fossbyskjæra) er sikret ved statlig erverv. Det er ikke tillatt med inngrep eller tiltak som strider mot hensynet til friluftslivet.

§ 1.3 Områder vernet etter naturmangfoldloven (H560)

PBL § 11-8c)

Områdene er sikret som naturområder etter naturmangfoldloven. I disse områdene gjelder bestemmelsene tilknyttet vernet.

§ 1.4 Bevaring kulturmiljø (H570)

PBL § 11-8c)

Området Bøensæter er avsatt som hensynssone kulturmiljø. I dette området skal både bygninger og kulturlandskap bevares, og alle inngrep/ tiltak skal skje i samråd med kulturminnemyndighetene.

§ 1.5 Båndlagte områder i påvente av utarbeidelse av reguleringsplan (H570)

PBL § 11-8c)

Videre utbygging i disse område kan ikke finne sted før det er utarbeidet en helhetlig detaljreguleringsplan for det samlede område.

§ 1.6 Reguleringsplaner som fortsatt skal gjelde uendret (H910)

PBL § 11-8f)

Følgende reguleringsplaner er angitt med områdeavgrensning og skravur, samt Plan_ID og navn på plankartet. Disse skal fortsatt gjelde inntil de eventuelt oppheves, eller helt eller delvis overlappes av nyere reguleringsplan, og så lenge det ikke er motstrid mellom den eldre reguleringsplanen og kommuneplanens arealdel.

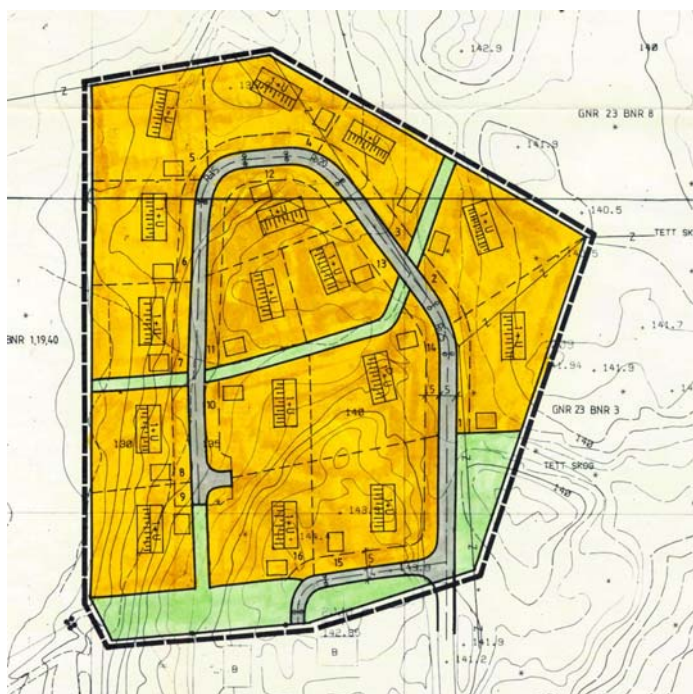
Ved eventuell motstrid, vil bestemmelsen i kommuneplanen gjelde, med mindre den nye kommuneplanen sier noe annet, jf. pbl. § 1-5 annet ledd. Der det ikke er motstrid mellom eldre reguleringsplan og nyere kommuneplan, vil planene utfylle hverandre.

Plan navn	Plan-id	Vedtaksdato
Lillebyåsen	118197701	08.08.1977
*Hyttfelt Tolsby, gnr.14, bnr.1.	118198902	03.08.1989
Bjørkebekk boligfelt	118199001	31.01.1990
*Lillebyåsen II -ikke gjennomført	118199201	25.01.1992

Tolsby campingområde	118199401	28.04.1994
Kvisler skytepark	118199601	16.01.1996
Skodsbergåsen småbåthavn	118200001	22.06.2000
Utvidelse av Skodsbergåsen hyttefelt	118200002	22.06.2000
Fladebyåsen	118200101	21.06.2001
Aarbu hyttefelt II	118200102	21.06.2001
Kolløya-Denes hytteområde	118200301	06.03.2003
Skjulstad hytteområde	118200302	18.12.2003
Gang- og sykkelsti mot Aremark Kirke	118200502	16.05.2005
Fangebukta	118200601	28.06.2006
Buer hyttefelt	118200701	27.09.2007
Kirkeng/Sjøvik	118200801	14.02.2008
Mo hyttefelt	118200802	12.06.2008
Steinbrudd med pukkverk, Strømsfoss	118200901	12.02.2009
Sommerro industrifelt	118200902	11.06.2009
Aremark flerbrukshall	118201001	10.02.2010
Arebekken hytteområde	118201101	15.09.2011
Torgetmosen-Strømsmosen torvuttak	118201102	13.02.2014
Strømsfoss	118201002	12.02.2015
Fangekasa Misjonscenter	2015-0002	28.04.2016

NB! Reguleringsplan for Hyttefelt Tolsby, gnr14, bnr 1 (1988) foreslås ikke tatt inn i denne listen, og erstattes isteden med et krav om helhetlig regulering (H-710). På plankartet er den nordlige delen (som ikke overlappes av reguleringen fra 1994) lagt inn som eksisterende hyttefelt – med reguleringskrav. (Asplan Viak-planen fra 1988 har lagt ut eksisterende hytter + nye som punktsteder i landbruksområde. Dette anbefales ikke videreført.)

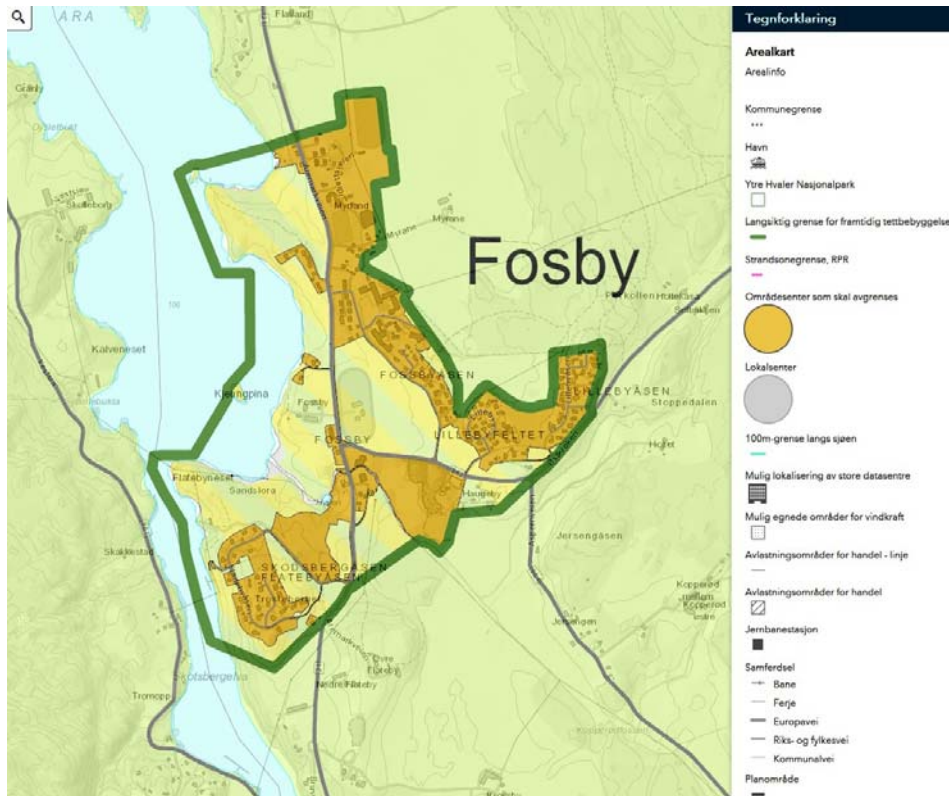
Boligfelt Lillebyåsen II (1992) er ikke gjennomført, og det bør vurderes om denne skal ligge på listen, eller fjernes.

§ 2 UTFYLLENDE BESTEMMELSER

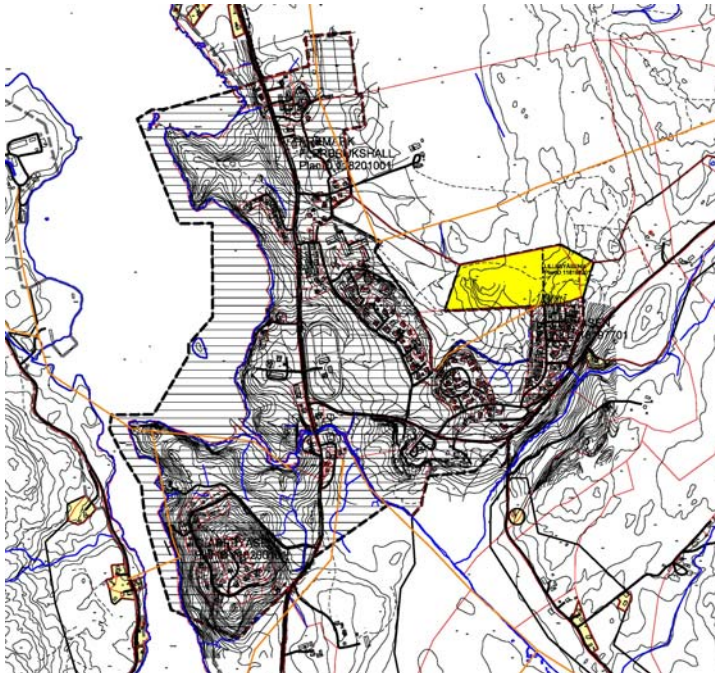
(PBL § 11-9 til -11)

§ 2.0 Sentrumsavgrensning

Avgrensning av områdesenter for Aremark er utvidet noe i forhold til fylkesplanens kart. I sentrumsavgrensningen inngår kommunedelplan for Fosby i sin helhet, samt et område avsatt til boligformål (BN1).

*Over: Foreløpig illustrasjon (som fjernes) – viser vedtatt fylkesplan.
Under: Arealdelens utvidelse av sentrumsområdet.*

§ 2.1 Krav om utarbeidelse av reguleringsplan

PBL § 11-9 nr. 1

2.1.1 Utbyggingsområder

I de områder som i kommuneplanen er avsatt til nye/ fremtidige utbyggingsformål skal det utarbeides reguleringsplan før utbygging kan skje. Det samme gjelder for eksisterende/ nåværende byggeområder, med mindre tiltaket faller inn under unntakene i § 2.3.

Ved etablering av nye småbåthavner stilles det krav til reguleringsplan.

2.1.2 Småskala vindkraftverk

Ved etablering av småskala vindkraftverk innenfor rammen av §2.4, stilles det krav til utarbeidelse av reguleringsplan ved etablering av mer enn 1 vindturbin/ enkeltturbin.

§ 2.2 Forhold som skal avklares og belyses i videre reguleringsarbeid

PBL § 11-9, nr. 8

Estetikk, arkitektur og landskapstilpasning, samt naturtyper, grønnstruktur og biologisk mangfold skal omtales som egne tema i alle reguleringsplaners planbeskrivelser.

Ved utforming av ny bebyggelse skal det legges vekt på tilpasning til stedets karakter med hensyn på volum, materialvalg, farger og bygningstypologi. Ny bebyggelse skal ikke blokkere viktige siktlinjer og skal tilpasses viktige landskapstrekk.

Det skal benyttes miljøvennlige materialer. Farger skal være avdempet og i størst mulig grad tilpasses omkringliggende bebyggelse. Bruken av reflekterende materialer på tak og fasade skal unngås.

Ved gjennomføring av omfattende reguleringsplaner, samt større bygge- og anleggstiltak skal det vurderes utarbeidet en stedsanalyse eller landskapsanalyse.

§ 2.3 Unntak fra krav om utarbeidelse av reguleringsplan

PBL §§ 11-10 nr. 1

I uregulerte områder avsatt som nåværende bebyggelse og anlegg kan omfattende tiltak etter Plan- og bygningsloven jf. PBL § 1-6, ikke gjennomføres uten reguleringsplan. Plankravet gjelder ikke for følgende tiltak:

- Tiltak som kan behandles etter plan- og bygningsloven §§ 20-2, 20-3 og 20-4.
- Følgende tiltak som kan behandles etter plan- og bygningsloven § 20-1:
 - a) Oppføring av inntil 3 boenheter eller 2 fritidsboliger, tilbygg/påbygg/underbygging av bygning.
 - b) Vesentlig endring eller vesentlig reparasjon av tiltak som nevnt under PBL § 20-1, bokstav a.
 - c) Fasadeendring.
 - d) Bruksendring som maksimalt medfører etablering av inntil 4 nye boenheter.
 - e) Riving av tiltak som nevnt i PBL § 20-1, bokstav a.
 - f) Oppføring, endring eller reparasjon av bygningstekniske installasjoner.
 - g) Oppdeling av bruksenheter i bolig for etablering av inntil 4 nye bruksenheter, sammenføring av bruksenheter i boliger, samt annen ombygging som medfører fravikelse av bolig.
 - h) Oppføring av innhegning mot veg.
 - i) Plassering av skilt, reklameinnretninger og lignende.
 - j) Plassering av midlertidige bygninger konstruksjoner eller anlegg.

- k) Opprettelse av inntil 3 nye grunneiendommer for bolig eller inntil 2 nye grunneiendommer for fritidsbebyggelse, med mindre området etter kommunens skjønn er egnet for ytterligere utvikling.
- l) Vesentlig terrenginngrep.
- m) Bruksendring som ikke medfører vesentlig konsekvenser for omkringliggende bebyggelse.
- n) Oppføring av driftsbygning under 2000 m² til landbruksformål.

§ 2.4 Krav til VVA-løsninger og energibruk

PBL § 11-9 nr.3

2.4.1 Miljøvennlig oppvarming

Ved utarbeidelse av reguleringsplan der boligbebyggelse inngår, skal det være vurdert, og om mulig tilrettelagt for miljøvennlige oppvarmingsformer. Egne bestemmelser for dette tas inn i reguleringsplan der det er aktuelt. *(Forslag til revidert bestemmelse etter høringen av Rømskog kommunes planforslag – jf uttalelse fra juridisk avdeling hos fylkesmannen.)*

2.4.2 Tilkoblingsplikt for fritidsbebyggelse

Ny fritidsbebyggelse, som skal ha innlagt vann, skal med hjemmel i plan- og bygningslovens §§ 30-6 og 11-9.3, jf også §§ 18-1, 27-1 og 27-2 tilkobles offentlig avløpsnett, når dette går over eiendommen, i tilstøtende vei, eller over nærliggende areal, dersom dette ikke innebærer en uforholdsmessig stor kostnad. Dersom det ikke søkes om innlagt vann, gjelder ikke dette kravet for fritidsbebyggelsen. *(Forslag til revidert bestemmelse etter høringen av Rømskog kommunes planforslag – jf uttalelse fra juridisk avdeling hos fylkesmannen.)*

Forrige rådmann/ teknisk sjef sitt forslag:

Både ny og eksisterende fritidsbebyggelse med innlagt vann kan pålegges tilknyttet offentlig nett for både vann og avløp, jf. PBL §30-6, jf. 27-1 andre til fjerde ledd og 27-2 andre til fjerde ledd. Dersom dette medfører en kostnad som overstiger kommunens vedtatte kostnadsgrense på 2G, pluss tilkoblingsavgift for vann og avløp, skal vann og avløpsløsninger planlegges under ett gjennom en helhetlig plan for de enkelte byggeområdene før det gis utslippstillatelser.

Fritidseiendommer som har en godkjent utslippstillatelse kan beholde sin eksisterende løsning i inntil 10 år dersom utslippskrav i Forskrift om utslipp av avløpsvann fra mindre avløpsvann i Aremark kommune dokumenteres. Kommunen som forurensningsmyndighet kan med hjemmel i Forurensningsloven § 18 oppheve eller endre vilkårene i tillatelse etter loven eller forskrift i medhold av loven eller sette nye vilkår, og om nødvendig kalle tilbake tillatelsen. Tillatelse kan i alle tilfeller tilbakekalles eller endres når det har gått 10 år etter at den ble gitt.

§ 2.5 Etablering av småskala vindkraftverk

2.5.1 Virkeområde

Bestemmelsen gjelder for småskala vindkraftproduksjon på inntil 1 MW samlet installert effekt i anlegget. I tillegg er det satt en begrensning på fem vindturbiner innenfor hvert prosjekt. Eier av vindkraftanlegg uten konsesjonsplikt skal rapportere til NVE når anlegget har fått endelig tillatelse etter plan- og bygningsloven. Planlegges flere tiltak i noe som naturlig må regnes som ett planområde, må dette behandles som ett prosjekt. Dette gjelder uavhengig av om det er forskjellige eiere av de enkelte installasjonene.

2.5.2 Søknadsplikt

Enkeltturbiner og mindre vindkraftanlegg er søknadspliktige tiltak etter pbl. § 20-1, og skal oppføres i tråd med gjeldende planer og plan- og bygningsloven med tilhørende forskrifter. Dette innebærer at den som skal føre opp anlegget (tiltakshaver) må sende søknad til kommunen og få byggetillatelse før det bygges.

2.5.3 Vedtak

Kommunen treffer vedtak i byggesaken, og har et ansvar for å ivareta både lokale og nasjonale hensyn og at tiltaket er i samsvar med plan. I byggesaksbehandlingen avklares også forholdet til andre sektormyndigheter. Dersom anlegget er å anse som et større bygge- og anleggstiltak, vil det også være krav til utarbeidelse av reguleringsplan, jf. plan- og bygningsloven § 12-1, samt bestemmelsen §2.1.2 over.

2.5.4 Turbin tilknyttet landbruksdrift i LNF a-områder

For enkeltturbiner og mindre vindkraftanlegg som faller inn under landbruksbegrepet i landbruks-, natur- og friluftsmål (pbl. § 11-7 nr. 5 bokstav a) vil de enklere reglene for landbrukstiltak komme til anvendelse. Forutsetningen er at anlegget benyttes i etablert landbruksdrift og at anlegget i det vesentlige forsyner gården med egen energi, og ikke er til utilbørlig sjenanse for naboer.

2.5.5 Plassering av enkeltturbin-anlegg

Enkelturbin kan enten ligge på landbrukseiendom i LNF-områder (Kp5100), eller som integrert del av reguleringsplan for planlagt nytt boligfelt/ -område (Kp1110), eller planlagt ny næringsbebyggelse (Kp1300). Forholdet til sikkerhet, miljø og støy skal i så fall inngå som del av utredningen/ planbeskrivelsen til reguleringsplanen. *(Forslag til revidert bestemmelse etter høringen av Rømskog kommunes planforslag – jf uttalelse fra juridisk avdeling hos fylkesmannen.)*

2.5.6 Anlegg med 2-5 turbiner

Småskala vindkraftverk med 2-5 turbiner kan ikke etableres innenfor de avsatte eksisterende byggeområder, LNF b-områder for spred bebyggelse, grønnsstruktur (pbl § 11-7.3), eller hensynssoner på plankartet (pbl § 11-8). Disse må plasseres innenfor et LNF a-område, og med minimumsavstand 3km fra nærmeste bolig- eller fritidsboligbebyggelse, Rømsjøen og Vortungen.

§ 2.6 Innholdet i utbyggingsavtaler

§ 11-9 nr. 2, jf PBL § 17-2

Har kommunestyret fattet slikt vedtak i Aremark?

§ 2.7 Rekkefølgekrav

PBL § 11-9 nr. 4

Krav til nærmere angitte løsninger for teknisk infrastruktur:

I områder avsatt til arealformål bebyggelse og anlegg med underformål, kan utbygging ikke finne sted før vann, avløp, energiforsyning og adkomst er etablert tilfredsstillende.

§ 2.8 Byggegrenser, utbyggingsvolum og funksjonskrav

PBL § 11-9 nr. 5

a) Byggegrenser langs riks- og fylkesveger

Byggeavstand fra fylkesvei 21 skal minimum være 25 meter og for øvrige fylkesveier 15 meter målt fra senterlinje veg. Adkomst til ny bebyggelse skal som hovedregel legges utenfor

dyrket mark. Byggetiltak for nye avkjørsler som berører fylkesveier skal på forhånd forelegges og godkjennes av Østfold Fylkeskommune v./ Statens Vegvesen.

b) Krav til universell utforming (funksjonskrav):

I plan- og byggesaksbehandlingen skal det redegjøres for hvordan universell utforming er løst. Universell utforming skal legges til grunn for utforming av alle leke- og oppholdsarealer. Gangveier og adkomst skal utformes med overflate som gir tilgjengelighet for alle. All ny bebyggelse skal tilrettelegges etter prinsippene om universell utforming. Universell utforming skal tillegges særlig oppmerksomhet gjennom detaljert utforming av utbyggingsområdet.

c) Krav til utomhusplan

Ved større bygge- eller anleggstiltak stilles det krav til innsendt utomhusplan som skal vise; bruk og overflate for alt ubebygget areal, grøntstruktur, tekniske forhold som avrenning og håndtering av overflatevann, terrengforhold, avgrensning av planen, adkomst, parkering, samt trafikkforhold med kjøreveier og interne gangveier.

Det skal ved utforming av utomhusplan, spesielt legges vekt på å sikre gode felles uteoppholds- /og lekearealer slik at møteplasser og lekeområder innbyr alle beboerne til å benytte disse.

§ 2.9 Miljøkvalitet, estetikk, natur, landskap og grønnstruktur, herunder midlertidige og flyttbare konstruksjoner og anlegg

Pbl § 11-9 nr. 6

a) Midlertidige bygg og flyttbare konstruksjoner

Midlertidige og flyttbare konstruksjoner kan ikke plasseres uten søknad og godkjenning i hht. PBL § 20-1 bokstav j. Midlertidige bygg og flyttbare konstruksjoner må ikke være til hinder for allmenn ferdsel eller friluftsliv, eller gi vesentlige ulemper for omkringliggende omgivelser jf. PBL § 30-5.

b) Reklame og skilt (PBL § 30-3)

Søknad om oppføring av reklameskilt/reklameinnretninger og lignende skal behandles i henhold til Plan- og bygningsloven § 30-3 og Vegloven § 33. Tillatelsen gis for en periode på 5 år. Ut over dette kan kommunen kreve reklameskilt/ reklameinnretninger fjernet i henhold til Plan- og bygningsloven § 30-3 og Vegloven § 33. Det kreves ikke søknad for reklameskilt/reklameinnretninger som er mindre enn 0,6 m², montert flatt på vegg.

Reklameskilt skal ha størrelse, farge og utforming som ikke er skjemmende. Reklameskilt skal tilpasses eksisterende bebyggelse og omgivelser i størst mulig grad. Det er ikke tillatt med blinkende eller bevegelige reklameskilt/reklameinnretninger.

I områder med bevaringsverdig bygningsmiljø, eller annen vernet bebyggelse skal det ved utforming av skilt etter søknad utvises særlig hensyn til eksisterende bebyggelse.

c) Støy

Ved regulering og byggesak, skal støynivået ikke overstige departementets retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging T-1442, eller til enhver tid gjeldende retningslinjer.

§ 2.10 Bevaring eksisterende bygninger og annet kulturmiljø

PBL § 11-9 nr. 7

2.10.1 Kulturminnevern og regulering

Ved utarbeidelse av reguleringsplaner, samt større bygge og anleggstiltak, skal tiltakshaver selv kontakte kulturminnemyndighetene for å avklare behovet for gjennomføring av

kartlegging av automatisk fredete kulturminner og nyere tids kulturminner, jf. Lov om Kulturminner §§ 4,8, 9 og 10.

Kulturminnerapport skal innsendes som vedlegg til planforslaget, undersøkelsesplikten skal være oppfylt før planforslaget fremmes til 2.gangs politisk behandling.

Kulturminneforvaltningen skal forespørres før eventuelle dispensasjonssaker kan innvilges i kommunen.

2.10.2 Verneverdig bebyggelse, kulturmiljøer og kulturlandskap

For eksisterende bygning som i seg selv, eller som del av et bygningsmiljø, har historisk, arkitektonisk, eller annen kulturell verdi, kan kommunen kreve at det tas hensyn til disse verdier ved endring av bestående bygning eller oppussing av fasade. I bevaringsøyemed kan kommunen kreve at husets originale uttrykk og karakter bevares, opprettholdes eller tilbakeføres. Det kan utarbeides en verneplan for ivaretagelse av disse hensynene. (Jf. PBL § 11-9 nr. 7).

Når det fremmes søknad som berører en bygning med verneverdi eller omkringliggende arealer, kan kommunen kreve at bygningen dokumenteres med oppmåling, faglig vurdering, skisser eller ved bruk av foto. Fasader, vinduer og dører, takflater samt byggets hovedkonstruksjon skal i størst mulig grad bevares.

Ved behov for gjennomføring av nødvendig vedlikehold skal byggets opprinnelige utforming tilstrebes. Ny bebyggelse må i størst mulig grad tilpasses den eksisterende bebyggelsens volum, form og uttrykk.

I områder med kulturmiljøer og i sammenhengende områder med kulturmiljøer/ kulturlandskap skal det ved gjennomføring av tiltak legges særlig vekt på bevaringshensyn. Kommunen kan kreve at eksisterende kulturmiljøer sikres i plan.

§ 2.11 Bestemmelser til arealformål: Bebyggelse og anlegg

PBL § 11-10, nr.2

2.11.1 Boligbebyggelse (Kp1110)

Eksisterende boligbebyggelse som er angitt med sirkel rundt bygning er ikke eksakt angivelse av eiendom. Ved søknad om tiltak må det her fremlegges dokumentasjon på at tiltaket er innenfor egen eiendom/ festet areal. Bolig skal være tilkoblet godkjent avløpsløsning.

For boligeiendom som har strandlinje til Haldenvassdraget eller Store Le er det tillatt med brygge med 2 båt plasser/ fortøyningsplasser pr. grunneiendom. Bryggen skal være for ilandstigning og fortøyning av båt.

Bryggen skal ikke ha bredde over 2m, og ikke lengde over 5m. Rekkverk er ikke tillatt.

Nye fellesbrygger kan bygges, men det er da en forutsetning at tilsvarende antall eksisterende enkeltbrygger saneres. Plassering, størrelse og utforming av nye fellesbrygger skal godkjennes av kommunen. Nye enkeltbrygger innenfor rammen av § 2.11.1 kan godkjennes administrativt.

(Tilføydd av kommuneplanutvalget 08.02.2018.)

2.11.2 Leke- og uteoppholdsarealer

a) Generelle krav

Alle lek- og uteoppholdsarealer skal planlegges i samsvar med gjeldende Statlige planretningslinjer (Rikspolitiske retningslinjer for barn og unge). Uteopphold og lekearealer skal være ferdigstilt i forkant av kommunens utstedelse av brukstillatelse for nye boliger.

b) Lokalisering og utbyggingsvolum

Det stilles krav til uteopphold og lekearealer på minimum 50 m² pr. boenhet.

For ny boligbebyggelse med mer enn 6 boenheter skal det i tillegg etableres lekeplass på

minimum 150 m², og for ny boligbebyggelse med mer enn 25 boenheter skal det i tillegg etableres kvartalslekeplass på minimum 1,5 daa.

c) Kvalitetskrav

Nye lekeplasser skal opparbeides med materialer av høy kvalitet, tilpasses barn i alle aldersgrupper og inneholde oppholdssone for voksne. Ved plassering av nye leke- og uteoppholdsarealer skal det tas særlige hensyn til støy, sol og skyggeforhold, luftforurensning og topografi. Arealer med en støybelastning på over 55 L_{den} dB medregnes ikke.

2.11.3 Fritidsbebyggelse (Kp1120)

Det tillates maksimalt 145 m² BRA innenfor samme bruksenhet/tomt, og 110 m² BRA i 100m-beltet langs sjø og vassdrag. (*samordning RAM*)

Uthus/ annekts må ikke overstige 25 m² BRA.

Det tillates ikke bygninger med mønehøyde over 5,5 meter over gjennomsnittlig planert terreng. Terrengetilpasning skal vektlegges.

Det er ikke tillatt med innlagt vann med mindre utslippet kobles til godkjent avløpsløsning.

For fritidsboligeiendom som har strandlinje til Haldenvassdraget eller Store Le er det tillatt med brygge med 2 båt plasser/ fortøyningsplasser pr. grunneiendom. Bryggen skal være for ilandstigning og fortøyning av båt. Bryggen skal ikke ha bredde over 2m, og ikke lengde over 5m. Rekkverk er ikke tillatt.

Nye fellesbrygger kan bygges, men det er da en forutsetning at tilsvarende antall eksisterende enkeltbrygger saneres. Plassering, størrelse og utforming av nye fellesbrygger skal godkjennes av kommunen. Nye enkeltbrygger innenfor rammen av § 2.11.3 kan godkjennes administrativt.

(Tilføyd av kommuneplanutvalget 08.02.2018.)

§ 2.12 Grønnstruktur

PBL § 11-9, nr.6, jf § 11-8

2.12.2 Naturområder (Kp3020)

I områdene er det byggeforbud, herunder også for midlertidige og flyttbare konstruksjoner og anlegg. Forbudet gjelder også for stedbunden næring.

I områder der det er aktuelt, gjelder også bestemmelsene for hensynssoner for nedslagsfelt for drikkevann (§ 1.1), samt hensynssoner for områdene som er vernet etter naturmangfoldloven. Tiltak eller innretninger for allmennheten og i friluftsyemed kan godkjennes etter søknad til kommunen, dersom det ikke går ut over hensynet til vernet av vassdraget.

§ 2.13 LNF-områder (landbruks- natur-, og friluftsområder)

PBL § 11-11, nr.2

2.13.1 LNF a-områder (landbruks- natur-, og friluftsområder) Kp5100

I områdene er nødvendige tiltak for landbruk og gårdstilknyttet næringsvirksomhet basert på gårdens ressursgrunnlag tillatt.

Utleiehytter for turisme som inngår i gårdens næringsgrunnlag skal gis en særskilt vurdering i hvert tilfelle, og kan ikke fradeles som egne tomter. Dersom disse ligger langs Haldenvassdraget (nærmere enn 100m), skal det i vurderingen tillegges vekt hvilken kategori vannflaten er avsatt som, jf §§ 2.14.3, 2.14.4 og 2.14.5.

2.13.2 LNF b-områder med adgang til spredt bolig-, fritids- eller næringsbebyggelse mv. Kp5200

I områdene er det i tillegg til § 2.13.1 også tillatt med spredt bebyggelse. I utgangspunktet gjelder dette boligbebyggelse. Dersom det ønskes etablert ny næringsbebyggelse, er det en

forutsetning at dette er en type næringsvirksomhet som ikke utgjør en vesentlig belastning for eksisterende boligbebyggelse, både i forhold til støy, eventuelle utslipp eller andre generende forhold. Dersom det ønskes oppført ny fritidsbebyggelse, må dette ligge naturlig til rette for dette, og ikke som del av eksisterende boligbebyggelse eller i et boligmiljø.

2.13.3 LNF c-områder med adgang til spredt boligbebyggelse Kp5210

I områdene er det i tillegg til § 2.13.1 også tillatt med spredt boligbebyggelse. Bestemmelsene i §§ 2.11.1 og 2.11.2 gjelder tilsvarende.

2.13.4 LNF d-områder med adgang til spredt fritidsbebyggelse Kp5220

I områdene er det i tillegg til § 2.13.1 også tillatt med spredt fritidsbebyggelse. Bestemmelsene i § 2.11.3 gjelder tilsvarende.

§ 2.14 Bruk og vern av vannflate

PBL § 11-11, nr.3

2.14.1 Småbåthavner (Kp6230):

I områdene er det tillatt å legge ut flytebrygger med utliggere og fortøyningsanordninger, samt landganger, festeanordninger og utstyr som hører til formålet.

2.14.2 Drikkevann (Kp6500):

I områdene er det ikke tillatt med ferdsel, inngrep eller utfylling. Vannet skal sikres som drikkevannskilde på en måte som hindrer forurensning på best mulig måte.

2.14.3 Naturområder (Kp6600):

Områdene skal i utgangspunktet ligge urørt. Graving, mudring, utfylling, annen særlig inngripen som kan få konsekvenser for sjøbunn, vannflate eller vannsøyle, eller andre tiltak som vesentlig kan endre områdets naturverdi eller gir ulempe for friluftsverdien, er ikke tillatt, såfremt det ikke gis hjemmel i godkjent reguleringsplan.

2.14.4 Friluftsområder (Kp6700):

Vanlig ferdsel og fiske er tillatt. Eventuelle inngrep eller utfylling som kan endre eller true friluftinteressene er ikke tillatt.

2.14.5 Kombinert formål for friluft-/ naturområder (Kp6800):

Vanlig ferdsel og fiske er tillatt. Eventuelle inngrep eller utfylling som kan endre eller true natur- eller friluftinteressene er ikke tillatt.

2.14.6 Ferdsel med husbåt i Halden-vassdraget i Aremark kommune:

Det er tillatt med ferdsel med husbåt i Halden-vassdraget innenfor Aremark kommunes grenser. Lengde og bredde på husbåt kan ikke være større enn det minste slusekammer i vassdraget (*Bør erstattes med fysiske mål*).

Husbåt skal byggemeldes og godkjennes av kommunen? (Tilføyd av kommuneplanutvalget 08.02.2018.)

Bestemmelsen bør sjekkes med juridisk avdeling hos fylkesmannen.

3. Retningslinjer

3.1

I arealdelen til Aremark kommune er bygninger for beboelse og fritidsbruk lagt inn med formål for byggeområder (eksisterende boliger eller eksisterende fritidsbebyggelse). Dette gjelder også for offentlig eller privat tjenesteyting, og fritids- og turistformål. Våningshus og gårdsbebyggelse ligger i LNF-områder.

Dette er første generasjon med en så detaljert kommuneplan for Aremark. Dersom det skulle vise seg at eksisterende bygninger er feil-registrert eller gitt feil formål, spesielt i forhold til om eksisterende bolig eller fritidsbolig ved en glipp ligger i LNF-områder, er dette en vesentlig grunn til å vurdere dispensasjon, og dermed følge de bestemmelser som hører til formålet.

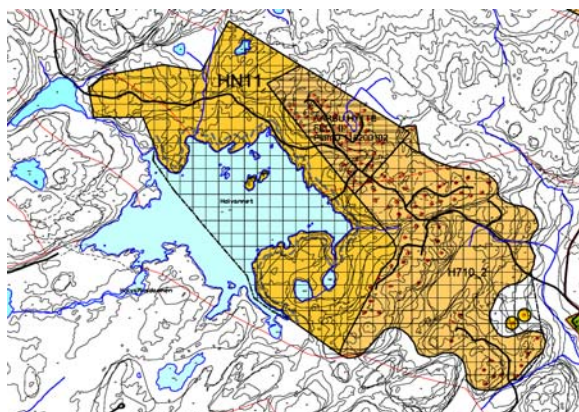
Eventuelle feilregistreringer skal rettes opp ved neste rullering av arealdelen.

3.2

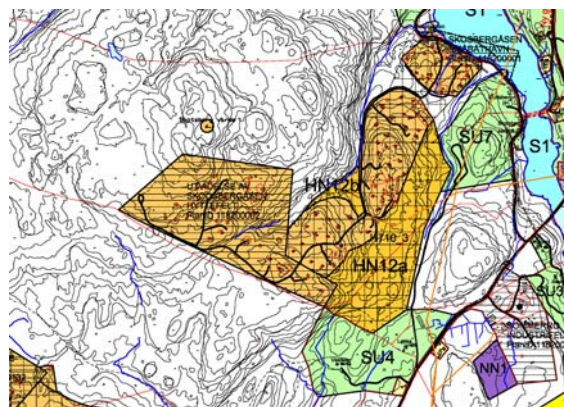
For de eksisterende hyttefelt: Årbu, Skodsberg, Buer, Sjøvik/ Kirkeng, Lervik og Skjulstad, gjelder følgende krav dersom det skal kunne gis dispensasjon for endring fra fritidsformål til boligformål:

- Hytteområdet må inngå i gyldig reguleringsplan etter dagens plan- og bygningslov.
- Den angjeldende tomt/ eiendom må være tilknyttet godkjent vann- og avløpsanlegg.
- Bygningen må være minimum 95 m² BRA.
- Eiendommen/ tomten må ha god veiforbindelse, og ligge minimum 3 km fra fylkesvei.

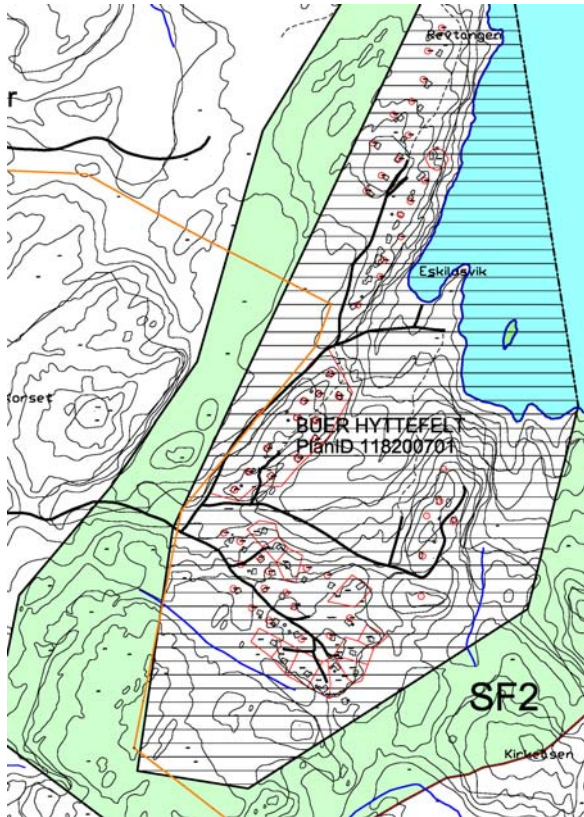
Siste punkt er overflødig – ingen av disse hyttefeltene ligger lenger enn 3km fra fylkesvei. Lervik er ikke regulert. Dagens PBL 2008 (ikrafttredelse 1.juli 2009) erstattet den fra 1985. Årbu er fra 2001, Skodsberg fra 2000, Buer er fra 2007, Sjøvik/ Kirkeng er fra 2008 og Skjulstad er fra 2003.

Årbu hyttefelt

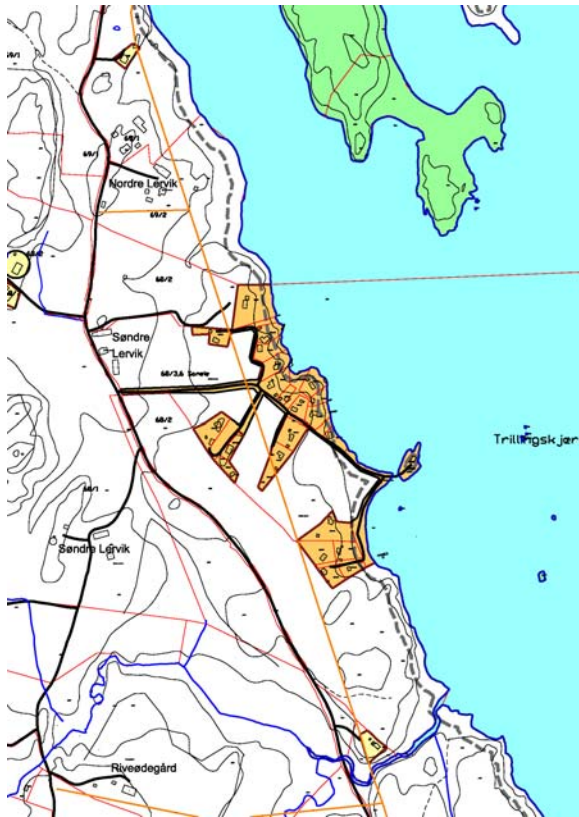
Skodsberg hyttefelt

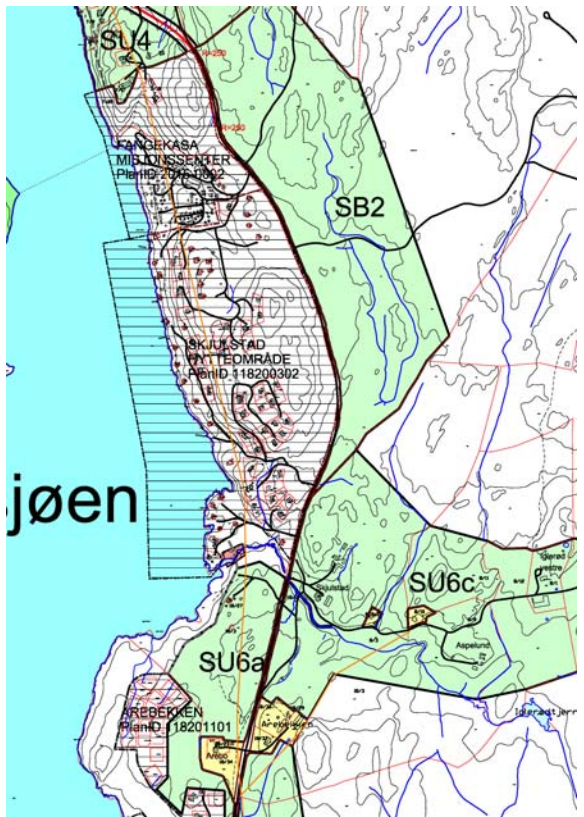
Buer hyttefelt

Sjøvik/ Kirkeng

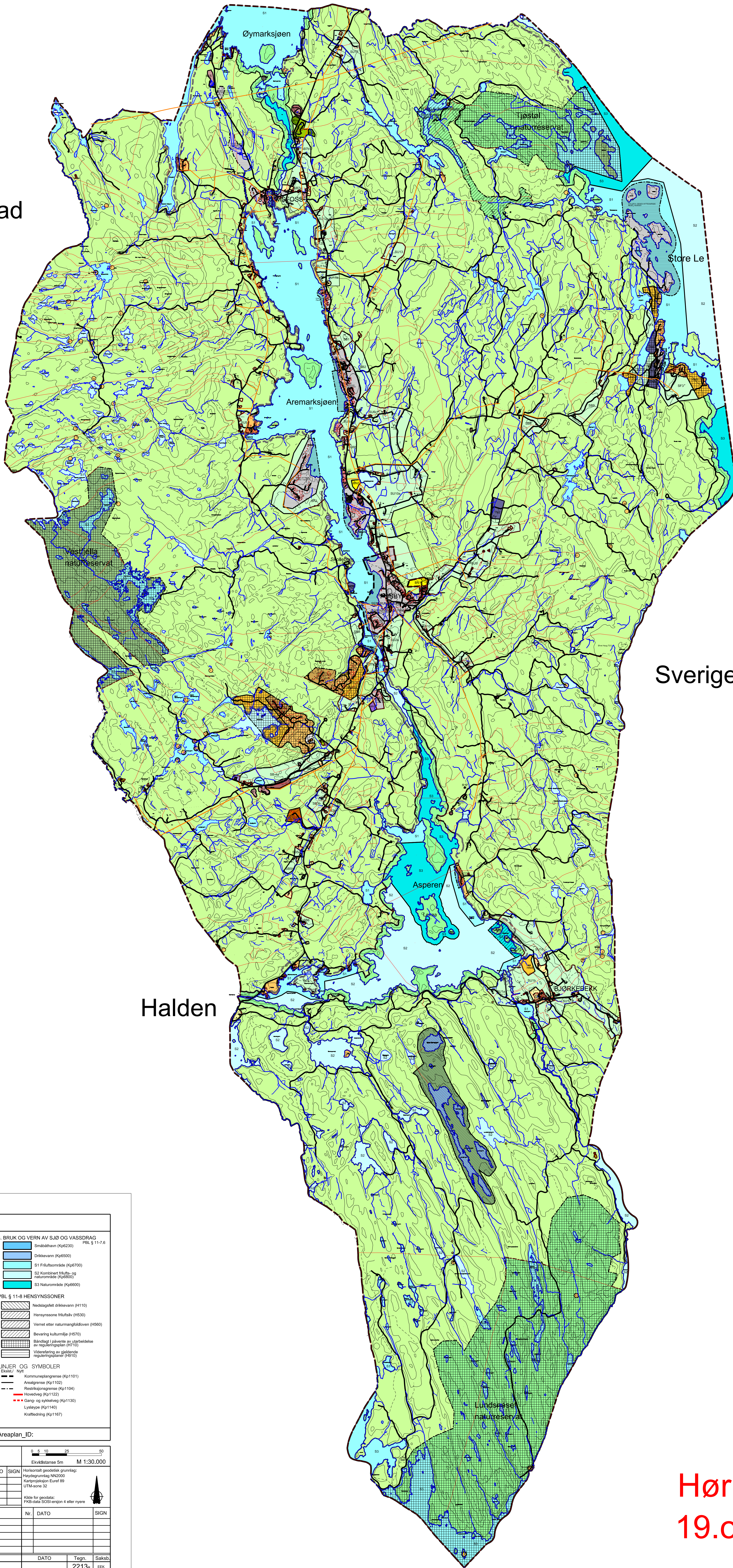
Lervik hyttefelt (uregulert)

Skjulstad hyttefelt

Marker

Rakkestad

Sverige

Halden

TEGNFORKLARING

PBL § 11-7 AREALFORMAL I KOMMUNEPLAN

1. BEBYGGELSE OG ANLEGG PBL § 11-7.1

- Boligbebyggelse (Kp110)
- Fritidsbebyggelse (Kp1120)
- Offentlig eller privat tjenesteyting (Kp1180)
- Fritids- og turistformål (Kp1170)
- Rasstofførning (Kp120)
- Heieringsbebyggelse (Kp130)
- Reiseranlegg (Kp140)
- Skylebane (Kp150)

3. GRØNNSTRUKTUR PBL § 11-7.3

- Friområde (Kp300)
- Naturområde (Kp302)

5. LANDBRUKS-, NATUR- OG FRILUFTSFORMAL (LNF) PBL § 11-7.5

- LNF-areal for nødvendige tilak for landbruk og gjødsling eller næringsmiddelproduksjon på jordens rensingsgrunnlag (Kp510)
- Spreid boligbebyggelse mv. (Kp520)
- Spreid boligbebyggelse (Kp521)
- Spreid fritidsbebyggelse (Kp522)

6. BRUK OG VERN AV SJØ OG VASSDRAG PBL § 11-7.6

- Småelvtann (Kp620)
- Drikketann (Kp650)
- S1 Friluftsområde (Kp670)
- S2 Kombiert friluft- og naturområde (Kp680)
- S3 Naturområde (Kp680)

PBL § 11-8 HENSYNSSONER

- Nærliggende drikketann (H110)
- Hensynsone tiluftsliv (H230)
- Vernet etter naturangbudsloven (H500)
- Blevning kulturmiljø (H570)
- Blandtlig løvare og oppbeholdelse for reiseranlegg (H710)
- Videreføring av eksisterende reiseranlegg (H910)

LINJER OG SYMBOLER

- Ekstern/ Nyl
- Kommunegrensene (Kp1101)
- Arealgrensene (Kp1102)
- Restriksjonsgrensene (Kp1104)
- Stredereg (Kp1122)
- Stang- og sykkelveg (Kp1130)
- Lystype (Kp1140)
- Kraftledning (Kp1167)

Areaplan_ID:

Kommuneplanens arealdel AREMARK 2018-2030

0 5 10 25 50
Elevkdistanse 5m M 1:30.000

Horisontalt geodetisk grunnlag: Høydegrunnlag NN2000 Kartprojeksjon Euro/E9 UTM-sone 32

Kilde for geodata: FKB-data SOS-enjøn 4 eller nyere

REVISJONER	DATO	SIGN

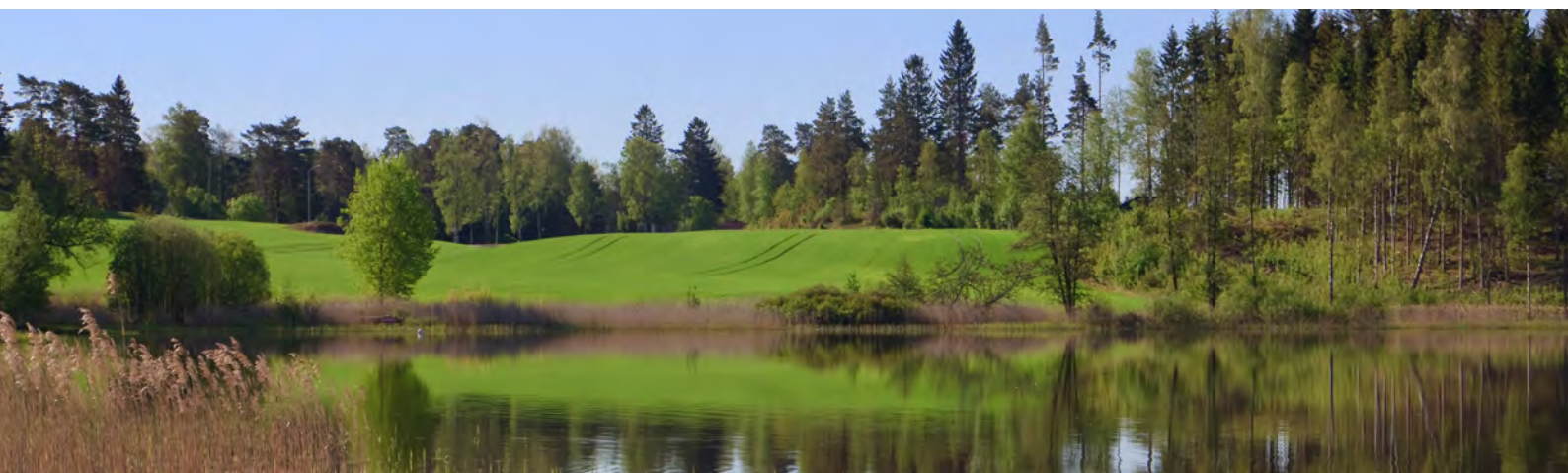
SAKSBEHANDLING IFLG. PLAN- OG BYGNINGSLOVEN	Nr.	DATO	SIGN
Kunngjøring av oppsett av kommunepanarbeid, PBL § 11-12			
1.gangsbehandling i kommunepanarbeid			
Offentlig utsegn/ høring (PBL § 11-14) i perioder:			
2.gangsbehandling i kommunepanarbeid			
Kommunestyrets vedtak, PBL § 11-15			

Planen er utarbeidet av:

DATO	Tegn.	Saksb.
08.06.2016	2213-02	EK

Isachsen arkitektkontor as
R. Øst 7 23 85
Postboks 100
1705 Halden

Høringsutgave
19.oktober 2018

Planbeskrivelse

Kommuneplan for Aremark kommune
16.09.2016

Innledning

I henhold til plan- og bygningslovens § 11-5 skal alle kommuner ha en kommuneplan. Kommuneplanen er kommunens overordnede styringsdokument, og gir rammer for utvikling av kommunesamfunnet og forvaltningen av arealressursene. Kommunal planlegging skal ivareta både kommunale, regionale og nasjonale mål, interesser og myndigheter. Det skal legges vekt på langsiktige løsninger, og konsekvenser for miljø og samfunn skal beskrives.

Arealdelen er juridisk bindende for disponering av areal- og naturressursene, og har fire hovedmål:

- Gi rammer for næringsutvikling
- Forvalte naturressursene i kommunen
- Sikre produktive og verneverdige områder
- Klarlegge arealer for framtidige behov, og fastlegge utbyggingsmønster

Dette dokumentet er planbeskrivelsen som følger arealdelen i kommuneplanen for Aremark.

Kommuneplanen består av en arealdel med plankart, planbeskrivelse, planbestemmelser med retningslinjer, samt en samfunnsdel med handlingsdel. Videre er det utarbeidet konsekvensutredning på overordnet nivå av nye områder som er lagt inn i arealdelen.

Arealdelen og samfunnsdelen henger tett sammen. Samfunnsdelen beskriver kommunens langsiktige mål og utfordringer, og hvilke strategier Aremark kommune ønsker å bruke for å løse disse utfordringene. Samfunnsdelen gir føringer for arealdelen, og legger grunnlaget for hvordan kommunen planlegger sin virksomhet. Denne planbeskrivelsen bør derfor leses i sammenheng med samfunnsdelen.

Det vises også til samfunnsdel og planbeskrivelse for kommedelplan Fosby Sentrum 2014-2026.

Del 1

Overordnede føringer

Departementenes viktigste sentrale føringer med relevans for kommuneplanarbeidet framkommer i:

- Plan- og bygningsloven (2009)
- Naturmangfoldloven
- St.meld. nr. 35 (2012-2013)
- St.meld. nr. 26 (2006-2007) Regjeringens miljøvernpolitikk og rikets miljøtilstand
- St. meld. nr. 21 (2011-2012) Norsk klimapolitikk
- St. meld. nr. 34 (2006-2007) Norsk klimapolitikk
- St. meld. nr. 23 (2001-2002) Bedre miljø i byer og tettsteder
- St. meld. Nr. 39 (2000-2001) Friluftsliv – Ein veg til høgare livskvalitet
- St meld nr. 26 (2001-2002) Bedre kollektivtransport
- Rikspolitiske retningslinjer for å styrke barn og unges interesser i planleggingen
- Rikspolitiske retningslinjer for vernede vassdrag
- Rikspolitiske retningslinjer for samordnet areal- og transportplanlegging
- Statlig planretningslinje for klima- og energiplanlegging i kommunene
- Nasjonal transportplan 2014-2023
- Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging (juni 2011)

Regionale viktige føringer med relevans for kommeplanarbeidet framkommer i:

- Regional planstrategi for Østfold 2012-2015
- Fylkesplan for Østfold - Østfold mot 2050
- Regional transportplan for Østfold mot 2050
- Regional plan Vindkraft i Østfold
- Regional plan for folkehelse i Østfold 2012-2015
- Regionalplan Fysisk aktivitet 2011-2014
- Kulturminneplan for Østfold 2010-2022
- Regionalplan kultur 2010-2013
- Fylkesdelplan barn og unge, vedtatt 2009

Det skal legges vekt på å oppnå gode regionale helhetsløsninger på tvers av kommunegrensene. I tillegg skal tematiske planer utarbeidet av Østfold fylkeskommune ligge til grunn for arbeidet.

Kommunale føringer med relevans for kommuneplanarbeidet framkommer i:

- Felles kommunal planstrategi for Rømskog, Marker og Aremark kommuner
- Strategisk næringsplan for indre Østfold
- Haldenvassdraget Regionalpark - Charter
- Viktige arenaer og partnere for arbeidet med kommuneplanarbeidet vil være:
- Grenserådet
- Indre Østfold regionråd
- Regionalpark Haldenkanalen
- Grensekomiteen Värmland – Østfold

Statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplan

Hensikten med retningslinjene er å oppnå samordning av bolig-, areal- og transport-planleggingen og bidra til mer effektive planprosesser. Retningslinjene skal bidra til et godt og produktivt samspill mellom kommuner, stat og utbyggere for å sikre god steds- og byutvikling.

Planlegging av arealbruk og transportsystem skal fremme samfunnsøkonomisk effektiv ressursutnyttelse, god trafikkikkerhet og effektiv trafikkavvikling. Planlegging skal bidra til å utvikle bærekraftige by- og tettsteder, legge til rette for verdiskapning og næringsutvikling, og fremme helse, miljø og livskvalitet.

Nasjonale forventninger til regional- og kommunal planlegging

Nasjonale forventninger skal legges til grunn for kommunenes arbeid med planstrategier og planer. De nasjonale forventningene samler mål, oppgaver og interesser regjeringen forventer at kommuner og fylkeskommuner legger særlig vekt på.

I planprosessen har arbeidsutkast til kommuneplan for Aremark vært fremlagt i i regionalt planforum, og aktuelle tilbakemeldinger er lagt til grunn.

For Aremark kommune er de mest aktuelle temaene:

- Bærekraftig utvikling og et klimavennlig samfunn.
- Landbruk og utmarksressurser - Landbruket og utmarksressursene er viktige for mat- og planteproduksjon, bosetting og kulturlandskapet. I tillegg er de en viktig ressurs for nye og grønne næringer. Det er et nasjonalt mål å legge til rette for økt verdiskapning knyttet til jord- og skogbrukets ressurser, blant annet gjennom satsing på grønt reiseliv, mat med lokal identitet og utnyttelse av bioenergi.
- Tilrettelegging - Det bør legges til rette for variert utbygging tilpasset ulike gruppers behov, herunder barnefamilier, eldre og flyktninger.
- Sykling og gange - Regjeringen oppfordrer kommunene til å gjennomføre tiltak som gjør sykling og gange trygt og attraktivt.

- Sentrum - Viktig at kommunen har en aktiv og helhetlig sentrumspolitik og tilrettelegger for etablering av både boliger, arbeidsplasser, handel og servicefunksjoner i sentrum.

- Eldreomsorg - Det bør legges til rette for at flest mulig eldre kan bo hjemme og klare seg selv i hverdagen. Fokus på møteplasser der alle befolkningsgrupper kan føle tilhørighet.

- Fysisk aktivitet – gjøre det mulig for befolkningen å gå og sykle mer, og gode områder får lek, idrett, rekreasjon og friluftsliv.

- Barn og unge - Barn og unge har rett til å delta og ha innflytelse i planarbeidet, og gi viktig innspill om eget oppvekstmiljø.

Fylkesplan for Østfold, mot 2050

Fylkesplanen er et strategisk dokument med langsiktig horisont. Den peker ut klima og folkehelse som hovedutfordringer for østfoldsamfunnet. Planen peker på tre oppfølgingsområder som skal prioriteres: kompetanseutvikling, fortetting, byutvikling og vern. Videre har den «grenseløse Østfold» som overordnet visjon. Fylkesplanen inkluderer også en areal-strategi.

For regionen Indre Østfold, som RAM-kommunene inngår i, legger Fylkesplanen opp til følgende strategier:

- Videreutvikle det regionale samarbeidet gjennom regionrådet og samordning av ulike virkemidler.
- Askim og Mysen fortsetter å utvikle seg som byer, og må påta seg et utviklingsansvar med regionalt omfang.
- Indre Østfold skal i løpet av 2010 framstå som et av de mest attraktive områdene utenfor Oslo som tilflyttingsområde, og som område for etablering av næring.
- Satse på utvikling av typiske grendesamfunn og samtidig kunne tilby urbane verdier.
- Utvikle særlige tiltak i grensekommunene for å bidra til en positiv utvikling her.
- Videreutvikle det grenseregionale samarbeidet over grensen mot Sverige.

Felles planstrategi RAM 2012-2016

Planstrategi er det første leddet i kommuneplanleggingen. En planstrategi vurderer hvilke planer som skal utarbeides og revideres. Rømskog, Aremark og Marker kommune gikk sammen om å lage en felles planstrategi.

Den overordnede målsettingen i planstrategi RAM er å øke regionens konkurransekraft i forhold til næringsutvikling, opplevelser og bosetting.

"Gjennom engasjement og deltakelse vil vi arbeide for å utvikle en attraktiv region der folk finner seg til rette og trives, og der menneskene og de naturgitte ressursene er i sentrum."

Planstrategien beskriver både felles utfordringer, og hver enkelt kommunes behov.

Planstrategien peker på Aremarks behov for å opprettholde og skape grunnlag for befolkningsvekst, og for å etablere et fortettet kommunesenter (Fosby), som ikke medfører vesentlig nedbygging av jordbruksareal. Kommunestyret vedtok i 2014 kommunedelplan for Fosby sentrum.

Videre peker planstrategien på at Aremark i tillegg har et behov for å opprettholde spredt bosetting i noen områder.

I planstrategien står det at et første steg mot å bygge opp et kommunesenter vil være å legge et reguleringsmessig grunnlag for blant annet å kunne bygge opp et tilbud av leilighetsbygg, muligens kombinert med næringslokaler og møtesteder/plasser for publikum. Dette er fulgt opp i foreliggende samfunnsdel, samt gjennom vedtatt sentrumsplan (Fosby).

Planstrategien anbefalte at det ble utarbeidet en kommunedelplan for arealer i tilknytning til vassdraget som beskriver arealanvendelse av slike områder. Klassifisering av vassdraget følger i foreliggende kommuneplan oppsettet fra vernede vassdrag, som også er benyttet i Marker, slik at dette er integrert i kommuneplanen i stedet for å være en selvstendig kommunedelplan.

Planstrategien ble vedtatt i kommunestyret 13.06.2013, sak 19/13.

Felles planprogram

Planprogrammet er steg to i planprosessen. Et planprogram skal beskrive formålet med planarbeidet, tydeliggjøre behov for eventuelle utredninger, belyse opplegg for medvirkning, belyse hvilke planer man tar sikte på å revidere, hvem som deltar i arbeidet og hvilke frister man har.

Rømskog, Aremark og Marker kommune samarbeidet også om utarbeidelsen av planprogrammet.

I likhet med planstrategien peker planprogrammet på å sikre befolkningsgrunnlaget som en hovedutfordring. De tre kommunene ønsker å tilrettelegge for og bidra til at unge i etableringsfasen flytter tilbake etter endte studier som en mulig løsning på denne utfordringen.

Et annet sentralt tema i planprogrammet er næringsutvikling, og at næringsutviklingen er en viktig faktor for å sikre befolkningsgrunnlaget. Planprogrammet anbefaler at kommuneplanen tar sikte på å utrede hvilke næringer som er egnet for RAM-kommunen, og hvilke tiltak som bør iverksettes. Dette er gjort i samfunnsdelen. Utfordringene knyttet til å sikre befolkningsgrunnlaget oppsummeres i følgende tema:

- Befolkningsgrunnlag, kompetanse, næringsutvikling og attraktivitet
- Kulturliv, tjenestetilbud og tettstedsutvikling
- Samferdsel, transport og infrastruktur
- Oppvekst, levekår og folkehelse
- Bærekraftig utvikling, klima og miljø

Dette er også fulgt opp i samfunnsdelen.

Forslag til planprogram ble behandlet i plan- og utviklingsutvalget i sak 4/14 i møte den 23.01.2014. Planprogrammet ble utlagt til offentlig ettersyn i perioden 30.01.2014-16.03.2014. Planprogram for felles kommuneplan for Rømskog, Aremark og Marker ble fastsatt av kommunestyret i sak 27/14, i møte den 11.09.2014.

Samfunnsdelen

Samfunnsdelen er det tredje steget i planprosessen. En samfunnsdel beskriver de langsiktige utfordringene, målene og strategiene til kommunen. Den er et verktøy for kommunens helhetlige planlegging og legger grunnlaget for sektorenes planer og er styrende for arealdelen.

Samfunnsdelen beskriver følgende overordnede mål for samfunnsutviklingen i Aremark:

- Vi vil ha fornøyde innbyggere, i alle grupper og lag av befolkningen.
- Vi vil opprettholde vårt lokalsamfunn uavhengig av hvordan kommunen er organisert i fremtiden.
- Vi vil utnytte potensialet for gode tjenester som ligger i at Aremark er en liten og oversiktlig kommune.

Samfunnsdelen beskriver også målene for temaene:

- Befolkningsgrunnlag, kompetanse, næringsutvikling og attraktivitet
- Kulturliv, tjenestetilbud og tettstedsutvikling
- Samferdsel, transport og infrastruktur
- Oppvekst, levekår og folkehelse
- Bærekraftig utvikling, klima og miljø

Utfyllende prognoser og statistikk fremgår av samfunnsdelen.

Utarbeidelse av kommuneplanens samfunnsdel har blitt utført som et samarbeid med Marker og Rømskog kommuner. Høringsforslag til kommuneplanens samfunnsdel ble i Plan og utviklingsutvalget 5.mars 2015 vedtatt lagt ut til offentlig ettersyn (sak 6/15). Etter høringen ble saken fremlagt for utvalget 11.juni 2015 som sak 13/15. Saken ble da utsatt, og utvalget har etter dette arbeidet med revisjoner av samfunnsdelen.

Etter høringen ble det foretatt en såpass omfattende revisjon, at kommunen fant det riktig med en fornyet høring. I revidert utgave er samfunnsdelen dessuten samordnet bedre med arealdelen.

Handlingsdel

Samfunnsdelen skal ha en handlingsdel. Handlingsdelen er, sammen med økonomiplanen, kommunens viktigste verktøy for å sikre god økonomisk planlegging. Den viser kommunens prioriteringer og hva kommunen skal arbeide med i løpet av det neste fire budsjettår eller mer.

(Kommunen må eventuelt si noe mer om den)

Beskrivelse av Aremark

Aremark kommune ligger i Østfold fylke, omkring Haldenvassdraget nordøst for Halden. Kommunen grenser til Sverige i øst, til Halden og Rakkestad i vest og Marker i nord.

Aremark er en utpreget skogsbygd, og ca. 4/5 av kommunens areal er skog. Jordbruksarealene finner en først og fremst rundt Aremarksjøen.

Praktisk talt hele kommunen har utløp og avrenning til Haldenvassdraget. Et unntak er Store Le på grensen mot Sverige i nordøst, en sjø som har avløp til Vänern og dermed til Göta älv. Haldenvassdraget danner to større sjøer i kommunen, Aremarksjøen og Asperen, og i tillegg stikker en tredje, Øymarksjøen (Bøensfjorden), så vidt inn i kommunen i nord.

Bosetningen

Bosetningen er konsentrert til områdene langs Haldenvassdraget, særlig i de nordlige deler av kommunen. Administrasjonssenteret Fosby, som er kommunens eneste tettsted, ligger ved sørenden av Aremarksjøen. Stedet hadde 348 innbyggere i 2015, 25 prosent av kommunens samlede folketall. Folketallet er 1406 (2015). Aremark hadde med dette den laveste andelen tettstedsbefolkning blant Østfolds kommuner, bortsett fra Rømskog, som ikke har noe tettsted.

Bebyggelsen i Aremark består av gårdsbebyggelse, eneboliger og enkelte tomannsboliger. Bosettingen er spredt omkring de offentlige vegene. I utkantene av kommunen og spesielt i sør finnes store ubebodde arealer. Aremark kommune har fire områder med «konsentrert» bosetting: Strømsfoss, Fosby, Kvisler og Bjørkebekk. I tillegg kommer boligfeltet på Listeberg. Fosby er kommunens sentrum og eneste tettsted, det vil si boligområde med mer enn 200 innbyggere. Grovt sett er det også i Fosby kommunens servicefunksjoner er samlet.

Dersom befolkningstallet i kommunen skal holdes stabilt i 12 årperioden vil det være behov for å bygge ca. x boliger. Kommunen har per i dag en arealreserve til boligformål på x daa.

Økte byggekostnader og offentlige krav har medført problemer for unge i etableringsfasen. I kommunen er det et visst behov for billige boliger til nyetablerte og for familier med vanskelig økonomi.

For øvrig satser kommunen sterkt på attraktive tomter for nye eneboliger, for å tiltrekke seg småbarnsfamilier og yrkesaktive. Også for å hindre utflytting eller å få tilbake utflyttet ungdom/unge voksne.

Det vises også til samfunnsdelen vedrørende kommunens boligpolitikk.

Sysselsetting

Jord- og skogbruk er hovednæringer. Kornproduksjonen er dominerende driftsform, og kornarealet utgjør 75 prosent av kommunens samlede jordbruksareal (2014). Det holdes også noe husdyr, særlig storfe og høns. Skogen har stor betydning, og avvirkingen i Aremark, som utgjorde 66 900 m³ i 2014, er etter Rakkestad, Halden og Marker den største blant kommunene i Østfold. Industrien er beskjeden.

Det er svært lite vannkraftproduksjon i Aremark. Den gjennomsnittlige årsproduksjonen i kommunen er på 3 gigawattimer (GWh) per 2016. Det er ett kraftverk i kommunen, Strømsfoss, mellom Øymarksjøen og Aremarksjøen i Haldenvassdraget.

En stor del av de bosatte yrkestakere i Aremark har arbeid utenfor kommunen, i 2014 gjaldt dette 62 prosent. 38 prosent jobber Halden og 7 prosent i nabo-kommunene Marker og Rakkestad.

Samferdsel

Rv. 21 («Villmarksveien») går langs Haldenvassdraget nordover til Ørje og sørvestover til Halden. Ellers fylkesveiforbindelser med Rakkestad (Fv. 124) og Nössemark ved Store Le i Sverige (Fv. 106).

Turisttrafikk med M/S Strømsfoss i Haldenvassdraget. Det foregår ikke lenger fløting av tømmer i vassdraget, men slusene er i drift. Av slusene ligger én, Strømsfoss (2,5 m løftehøyde), i Aremark.

Kollektivtrafikk

Kollektivtransporten i kommunen er knyttet opp til skoleskyssordningen til Aremark skole og til videregående skoler i andre kommuner. I dag finnes det ikke kollektivtilbud midt på dagen. Det er heller ikke fast kollektivtransport i helgene. I sommerferiene er kollektivtilbudet ytterligere innskrenket. Tidligere fantes det flere bussruter.

Areal og topografi

Aremark kommune har et samlet areal på 322km², av dette er 278 km² landareal. Landarealet fordeles på 244,4 km² skogareal (87.9%) og 20,7 km² jordbruks-

areal (7,45%). Aremark er blant de høystliggende kommuner i Østfold. Hele kommunens areal ligger høyere enn 100m over havet og over halvparten av kommunens areal ligger høyere enn 150m over havet.

Haldenvassdraget med sjøene Ara og Aspern deler kommunen i nord-syd i 2/3 av kommunens lengderetning.

Geologi

Aremark ligger i det sør-østnorske grunnfjellsområde. De dominerende bergartene i kommunen er gneis, granitt og amfibolitt. Nordøst i kommunen finnes soner med bergarten kleberstein. Løsmassedekket består vesentlig av usammenhengende morenedekke samt noe strandavsatt materiale. Flere steder i kommunen finnes markerte avsetninger etter isens tilbaketrekning. Marin silt og leire finnes i området nær Haldenvassdraget. Flere steder i kommunen finnes skjellsandbanker avsatt rett etter siste istid.

Klima

Klimaet i Aremark er en mellomting mellom innlandsklima og svakt fuktig klima. Vintrene er noe kortere og varmere enn vanlig i innlandsklima, mens nedbøren stort sett er lik (noe over fylkets gjennomsnitt). Aremark har en markert kaldere gjennomsnittstemperatur enn kystområdene i fylket. Midlere årstemperatur i kommunen er omkring 5°C.

Haldenvassdraget har hovedretning nord-sør og svake-re vind blåser gjerne i samme retning som vassdragstopografien.

Kulturhistorie

Ved gården Fange på østsiden av Aremarksjøen ligger en grav fra slutten av steinalderen (hellekiste), 3500–4000 år gammel. I skogstraktene mellom Haldenvassdraget og svenskegrensen er det flere bevarte husmannsplasser; Bøensæter er restaurert og gjort til et gårds- og landskapsmuseum med bl.a. en gammel skolestue. Strømsfoss har sluser, møllemuseum og brygge for M/S Turisten og M/S Strømsfoss. Arebekken bygdetun.

Østfold fylkeskommune har registrert en rekke automatisk fredete kulturminner (fornminner) i kommunen. Fylkeskommunen har også gjort en registrering og kartlegging av bygninger oppført før år 1900 (SE-FRAK-registreringen). I forbindelse med flerbruksplanen for Haldenvassdraget ble det gjort en kartlegging av eldre vassdragsinnretninger, og Norges vassdrags- og energiverk (NVE) har kartlagt vassdragsinnretninger i sidevassdragene sør i kommunen.

Aremark kommune har en tidlig bosettingshistorie. Den første bosettingen i kommunen ble etablert på den lettdrevne jorda langs vassdragene. I området langs Haldenvassdraget og Store Le er det registrert en mengde oldtidsfunn bl.a flere steinalderboplasser. Vassdragene har tjent som ferdse- og transportåre i flere hundre år. Langs hovedvassdragene finnes et utall av eldre vassdragsinnretninger som gjennom sin tilstedeværelse beskriver den tekniske og kulturhistoriske utvikling.

Tømmerfløtningen var hovedårsaken til kanaliseringen av Haldenvassdraget. Vassdraget stod kanalisert i 1877 og er et teknisk kulturminne av nasjonal verdi.

Fangst og senere jord- og skogbruk har vært det primære næringsgrunnlaget i Aremark. Enkelte av gårdene i kommunen har en historie som strekker seg tilbake til før 1400-tallet. Med økende folketall ble det etablert utmarksslåtter i skogområdene både på øst- og vestsiden av Haldenvassdraget. Setre ble etterhvert

husmannsplasser og nye husmannsplasser kom til. Husmannsvesenet hadde sin epoke fra 1700 tallet. Avviklingen begynte i slutten av forrige århundre, men rester bestod fram til 2. verdenskrig. I kommunen finnes flere godt bevarte rester etter husmannsvesenet.

Aremarks sentrale beliggenhet som grensekommune mot Sverige har gitt kommunen en omfangsrik krigshistorie. De mange krigene med Sverige i perioden fra syvårskrigen (1563-1570) til unionsoppløsningen i 1905 har satt spor i kommunen. Verst gikk det i 1567 da samtlige gårder i Aremark unntatt to, ble brent og folkene enten drept eller jaget på flukt. Fremdeles finnes det kulturhistoriske spor og minnesmerker etter «Svenskekrigene» på strategiske steder langs Haldenvassdraget. Også under 2. verdenskrig hadde Aremarks beliggenhet mot Sverige betydning for motstandskampen. Langs svenskegrensen fra Ankerfjella i sør til Store Lee i nord fantes flyktningeruter der lokale grensekurerer loset flyktninger fra nazismen over grensen til Sverige. Det finnes fortsatt spor etter tyske vegsperringer sør i kommunen.

Aremark kommune har ingen omfattende industrihistorie. Kanalbyggeren Engebret Soot grunnla et lite industrisamfunn i Strømsfoss rundt midten av forrige århundre. Soot anla sagbruk, teglverk, farger og garveri. Senere ble det etablert en spikersmie.

Av annen industri i bygda fantes flere møller og mange gårdssager.

Under er noen av de viktigste kulturminnene i kommunen opplistet. I tillegg er det registrert over 100 automatisk fredete fornminner (Skjelsvik 1974). Eventuelle førreformatoriske kulturminner (før 1537) som enda ikke er registrert er likevel automatisk fredet etter kulturminneloven. Aremark kommune er opptatt av å bevare sin identitet gjennom blant annet å ta vare

på steds- og tidstypiske bygninger og miljø. Det er derfor gitt bestemmelser om dette i arealdelen. Det er også viktig at man tar kontakt med fylkeskonservatoren for råd og veiledning, før man starter.

Aremark historielag driver Arestad gamle prestegård. De gir også ut årsskrift for kommunen.

Arbeider kommunen med kulturminneplan? Finnes det noen registreringer?

Område	Status	Kvaliteter
Prestegården	Eies av historielaget	Bygning, hageanlegg
Arebekken	Eies av historielaget	Bygdetun, kvern
Sandakerstua	Privat	Bygning
Kollerød	Privat	Vasshjul, sag
Årbustua	Privat	Bygning
Strømsfoss	Eies av kommunen?	Teknisk kult.minn/industri
Bøensætre	Eies av kommunen	Bygninger/jordbruk
Haldenkanalen	Haldenvassdragets kanalselskap	Kanalanlegg
Fange	Automatisk fredet	Hellekiste
Tolsby	Automatisk fredet	Hellekiste
Aspestrand	Automatisk fredet	Hellekiste
Bolsbota	Privat	Hellig kilde
Rivestien	Privat	Gammelt vegfar
Jernvegen	Privat	Gammelt vegfar
Dødhaug	Automatisk fredet	Bygdeborg
Vestre Bøen	Privat	Museum etter O. Ulsrød
Søndre Hallesby	Privat	Kulturhistorie O. Hallesby
Aremark kommune	Kommunen	Kassettsamling, intervjuer med eldre personer fra Aremark.

Fritidsboliger

Kommunen har omkring 530 fritidshus. Etterspørslen etter fritidshus har vært stor fra omkring 1960. De siste 15 årene er det bygget i overkant av 100 fritidshus i kommunen. De 5 siste årene har imidlertid etterspørselen etter hyttetomter stagnert noe. Kommunen har pr. idag omkring 50 ledige hyttetomter. Etterspørselen etter hyttetomter varierer med attraktiviteten på tomtene. Det vil nesten bestandig være etterspørsel etter hyttetomter på attraktive arealer i kommunen. *(Kommunen sjekker tallene)*

Næring og turisme

Aremark har en ensidig næringsstruktur basert på jord- og skogbruk. Uforutsette reduksjoner i kornavlinger har tradisjonelt blitt kompensert med et høyere uttak av inntekter fra skogen. I kommunen er det svært vanlig at gårdbrukere har inntektsgivende arbeid utenom gårdsbruket. Kommunen har få industriarbeidsplasser. Det er lite tradisjon og miljø for etablering av ny næringsvirksomhet i kommunen.

De viktigste faktorene som påvirker næringslivet i kommunen er kommunikasjonstilbud, miljø, kapitaltilgang og mennesker med forretningsidéer. Attraktive boområder, kultur- og utdanningstilbud, kommunal veiledning og servicetilbud er viktige faktorer for næringslivsutviklingen i kommunen. **Aremark er tilknyttet Indre Østfold bedriftssenter. Mulige etablerere i kommunen vil her få veiledning.**

Det er nå lagt inn en utvidelse av eksisterende industrifelt (Sommerro) for å ha bedre beredskap, og tiltrettelegge bedre for næringsutviklingen i kommunen. Området markedsføres som Aremark Næringspark.

Industri

Industrien i kommunen er i det vesentlige dominert av emballasje-, plast- og glassfiberindustri. Kommunen har et industrifelt på omkring 60 daa, og det satses på en utvidelse av dette. Spredt i kommunen finnes mindre bedrifter som videreforedler råstoff fra kommunen. Det kan her nevnes sagbruk, mølle, kraftverk og veksttorvproduksjon.

Aremark har totalt 115 industriansatte personer. Mindre enn 25% av disse arbeider i Aremark. De fleste av de resterende 75% arbeider i Halden kommune. Halden har en godt utviklet industristruktur, og Aremark er delvis avhengig av næringsutviklingen i Halden for å opprettholde sysselsetting blant de industriansatte.

Bygge- og anleggsvirksomhet

En betydelig del av anleggsvirksomheten i kommunen er tilknyttet landbruket. Bygge- og anleggsvirksomheten er derfor påvirket av de endringene som skjer innen jord- og skogbruket. Også innen bygge- og anleggsbransjen er det mange Aremarkinger som pendler ut av kommunen for å arbeide.

Strategisk næringsplan for kommunen (Aremark kommune 1995) fremhever følgende strategier for næringsutvikling:

- Bedre utnyttelse av jord- og skogressursen
- Markedsføring av kommunen
- Videreutvikling av bygdeturisme
- Etablere funksjoner for tilrettelegging av næringsutvikling

Samfunnsdelens strategier:

- tilrettelegge for pendling og hjemmekontor, etablere kontorfellesskap for pendlere og gründere
- legge opp til økt interaksjon mellom lokale aktører
- legge til rette for foredling av lokale råvarer
- satse videre på Haldenkanalen
- utvide Sommerro Industriområde, og gjøre det mer attraktivt. Markedsføres som Aremark Næringspark.
- Styrke turistnæringen og markere seg som en natur- og friluftslivkommune, med f.eks tretoppfytter, sykkelturisme, utleie av husbåt og kano

Varehandel- og service

Pr. idag er det 2 dagligvareforretninger i kommunen, hvorav den ene er i ferd med å fases ut. Tilknyttet forretningen i Fosby finnes også en bensinstasjon. Andre varer må befolkningen handle utenbygds.

Bank, forsikring og post finnes i sentrum av kommunen. Kommunen er godt dekket når det gjelder tilbud innen regnskap- og økonomisk veiledning. I sentrum finnes også frisørsalonger, service-senter for biler, kafé, tannlege og helsestasjon.

Offentlig virksomhet

I tillegg til landbruk er stat og kommune de største arbeidsgiverene i kommunen med tilsammen **ca. 150 ansatte**. Det er forventet at antall ansatte i offentlig virksomhet vil holde seg relativt stabilt de nærmeste årene.

Jordbruk

Omlag 140 aktive jordbrukere driver et samlet jordbruksareal på omkring 20.000 daa. Gjennomsnittlig jordbrukseiendom i kommunen har et dyrket areal på omlag 105 daa. Arealbruken fordeles på 16.000 daa til korn og oljevekster, ca 2000 daa til eng og 2000 daa til andre vekster.

Målsettingen for den nasjonale landbrukspolitikken kan i hovedsak oppsummeres som: Effektivisering, markedstilpasning, arealrasjonalisering og økt vekt på miljøtiltak. Kornproduksjonen er hovedinntektskilden for jordbruket i Aremark. I planperioden kan det forventes fortsatt nedgang i antall aktive jordbrukere.

Endringene i landbrukspolitikken gir imidlertid også nye muligheter for landbruksnæringen. Bygde-/næringsutvikling har blitt et prioritert satsningsområde i landbruket. For næringsutviklingen på bygdene er det avgjørende at gårdbrukerene viser vilje til å se på alternative inntektskilder.

Det må åpnes for nye lokale nisje-produkter for å sikre

inntektsgrunnlaget. I tillegg til produksjon av varer må gårdbrukerne også tenke på produksjon av tjenester. Jordbruksnæringen står også overfor store utfordringer når det gjelder miljø. Økt satsning på økologisk produksjon, redusert jordbearbeiding, tekniske miljøtiltak og kulturlandskapspleie er satsningsområder for landbruksmyndighetene.

I Aremark er jordbruksområdene ofte nærområder til boligområdene. Jordbruksområdene blir dermed viktige som friluftsområder og viktige som gjennomgangsårer til andre friluftsområder. Faktorer som er med og styrker opplevelsen av jordbrukslandskapet er frodige kantsoner, rikt dyre- og fugleliv, bekkedrag - vannmiljøer, gamle, storvokste trær, vegfar, bygningsmiljøer og andre landskapstrekk som har spesiell kulturhistorisk eller estetisk verdi.

Utviklingen av jordbrukslandskapet i kommunen er avgjørende for hvordan bygda presenterer seg og for opplevelseskvalitetene til lokalbefolkningen. I tillegg finnes en rekke sjeldne plante- og dyrearter tilknyttet kulturlandskapet.

Aremark har nasjonalt og regionalt viktige kulturlandskapsområder i Bøensætre og Strømsfoss. I tillegg finnes noen andre verdifulle kulturlandskapsområder særlig knyttet til husmannskulturen fra forrige århundre. Disse områdene må forvaltes med særlig vekt på bevaring av kulturlandskapet.

Skogbruk og skogområder

Kommunen har 215 skogeiendommer som forvalter et skogareal på ca. 230.000 daa. Gjennomsnittlig skogeiendommen i kommunen er på 1140 daa. Tre av de største skogeiendommene eier 25% av det totale skogarealet. Kommunen har en samlet årlig avvirkning på omkring 45.000 m³. Dette utgjør en årlig omsetning på omkring 20 mill kroner.

Skogbruket har gjennomgått en rivende utvikling både i mekaniseringsgrad og sesongdrift. Økt konkurranse og krav til bedre lagerstyring hos treforedlingsindustrien har skapt behov for leveranse av tømmeret hele året. Kravet om ferskt trevirke har ført til mer maskinell drift. Gjennomsnittlig arbeidsinnsats for den enkelte skogeier har gått ned. Mer av tømmerhogsten har blitt overlatt til skogsentreprenører. I Aremark finnes flere lokale skogsentreprenører.

Aremarks store utmarksarealer er velegnet for friluftsliv. Småkuperte, lysåpne og naturpregede skogområder med åpne myrer og småvann innbyr til ferdsel. I tillegg finnes en del stier og et tildels godt utbygd skogsbilvegnett som gjør at folk lett kan komme ut i marka. Kommunens innbyggere har dermed rike muligheter for drive et aktivt friluftsliv uten bruk av bil. Fotturer i skog og mark, skiturer og bading ute er de vanlige friluftsinnteresser i kommunen. I tillegg er det grunn til å fremheve jakt og fiske som en svært utbredt aktivitet blant lokalbefolkningen.

I Aremark er omkring 10% av skogarealet (24000 daa) freda som barskogreservat. Av freda barskogsarealer i Østfold ligger dermed omkring 3/4 i

Aremark. I tillegg grenser kommunen til 35.000 daa barskogsreservat i Dals Ed (Sverige) og Halden kommuner. Aremark ligger dermed som innfallsport til et samlet barskogsreservat areal på vel 60.000 daa.

Næringsmessig utnyttelse av jakt, fiske og friluftsliv

Aremark har store naturområder. Områdene egner seg godt for friluftsliv. Jakt, fiske og annet friluftsliv kan bidra til næringsetablering. I kommunen finnes det omkring 530 private hytter og 4 campingplasser.

Sommerturistene skaper etterspørsel både i byggebransjen og dagligvarehandelen. Kommunen har siden slutten av 1980 tallet arbeidet med å utvikle vassdraget, Strømsfoss og Bøensætre som «fyrstårn» for tilreisende til kommunen. Kommunen forventer at privat, kommunal- og interkommunal satsing på reiseliv vil skape økt virksomhet og sysselsetting innen turismesektoren.

Fiske

Kommunens mange vann- og vassdrag inneholder et stort antall fiskearter av interesse for ulike typer fiske. Utnyttelsen av fisket er i dag liten. Det finnes imidlertid store muligheter for å videreutvikle ressursen ferskvannsfisk.

Haldenvassdraget har en fiskefauna hovedsakelig bestående av sørøstlig karpefisk (vesentlig abbor, gjedde, mort og brasme). Fiske i Haldenvassdraget forvaltes i hovedsak av Ara og Aspern fiskelag, som samarbeider med de øvrige fiskelagene i vassdraget.

Krepsefisket i Haldenvassdraget var tidligere godt organisert og utnyttet. Vassdraget ble imidlertid rammet av krepsepest i 1989 og krepsebestanden døde ut. Det har siden 1995 vært gjort forsøk med utsett av edelkrepse fra den opprinnelige bestanden. Forsøkene har så langt vært vellykkede, noe som tyder på at vassdraget er fri for algesoppen som forårsaker soppsykdommen på krepsen.

Store Lee er et dypt, næringsfattig vassdrag. Vannkvaliteten er meget god med en pH omkring 6. Ut fra norske vurderinger er vannkvaliteten i Store Lee for god til at kalking er aktuelt. Svenske myndigheter har imidlertid kalket Store Lee flere ganger. Fisken i Store Lee består vesentlig av lake, abbor, gjedde, og sik, men det finnes også arter som lagesild, gjørs, mort, brasme

og ulkearter. Forvaltningen av fiskeressursen er ikke organisert på norsk side av Store Lee.

Kommunens vann og vassdrag gir rike muligheter for fritidsfiske.

På østsiden av Haldenvassdraget er pH-verdien forholdsvis høy (omkring 6). Abbor, gjedde og mort er de vanligste fiskeslagene. Det har tidligere vært kreps i enkelte av vannene og forsuringfølsomme vannorganismer finnes fremdeles. Dersom man ønsker å bevare vannene eller ønsker å sette ut edelkreps/ørret er kalking nødvendig. I vannene på østsiden av vassdraget er fiske ikke organisert.

På vestsiden av vassdraget er pH-verdien (med unntak av Kolbjørnsvikvassdraget) lav (pH-verdi mellom 4.5-5.0). Mesteparten av vannene som ikke er kalket er fisketomme. Flere grunneierlag og Aremark jeger- og fiskerforening har imidlertid kalket og satt ut ørret i flere vann. Fisket er her godt organisert.

I Ankerfjella finnes tre større vassdrag som alle drenerer til Haldenvassdraget.

I Trollnesvassdraget har det tidligere vært drevet utsetting av fisk og kalket med private midler. Vassdraget er nå meget surt og fiskestatusen er usikker.

Sundsvassdraget er et stort sidevassdrag til Haldenvassdraget med utløp i Aspern. Det er tidligere blitt satt ut fisk og kalket i flere vann i vassdraget. Nedslagsfeltet er imidlertid myrlendt og hele vannsystemet er nå svært surt. Tidligere fantes det røye og ørret i Remne og Langetjern. Breitjern er referansevann for forsuring i Østfold.

Mortevannvassdraget drenerer til Haldenvassdraget via Urdevann (Sverige). Det har tidligere vært ørret i vannene. Vassdraget er idag meget surt bortsett fra Urdevann som kalkes av Svenske myndigheter.

En landsomfattende undersøkelse av ferskvannsfisk konkluderer med at kvikksølvinnholdet i gjedde og større abbor er så høyt at gravide ikke bør spise gjedde, og heller ikke abbor over 25 cm. Andre bør ikke spise de samme fiskeslagene mer enn i gjennomsnitt en gang i måneden.

Råstoffutvinning

Løsmassedekket i kommunen består vesentlig av usammenhengende morenedekke over fjellgrunnen. Enkelte steder er det likevel løsmasseavsetninger av en viss mektighet. Breelvavsetningene er de viktigste sand- og grusressursene i kommunen. Breelvavsetninger er som regel gode vannreservoar. Det er volumberegnet 7 sand- og grusforekomster i Aremark. Disse forekomstene er anslått til å inneholde omkring 3.0 mill. m³ sand og grus. I tillegg er det registrert 16 sand- og grusforekomster som ikke er volumberegnet. Av til sammen 23 løsmasseforekomster er 6 breelvavsetninger (ca. 2.0 mill. m³), 7 strandavsetninger, 3 moreneavsetninger og 7 morene- og breelvavsetninger.

Flere steder i kommunen har områder med nyttbare sand- og grusforekomster berørt av masseuttak. På to til tre steder i kommunen drives det fortsatt sand- og grusuttak av en viss størrelse.

De viktigste skjellsandbankene i fylket ligger i områdene omkring Kolbjørnsviksjøen i Rakkestad, Marker og Aremark kommuner. I Aremark er det registrert 14 skjellsandforekomster. Skjellsandsforekomstene rundt Kolbjørnsviksjøen er flere steder referert som verdifulle kvartærgeologiske områder. Skjellsandforekomstene har også stor betydning for plante- og dyrelivet i de aktuelle områdene.

Idrettsanlegg

Stadion

Fotballbanen ligger i tilknytning til Furulund og skolen. Parkeringsforholdene er tilfredsstillende. Det skal etableres ny kunstgressbane på Aremark stadion.

(Kommunen fyller inn)

Idrettshall

(Kommunen fyller inn beskrivende tekst)

Trim- og lysløype

Det skal anlegges en helårs trimløype, samt foretas utvidelse og ferdigstilling av lysløypa rundt skoleområdet.

Det skal også tilrettelegges sykkeltraséer, med fokus på Ankerfjella og Østkroken.

BMX-bane

(Kommunen fyller inn beskrivende tekst)

Brekka

Kommunen har ett motorsportsanlegg, som benyttes til bilcross, og driftes av NMK Aremark. Dette er et meget aktivt idrettslag, og det arrangeres treninger og nasjonale løp og konkurranser.

Det er lagt inn utvidelsesmulighet i rullert arealdel, spesielt med tanke på bedring av depot- og parkeringsforhold ved stevner og nasjonale løp.

Skytebaner

Eksisterende skytebane på Kvisler er lagt inn, og i tillegg er det lagt inn ny skytebane i Gravidalen.

Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur

Vegsystem

(Kommunen fyller inn)

Vann og avløp

(Kommunen fyller inn)

LNF-områder

De alvorligste truslene mot mangfoldet i naturen er omdisponering og oppsplitting av arealer, introduksjon av nye arter og virkninger av sur nedbør og forurensning. Aremark har verdifulle natur- og kulturlandskap som må ivaretas for ettertiden. Dette er områder som på bakgrunn av regionale og nasjonale vurderinger betegnes som unike. Grunneiere og lokalpolitikere har her et spesielt ansvar for å forvalte disse områdene slik at biologiske og kulturhistoriske verdier bevares og videreutvikles.

I Aremark har de fleste husstander naturområder nært tilknyttet egen bolig. Muligheten for naturopplevelse i hverdagen er derfor til stede for de fleste av kommunens innbyggere. Befolkningens mulighet for kontakt med naturen må sees som et miljøgode. Lek og friluftsliv har egenverdi. I tillegg vil lokalbefolkningens og særlig barns naturopplevelse danne interesse for naturverdier og dermed for samfunnets forvaltning av naturressurser.

Landskapet i Aremark kan grovt sett deles i tre kategorier:

- Landskapet tilknyttet vassdraget
- «Fjella» områder (Ankerfjella, Vestfjella)
- Østlige skogsbygder

Områdene tilknyttet vassdraget kan beskrives som en vid, åpen og relativt flat dalform. Slake dalsider heller ned mot vassdraget. Dalsidene veksler mellom frodig jordbrukslandskap og grunnlendte skogkledte arealer. I bryn og våtmarksbremmer finnes frodig lauvskog og enkelte edellauvskogsinnslag.

«Fjellaområdet» vest i kommunen er skogkledt og småkupert. Lavbonitetfuru og barblandingskog kler skrinne bergkoller. I forsengkninger finnes mange vann og myrområder. Området har et ubebodd preg, men tufter og spor av gamle veifar finnes. Store deler av området ligger over marin grense. Markdekke består her hovedsakelig av et tynt bregrus / lynghumus dekke.

«Fjella» området sør i kommunen har grovt sett samme landskaps- og vegetasjonspreg som vest. I sør er likevel sprekkedalsformasjonene mer utpreget. Sprekkedalene er her ensrettet, parareltliggende i Nv - SØ gående retning.

I forsengkningene finnes vann og myrområder, men på drenerte steder også barskogsarealer av middels og god bonitet. Bergkollene er lysåpne med skrinne furu og barblandingskog. I området finnes det tufter etter en spredt skogsarbeiderbosetting. Plassene er naturlig lokalisert til de mange vannene som finnes i området.

Østlige skogsbygder består av barskog av høy og middels bonitet. Området er småkupert og oppbrudt av småvann, myrer og åpne plasser omgitt av sammenhengende skoglandskap.

De åpne skogsgårdene og plassene har stor opplevelsesmessig verdi i landskapet. De lysåpne arealene er varierte med åkerholmer, kantsoner og karakteristisk beitevegetasjon. Det finnes spor etter gamle veifar mellom plassene. Forøvrig er det et godt utbygd skogsbilveinnett i terrenget. Det østlige skogsområdet grenser mot Sverige og Store Lee i øst. Overgangssonen mellom det lukkede barskogsområdet og åpent vann (Store Lee) nord i kommunen utgjør en sammenhengende og inntakt strandsone. Sjøområdet preges av «uforstyrrede» gammelskogspartier og frodige naturskogsområder i lune viker.

Nedenfor følger en beskrivelse av de viktigste naturområdene og kulturlandskapene i Aremark kommune. Områdene omfatter også hoveddelen av arealene hvor det er registrert et særegent dyre- og planteliv. Omkring 9 % av Aremarks landareal er fredet barskog.

Ankerfjella	Sammenhengende variert og ubebygd barskogsområde. Lavbonitet furu og barblandingsskog. Vann og myr-områder. På drenerte steder barskogsarealer av middels og god bonitet. Tufter etter en spredt skogsarbeider bosetting.
Lundsneset barskogres.	Variert skogområde, lite berørt av nyere hogstingrep. Næringsfattige skogsamfunn på grunnlendte koller. Rikere samfunn i forsenkninger og lune skråninger. Sammen med Tresticklan nasjonalpark på svensk side utgjør området et 50 km ² stort svært verneverdig barskogsområde.
Nordre/Søndre Boksjø	Næringsfattige og lite påvirket innsjøer med inntakte strandsoner.
Nordre/Søndre Stangebråten	Skogsplasser, eikelund
Vestfjellaområdet	Sammenhengende ubebygd skogområde. Berggrunnen er fattig på næringsstoffer. Store deler av området ligger over marin grense. Markdekket består her av et tynt bregrus/lynghumus dekke. Området er småkupert. Lavbonitetfuru og barblandingsskog dominere skogbildet. I forsenkninger finnes mange vann og myrer. Området har et ubebodd preg, men tufter og spor av gamle vegfar finnes.
Vestfjella barskogreservat	Typisk for lokaliteten er det forholdsvis flate myr- o skogplatået som skiller seg fra alle andre lokaliteter i Østfold. Bærlyngfuruskog med fragmenter av lavfuruskog dominerer området. Noe gransumpskog med innslag av svartorsumpskog. Klokkesøte (<i>Gentiana pneumnanthe</i>) vokser i bekker og i myrer enkelte steder og har stor plantegeografisk interesse. Vestfjellabarskogreservat er et urskognært område med stor overvekt av næringsfattige skogsamfunn.
Lerviksmosen	Myrer, mest næringsfattige, mindre områder med rik myrvegetasjon p.g.a kalkpåvirkning fra skjellsandbanker. Flere skjellsandbanker i området. Rik flora.
Racketjern	Limnologisk verdi p.g.a kalkpåvirkning

Område

Kvaliteter

Område ved Kolbjørnsviksjøen	Skjellsandbanker ved bl.a Hellesåen og Kilebutangen - skjellsandbanker med sjeldent høyt skjell innhold, partier med rikmyrvegetasjon - botaniske verdier kalkpåvirket vann
Tostlundmosen	Myr, mest næringsfattige, mindre områder med rikmyrvegetasjon p.g.a kalkpåvirkning fra skjellsandbanker. En del næringskrevende og utbredelsesmessig interessante plantearter.
Store Lee	Næringsfattig vassdrag med god vannkvalitet tilknyttet et enormt vannsystem. Regionalt viktig natur-og friluftsområde:
Sjøområde mellom Sætervika og Store Lee	Intakt strandsone mot Store Lee, viker med fuktskog fragmenter av tidligere slåttenger nord i området
Sætervika	Klebersteinsbrudd, fragmenter av tidligere slåttenger
Funken	Klebersteinsbrudd, rester etter tidligere husmannsplass
Tjøstøl med Bøensøya barskogreservat	Berggrunn av granittisk gneis med hornblende gneis og amfibolitt. Floristisk rik barskog, med bl.a stort innslag av lågurtgranskog. Store deler bærer preg av å være lite påvirket. Rik fauna. Stort antall av døende og døde lauvtrær. Suksjonsfaser etter skogbrann.
Rødsvann	Interessant insektsfauna
Matholhøgda	Berggrunn av gneis, kvartsdioritt og tonalitt. Bærlyngbarblandingsskog i veksling med lavfuruskog. Koller og høydedrag med særlig mye røsslyng (<i>calluna vulgaris</i>). Innslag av bærlyngfuruskog og blåbærgranskog. I forsøkninger enkelte fattige utforminger av svartorsumpskog. Særlig midtre og søndre del har gamle lauvtrær som utgjør hekkeplasser for hulerugere.
Lindtjernåsen	Markert større deltaavsetning som viser marin grense. Lindtjern fyller en stor dødisgrop. Det har vært flere grustak i området, men størstedelen av deltaflaten er fremdeles inntakt.
Alingmoen	Større breelvavsetning ca.100m bred på begge sider av riksgrensen, randavsetning med iskontakt skråning på norsk side. Sandurflate som viser tidligere havnivå.

Område

Kvaliteter

Flateby	Breelvvavsetning, trolig esker. Grustak midt i området.
Bøensætre Kulturlandskap	Autentisk husmannsplass, bygningsmiljøer og kulturlandskap særlig verdifull plante og dyreliv.
Bøensætre tjern	Mesotroft skogstjern med velutviklet flyteblad- og strandvegetasjon. Verdifull amfibie- og insektsfauna.
Knatterød, Laggarholtet, Størholtet	Godt bevarte husmannsmiljøer, opprinnelige bygninger og kulturlandskap. Botaniske verdier.
Strømsfoss	Tekniske kulturminner, sluseanlegg fra 1860, bygdemølle fra 1897, kraftstasjon fra 1920. Frodige våtmarksbrekker, beiteområder, hagemark med storvokste lauvtrær.
Haldenvassdraget	Vassdrags med 5 store innsjøer. Natur- og friluftsin-teresser. Deler av strandsonen er ubebygd og består av tildels lite berørte naturområder. Våtmarksbrekker, svaberg med karrig furuskog og idylliske viker med sandstrender. Karpefiskregion. Flere sårbare fuglearter.
Svarelva	Mindre elv med sandbunn, vekslende mellom rasktstrømmende og roligere partier ovenfor og nedenfor Svaretjen. Verdifull insektsfauna.
Aspestrandtjernet	Skogstjern/myrtjern som trolig er påvirket av tilsig fra åkrene i nærheten. Botanisk rikt.
Bøentjern	Dystroft myrtjern/skogstjern trolig påvirket av tilsig fra åkrene ovenfor. Interessant dyre/planteliv.
Dam v/Kirekrød	Oligotrof/mesotrof skogsdam lite påvirket av tilgrensende åker. Interessant dyre/planteliv.
Dam v/Sandbekk	Oligotrof skogsdam. Interessant dyreliv
Dam v/Myrene	Oligotrof skogsdam. Interessant dyre/ planteliv
Dam v/Espelund, midtre	Mesotrof skogsdam. Interessant dyreliv/meget verdifull fauna
Dam v/Espelund, øst	Eutrof hagedam. Interessant dyre/ planteliv
Frydenlund, østre dam	Oligotrof skogsdam. Interessant dyreliv
Lervik, sør	Oligotrof/mesotrof skogsdam/åkerdam muligens påvirket av tilsig fra åkeren som grenser inntil. Interessant dyre/planteliv.

Område

Kvaliteter

Nøttesundholmen	Hekkeholme
Lille Trollhatt	Hekkeholme
Tripperødholmene	Hekkeholme
Prestegården, V	Hekkeholme
Følingøya, N	Hekkeholme
Trillingskjæra	Hekkeholme
Bøensøya, Ø	Hekkeholme
Tillermyra	Våtmark
Teigsbukta	Våtmark, hekkeholme, Svartorstrandskog
Nes, V	Viersump
Bøensneset, V	Våtmarksvegetasjon

Vann og vassdrag

Hydrologi

Haldenvassdraget er det mest markante hydrologiske trekk i kommunen. Vassdraget er et lavlandsvassdrag med avrenning fra myrer, jord- og skogbruksområder. I øst har kommunen en strandlinje mot Store Lee på over 30 km.

Haldenvassdraget

Haldenvassdraget er et verna vassdrag. Vassdragsvernet har til hensikt å bevare et representativt utvalg av norsk vassdragsnatur. Intensjonene i verneplanen er ved siden av å unngå videre kraftutbygging at det ikke skal foretas inngrep som reduserer områdenes verdi for landskapsbilde, naturvern, friluftsliv, vilt, fisk og kulturmiljø. Regjeringen vedtok i 1994 Rikspolitiske retningslinjer (RPR) for vernede vassdrag. Retningslinjene skal legges til grunn for planlegging etter plan- og bygningsloven i kommuner, fylkeskommuner og hos statlige myndigheter. Ubebygde skogområder og jordbruksområder med spredt bebyggelse preger landskapet langs Haldenvassdraget og gir mulighet for naturnært friluftsliv for almenheten.

Haldenkanalen er et nasjonalt kulturminne. Langs vassdraget finnes et utall av eldre vassdragsinnretninger som gjennom sin tilstedeværelse beskriver vassdragets tekniske og kulturhistoriske utvikling.

Kanalen er pr. idag sparsomt tilrettelagt for småbåtturisme. Gjestebygger og servicetilbud er lite utbygd langs kanalen. Flere prosjekt indikerer likevel en framtidig satsning på turisme.

Store Lee

Store Lee er tilknyttet et enormt vannsystem på omkring 600 km². Dalslandskanal er «pulsåren» i sjøsystemet og lenker en labyrint av små og store sjøer sammen. Vassdraget er næringsfattig og vannkvaliteten er svært god. Aremark kommune er tilsluttet Store Lee i nordøst. Kommunen har anslagsvis en strandlinje mot innsjøen på over 30 km. Sammenhengende barskogsområder, svaberg, lune vikene og krystallklart vann karakteriserer området. En mindre del av Aremarks strandsone er bebygget med fritidshus.

På svensk side er Store Lee tilrettelagt med leirplasser. Enkelte av leirplassene er tilrettelagt med gapahuk og bålpluss. Dalslands kanal er markedsført og tilrettelagt for turisme og friluftsliv i stor skala.

Tilrettelagte, vassdragsrelaterte friluftsområder

De tilrettelagte sikrede friluftsområdene i Aremark er lokalisert til Haldenvassdraget og Store Lee. De opparbeidede områdene gir i tillegg til naturområder og private anlegg god tilgang på bade, natur- og friluftsområder i kommunen. Behovet for flere opparbeidede friluftsområder langs sjø og vassdrag er derfor lite.

Eldre vassdragsinnretninger

I Aremark finnes det langt over 100 eldre vassdragsinnretninger. De fleste av disse innretningene blir i dag ikke vedlikeholdt og er i sterkt forfall. Det er lite trolig at det finnes vilje og økonomi til å ivareta alle disse innretningene. Likevel finnes det eldre vassdragsinnretninger man av natur-, kultur-, eller sikkerhetsmessige grunner bør ta vare på. Dette gjelder i første rekke en del mindre dammer i kommunens sidevassdrag.

Tematisk planbeskrivelse

Nedslagsfelt drikkevann

Av hensynet til å sikre godt drikkevann i kommunen, er det avsatt sikringssoner rundt Langetjern, Lindtjern, Lindtjernungen, Holmetjern, Koddetjern og Store Blanketjern. Dette er videreført fra forrige kommuneplanperiode. Landområdene rundt er avsatt som naturområder (Kp3020), og vannkildene avsatt med Kp6500 Drikkevann. Det er ikke tillatt med tiltak eller inngrep i disse hensynssonene som kan medføre forurensning eller annen fare for drikkevannsforsyningen. Hjemmelsgrunnlaget er drikkevannsforskriften.

Store Lee (314-374-L) er et vannområde som er sikret etter drikkevannsforskriften. Det benyttes som drikkevann på både norsk og svensk side. Det er imidlertid ikke avsatt/definert hensynssone med nedslagsfelt på land.

Hensynssoner friluftsliv

Aremerk har to statlig sikrede friluftsområder:

- 34/16 Tripperød, FS00000748, 96 dekar
- 23/3 Fossbyskjæra, FS00000749, 42 dekar

Tripperød er sikret på kommuneplankartet, avsatt med formål friområde (Kp3040) og i tillegg med hensynssone friluftsliv (H530), og Fossbyskjæra inngår i sentrumsplanen for Fosby, og er sikret der som område hensynssone F1 som statlig sikret friluftsområde (arealformål LNF).

Hensynssone kulturlandskap

Aremerk har et kulturlandskap av både kulturhistorisk interesse, og i forhold til biologisk mangfold:

- Bøensæter, KF00000282, 1279 dekar

Engarealene er restaurert, og kvaliteten på dem er svært god. Stedet benyttes som et demonstrasjons- og kurssted for skoler, etc som ønsker å se den gamle og levende kulturhistorien omkring husmannsplassene. I ny tid er det ansatt eget vertskap som skal bo på stedet og ha ansvar for driften. Bøensæter er blant de siste, gode eksempler på husmannskulturer i Østfold. Bøensæter, med de omkringliggende arealer, er restaurert slik det var omkring århundreskiftet. Stedet har en rekke elementer som er karakteristisk for slike kulturlandskap som tidsriktig bygninger, skigarder, steingjerder, rydningsrøyser og beliggenhet ved vann. Området er unikt i fylkessammenheng da både de biologiske og de kulturhistoriske kvaliteter er ivaretatt. Området vurderes til høy verdi.

Området er avsatt som hensynssone for bevaring av kulturmiljø (H-570).

Kulturlandskapet Bøensæter omfatter flere husmannsplasser i skogsmiljø, godt avskjermet fra moderne bebyggelse, driftsformer og trafikk.

Bøensæter er den største og best bevarte husmannsplassen i Østfold. Bøensætre eies av Aremerk kommune, mens et vertskap står for den daglige driften.

Området består av husmannsplassene Bøensæter, Knatterød, Laggarholtet og Størholtet. På de tre førstnevnte finnes intakt og representativ bebyggelse fra tidsrommet 1900-1930. Kulturlandskapet er omgitt av skog og lave åsdrag, og er dominert av hagemarker og slåttenger.

Bebyggelsen danner et åpent klyngetun omkring skolestua, med utsyn over Bøensætertjernet. Terrenget er småkupert, og kulturlandskapet bølger mellom knauser og rydningsrøyser, lave engsletter og små bekkedaler. Vegetasjonsbildet har et tydelig hagemarkspreg som følge av langvarig beiting og rydding, med innslag av einer, nyperose, bjørk og varmekjære treslag. Utvalgte deler av innmarka slås, og framstår som urterike slåttenger, med bl.a. arter som solblom, bakkesøte, griseblad, marinøkkel, blåfjær, knegras, kattefot, jonsokkoll og nattfiol. Det foregår en løpende kartlegging av floraen i både enger og beiter.

Områder vernet etter naturmangfoldloven

Naturmangfoldloven er den mest sentrale loven innen naturforvaltning. Loven regulerer forvaltning av arter, områdevern, fremmede organismer, utvalgte naturtyper, og den tar vare på leveområder for prioriterte arter.

Lovens formål er å ta vare på naturens biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser gjennom bærekraftig bruk og vern. Loven skal også gi grunnlag for menneskers virksomhet, kultur, helse og trivsel, både nå og i framtiden.

Naturmangfoldloven omfatter all natur og alle sektorer som forvalter natur eller som fatter beslutninger med konsekvenser for naturen. Loven erstatter den tidligere naturvernloven og deler av viltloven og laks- og innlandsfiskloven.

Aremark kommune har tre vernede naturområder. Disse er avsatt med hensynssone H560 i tråd med dette, og arealformål er naturområde (Kp 3020), samt naturområde vann (Kp6700).

Tjøstøl naturreservat

Området (314-28-R og 314-374-I) er vernet med henblikk på å bevare en lite påvirket og floristisk rik barskog med sitt biologiske mangfold i form av arter, økosystemer og naturlige økologiske prosesser.

Naturreservatet er på 4.317 dekar. I naturreservatet gjelder følgende vernebestemmelser (gitt i egen forskrift, 25.januar 2013):

- a. Vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er vernet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter og sopp (inkludert lav) eller deler av disse fra naturreservatet. Planting eller såing av trær og annen vegetasjon er forbudt.
- b. Dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er vernet mot skade, ødeleggelse og unødig forstyrrelse. Utsetting av dyr er forbudt.
- c. Området er vernet mot ethvert tiltak som kan endre naturmiljøet, som f.eks. oppføring av bygninger, anlegg, gjerder, andre varige eller midlertidige innretninger, parkering av campingvogner, brakker e.l., framføring av luftledninger, jordkabler, kloakkledninger, bygging av veier, drenering eller annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling eller lagring av masse, utføring av kloakk eller andre konsentrerte forurensningstilførsler, henleggelse av avfall, gjødsling, kalking eller bruk av kjemiske bekjempingsmidler. Forsøpling er forbudt. Opplistingen av tiltak er ikke uttømmende.
- d. Bruk av naturreservatet til telteirer, idrettsarrangementer eller andre større arrangementer er forbudt.
- e. Etablering av båt plasser er forbudt.

All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner. I naturreservatet gjelder følgende bestemmelser om ferdsel:

- a. Motorisert ferdsel til lands og til vanns er forbudt, herunder start og landing med luftfartøy.
- b. Utenom på eksisterende veier er bruk av sykkel og hest og kjerre samt ridning forbudt.
- c. Ferdsel, båtferde og oppankring ved Astridholmen og Kråkevikholmen ved Grasneset i Store Le er forbudt i tidsrommet f.o.m. 15. april t.o.m. 15. juli.

Forøvrig er det i forskriften gitt visse unntak, samt dispensasjonsbestemmelser.

Vestfjella naturreservat

Opprinnelig vernet i 1985, og området ble utvidet i 2015. (ID: VV00001246.)

Området ligger på et høydeplatå mellom Aremarksjøen i øst og Bunessjøen/Torpedal i vest og nord for Virås i sør. Større vann i området er Rødvann, Skolleborgervann/ Buerørvann og Djupvann. Berggrunnen i området består av grunnfjell med omdannede vulkaniske bergarter, i hovedsak gneis. Berggrunnen er hard og næringsfattig. Løsmassene består av et tynt, sammenhengende bunnmorenelag, og torvjord i myrene. Terrenget er et relativt flatt platå over marin grense. Det er historiske spor etter tidligere tiders utnytting av utmarka i området. Det er også spor etter noe gruve-drift. Det er rester etter en plass (Fjell) hvor skogen nå har tatt tilbake innmarka.

Det er helheten i et større område med urørt skog som utgjør den hovedsakelige verdien. Verneområder

dekker nå et større sammenhengende areal av gammel furuskog. Området vil kunne bidra til å øke andelen vernet areal i en region av landet med veldig lite skogvern. Hele Østfold er generelt så sterkt påvirket gjennom hogst at artsmangfoldet er veldig utarmet, og det er på bakgrunn av dette vanskelig å finne større områder som har verdier tilsvarende mer enn en stjerne.

Området ligger i boreonemoral sone, men vegetasjonen er til stor del sørboreal. Landskapet preges av myrområder, småvann og furuskoger. Vegetasjonen er fattig og dominert av furuskogstyper. Skogen er i stor grad gammel og store deler har eldre, over lang tid urørt skog, men det er også inkludert arealer med yngre skog etter hogster på 1960-tallet. Den eldre furuskogen er naturskogspreget og relativt åpen. Mengden død ved er generelt lav, men det finnes spredt og i enkelte mindre ansamlinger. I hovedsak er naturverdiene i området jevnt spredt og knyttet til eldre furuskog. Det er påvist to rødlistearter i området, gubbeskjegg og nattravn, begge rødlistet som NT. Det er potensial for bl.a. klokkesøte (EN) som tidligere er registrert i nær-området. Ellers det kun registrert svake signalarter, og potensialet for rødlistearter er relativt lite. Området har størst betydning for viltarter knyttet til urørte områder med mosaikk skog/myr, eksempelvis nattravn og trane.

En vei går et stykke inn i området i sørøst. Det er totalt tre koier eller hytter i området. Enkelte av vanna er regulert. Det er noen partier med yngre skog, kommet opp etter hogster antagelig på 1960- og 70 tallet.

Vestfjella naturreservat (11.12.2015) er på 9.689 dekar (tidligere 5.697 dekar). I naturreservatet må ingen foreta noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet.

I naturreservatet gjelder følgende vernebestemmelser (gitt i egen forskrift):

- a) Vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er vernet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter og sopp (inkludert lav) eller deler av disse fra naturreservatet. Planting eller såing av trær og annen vegetasjon er forbudt.
- b) Dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er vernet mot skade, ødeleggelse og unødig forstyrrelse. Utsetting av dyr er forbudt.
- c) Det må ikke iverksettes tiltak som kan endre naturmiljøet, som f.eks. oppføring av bygninger, anlegg, gjerder, andre varige eller midlertidige innretninger, opplag av båt, parkering av campingvogner, brakker e.l., framføring av luftledninger, jordkabler, kloakkledninger, bygging av veier, drenering eller annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling eller lagring av masse, lagring av tømmer, utføring av kloakk eller andre konsentrerte forurensningstilførsler, henleggelse av avfall, gjødsling, kalking eller bruk av kjemiske bekjempingsmidler. Forsøpling er forbudt. Opplistingen av tiltak er ikke uttømmende.
- d) Bruk av naturreservatet til idrettsarrangementer eller andre større arrangementer er forbudt.

All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner. I naturreservatet gjelder følgende bestemmelser om ferdsel:

- a) Motorisert ferdsel til lands og til vanns er forbudt, herunder landing og start med luftfartøy.
- b) Bruk av sykkel, hest og kjerre samt ridning er forbudt utenom på eksisterende veier.

Forøvrig er det i forskriften gitt visse unntak, samt dispensasjonsbestemmelser.

Lundsneset naturreservat

Reservatet (26 km²) er det største i Østfold, og strekker seg fra Søndre Boksjø i Halden, og inn i sydspissen av Aremark kommune langs riksgrensen mot Sverige (Tresticklan nasjonalpark – 29 m²). Området ble fredet i 1993, og utvidet i 2015.

Foruten skogen er det knyttet store verneverdier til Søndre Boksjø, dyrelivet og selve landskapet. Sjøen med omgivelser utgjør et egenartet og vakkert sjø- og skoglandskap. Det er den eneste større innsjøen i Østfold som ikke er tilgjengelig fra offentlig vei. Med de intakte skogene, den varierte topografien, stillheten, dyrelivet, sjøene og myrene har området den mest villmarkspregede natur i fylket.

Geologien i området er spesiell med markerte nord-sørgående rygger. Landskapet får et karakteristisk utseende og en typisk fordeling av vegetasjonen med fattige furuskoger på høydredragene og rikere granskoger, myrer og vann i daldrågene. På vestsiden av Søndre Boksjø er det roligere terreng. Gammelskog dominerer - overveiende naturskog som er lite preget av hogst og inngrep. Arter knyttet til gammelskog og uforstyrret natur finnes blant moser, lav, sopp, insekter og hulerugende fugler (spetter, meiser, ugler m.fl.), foruten storfugl. Noen karakterarter er nattravn, rødstjert og duetrost. Naturskogene er viktige for sårbare arter i skoglandskapet og har stor betydning for bevaring av naturtyper og biologisk mangfold.

For Søndre Boksjø er det ferdselsforbud 15.april - 15. juli. Blant annet hekker fiskeørn, storlom og laksand på holmene i sjøen. Sjøområdet dette gjelder i Aremark er hele Søndre Boksjø, med unntak av grenseområdet mot Sverige, opp mot Budalsvika.

Naturreservatet er på 26.050 dekar, hvorav ca 5650 dekar er vann. Tresticklan nasjonalpark på 29 km² ble etablert på svensk side i 1995 og utgjør sammen med Lundsneset naturreservat mer enn 55 km² fredet skog og vann. Også på svensk side arbeides det med utvidelse av reservatet.

I naturreservatet gjelder følgende vernebestemmelser (gitt i egen forskrift, 25.januar 2013):

1. Vegetasjon, herunder døde busker og trær, er vernet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne

planter og sopp (inkludert lav) eller deler av disse fra naturreservatet. Planting eller såing av trær og annen vegetasjon er forbudt.

2. Dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er vernet mot skade, ødeleggelse og unødig forstyrrelse. Utsetting av dyr er forbudt.

3. Området er vernet mot ethvert tiltak som kan endre naturmiljøet, som f.eks. oppføring av bygninger, anlegg, gjerder, andre varige eller midlertidige innretninger, parkering av campingvogner, brakker e.l., opplag av båter, framføring av luftledninger, jordkabler, kloakkledninger, bygging av veier, drenering eller annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling eller lagring av masse, utføring av kloakk eller andre konsentrerte forurensningstilførsler, henleggelse av avfall, gjødsling, kalking eller bruk av kjemiske bekjempingsmidler. Forsøpling er forbudt. Opplistingen av tiltak er ikke uttømmende.

4. Bruk av naturreservatet til telteirer, idrettsarrangementer eller andre større arrangementer er forbudt.

5. Etablering av båt plasser er forbudt.

6. Bålbrenning i strandsoner er forbudt.

7. Oppsetting av kamouflasjeinnretninger er forbudt.

All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner. I naturreservatet gjelder følgende bestemmelser om ferdsel:

1. Motorisert ferdsel til lands og til vanns er forbudt, herunder start og landing med luftfartøy.

2. Bruk av sykkel, hest og kjerre samt ridning er forbudt utenom eksisterende veier.

3. I en sone i Søndre Boksjø, inntegnet på vernekartet, er all ferdsel forbudt i perioden f.o.m. 15. april t.o.m. 15. juli.

Forøvrig er det i forskriften gitt visse unntak, samt dispensasjonsbestemmelser.

Området er viktig for friluftsliv og naturopplevelse - for alle som liker gammelskogen, stillhet og øde trakter og et spennende dyreliv. Det er merkede stier i området, både på norsk og svensk side. Innerst i Budalsvika har Turistforeningen en hytte som Tistedalen Friluftslag har driftet i lang tid.

Sentrumsavgrensing

Sentrumsavgrensing i Aremark kommune er mot vest, nord og syd sammenfallende med plangrensen for kommundeplan for Fosby sentrum 2014-2026 (PlanID_118201201). I tillegg er det i østlig del av sentrum lagt inn forslag til nytt byggeområde tiltenkt øko-landdsby slik det er beskrevet i samfunnsdelen (BN1). Slik sett er dette en utvidelse av sentrumsområdet på 162 dekar.

Forøvrig er også tidligere LNF-områder der spredt bebyggelse er tillatt tilpasset ny sentrumsavgrensing. Det er et poeng i samfunnsdelen at det skal være lavere terskel for å bygge sentralt (rundt Fosby) enn spredt, langt unna infrastruktur ellers i kommunen.

Nye utbyggingsområder

I de områder som i kommuneplanen er avsatt til nye/ fremtidige utbyggingsformål skal det utarbeides reguleringsplan før utbygging kan skje. Det samme gjelder ved større tiltak for eksisterende/ nåværende byggeområder, med mindre tiltaket faller inn under unntakene i bestemmelsene til arealdelen.

Ved etablering av nye småbåthavner stilles det krav til reguleringsplan.

Det kom inn 37 forslag til nye områder/ tiltak ved rulleringsarbeidet, og av disse er det lagt inn xx nye byggeområder/ tiltak. Disse områdene er vurdert i en egen konsekvensutredning som følger som vedlegg til arealdelen.

Nr.1-18 er forslag som kom inn fra privatpersoner under kunngjøringsperioden, da rullering av arealdelen ble varslet igangsatt.

Nr. 19-29 er forslag fra kommunens politiske partier i posisjon. Opposisjonen/ øvrige partier har ikke fremmet forslag til nye områder eller tiltak i rullert arealdel.

Nr. 30-37 er innspill kommet inn fra privatpersoner etter høringsfristen.

Samtlige 37 forslag ble i planprosessen tegnet inn på arealdelskartet. Deretter ble det foretatt en samlet vurdering i forhold til kommunens behov, verne- og miljøhensyn, tilgjengelighet og infrastruktur, samt beliggenhet i forhold til arealstrategien i samfunnsdelen.

Forslagsstillerne har under høringen av planforslaget full anledning til å påpeke eventuelle avvik eller misforståelser. Plankart og bestemmelser vil bli revidert etter høringen. Dersom det kommer eventuelle omfattende endringer eller avvik, må planen ut på fornyet høring.

Ny boligbebyggelse

- BN1 – Thomas Glimsdal (nr.2) - område ved Lilleby boligområde, gnr. 23, bnr. 1. beliggende ved siden av Lillebyfeltet boligområde. Sammenfallende med politisk forslag om Økolandsby i Fosby sentrum. (nr.28) 162,5 dekar.
- BN2 – Utvidelse Vestlifeltet. 49,5 dekar. (nr.26)
- BN3 - Lars Thomas Buer (nr. 16) - boligområde Kalvehagen, gnr. 18, bnr. 36. 53 dekar
- Fladeby/ Krosby boligområde (nr. 22). På østsiden av Fv.21, syd for Fosby sentrum. 315 dekar. Ble ikke lagt inn som boligområdet, men isteden lagt inn som LNF-område med mulighet for spredt bebyggelse.

- Utvidelse av Moene boligområde. 242 dekar. (nr.24) Ble ikke lagt inn som boligområde, men isteden lagt inn som LNF-område med mulighet for spredt bebyggelse (SU5).

- Boligfelt mellom Kloppemosen og Skjulstad/ Fangekasa (nr.21), på østsiden av fylkesvei 21 (på østsiden av Aremarksjøen, ved Riveøya). 342 dekar. Ble ikke lagt inn som boligområdet, men isteden lagt inn som LNF-område med mulighet for spredt boligbebyggelse (SB2).

Ny fritidsbebyggelse (hytter)

- HN1 og HN2 Paul Strøm (nr.1) - utvidelse av hytteområder gnr. 71, bnr. 10: Store Bauen 120,5 dekar og Våla 41 dekar.

HN3 - Nils Andre Buer (nr.3) – fortetting/utvidelse av eksisterende hytteområde, gnr. 61, bnr. 1 på Buer. 507,5 dekar. Bør vurderes lagt inn som spredt (for å slippe regulering). Avklares med grunneier.

- Håkon Tolsby (nr.4) - utvidelse av område for fritidsbebyggelse, camping og næringsareale. **Innspillet er noe uklart. Må avklares nærmere. Jf også nr.31.**

- HN11 - Geir Aarbu (nr.7) utvidelse av Aarbu hyttefelt, gnr. 55, bnr. 1, gnr. 56, bnr. 1. Det er lagt inn krav om helhetlig regulering, for nytt og gammelt uregulert område.

- HN10 - Nils Lexerød (nr.10 + 34) - utvidelse av Lexerød hytteområde, gnr. 13, bnr. 3. **Det ser ut som dette allerede ligger inne som fremtidig hytteområde i gjeldende kommuneplan. Ønskes det endring? Avklares nærmere.**

- HN4 Lars Erik Nordgaard (nr.11) - mindre hytteområde (83 dekar) i Bjørkebekk, gnr. 34, bnr. 9.

- HN12 - Anders Niklas Buer (nr.12) - utvidelse av Skodsberg hytteområde, gnr. 57, bnr. 1. Det er lagt inn krav om helhetlig regulering, for nytt og gammelt uregulert område.

- HN5 - Dag Peterson (nr.14) – utvidelse av hytteområde Mosviken, gnr. 15, bnr. 2. 206 dekar. **NB! Ble forslaget trukket igjen 20.mai 2015? Må avklares nærmere!**

- HN6, HN7 HN8, HN9 -Håkon Tolsby (nr.31) - 14/1, utvidelse hyttefelt (?) på Tolsby. **Uklart om det menes turistanlegg (uteleiehytter), eller vanlige nye hyttefelt med tomter for salg. Avklares nærmere**

- Nils Håkon Sandtorp (nr.32) ønsker Fangebukta gnr.7, bnr.4 omregulert fra hyttefelt til bolig-/ hyttefelt. Området ble regulert i 2006. **Siden området er regulert, anbefales en omregulering. At man har til hensikt å etablere boliger i hyttefeltet bør da fremgå av planbeskrivelsen til kommuneplanen. Det bør forøvrig vurderes nøye hvor tjenlig det er å blande hytte- og boligbebyggelse i ett felt. Normalt anbefales dette ikke.**

- Lars Thomas Buer (nr.33) kan vurdere å endre Arebekken hytteområde gnr.18, bnr.36 til bolig-/ hyttefelt. Området ble regulert så sent som i 2011. **Siden området er regulert, anbefales en omregulering. At man har til hensikt å etablere boliger i hyttefeltet bør da fremgå av planbeskrivelsen til kommuneplanen. Det bør forøvrig vurderes nøye hvor tjenlig det er å blande hytte- og boligbebyggelse i ett felt. Normalt anbefales dette ikke. Er utbygging av hytter startet enda? Kan man gjøre det til et rent boligfelt?**

- Britt og Odd Dammyr trekker tidligere planlagt hyttefelt, og ber isteden om spredt boligbebyggelse. Hyttefeltet er derfor fjernet i rullert arealdel, og erstattet med LNF-område der spredt boligbebyggelse er tillatt (SB1).

- HN13 Asgeir Holth - 6 nye hyttetomter mellom jordet og Aremarksjøen på eiendommen 64/4 Vestre Holth (nr. 36).

- HN14 Asgeir Holth ønsker nytt hyttefelt i Vestfjella ved Holmtjernet på eiendommen 64/4. **Dette er i strid med arealstrategien og samfunnsdelen, og legges ikke inn i arealdelen.**

- **NB! Det ligger et planlagt hyttefelt vest for Strømsfoss inne i gammel plan. Skal det fjernes? Eller er det fortsatt interesse og planer om utarbeidelse av reguleringsplan?**

Nye fritids- og turistformål

- Håkon Tolsby (nr.4 og 31) - utvidelse av område for fritidsbebyggelse, camping og næringsareale. **Innspillet er noe uklart når det gjelder uteleiehytter, eller vanlig hyttefelt med tomter for salg. Grenser må justere i forhold til spredt. Må avklares nærmere.**

- Ole Svendsby (nr.6) Ønsker å etablere uteleiehytter på eiendommene Haug (28/1) og Øvre Haug (27/2). **Innspillet er uklart, og vi mangler områdeangivelse. Må avklares nærmere**

- TN1 - Jacob Natvig Skolleborg (nr.9) – tilrettelegging av del av eiendom g.nr. 59, b.nr. 1 (Kalveneset) til næringsformål. For eksempel turisme, med oppstillingsplass for bobiler og hytter for utleie

- Festivalområdet på Sjøvik/ Kirkeng skal endres til campingområde. Dette innebærer en endring av reguleringsplanen (11800801 - Sjøvik/ Kirkeng). Isteden skal Elgfestivalen arrangeres på stadion, og utvidelsen syd for denne, vist nord i kommunedelplanen for Fosby. Dermed kan Furulund, idrettshallen og grusplassen og parkeringsanleggene i dette området også benyttes etter behov når det arrangeres Elgfestival i Aremark annenhvert år. (nr 19)

- TN2 - Nils Anders Kollerød (nr.18) - kolonihaue, gnr. 20, bnr. 2. Ca 70 mål på Fladlandsdeigen. Området er tidligere innmark med beplantet skog fra ca. 1970. **NB! 157,5 dekar vist på kartet. Avgrensning i samråd med Kollerød.**

- Kirkeng Camping v./ Thorfinn Johansen (nr.30). Ønsker endret skjermbelte mot Listeberg endret til Campingformål. **Det vil fortsatt være et skjermbelte (men smalere) om man gjør dette. Vurderes samtidig med endring av Festivalplassen.**

Ny næringsbebyggelse

- NN1 – Utvidelse av Sommerro industrifelt - inntil reguleringsplan 118200902. 152 dekar. (nr.23)

- Ole Svendsby (nr.6) Ønsker gårdsturbin, gårdsutvalg og næringstomt for slakteri på eiendommene Haug (28/1) og Øvre Haug (27/2). **Innspillet er uklart, og vi mangler områdeangivelse. Må avklares nærmere.**

Nye idrettsanlegg

- IN1: Utvidelse av parkeringsområde for Brekka bilsportanlegg (a - 32,5 dekar), og baneområde/ depot (b - 18 dekar). (nr.20)

- IN2: Ny skytebane er lagt inn i Gravdalen. (nr.27)

- I3: BMX-bane: **NB! Mangler areal/ område på plankartet.** Eksisterende idrettsanlegg er lagt inn. (nr.25)

- Helsårs trimløype (lysløype) er lagt inn på Fosby ved Myrene. **NB! Mangler trasé på plankartet.** (nr.29)

Nye områder for råstoffutvinning

Det har kommet inn 7 forslag om etablering av nye, samt utvidelser av eksisterende områder for råstoffutvinning. Det lå 18 uregulerte råstoffutvinningsområder (grusuttak, fjelluttak/ pukkkverk samt torvuttak) inne på arealdelskartet i forrige periode. Dette var uttak som hadde startet i det små, og ingen av disse hadde konsekisjon/ utslippstillatelse eller reguleringsplan.

Noen er tomme/ ute av bruk. Andre har vært og er fortsatt til eget bruk, og er ikke å anse som kommersiell drift. I ny kommuneplan er disse derfor fjernet fra plankartet som råstoffutvinningsområder, og de inngår isteden som LNF-områder.

Imidlertid betyr dette at dersom man utvider drift for salg av masser i disse områdene (ut over skogsbilveibygging og eget bruk), er man nødt til å vurdere dette gjennom en reguleringsprosess, eller fremme innspill om dette ved neste rullering av arealdelen.

Følgende innspill har kommet:

- Nils Håkon Sandtorp (nr.5)- innspill om Fange fjelltak, gnr. 7, bnr. 4. Det er tidligere fremmet et reguleringsplanforslag for et fjelltak ved Fange. Behandlingen av planforslaget er foreløpig stanset etter innsigelse til reguleringsplanen fra Fylkesmannen og Østfold fylkeskommune. ***Dette vil bli nærmeste nabo til nytt område for spredt bebyggelse (SB1), samt område for spredt bebyggelse (SU4), Fangekassa misjonssenter og eksisterende boligbebyggelse. Dette er formål som ikke lar seg forene. Området grenser også mot 100m-beltet langs Aremarksjøen. Området er derfor ikke egnet som stenbrudd, og det anses som formålsløst å eventuelt legge dette inn i arealdelen, siden det også er reist innsigelser fra fylkesmyndighetene.***

- Håkon Tolsby (nr.4 og 31). Ønsker masseuttak, industri og næringsvirksomhet på del av gnr. 14, bnr. 1. **Det er ikke avsatt massetak her fra før. Det er foreslått plassert inntil camping, parkering og aktivitetsområde. Slik samlokalisering anbefales ikke. For øvrig har kommunen gitt nabo tillatelse til utvinning, under forutsetning at det ikke åpnes flere uttak i området.**

- Ole Svendsby (nr.6) Ønsker å utvide to grustak på eiendommene Haug (28/1) og Øvre Haug (27/2): Rødsmøen Syd/ «Nøttemoen» og Øvre Haug (langs Spondalveien), og viser til at Rødsmoen Nord snart er tomt. **Det er avsatt 3 eksisterende uttak på plan-kartet (videreført fra forrige periode) rundt Rødsmoen. Må avklares nærmere. Anbefales ikke i denne perioden.**

- Anders Smaadahl (nr.13) - masseuttak, gnr. 10, bnr. 1, sydvest for Møtjern. Området bes lagt inn i kommuneplanens arealdel som område for råstoffutvinning for leveranse av masse utover eget bruk. **Må avklares nærmere. Anbefales ikke i denne perioden.**

- Dag Peterson (nr.14) –masseuttak Mosviken, gnr. 15, bnr. 2. **NB! Er forslaget trukket igjen 20.mai 2015? Må avklares nærmere.**

- Vestfjellaveien v/Asgeir Holth (nr.15) - utvidelse av masseuttaksområde, gnr. 65, bnr. 1. Grunneier Asbjørn Bøen. **Ikke eksisterende masseuttak (?) Må avklares nærmere. Er det kun til eget bruk/ ikke salg? Antakelig ikke nødvendig å legge dette inn.**

- Thor Olav Bøen (nr.17) - utvidelse av område for råstoffutvinning, gnr. 2, bnr. 1. Mokallåsen. 16 dekar er avsatt og videreført fra forrige planperiode. **Utvidelse kan vurderes lagt inn. Må avklares nærmere.**

- Asgeir Holth ønsker å regulere uttaksområde og pukkverk som ble etablert i forbindelse med oppgradering og asfaltering av fylkesveien på Vestsiden (Strømsfoss-Skodsberg) **Uttaksområdet er uregulert og må konsekvensutredes og deretter reguleres, dersom det legges inn i arealdelen.**

Nye LNF-områder der spredt bebyggelse er tillatt (Kp5200)

Følgende områder er lagt inn og videreført med justert/begrenset avgrensning:

- SU1 Bjørkebekk
- SU2 Nedre Flateby/ Krosby (a – øst for fylkesveien, b – mellom veien og vassdraget) (nr22)
- SU3 Haugland/ Flatland
- SU4 Fangekasabakken, nord for Misjonssenteret
- SU5 Utvidelse Moene (nr24)
- SU6 Arebekken/ Igland
- SU7 (ny) Strømsfoss Avgrensning mangler

Nye LNF-områder der spredt boligbebyggelse er tillatt (Kp5210)

- SB1 - Britt og Odd Dammyr trekker tidligere planlagt hyttefelt, og ber isteden om spredt boligbebyggelse. Hyttefeltet er derfor fjernet i rullert arealdel, og erstattet med LNF-område der spredt boligbebyggelse er tillatt (Kp5210).

- SB2 Ved Fangekasa/Skjulstad på østsiden av Fv-21. (nr21)

- SB3 Berger, ved eksisterende bebyggelse og BN2

- SB4 Ved Årbukrysset inntil eksisterende eksisterende ved Håkenbykrysset.

- SB5 Ved Åsgård, inntil eksisterende bebyggelse.

- SB6 Ødegårdshagen, inntil eksisterende bebyggelse.

Nye LNF-områder der spredt fritidsbebyggelse er tillatt (Kp 5220)

- SF1 Østensvikneset

- Utvidelse Buer hyttefelt (?) **NB Sjekk med grunneier**

Hovedveg

Det er lagt inn ny trasé/ rette ut uoversiktlig og bratt kurve-strekning for fylkesvei 21 ved Fangekasa/ Rud. Dette trafiksikkerhetstiltaket må vurderes nærmere i samråd med Statens vegvesen.

Småskala vindkraftverk

Det er nå tilrettelagt for etablering av små vindmøller/ enkelt-turbiner, på en relativt enkel måte i Aremark kommune. Dette er gjort med nye bestemmelser i arealdelen, som gjør at man, innenfor angitte rammer, kan gjennomføre dette som en byggesak, og sende inn byggesøknad på vanlig måte. Dersom man ønsker mer enn 1 turbin eller litt større anlegg, må det imidlertid utarbeides reguleringsplan. Det vil i praksis være enklest å få satt opp en turbin, dersom det er i tilknytning til landbruksdrift, et stykke unna naboer, og dersom vindmøllen ikke plasseres på et for visuelt utsatt sted.

Miljøvennlig oppvarming

I boligområder er det ønskelig med miljøvennlige oppvarmingsformer, for eksempel basert på biobrensel eller jord- /vannvarme.

Tilkoblingsplikt for ny fritidsbebyggelse

Aremark kommune har med denne nye kommuneplanen innført plikt til å tilknytte nye hytter til avløpsnett, dersom man skal ha innlagt vann. Det er en forutsetning at det finnes et avløpsanlegg i rimelig nærhet. Tilkoblingskravet har ikke tilbakevirkende kraft, og gjelder ved nybygging av hytter, men eksisterende hytter med innlagt vann og annen godkjent avløpsordning oppfordres til å koble seg frivillig til avløpsnett når det er eller blir etablert i rimelig nærhet, og kostnadene ikke blir uforholdsmessig store.

Husbåter

Kommuneplanen innfører nå bestemmelser vedrørende midlertidige og flyttbare konstruksjoner og anlegg. Man er vant til at dette gjelder på land, i forhold til brakker, campingvogner eller andre mobile anlegg eller innretninger, men det nye nå er at reglene også er gjort gjeldende for vannområdene. Dette betyr at for eksempel en husbåt vil være søknadspliktig. Dersom kommunen anser denne/disse for å være til hinder for allmenn ferdsel eller friluftsliv, eller gi vesentlige ulemper for omkringliggende omgivelser, kan man avslå utleggelse eller bruk av husbåt. I dette ligger at kommunen har hjemmel til inngripen og avgjørelse, selv om dette så langt ikke har vært et problem i Aremark.

Bevaring eksisterende bygninger og annet kulturmiljø

Kulturminnevern og regulering

Ved utarbeidelse av reguleringsplaner, samt større bygge og anleggstiltak, skal tiltakshaver på forhånd kontakte fylkeskonservatoren i Østfold for å avklare behovet for gjennomføring av kartlegging av automatisk fredete kulturminner og nyere tids kulturminner.

Bebyggelse og anlegg

Boligbebyggelse

Eksisterende boligfelt er videreført fra forrige utgave av kommuneplanens arealdel: Bjørkebekk, Moene, Vestlifeltet, Fladebyåsen (regulert), Fosby (inngår i sentrumsplanen), Listeberg (regulert), og Strømsfoss (delvis regulert).

Område som tidligere var markert som fremtidig byggeområde (Ana på Strømsfoss) er nå regulert, og delvis utbygget. Her er fortsatt noen ledige tomter.

I tråd med arealstrategien i samfunnsdelen er all ny boligbebyggelse (BN-områder) lagt i tilknytning til Fv.21, med hovedfokus på Fosby og vassdragsnærhet.

Forøvrig er det nå også tegnet inn eksisterende spredtliggende eneboliger, som tidligere lå i områder avsatt til spredt bebyggelse, eller som del av LNF-områdene forøvrig. Dette har vært arbeidskrevende, men er gjort for å bringe arealdelskartet i tråd med faktisk og virkelig arealbrukssituasjon. Og ikke minst for å få mer treffsikre bestemmelser, da man tidligere kunne risikere å bli utilsiktet rammet av LNF-bestemmelser, og ikke bestemmelser ment for boligbebyggelse. Dette vil også redusere behovet for dispensasjonssaker betraktelig. En fordel både for kommunens administrasjon og sektormyndighetene.

LNF-områder der det er tillatt med spredt bebyggelse er naturlig nok derfor nå kraftig redusert i forhold til forrige kommuneplan. Det var der avsatt 37.695 dekar fordelt på 43 områder. Dette er nå redusert til **xx områder** på til sammen **xxx dekar**. Områdene er dessuten gitt en noe mer logisk avgrensning i forhold til topografi og eiendomsforhold.

Fritidsbebyggelse

Eksisterende hyttefelt er videreført, og tilsvarende som for spredte eksisterende boliger er nå også spredt eksisterende fritidsbebyggelse lagt inn med riktig byggeførmål. Der det foreligger oppmålt tomt/ målebrev, er det dette som er lagt inn i arealdelen, og der det ikke foreligger, er det benyttet en sirkel rundt bygningen. Dette gir større forutsigbarhet og ryddigere forhold enn tilfellet var tidligere. Det er ikke lagt inn ny fritidsbebyggelse på denne måten. Dette gjelder kun for eksisterende bygninger og faktisk arealanvendelse.

Strategien har vært å utvide eksisterende felt framfor etablering av nye. Dette er også fornuftig i forhold til kommunens ønske om å tilknytte mest mulig av fritidsbebyggelse til offentlig avløpsanlegg som er under utbygging. Det er kun **x** nye områder som er lagt inn.

Offentlig eller privat tjenesteyting

Det er avsatt følgende områder for offentlig eller privat tjenesteyting:

- Holmegill kirke på Bjørkebekk
- Aremark kirke
- Strømsfoss bedehus (5/11) ved fv.21
- Pumpestasjon/ renseanlegg (?) ved Skodsberg (25/2)
- Et område ved Skjulstadbekkens utløp (?)

Fritids og turistformål

- Kirkeng Camping – med endring av Festivalområdet til camping (regulert)
- Fangekasa Misjonscenter (nyregulert)
- Strømsfoss (inngår i reguleringsplan)
- Tolsby (samlet reguleringsplan må utarbeides)
- Skolleborg – lite område for bobiler/ utleiehytte (ny)
- Fladlandsteighagen kolonihage (ny)

Råstoffutvinning

I Aremark er det kun to områder som er regulert for råstoffutvinning, begge nord for Strømsfoss:

- Stenbrudd med pukkverk, Strømsfoss (Plan_ID 118200901)
- Torgetmosen-Strømsmosen torvuttak (Plan_ID 118201102)

De fleste innkomne forslag gjelder utvidelse av eksisterende uregulerte uttak. Det er et prinsipp at vesentlig utvidelse eller nye uttak skal reguleres, og også ha hjemmel/ være vurdert og avklart i arealdelen.

I perioden er det kun utvidelse av området ved Brekka som er lagt inn. Her kommer plankravet til anvendelse. (Hva med området til Dag Peterson (nr.14) –masseuttak Mosviken, gnr. 15, bnr. 2 ?)

Frem til neste rullering skal det foretas en samlet vurdering av grus- og pukk-forekomster i kommunen, sett opp mot lov om erverv og utvinning av mineralressurser (mineralloven), og i samråd med direktoratet for mineralforvaltning. Eksisterende uttak og ønsker om utvidelser må inngå i den vurderingen (registrering og analyse).

Dette er en ikke-fornybar naturressurs, og virksomheten setter merkbare og varlige spor i landskapet. Det må også etableres system/ regelverk for istandsetting/ etterbruk når uttakene er tomme. Vanligvis etableres fondsavsetning/ -ordning, slik at kommunen er sikret finansiering av rehabilitering etter endt uttak.

Næringsbebyggelse

Dagligvarehandel, bensinstasjon, bankbygg med mer inngår i kommunedelplan for sentrum (Fosby). Her er også post i butikk.

Det er også avsatt område for en plast-bedrift ved Moene.

Sommerro industrifelt er regulert (PlanID_118200902), og det er lagt inn en utvidelse av området.

Bensinstasjon/ verksted ved Mosserød (ute av drift) ligger også inne.

Idrettsanlegg og skytebane

Flerbrukshallen på Furulund inngår i reguleringsplan (PlanID 118201001), og både den og stadion, samt grusbanen inngår i kommunedelplan sentrum (Fosby). Her er også utvidelse av lysløypa lagt inn.

Brekka er nå lagt inn som motorsportsanlegg (istedenfor grustak), med utvidelse. Tilsvarende er også BMX-banen lagt inn som idrettsanlegg istedenfor grustak.

Skytebanen på Kvisler er videreført som i forrige plan (regulert, PlanID 118199601), og i tillegg er det lagt inn ny skytebane i Gravidalen. Her må det imidlertid først utarbeides reguleringsplan med sikkerhetssoner, før etablering kan skje.

Vegsystem

[Kommunens vegansvarlig beskriver](#)

Grønnstruktur

Grønnstrukturen er fordelt inn i to kommuneplanformål på plankartet (grønnstruktur og naturområder). Naturområdene er den strengeste klassen, og er benyttet som formål for hensynssoner for nedslagsfeltene for drikkevann, og hensynssoner for områder som er vernet etter naturmangfoldloven. Her er det strenge bestemmelser som er angitt i forhold til hensynssonene (§ 1.1 og § 1.3).

LNF-områder (landbruks- natur-, og friluftsområder)

LNF-områdene er delt i fire soner:

- a-områder (Kp5100) der nødvendige tiltak for landbruk og gårdstilknyttet næringsvirksomhet basert på gårdens ressursgrunnlag er tillatt.
- b-områder (Kp5200), der det i tillegg til landbruksbebyggelse som i a-områdene også er tillatt med spredt bebyggelse. I utgangspunktet gjelder dette boligbebyggelse, men under gitte forutsetninger, kan det også være næringsbebyggelse eller fritidsbebyggelse der det ligger til rette for dette.
- c-områder (Kp5210) spredt boligbebyggelse.
- d-områder (Kp5220) spredt fritidsbebyggelse.

Vannområder

Stortinget vedtok Verneplan I for vassdrag den 6.april 1973, og formålet var vern mot ytterligere kraftutbygging av blant annet Haldenvassdraget.

Den 10. november 1994 ble det gitt rikspolitiske retningslinjer for vernede vassdrag (T-1078), som gjelder vassdragsbeltet, dvs. hovedelver, sideelver, større bekker, sjøer og tjern og et område på inntil 100 meters bredde langs sidene av disse, samt andre deler av nedbørfeltet som det er faglig dokumentert at har betydning for vassdragets verneverdi.

Hensikten med retningslinjen er å:

- unngå inngrep som reduserer verdien for landskaps-bilde, naturvern, friluftsliv, vilt, fisk, kulturminner og kulturmiljø
- sikre referanseverdien i de mest urørte vassdragene
- sikre og utvikle friluftslivsverdien, særlig i områder nær befolkningskonsentrasjoner

- sikre verdien knyttet til forekomster/områder i de vernede vassdragenes nedbørfelt som det er faglig dokumentert at har betydning for vassdragets verneverdi

- sikre de vassdragsnære områdenes verdi for landbruk og reindrift mot nedbygging der disse interessene var en del av grunnlaget for vernevedtaket

Vannområdene i Aremark er på plankartet inndelt i 4 kategorier.

- Drikkevann (Kp6500): I områdene er det ikke tillatt med ferdsel, inngrep eller utfylling. Vannet skal sikres som drikkevannskilde på en måte som hindrer forurensning på best mulig måte.
- Friluftsområder (Kp6700): Vanlig ferdsel og fiske er tillatt. Eventuelle inngrep eller utfylling som kan endre eller true friluftinteressene er ikke tillatt. Dette er også S1-områder i vassdraget (klasse 1 i T-1078).
- Kombinert formål i vassdrag (Kp6800), som er friluft- og naturområder i kombinasjon, og tilsvarende S2-områder i vassdraget (klasse 2 i T-1078).
- Naturområder (Kp6600): Områdene skal i utgangspunktet ligge urørt. Graving, mudring, utfylling, annen særlig inngripen som kan få konsekvenser for sjøbunn, vannflate eller vannsøyle, eller andre tiltak som vesentlig kan endre områdets naturverdi eller gir ulempe for friluftsverdien, er ikke tillatt, såfremt det ikke gis hjemmel i godkjent reguleringsplan. Dette gjelder for samtlige småvann og tjern i kommunen, med unntak av de største vannene som er listet opp under friluftsområder, samt S3-områder i vassdraget (klasse 3 i T-1078).

Det er anbefalingene i retningslinjen som er lagt til grunn for inndelingen av vassdraget i de tre klassene:

Klasse 1 (friluft)

Vassdragsbelte i og ved byer og tettsteder, som har eller kan få stor betydning for friluftsliv. Inngrep som er til skade for pedagogiske verdier, friluftslivsverdier, herunder fiske og framkommelighet i og langs vannstrengen, eller opplevelsesverdier, bør unngås.

Klasse 2 (friluft/ natur)

Vassdragsbelte med moderate inngrep i selve vannstrengen, og hvor nærområdene består av utmark, skogbruksområder og jordbruksområder med spredt bebyggelse.

Hovedtrekkene i landskapet må søkes opprettholdt. Inngrep som endrer forholdene i kantvegetasjonen langs vannstrengen og i de områder som oppfattes som en del av vassdragsnaturen, bør unngås. Inngrep som enkeltvis eller i sum medfører endringer av en viss betydning i selve vannstrengen, bør unngås. Leveområder for truede plante- og dyrearter og mindre områder med store verneverdier bør gis særlig beskyttelse.

Klasse 3 (natur)

Vassdragsbelte som er lite berørt av moderne menneskelig aktivitet, og som derfor har stor opplevelses-verdi og vitenskapelig verdi.

Det er svært viktig å bevare naturens preg av å være lite berørt av moderne menneskelig aktivitet. Alle former for omdisponering av arealer i vassdragsbeltet bør unngås. Vannkvalitet og naturlig vannføring må søkes opprettholdt, og alle former for inngrep som reduserer vassdragets verdi må søkes unngått.

Gjeldende reguleringsplaner

Aremark kommune, pr. 08.06.2016

Disse er vist med restriksjonsgrense og horisontalraster på plankartet. PlanID og navn er påført hvert område.

Plan navn	Plan-id	Vedtaksdato
Lillebyåsen	118197701	08.08.1977
Bjørkebekk boligfelt	118199001	31.01.1990
Tolsby campingområde	118199401	28.04.1994
Kvisler Skytepark	118199601	16.01.1996
Skodsbergåsen småbåthavn	118200001	22.06.2000
Utvidelse av Skodsbergåsen hyttefelt	118200002	22.06.2000
Fladebyåsen	118200101	21.06.2001
Aarbu hyttefelt II	118200102	21.06.2001
Kolløya-Denes hytteområde	118200301	06.03.2003
Skjulstad hytteområde	118200302	18.12.2003
Gang- og sykkelsti mot Aremark Kirke	118200502	16.05.2005
Fangebukta	118200601	28.06.2006
Buer hyttefelt	118200701	27.09.2007
Kirkeng/Sjøvik	118200801	14.02.2008
Mo hyttefelt	118200802	12.06.2008
Steinbrudd med pukkverk, Strømsfoss	118200901	12.02.2009
Sommerro industrifelt	118200902	11.06.2009
Aremark flerbrukshall	118201001	10.02.2010
Arebekken hytteområde	118201101	15.09.2011
Torgetmosen-Strømsmosen torvuttak	118201102	xx.xx.20xx
Strømsfoss	118201002	12.02.2015
Fangekasa Misjonssenter	2015-0002	xx.xx.2016

Aremark kommune

Konsekvensutredning av enkeltområder

Vedlegg til planbeskrivelsen, kommuneplanens arealdel for Aremark 2018-2030

Revidert 31.01.2019

Konsekvensutredning av enkeltområder

Vedlegg til planbeskrivelsen, kommuneplanens arealdel for Aremark 2018-2030

Innledning

I henhold til Plan- og bygningslovens § 4-2 (Planbeskrivelse og konsekvensutredning), annet ledd, skal det i planbeskrivelsen til kommuneplaner med retningslinjer eller rammer for framtidig utbygging som kan få vesentlige virkninger for miljø og samfunn, gis en særskilt vurdering og beskrivelse - konsekvensutredning - av planens virkninger for miljø og samfunn.

Konsekvensutredningsforskriften ble sist endret 1.juli 2017, og etter § 2 (jf § 6a) skal kommuneplanens arealdel alltid behandles etter forskriften.

Formålet med bestemmelsene om konsekvensutredninger (KU) er å sikre at hensynet til miljø og samfunn blir tatt i betraktning under forberedelsen av planer, og når det tas stilling til om, og på hvilke vilkår, planer kan gjennomføres.

Konsekvensutredningen av arealdelen skal beskrive virkninger for miljø og samfunn av nye utbyggingsområder eller vesentlig endret arealbruk i eksisterende byggeområder. Omfang og nivå på utredning av enkeltområder må tilpasses områdets størrelse, utbyggingens omfang og antatte konfliktgrad. Det skal også gis en vurdering av virkningene av de samlede arealbruksendringene for miljø og samfunn. Der planen kun inneholder strategier for fremtidig arealbruk, skal det gis en vurdering av hvordan disse vil påvirke miljø og samfunn.

Det skal i konsekvensutredningen av arealdelen redegjøres for hvilke forhold som skal avklares og belyses nærmere i tilknytning til senere regulering av områdene, jf. plan- og bygningsloven § 11-9 nr. 8.

Metode

Analysen av hvert område/tiltak omfatter en kort presentasjon av faktagrunnlag med kartfesting av det aktuelle nye tiltaket, samt en kort beskrivelse basert på forslagsstillers materiale/ ønsker. Deretter vurderes konsekvensene av en mulig arealdisponering for de ulike temaene, spesielt vurdert opp mot den nylig vedtatte samfunnsdelens føringer.

I vurderingen av konsekvenser benyttes en tredelt skala illustrert med +, 0 og – med tilhørende farger grønt, gult og rødt.

+ ingen/ positiv konsekvens
0 liten/ mindre vesentlig konsekvens
- Negativ/ vesentlig konsekvens

Konsekvensutredning av kommuneplanens arealdel skal så langt som mulig basere verdivurderingene på kjent kunnskap. Datasett fra Miljødirektoratets naturbase, kommunens kartleggingsarbeid av ulike tema, samt temakartlegging i forbindelse med utarbeiding av Fylkesplanen for Østfold mot 2050 er hovedkilder for denne konsekvensutredningen. De ulike faggrupper i kommuneadministrasjonen har bidratt med lokalkunnskap i områdene. Det kan forekomme mangler og usikkerhetsmomenter i datagrunnlaget.

Grunnlagsmaterialet er ikke uttømmende for alle tema som kan gi konsekvenser som følge av arealdisponeringen, men det er vurdert som dekkende for hva som er beslutningsrelevant på

kommuneplan-nivå. Sentralt i forhold til relevans for kommuneplanens arealdel er spørsmålet om et utbyggingsområde bør inngå i kommuneplanen eller ikke, eventuelt under hvilke forutsetninger.

Av listen under fremgår hvilke tema som er konsekvensutredet for hvert enkeltområde.

Konsekvenser av nye områder er vurdert i forhold til følgende tema:

- Rekreasjon, friluftsliv og grønnstruktur
- Natur- og landskapsverdier, biologisk mangfold, vernede områder
- Vassdrag og vannområder
- Landbruk: Dyrket mark og skogbruk
- Kulturminner, kulturmiljø og kulturlandskap
- Støy og forurensning
- Fareområder samfunnsikkerhet og beredskap: Ras/ skred, flom, høyspenningsanlegg, brann-/ eksplosjonsfare, skytebane
- Tilgjengelighet til transportsystemet (hovedveier, kollektivtransport, gang-/sykkelveier) ATP-prinsippene. Teknisk infrastruktur (vei, vann, avløp og nett-tilgang).
- Sosial infrastruktur (barnehage, barneskole, idrettsanlegg, lokalt service-tilbud), oppvekstvilkår og folkehelse
- Vedtatt samfunnsdel; Føringer og hensyn, arealstrategi

Datagrunnlag og kriterier

Det er viktig at vurderingen av hvert arealinnspill sees i sammenheng med nedenstående matrise, da det er denne som setter kriteriene for hvordan de ulike temaene er vektet og vurdert på i de påfølgende sidene.

TEMA Datagrunnlag/ kilde	+ Ingen/ positiv konsekvens	0 Liten/mindre vesentlig konsekvens	- Negativ/ vesentlig konsekvens
REKREASJON, FRILUFTSLIV OG GRØNNSTRUKTUR • Lokalt viktige områder • Fylkesplan Østfold mot 2050: Temakart regionalt viktige natur- og friluftsområder • Sikrede/ båndlagte områder	Berører verken nasjonale, regionale eller lokale viktige eller verdifulle rekreasjonsområder, friluftsområder, turterreng, turdrag eller stier/ lysløyper.	Berører i noen grad nasjonale, regionale eller lokale viktige eller verdifulle rekreasjonsområder, friluftsområder, turterreng, turdrag eller stier/ lysløyper. Avbøtende tiltak er mulig å iverksette.	Berører i vesentlig grad nasjonale, regionale eller lokale viktige eller verdifulle rekreasjonsområder, friluftsområder, turterreng, turdrag eller stier/ lysløyper. Avbøtende tiltak vil få liten/ ingen effekt.
NATUR- OG LANDSKAPSVARDIER OG BIOLOGISK MANGFOLD • Vernede eller sikrede områder • Forskrift om utvalgte naturtyper etter naturmangfoldloven • Miljødirektoratets	Berører ikke viktige eller vernede/sikrede naturområder, utvalgte naturtyper etter forskrift om utvalgte naturtyper etter naturmangfold- loven, eller rødlistearter eller arter av stor eller særlig stor nasjonal	Berører i noen grad viktige eller vernede/ sikrede naturområder, utvalgte naturtyper etter forskrift om utvalgte naturtyper etter naturmangfold- loven, eller rødlistearter eller arter av stor eller særlig stor nasjonal	Berører i vesentlig grad viktige eller vernede/ sikrede naturområder, utvalgte naturtyper etter forskrift om utvalgte naturtyper etter naturmangfold- loven, eller rødlistearter eller arter av stor eller

naturbase	forvaltningsinteresse i naturbasen.	forvaltningsinteresse i naturbasen. Avbøtende tiltak er mulig å iverksette.	særlig stor nasjonal forvaltningsinteresse i naturbasen. Avbøtende tiltak vil få liten/ ingen effekt.
VANN OG VASSDRAG • Verneplan I for vassdrag 6.april 1973 • RPR Vernede vassdrag 10.11.1994	Berører ikke vernet vassdrag.	Berører vernet vassdrag i noen grad. Avbøtende tiltak er mulig å iverksette.	Berører vernet vassdrag i vesentlig grad. Avbøtende tiltak vil få liten/ ingen effekt.
LANDBRUK • Dyrket mark • Skog	Berører ikke dyrket mark. Ingen vesentlig betydning for skogbruket.	Berører dyrket mark eller skogbruksdrift i noen grad.	Berører dyrket mark/ jordvern eller skogbruksdrift i vesentlig grad.
KULTURMINNER/ - MILJØ OG KULTURLANDSKAP • Miljødirektoratets base for helhetlige kulturlandskap. • Fylkeskonservatorens registreringer av fornminner eller SEFRAK-registrerte bygninger • Lokale registreringer	Berører ikke registrerte fornminner eller vernede eller fredete bygninger eller miljø. Berører ikke i vesentlig grad viktige kulturmiljø eller kulturlandskap.	Berører vernede eller fredete bygninger eller miljø, eller registrerte fornminner i noen/ liten grad. Berører viktige kulturmiljø eller kulturlandskap i noen grad. Avbøtende tiltak er mulig å iverksette.	Berører vernede eller fredete bygninger eller miljø, registrerte fornminner eller viktige kulturmiljø eller kulturlandskap i vesentlig grad. Avbøtende tiltak vil få liten/ ingen effekt.
STØY OG FORURENSNING • Støy fra hovedveg, virksomhet eller skytebane • Luftforurensning fra virksomhet • Forurenset grunn	Området er ikke utsatt for forurensning.	Området er i noen grad utsatt for forurensning. Avbøtende tiltak er mulig å iverksette.	Området er i vesentlig grad utsatt for forurensning. Avbøtende tiltak vil ha liten/ ingen effekt.
SAMFUNNSSIKKERHET OG BEREDSKAP FAREOMRÅDER • Ras/ skred • Flom • høyspenningsanlegg • brann-/ eksplosjonsfare • skytebane	Området berøres ikke av fareområder.	Området influeres i noen grad av fareområder. Avbøtende tiltak er mulig å iverksette.	Området influeres i vesentlig grad av fareområder. Avbøtende tiltak vil ha begrenset/ liten effekt.
TILGJENGELIGHET OG ATP-PRINSIPPER	Området har god tilgjengelighet og infrastruktur. Etter forholdene akseptabel kollektivdekning, og trafiksikker tilkomst	Området har akseptabel tilgjengelighet, og kan uten for store kostnader tilknyttes eksisterende infrastruktur.	Området har dårlig tilgjengelighet, og mangler nærhet til eksisterende infrastruktur.

	for gående og syklende.		
SOSIAL INFRASTRUKTUR, OPPVEKST OG FOLKEHELSE	Området har rimelig nærhet til barnehage, barneskole, og et enkelt lokalt service-tilbud.	Området har akseptabel nærhet til barneskole, og friluftsområder.	Området mangler nærhet til barnehage, barneskole, og et enkelt lokalt service-tilbud.
SAMFUNNSDELEN • Arealstrategi • Føringer	Området/ tiltaket er i tråd med samfunnsdelens arealstrategi og føringer.	Området/ tiltaket er til en viss grad i samsvar med samfunnsdelens arealstrategi og føringer. Forutsetninger/ tiltak for måloppnåelse på sikt er til stede.	Området/ tiltaket er ikke i samsvar med samfunnsdelens arealstrategi og føringer.

Innspillene

Innspillene og forslag til nye området og tiltak i rullert kommuneplan for Aremark kommer fra både private forslagsstillere, samt kommunen selv.

Rådmannen og kommunens fagadministrasjon har foretatt en vurdering av samtlige forslag og innspill. Samlet vurdering fremkommer nederst på hvert vurderings-skjema.

Her er det også i henhold til lovens krav redegjort for hvilke forhold som skal avklares og belyses nærmere i tilknytning til senere regulering av områdene. I kommuneplanens arealdels utfyllende bestemmelser er det et ufravikelig krav at alle nye utbyggingsområder må reguleres før utbygging kan skje.

Det har kommet inn 31 forslag som ble vurdert av kommuneplanutvalget i møte 8.februar 2018 (se vedlegg), og 17 av disse er konsekvensutredet her.

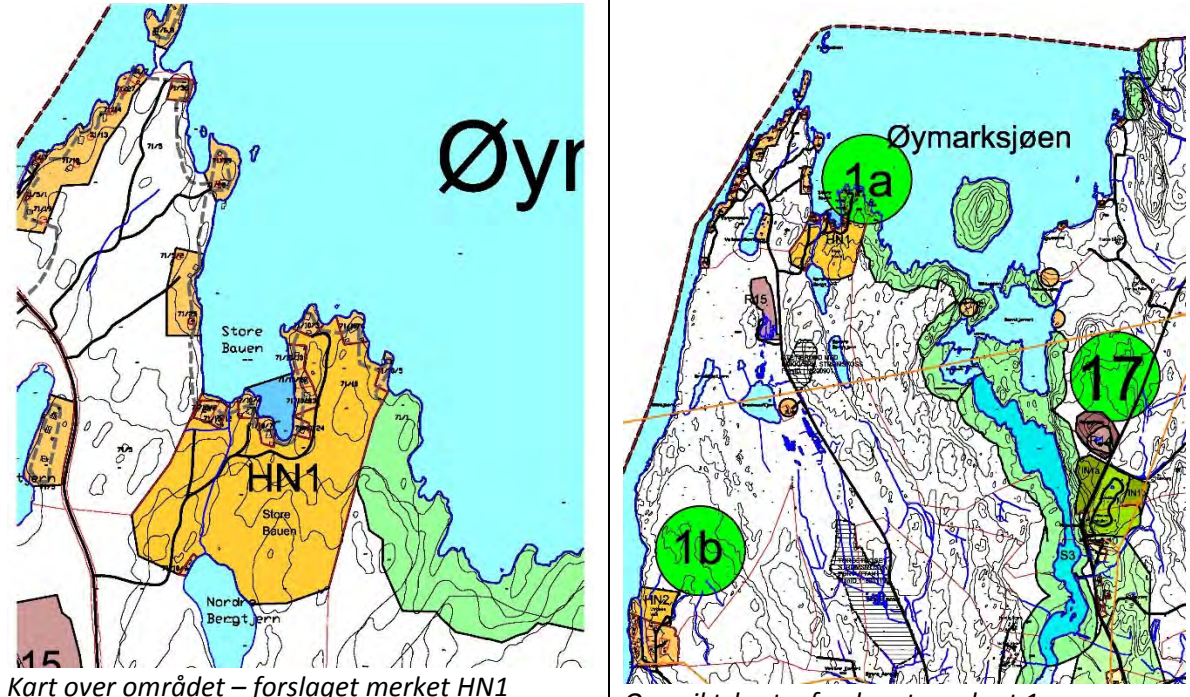
Videre har kommuneplanutvalget selv i planprosessen lagt inn en del endringer siden forrige kommuneplanperiode, og disse er dermed utredet bakerst i konsekvensutredningen.

I kommuneplanutvalgets møte 02.07.2018 (utvalgssak 74/18) endret kommuneplanutvalget enkelte av sine tidligere innspill (områdeavgrensning), samt at det kom to nye forslag: Utvidelse av grustak R2, samt endring av LNF-spredd sone i samme område. Det ble av rådmannen på denne bakgrunn foretatt en ny gjennomgang/ oppdatering av konsekvensutredningen datert 27.08.2018 (adm. fag-gruppe).

I kommuneplanutvalgets møte 20.09.2018 (utvalgssak 94/18) utvidet kommuneplanutvalget området for utvidelse av grustak R2, og påpekte feil henvisning til samfunnsdelen i kommentarene til innspill nr.11 (HN4, Hyttefelt Bjørkebekk, gnr.34, bnr.9). Videre ble kartbilaget til innspill nr.32 (Strømsbekken – Båndlagt område H710, gnr.70, bnr.4) fra Alf Ulven begrenset til å gjelde strekningen nord for brua over fylkesveien.

Det ble rådmannen på denne bakgrunn foretatt en ny gjennomgang/ oppdatering av konsekvensutredningen datert 13.09.2018 (adm. fag-gruppe), og endelig gjennomgang 31.01.2019. Siste og foreliggende versjon er nå datert 31.01.2019.

Videre er det nå også utarbeidet et appendix til denne konsekvensutredningen, der LNF-spredd områdene gjennomgås og vurderes nærmere.

Innspill nr.1a: HN1, Store Bauen, gnr.71, bnr.5		
Dagens formål	LNF	
Foreslått formål	Fritidsboliger	
Områdets areal	121 dekar	
Forslagsstiller	Paul Strøm	
		
<p><i>Kart over området – forslaget merket HN1</i></p> <p><i>Oversiktskart – forslaget markert 1a</i></p> <p>Begrunnelse/ beskrivelse av forslaget: Planinitiativ ble tatt våren 2012, og forhåndskonferanse i regulerings sak ble holdt 6.juni 2012. Det er planlagt sydlig utvidelse av dagens felt, som består av 12 bebygde hyttetomter. Det er planlagt 15-17 nye tomter, som er tenkt plassert minst 100m fra Øymarksjøen. Detaljreguleringen vil vise omfang og lokalisering av nye tomter, adkomstveier, parkering, småbåtanlegg, bade plass, annen infrastruktur og grøntområder. Det er planlagt avsatt hensynssone rundt Nordre Bergtjern.</p>		
TEMA	konsekvens	Kommentar
REKREASJON, FRILUFTSLIV OG GRØNNSTRUKTUR	0	Flere vil benytte området, og medføre større trafikk på sjøen og landområdene enn tidligere. Området er ikke et mye brukt allment friluftsområde, men benyttes lokalt av hyttefolket i området. Hyttene er tenkt plassert minst 100m fra Øymarksjøen.
NATUR- OG LANDSKAPSVERDIER OG BIOLOGISK MANGFOLD	+	Ingen kjente arter Nibio - Kilden innen avsatt område.
VANN OG VASSDRAG	0	Økt motorferdsel på vassdraget.
LANDBRUK	+	Berører ikke dyrket mark. Middels bonitet.
KULTURMINNER/ -MILJØ OG KULTURLANDSKAP	+	Ikke registrert kulturlandskapsområde.
STØY OG FORURENSNING	+	Ikke kommunalt anlegg i rimelig nærhet.

		Heller ikke planlagt. Det forutsettes etablert felles lokalt renseanlegg, som forutsetning. Krav i reguleringsplan. Økt støy fra fritidsbåter.
SAMFUNNSSIKKERHET OG BEREDSKAP	+	Området berøres ikke av fareområder. Ingen kjente fareområder ifølge NVEs aktsomhetskart Jord- og flomskred, samt kvikkleire - Kilden innen avsatt område.
TILGJENGELIGHET OG ATP-PRINSIPPER	+	Ligger i nærheten av Rakkestadveien. God tilgjengelighet.
SOSIAL INFRASTRUKTUR, OPPVEKST OG FOLKEHELSE	+	Folkelsen påvirkes på en positiv måte, da tiltaket vil medføre rekreasjon og friluftsliv.
SAMFUNNSDELEN	+	Er ikke i strid med samfunnsdelen. Oppfyller kravet om utvidelse av eksisterende felt, fremfor å ta hull på nye områder. Utnytter vassdragets attraktivitet.

Samlet vurdering

Siden områdene er uregulert, må påtenkt foretting/ utvidelse av hyttefeltet skje gjennom utarbeidelse av samlet reguleringsplan for både eksisterende og nye hytter.

Det anbefales at det utarbeides en helhetlig reguleringsplan, der også felles badestrand, felles bryggeanlegg og felles adkomst og parkering legges inn. I påfølgende reguleringsprosess kan man også skjerme visse deler av strandsonen mot utbygging, selv om det da snarere vil være snakk om 50m-belter enn 100.

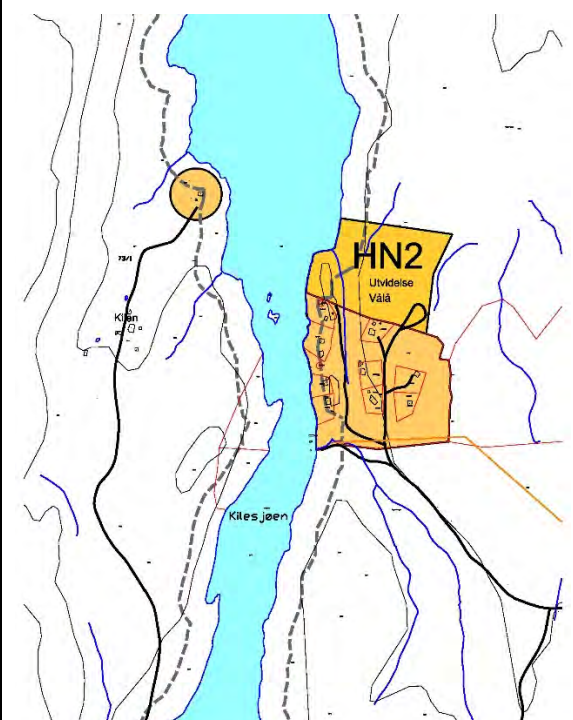
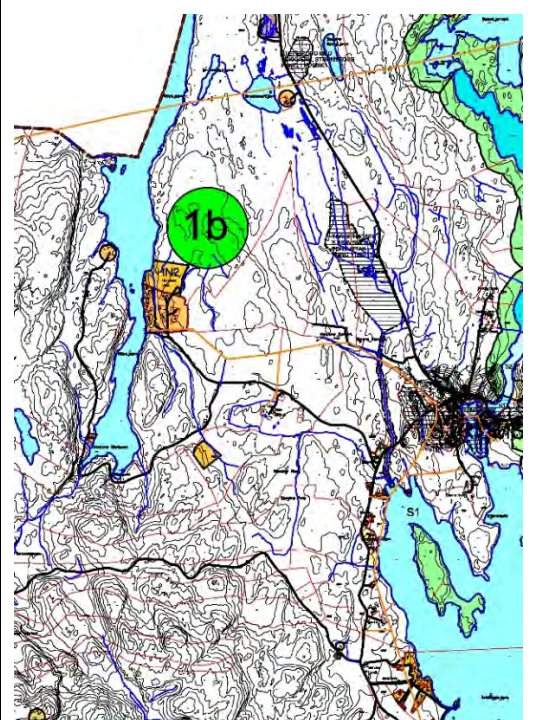
Ved etablering av felles bryggeanlegg, er det en målsetting at eksisterende enkeltbrygger saneres tilsvarende, så langt dette er praktisk mulig. (Dette kan muligens være i strid med de lokale hytte-eiernes ønsker, og kan i praksis bli en utfordring å få gjennomført.)

Det er ingen felles avløpsløsning her, og heller ikke kommunalt anlegg i rimelig nærhet. Heller ikke planlagt. Det forutsettes etablert felles lokalt renseanlegg, som forutsetning. (Krav i reguleringsplan.)

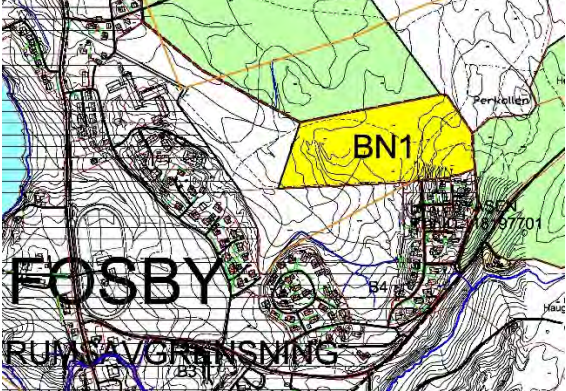
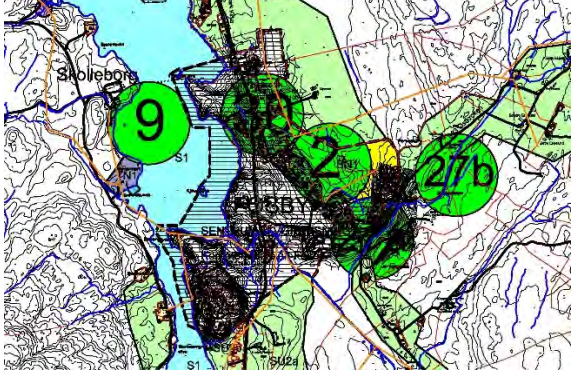

Det er lagt inn byggegrense, slik det fremgår av kartutsnittet.

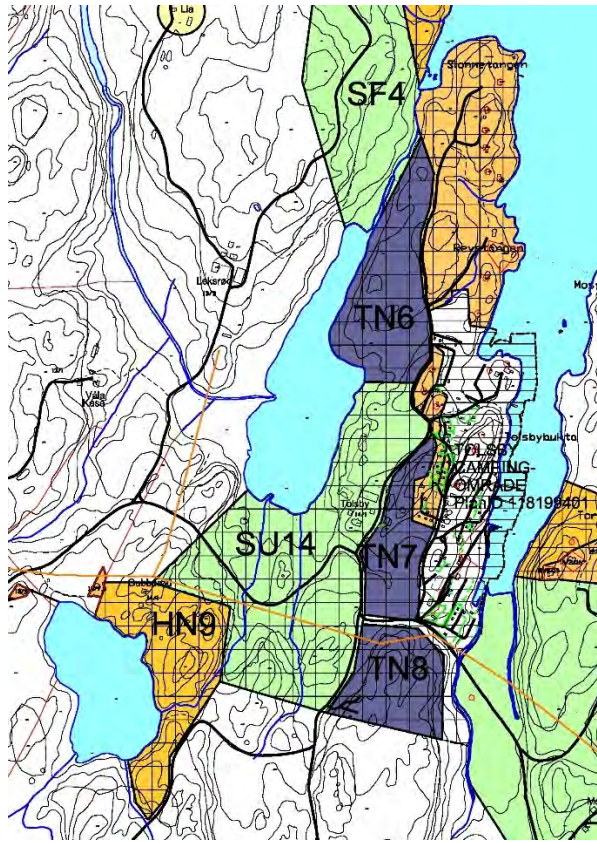
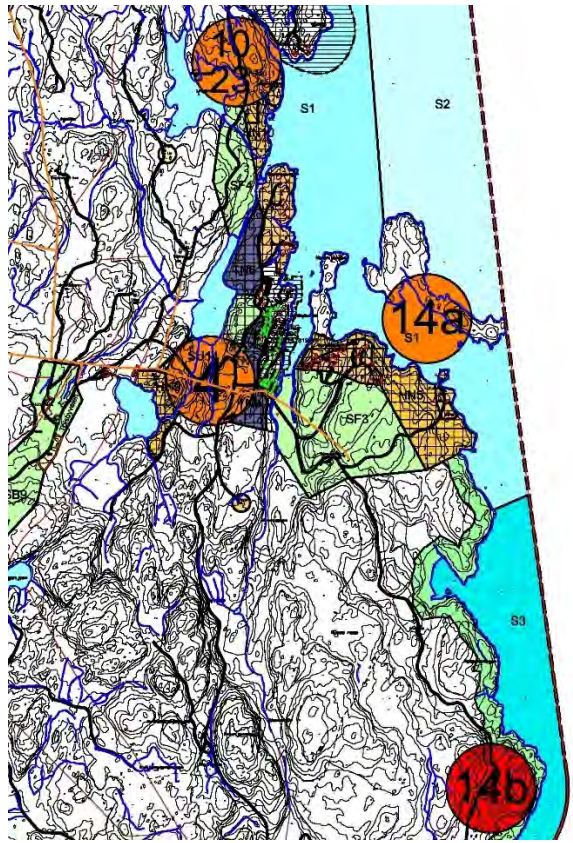
NB! Innspillet ble trukket av forslagsstiller Paul Strøm 19.oktober 2018, og er derfor ikke lagt inn i rullert arealplan.

Innspill nr.1b: HN2, Vålå, gnr.71, bnr. 3, 4		
Dagens formål	LNf	
Foreslått formål	Fritidsboliger	
Områdets areal	41 dekar	
Forslagsstiller	Paul Strøm	
		
<p>Kart over området – forslaget merket HN2</p> <p>Oversiktskart – forslaget markert 1b</p> <p>Begrunnelse/ beskrivelse av forslaget: Øsker utvidelse av eksisterende hyttefelt ved Kilesjøen.</p>		
TEMA	konsekvens	Kommentar
REKREASJON, FRILUFTSLIV OG GRØNNSTRUKTUR	+	Området er ikke et mye brukt som allment friluftsområde. Kilen for øvrig fremstår som relativt urørt naturområde.
NATUR- OG LANDSKAPSVERDIER OG BIOLOGISK MANGFOLD	0	Rødlisteart (øyenstikker) registrert syd i eksisterende hyttefelt. Nærmere undersøkelser gjennomføres i reguleringsplan.
VANN OG VASSDRAG	0	Det forutsettes avsatt byggegrense mot Kilesjøen i reguleringsplan. Tomter bør ikke ha strandlinje, og ligge noe tilbaketrukket fra Kilesjøen. Det er tegnet inn byggegrense på kommuneplankartet, både for eksisterende og fremtidig fritidsbebyggelse.
LANDBRUK	+	Ingen store konsekvenser for landbruket. Middels og lav bonitet.
KULTURMINNER/ -MILJØ OG KULTURLANDSKAP	+	Ingen kjente registreringer jf Nibio – Kilden.
STØY OG FORURENSNING	0	Ikke kommunalt anlegg i rimelig nærhet. Heller ikke planlagt. Det forutsettes

		etablert felles lokalt renseanlegg, som forutsetning. Krav i reguleringsplan. Økt støy fra fritidsbåter.
SAMFUNNSSIKKERHET OG BEREDSKAP	+	Området berøres ikke av fareområder. Ingen kjente fareområder ifølge NVEs aktsomhets-kart Jord- og flomskred, samt kvikkleire - Kilden innen avsatt område.
TILGJENGELIGHET OG ATP-PRINSIPPER	+	Adkomst via privat vei til Siljeholt fra Vestsia.
SOSIAL INFRASTRUKTUR, OPPVEKST OG FOLKEHELSE	+	Folkehelsen påvirkes på en positiv måte, da tiltaket vil medføre rekreasjon og friluftsliv.
SAMFUNNSDELEN	+	Er ikke i strid med samfunnsdelen. Oppfyller kravet om utvidelse av eksisterende felt, fremfor å ta hull på nye områder. Attraktiviteten ved nærheten til vann (Kilesjøen) utnyttes i tråd med samfunnsdelens intensjoner.
Samlet vurdering		
		<p>Siden områdene er uregulert, må påtenkt utvidelse av hyttefeltet skje gjennom utarbeidelse av samlet reguleringsplan for både eksisterende og nye hytter i nord. Det anbefales at det utarbeides en helhetlig reguleringsplan, der også felles badstrand, felles bryggeanlegg og felles adkomst og parkering legges inn. I påfølgende reguleringsprosess skal man også skjerme strandsonen mot utbygging, og byggegrense mot Kilesjøen er tegnet inn på arealdelskartet både i forhold til eksisterende og ny (50m) fritidsbebyggelse.</p> <p>Ved eventuell etablering av felles bryggeanlegg, er det en målsetting at eksisterende enkeltbrygger saneres tilsvarende, så langt dette er praktisk mulig.</p> <p>Det er ingen felles avløpsløsning her, og heller ikke kommunalt anlegg i rimelig nærhet. Heller ikke planlagt. Det forutsettes etablert felles lokalt renseanlegg, som forutsetning. (Krav i reguleringsplan.)</p> <p>NB! Innspillet ble trukket av forslagsstiller Paul Strøm 19.oktober 2018, og er derfor ikke lagt inn i rullert arealplan.</p>

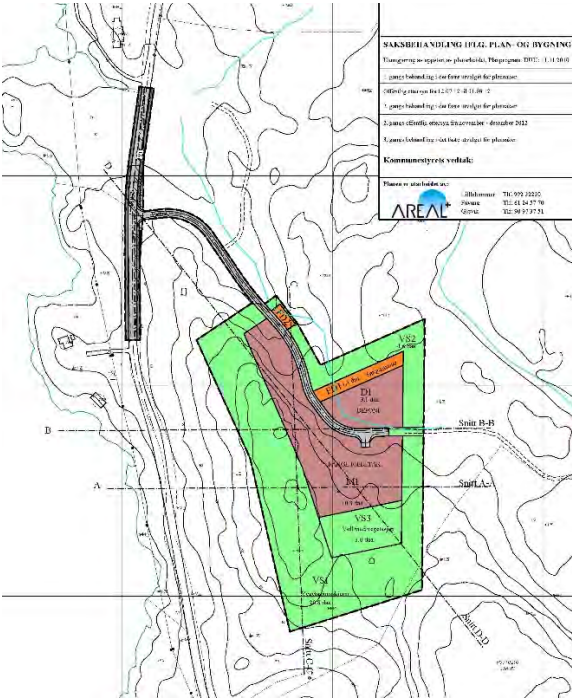
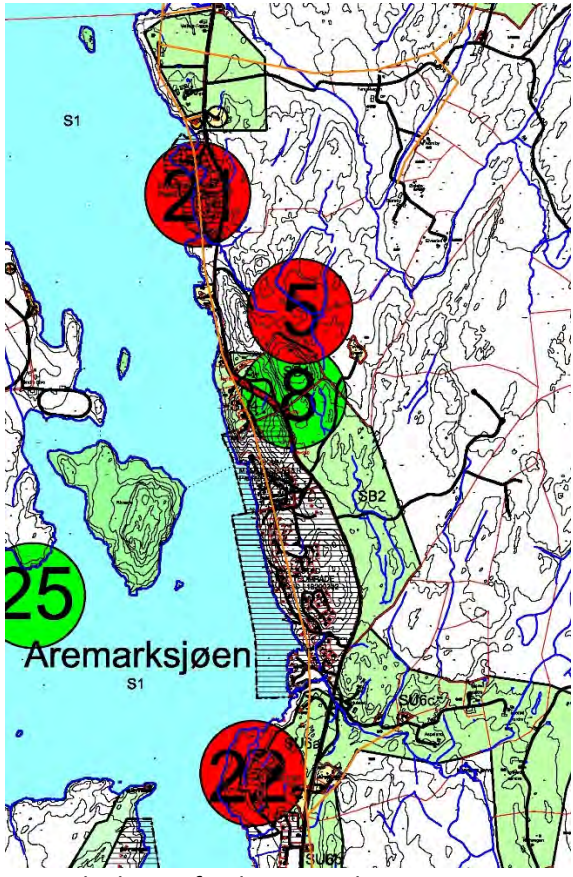
Innspill nr.2: BN1, Utvidelse boligfelt Fosby, gnr.23, bnr. 3, 56		
Dagens formål	LNF	
Foreslått formål	Boliger	
Områdets areal	44 dekar + 17 dekar regulert (Lillebyåsen II)	
Forslagsstiller	Tomas Glimsdal	
		
<i>Kart over området – forslaget vist med gul farge</i>	<i>Oversiktskart – forslaget markert 2</i>	
<i>Begrunnelse/ beskrivelse av forslaget:</i> Ønsker å utvide boligformålet som allerede ligger inne i sentrumsplanen. Dette området ligger utenfor/ inntil sentrumsplanområdet.		
TEMA	konsekvens	Kommentar
REKREASJON, FRILUFTSLIV OG GRØNNSTRUKTUR	0	Berører eksisterende lysløype, og snarvei til skolen. Berører nærområde for eksisterende boligområde. Lysløype legges om nødvendig om.
NATUR- OG LANDSKAPSVERDIER OG BIOLOGISK MANGFOLD	0	MIS-område: Flerskiktet eldre løvskog som bør hensyntas i reguleringsplan. Sjekkes nærmere med Glommen Skog ved regulering og ROS-analyse.
VANN OG VASSDRAG	+	Ligger såpass langt unna vassdraget, at det ikke har konsekvens.
LANDBRUK	+	Berører ikke dyrket mark (området er avgrenset i forhold til dette). Østlig del av BN1 overlapper eldre reguleringsplan for Lillebyåsen II (ikke gjennomført).
		

KULTURMINNER/ -MILJØ OG KULTURLANDSKAP	+	Overgangsområde mellom dyrket mark og skog.
STØY OG FORURENSNING	0	Kan tilknyttes offentlig avløpsanlegg. Vil medføre mer biltrafikk i nærområdet. Adkomst bør vurderes i forhold til eksisterende boligbebyggelse. Flere adkomstmuligheter kan vurderes.
SAMFUNNSSIKKERHET OG BEREDSKAP	+	Ikke ras- eller flomutsatt. Ikke kjent forurensning i grunnen.
TILGJENGELIGHET OG ATP-PRINSIPPER	+	God tilgjengelighet. Kan tilkobles offentlig infrastruktur (vei, vann og avløp/renseanlegg).
SOSIAL INFRASTRUKTUR, OPPVEKST OG FOLKEHELSE	+	Meget god tilgjengelighet til sentrums-tilbudet i kommunen.
SAMFUNNSDELEN	+	Ny boligbygging i sentrum er helt i tråd med samfunnsdelen, og er et ledd i å ha et godt og attraktivt tilbud på Fosby som et alternativ til spredt boligbygging.
Samlet vurdering		
		Berører ikke dyrket mark. Er å anse som en utvidelse av Lillebyåsen II, og sentrumsområdet/ flere boliger på Fosby, og er dermed i tråd med samfunnsdelen.

Innspill nr.4 og 20: Utvidelse hyttefelt Tolsby, gnr.14 ,bnr.1		
Dagens formål	LNF og LNF-spredd bebyggelse	
Foreslått formål	Fritidsboliger (HN9) og Turistformål TN6-8	
Områdets areal	Fritidsboliger HN9: 64 dekar Turistformål TN6-8: 141 dekar	
Forslagsstiller	Håkon Tolsby	
 <p>Kart over området</p>	 <p>Oversiktskart – forslaget markert 4</p>	
<p><i>Begrunnelse/ beskrivelse av forslaget:</i> Øsker å utvide og videreutvikle camping- og hytteområdet på Tolsby.</p>		
TEMA	konsekvens	Kommentar
REKREASJON, FRILUFTSLIV OG GRØNNSTRUKTUR	0	I tilknytning til områder er det mange brukere, så en videre utbygging vil medføre økt belastning på land og i sjøen som bør vurderes ved en eventuell regulering eller områderegulering.
NATUR- OG LANDSKAPSVERDIER OG BIOLOGISK MANGFOLD	0	I tilknytning til Tolsbytjern er det registrert rødlistearter som; gulflekket metall-øyestikker, toflekkeøyestikker, vipe og vannriks. Nærmere kartlegging gjennom-føres før regulering av spesielt HN6 og 9.
VANN OG VASSDRAG	0	Drikkevannskilde, i Norge og Sverige. Mer trafikk tilknyttet friluftsliv.
LANDBRUK	0	TN7 og ca 15-20 mål av TN6 er i dag dyrket mark. Det forutsettes at dette benyttes til campingformål (ikke permanente inngrep eller båndlegging), slik at arealet kan tilbakeføres ved

		eventuelt opphør av camping. Deler av TN8 (ca 4 dekar) har vært tidligere fjelluttak.
KULTURMINNER/ -MILJØ OG KULTURLANDSKAP	0	Det er kulturminner i området. Må undersøkes nærmere.
STØY OG FORURENSNING	0	Økt trafikk gjennom og i området. Økt belastning på Store Lee. Fellesanlegg for vann og avløp er allerede etablert, men dette må antagelig utvides.
SAMFUNNSSIKKERHET OG BEREDSKAP	+	Området berøres ikke av fareområder. Ingen kjente fareområder ifølge NVEs aktsomhets-kart Jord- og flomskred, samt kvikkleire - Kilden innen avsatt område.
TILGJENGELIGHET OG ATP-PRINSIPPER	+	Eksisterende renseanlegg er privat. Det forventes at kapasiteten utbygges til å ta kunne ta ny og økt mengde ved en eventuell utbygging av camping. Området ligger ca 10km fra Fosby sentrum. Fylkesvei 863 har ikke høy standard, og forsøk på å få oppgradert fylkesveien har ikke lyktes så langt.
SOSIAL INFRASTRUKTUR, OPPVEKST OG FOLKEHELSE	+	Området ligger et stykke unna sentrum, men det er allerede etablert aktivitetstilbud på stedet/ i området.
SAMFUNNSDELEN	+	Forslaget er i tråd med samfunnsdelens intensjoner om å utnytte vassdragets attraktivitet (under forutsetning av at dette også gjelder Store Le). Det er også i tråd med utvidelse og videreutvikling av eksisterende felt, fremfor å etablere nye løsrevne områder.
Samlet vurdering		
		<p>Tolsby Camping har blitt en merkevare, som er positivt for kommunen, og kommunen har ønske om videre utvikling av turistnæringen i dette området. Imidlertid fører summen av foreslåtte nye tiltak i hele området til et behov for en samlet vurdering.</p> <p>Det er forslått ett nytt felt (HN9) for fritidsboliger (Kp1120), mens de tre øvrige er tiltenkt fritids- og turistformål (Kp1170). De deler av området som i dag er dyrket eller dyrkbar mark, forutsettes benyttet til campingformål, slik at tilbakestilling er enkelt.</p> <p>Det er lagt inn hensynssone H710 for Tolsby-eiendommen, som forutsetter felles regulering av HN9, TN6-8 + eksisterende hyttefelt og hytter i én stor samordnet reguleringsplan. Denne forutsettes også samordnet med eksisterende/ tilliggende reguleringsplan for TOLSBY CAMPINGOMRÅDE med PlanID_118199401.</p> <p>Planarbeidene forutsettes videre koordinert med utvikling og regulering av Lexerød/ Hjerpeneset, da dette i oversiktsplansammenheng anses som ett stort område for fritidsbebyggelse, turisme og friluftsliv. Eventuell mulighet for felles bryggeanlegg/ småbåthavn vurderes i den sammenheng.</p> <p>Det anbefales på denne bakgrunn en områderegulering for hele området langs Store Le. Det kan i den sammenheng vurderes å innføre en samlet hensynssone H710 for alle 3 eiendommer i</p>

kommuneplanen, men da under forutsetning av at områderegulering igangsettes umiddelbart etter vedtak av arealdelen. I motsatt fall kan en slik båndlegging i realiteten bli et uønsket hinder for videre utvikling og mindre tiltak i området.

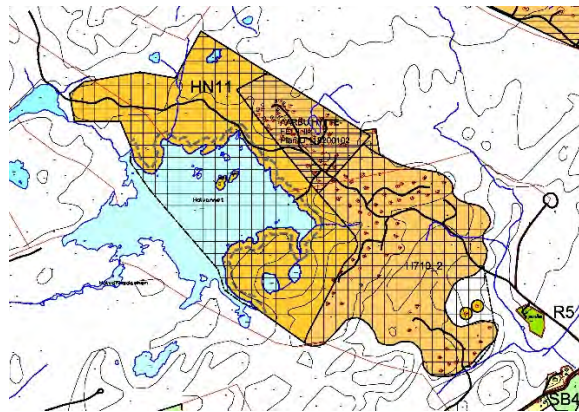
Innspill nr.5: Fange Fjelltak, gnr.7 ,bnr.4		
Dagens formål	LNF	
Foreslått formål	Nytt stenbrudd	
Områdets areal	52 dekar totalt (27 dekar uten vegetasjonsskjerm)	
Forslagsstiller	Nils Håkon Sandtorp	
 <p>Kart over området – reguleringsforslaget</p>	 <p>Oversiktskart – forslaget markert 5</p>	
<p>Begrunnelse/ beskrivelse av forslaget: Øsker å få lagt inn et område for fjelltak (råstoffutvinning) som ble forsøkt regulert i 2012 (utlagt på høring 2 ganger). Det ble reist innsigelser til reguleringsforslaget fra Fylkesmannen og Østfold fylkeskommune. Viser til at det har vært tatt ut masse til eget bruk i området.</p>		
TEMA	konsekvens	Kommentar
REKREASJON, FRILUFTSLIV OG GRØNNSTRUKTUR	0	Ingen kjente områder for rekreasjon og friluftsliv utenom områdets egenverdi. Området vil kunne ha verdi for lokale beboere, i forhold til eksisterende bebyggelse, samt eventuell fremtidig spredt bebyggelse.
NATUR- OG LANDSKAPSVERDIER OG BIOLOGISK MANGFOLD	0	Er tatt ut noen masser i området tidligere. Nord vest i reguleringsforslaget er det registrert griseblad NT.
VANN OG VASSDRAG	-	Ligger i sonen for vernet vassdrag, 150m fra vassdragskanten. Det er tenkt skjermbelte

		mellom uttaksområdet og Aremarksjøen, men det vil bli et synlig «hull» i landskapsbilder, på grunn av fjernet vegetasjon og overflate-rensk. Videre vil det komme et grå-hvitt støvlag på omkringliggende områder og vegetasjon som vil bli synlig fra vassdraget.
LANDBRUK	0	Berører ikke dyrket mark. Et grustak vil styrke gårdens næringsgrunnlag, og gi lokal og kortreist tilgjengelighet til en viktig ressurs. Det må avklares hva området skal nyttes til etter endt uttak, og hvilket behov det er for istandsetting/ rehabilitering.
KULTURMINNER/ -MILJØ OG KULTURLANDSKAP	+	Ingen kjente registreringer jf Nibio – Kilden.
STØY OG FORURENSNING	-	Tiltaket er ikke følsomt for eventuell trafikkstøy, men tiltaket i seg selv vil utgjøre en ny og betydelig støykilde for omkringliggende bebyggelse og fritidsanlegg. Dette gjelder både for selve driften i masseuttaksområdet, samt transport av masser. Støy og støvutvikling er kjente konsekvenser rundt masseuttak/ pukkverk. Det ligger to boliger 150m mot vest/ sjøen (7/4/1 og 7/4/5). Videre grenser foreslått uttak mot områder for spredt utbygging, med eksisterende eneboliger (7/10 og Rud) ca 200m unna mot syd, samt 6 boliger 350-500 syd for området. Fangakasa misjonssenter ligger ca 700-800m syd for foreslått uttak.
SAMFUNNSSIKKERHET OG BEREDSKAP	+	Området berøres ikke av fareområder. Ingen kjente fareområder ifølge NVEs aktsomhetskart Jord- og flomskred, samt kvikkleire - Kilden innen avsatt område.
TILGJENGELIGHET OG ATP-PRINSIPPER	+	Området ligger meget godt plassert i forhold til veisystemet, inntil Fv-21. Et massetak her vil gi lokal og kortreist tilgjengelighet til en viktig ressurs kommunen, og også i forhold til Fosby. Miljømessig er dette en fordel, da transport-behovet reduseres. Uttaksområdet er så lite, at det kommersielt sett ikke vil kunne betjene hele Østfold. Dette vil betjene det lokale markedet.
SOSIAL INFRASTRUKTUR, OPPVEKST OG FOLKEHELSE	+	Ikke aktuelt tema for et masseuttak.
SAMFUNNSDELEN	+	Ut over generell næringsutvikling/ styrking av landbrukets vilkår, har ikke samfunnsdelen behandlet masseuttaksområder spesifikt. Et grustak ved Fange vil gi lokal og kortreist

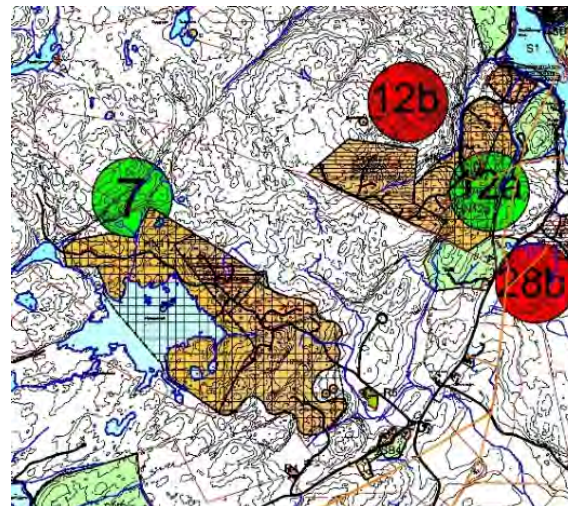
		tilgjengelighet til en viktig ressurs, og styrke gårdens driftsgrunnlag.
Samlet vurdering		
	<p>Forslaget kommer i konflikt med innspill nr.8 som ønsker om mer boligbebyggelse i området – område SB1 (erstatte tidligere område for fritidsbebyggelse).</p> <p>Et nytt område for stenbrudd vil også komme i konflikt med eksisterende bebyggelse (støy og støv), samt tidligere innsigelse fra Fylkesmannen begrunnet med støy i forhold til boligbebyggelse og nærhet til vassdraget, samt manglende alternativs-vurderinger/konsekvensutredning.</p> <p>Forslaget kommer i konflikt med vesentlige hensyn, og kan ikke anbefales lagt inn i rullert arealdel.</p>	

Innspill nr.7: **HN11, Utvidelse hyttefelt Aarbu ved Holvevannet, gnr.55, bnr.1**

Dagens formål	LNf
Foreslått formål	Fritidsboliger
Områdets areal	446 dekar
Forslagsstiller	Geir Aarbu

Kart over området

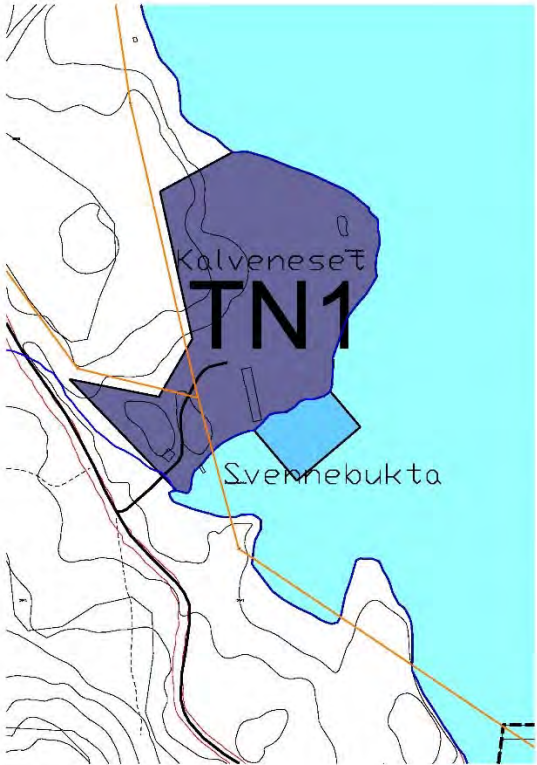
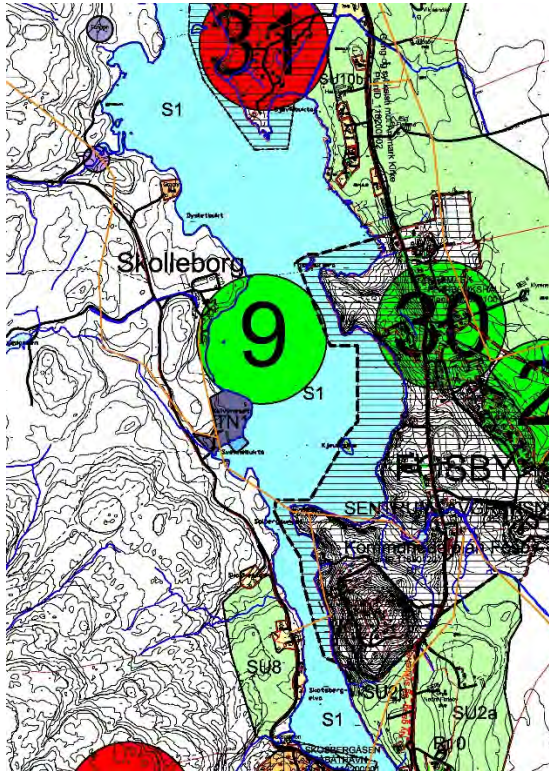
Oversiktskart – forslaget markert 7

Begrunnelse/ beskrivelse av forslaget:

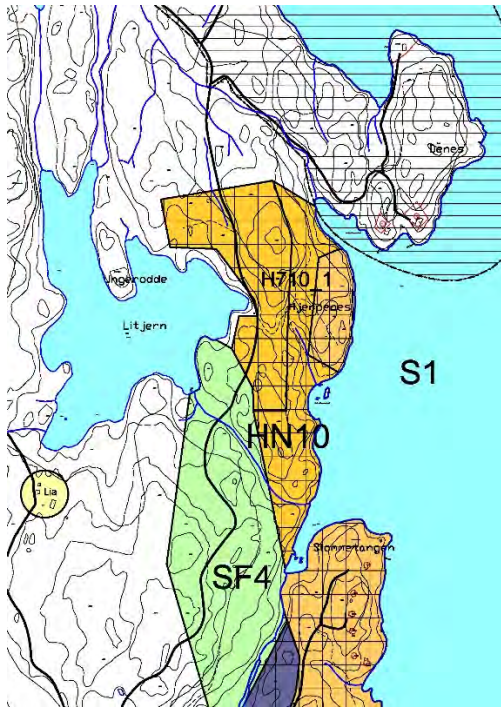
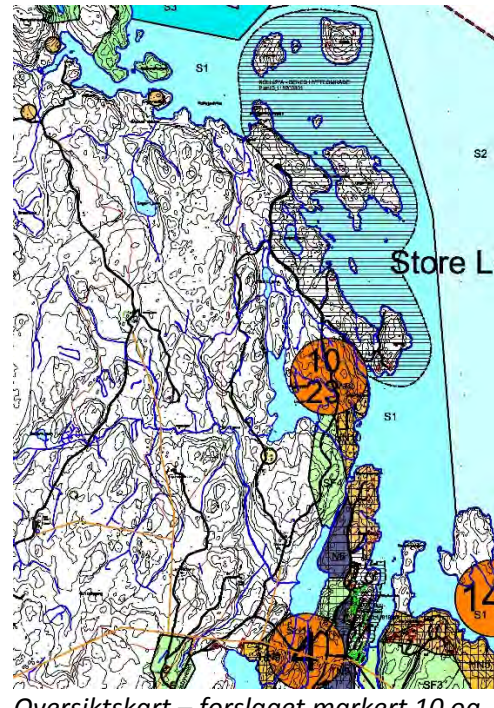
Ønsker å utvide hyttefeltet som allerede ligger inne i kommuneplanen, og vil foreta en ny samlet regulering av både eksisterende felt og hytter, samt utvidelsen (herunder del av Holvevannet). Ønsker å møte behovet for flere hyttetomter i kommunen, og dette er et viktig næringsgrunnlag både for grunneier og kommunen. Ser fordelen med utvidelse av eksisterende felt, da det allerede er opparbeidet vei, slik at det ikke blir støtte inngrep enn stikkveier. Det er allerede opparbeidet badeplasser og fellesarealer for hytte-eierne.

TEMA	konsekvens	Kommentar
REKREASJON, FRILUFTSLIV OG GRØNNSTRUKTUR	+	Bomveg. Primært benyttet av hyttefolket. Lokale tursti. Adkomsten til Holvevannet må sikres. Gangmulighet rundt Holvevannet bør sikres og ivaretas. Fellesanlegg.
NATUR- OG LANDSKAPSVERDIER OG BIOLOGISK MANGFOLD	0	Dagens hytter ligger i avstand til vannet slik at skogområdet rundt vannet blir en buffer i området. Landskapsbildet vil endres vesentlig hvis det tillates hytter helt ned til vannet i hele området. Makrellterne som er en rødlisteart er registrert og i tillegg er en rekke arter med særlig stor og stor forvaltningsinteresse registrert nord i området. Nærmere kartlegging gjennomføres før regulering.
VANN OG VASSDRAG	0	Ligger ikke ved Haldenvassdraget. Adkomsten til Holvevannet må sikres. Gangmulighet rundt Holvevannet bør sikres og ivaretas.

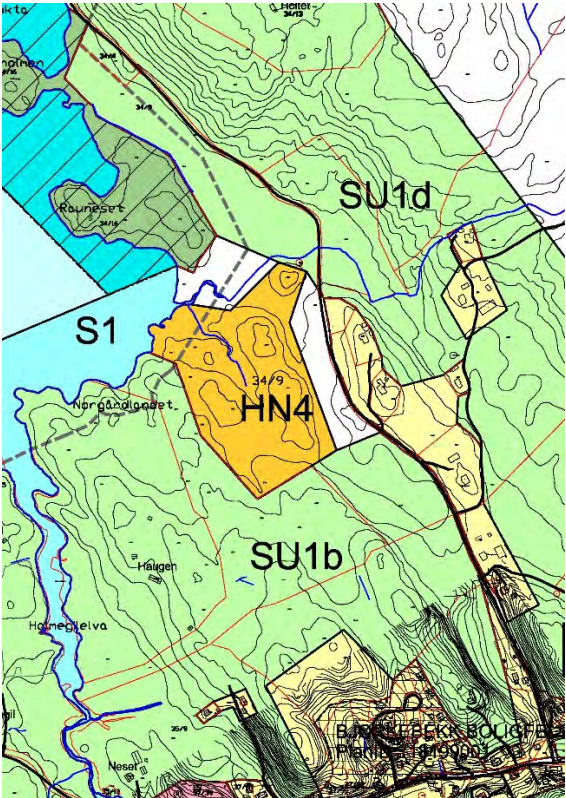
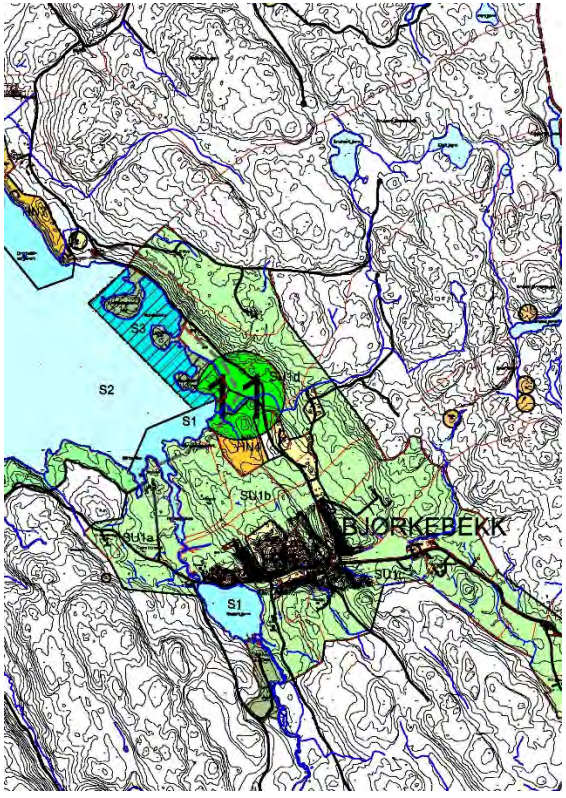
LANDBRUK	+	Lavproduktiv skog.
KULTURMINNER/ -MILJØ OG KULTURLANDSKAP	+	Ingen kjente registreringer jf Nibio – Kilden.
STØY OG FORURENSNING	0	Økt trafikk gjennom og i feltet. Økt belastning på Holevannet. Fellesanlegg for vann og avløp er allerede etablert, tilknyttet kommunalt vann, samt renseanlegget.
SAMFUNNSSIKKERHET OG BEREDSKAP	+	Området berøres ikke av fareområder. Ingen kjente fareområder ifølge NVEs aktsomhetskart Jord- og flomskred, samt kvikkleire - Kilden innen avsatt område.
TILGJENGELIGHET OG ATP-PRINSIPPER	0	Grei tilgjengelighet, avkjørsel ved Aarbu/ Håkenby-krysset på Fv-21. Internt veisystem allerede etablert. Ca 4km til Fosby (målt langs vegstrekningen). Kapasitet og effekt på eksisterende kommunal pumpestasjonen og pumpeledningsnett må etterprøves.
SOSIAL INFRASTRUKTUR, OPPVEKST OG FOLKEHELSE	+	Det er allerede etablert et stedlig hyttelag, og etablert fellesanlegg. Rekreasjon og hytteliv bidrar til økt livskvalitet og folkehelsen. Rimelig nærhet til sentrum.
SAMFUNNSDELEN	+	Tiltaket bygger opp under samfunnsdelens intensjoner om å fortette eller utvide eksisterende byggeområder.
Samlet vurdering		
		Det er lagt inn hensynssone H710, som forutsetter felles regulering av eksisterende hyttefelt og utvidelsen i én stor samordnet reguleringsplan. Dette innebærer også at eldre reguleringsplan AARBU HYTTEFELT II, PlanID_118200102 vil utgå (bli oppdatert), og erstattet av ny regulering, når samlet helhetlig plan foreligger. Videre er det lagt inn 25m byggegrense rundt Holevannet, slik at tilkomst og gangmulighet rundt vannet opprettholdes.

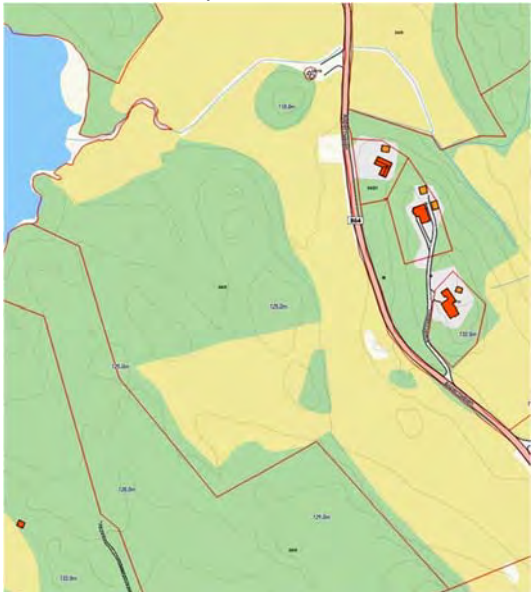
Innspill nr.9: TN1, Fritids- og turistformål på Kalveneset, gnr.59, bnr.1		
Dagens formål	LNF	
Foreslått formål	Fritids- og turistformål	
Områdets areal	32 dekar – småbåthavn 3 dekar	
Forslagsstiller	Jacob Natvig Skolleborg	
		
<i>Kart over området – TN1 – lilla farge</i>	<i>Oversiktskart – forslaget markert 9</i>	
<i>Begrunnelse/ beskrivelse av forslaget:</i> Ønsker å etablere turistbasert næringsvirksomhet, for eksempel bobilcamp og små overnattingshytter, samt gjestebrygge tilhørende virksomheten.		
TEMA	konsekvens	Kommentar
REKREASJON, FRILUFTSLIV OG GRØNNSTRUKTUR	+	Tidligere sag. Ikke mye benyttet område for allmennheten. Vil kunne få bedret tilgjengelighet. Det er få/ ingen tilgjengelige områder for rasting langs vestsiden av vassdraget på denne strekningen.
NATUR- OG LANDSKAPSVERDIER OG BIOLOGISK MANGFOLD	+	Ingen kjente arter Nibio - Kilden innen avsatt område
VANN OG VASSDRAG	0	Ligger i 100m-beltet langs vassdraget. Ved sin beliggenhet vil fritids- og turistområdet bli sterkt eksponert mot vassdraget, men området ligger på motsatt side av Fosby og syd for Skolleborg Mølle, og vannområdet her (S1 – friluftsområde) oppleves ikke som urørt.
LANDBRUK	+	Området er avgrenset i forhold til dyrket mark. (Høyproduktiv skog - tidligere beitemark).

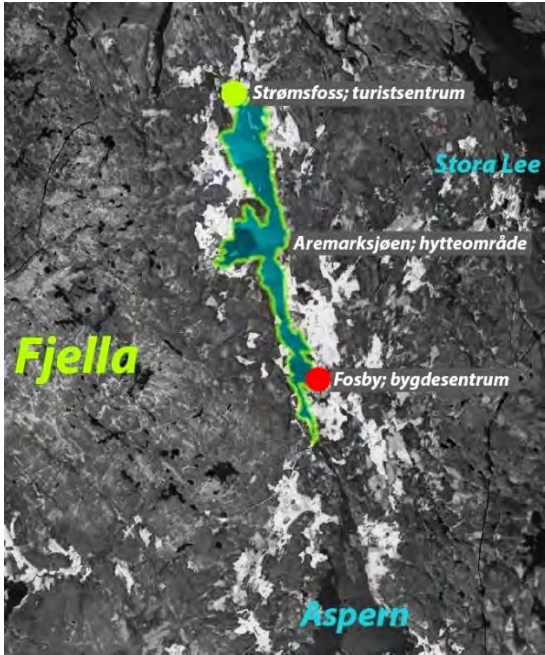
KULTURMINNER/ -MILJØ OG KULTURLANDSKAP	0	Fornminne er registrert på eiendommen. Må avgrenses nærmere.
STØY OG FORURENSNING	0	Ikke offentlig avløpsanlegg i området. Det må eventuelt etableres privat renseanlegg.
SAMFUNNSSIKKERHET OG BEREDSKAP	0	Deler av området ligger i aktsomhetskartet for flom.
TILGJENGELIGHET OG ATP-PRINSIPPER	+	God tilgjengelighet på Vestsida.
SOSIAL INFRASTRUKTUR, OPPVEKST OG FOLKEHELSE	+	Det er få/ ingen tilgjengelige områder for rasting langs vestsiden av vassdraget. Slik sett vil dette være et positivt tiltak.
SAMFUNNSDELEN	+	Tiltaket er helt i tråd med samfunnsdelen, siden vassdragets attraktivitet utnyttes for turismebasert næringsutvikling.
Samlet vurdering		
		Turist- og fritidsanlegg med tilhørende småbåthavn forutsettes å inngå en samlet reguleringsplan. Området må avgrenses i forhold til fornminne.

Innspill nr.10 og 23: HN10, Utvidelse hyttefelt Hjerpenes, gnr.13, bnr.3		
Dagens formål	Fritidsbebyggelse (videreført) og LNF	
Foreslått formål	Fritidsbebyggelse	
Områdets areal	57 dekar (+ 65 videreført fra gjeldende kommuneplan)	
Forslagsstiller	Nils Lexerød	
		
<p><i>Kart over området – HN10</i></p> <p><i>Oversiktskart – forslaget markert 10 og 23</i></p>		
<p><i>Begrunnelse/ beskrivelse av forslaget:</i></p> <p>Har stor betydning for eiendommen 13/3 Lexerød å få utvidet feltet med fritidsbebyggelse. Ønsker å starte reguleringsarbeid. Ber om å få beholde hyttefeltet på Hjerpenes, samt en utvidelse av dette. Utvidelse av småbåthavn Mørkevik vurderes i reguleringsplanarbeidet, eventuelt i Hjerpenesområdet, sett i sammenheng med planene på Tolby.</p>		
TEMA	konsekvens	Kommentar
REKREASJON, FRILUFTSLIV OG GRØNNSTRUKTUR	+	Ingen store konsekvenser.
NATUR- OG LANDSKAPSVERDIER OG BIOLOGISK MANGFOLD	0	Tangelveøyenstikker NT, toøyeflekkøyenstikker VU, gulflekkøyenstikker VU er registrert i området. Nærmere kartlegging gjennomføres før regulering.
VANN OG VASSDRAG	0	Drikkevannskilde, i Norge og Sverige. Mer trafikk tilknyttet friluftsliv.
LANDBRUK	+	Ingen store konsekvenser.
KULTURMINNER/ -MILJØ OG KULTURLANDSKAP	+	Ingen store konsekvenser.
STØY OG FORURENSNING	0	Økt trafikk gjennom og i området. Økt belastning på Store Lee. Fellesanlegg for vann og avløp er

		allerede etablert, men dette må antagelig utvides.
SAMFUNNSSIKKERHET OG BEREDSKAP	+	Området berøres ikke av fareområder. Ingen kjente fareområder ifølge NVEs aktsomhets-kart Jord- og flomskred, samt kvikkleire - Kilden innen avsatt område.
TILGJENGELIGHET OG ATP-PRINSIPPER	0	Eksisterende renseanlegg er privat. Det forventes at kapasiteten utbygges til å ta kunne ta ny og økt mengde ved en eventuell utbygging av campingen. Området ligger ca 10km fra Fosby sentrum. Fylkesvei 863 har ikke høy standard, og forsøk på å få oppgradert fylkesveien har ikke lytes så langt.
SOSIAL INFRASTRUKTUR, OPPVEKST OG FOLKEHELSE	+	Området ligger et stykke unna sentrum, men det er allerede etablert aktivitetstilbud på stedet/ i området.
SAMFUNNSDELEN	+	Forslaget er i tråd med samfunnsdelens intensjoner om å utnytte vassdragets attraktivitet (under forutsetning av at dette også gjelder Store Le). Det er også i tråd med utvidelse og videreutvikling av eksisterende felt, fremfor å etablere nye løsrevne områder.
Samlet vurdering		
		<p>Det er lagt inn hensynssone H710, som forutsetter felles regulering av eksisterende hyttefelt og utvidelsen i én stor samordnet reguleringsplan. Videre forutsettes eventuell småbåthavn behandlet og vurdert i dette reguleringsplanarbeidet.</p> <p>Planarbeidene forutsettes videre koordinert med utvikling og regulering av Tolsby, da dette i oversiktsplansammenheng anses som ett stort område for fritidsbebyggelse, turisme og friluftsliv.</p> <p>Det bør utarbeides en samlet områdereguleringsplan for hele området ved Store Le.</p>

Innspill nr.11: HN4, Hyttefelt Bjørkebekk, gnr.34, bnr.9		
Dagens formål	Delvis LNF og LNF-spredt, samt delvis båndlagt i påvente av utarbeidelse av reguleringsplan.	
Foreslått formål	Fritidsbebyggelse	
Områdets areal	83 dekar	
Forslagsstiller	Lars Erik Nordgaard	
		
<p><i>Kart over området – HN4</i></p> <p><i>Oversiktskart – forslaget markert 11</i></p>		
<p><i>Begrunnelse/ beskrivelse av forslaget:</i> Brødrene Nordgaard har tidligere utarbeidet forslag til reguleringsplan, og håper området blir lagt inn i rullert arealdel.</p>		
TEMA	konsekvens	Kommentar
REKREASJON, FRILUFTSLIV OG GRØNNSTRUKTUR	0	Ca 1 km fra mye benyttet og sikret friluftsområde.
NATUR- OG LANDSKAPSVERDIER OG BIOLOGISK MANGFOLD	+	Ingen kjente arter Nibio - Kilden innen avsatt område. Nærmere kartlegging må gjennomføres før regulering.
VANN OG VASSDRAG	-	Området ligger ved Aspern. Etter rikspolitiske retningslinjer for vernede vassdrag (Haldenvassdraget inngår i Verneplan I fra 1973, der formålet var å verne vassdraget i forhold til kraftutbygging) skal vurderingene gjøres av kommunen gjennom kommuneplanens arealdel. I forhold til retningslinjenes pkt 3a (inngrep som kan redusere verdien for landskapsbilde, naturvern, friluftsliv, vilt, fisk, kulturminner og kulturmiljø) kan anføres at

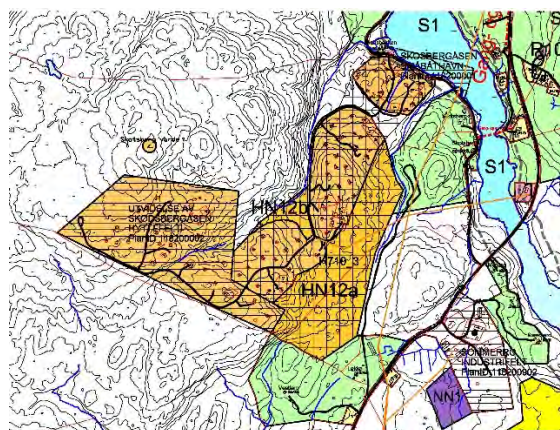
		<p>landskapsbildet lokalt vil påvirkes, samtidig som mulighetene for aktivt friluftsliv lokalt vil øke – altså en interessekonflikt her mellom de som bruker området til feriering og rekreasjon lokalt, og de «eksterne» som besøker vassdraget med kano og lignende «på gjennomreise»..</p> <p>I forhold til pkt.3c (sikre og utvikle friluftlivsverdien, særlig i områder nær befolkningskonsentrasjoner) kan anføres at friluftlivsverdien økes betydelig for de som får hyttetomt, men ikke i forhold til en lokal befolkning på Bjørkebekk.</p> <p>I forhold til pkt. 3e (sikre de vassdragsnære områdenes verdi for landbruk mot nedbygging der disse interessene var en del av grunnlaget for vernevedtaket) kan anføres at grunnlaget for vernevedtaket var vern mot kraftutbygging og ikke vern av dyrket mark. Samtidig er det et eget mål i samfunnsdelen å unngå nedbygging av dyrket mark, selv om dette i visse og grunngitte tilfeller kan gjøres. Her berøres 30 mål med dyrket mark. I dette tilfellet blir det en interesse-avveining mellom vern og ønske om utvikling av vassdraget innenfor turist-næringen. Skal tiltaket gjennomføres, må det forutsettes at det i reguleringsplanen tas tilbørlige hensyn i forhold til eksponeringen mot vassdraget – også i forhold til eventuelt bryggeanlegg og badestrand som kan komme som del av hyttefeltet.</p>
<p>LANDBRUK</p>	<p>-</p>	<p>Ca 30 mål med dyrket mark.</p> <p>Det kan være aktuelt å vurdere feltet innskrenket i forhold til dette, og</p>

		<p>vrderingen av forholdet til landbruk vil da endres.</p>
KULTURMINNER/ -MILJØ OG KULTURLANDSKAP	0	<p>2 kulturminner er registrert. Nærmere kartlegging</p>
STØY OG FORURENSNING	0	<p>Pumpestasjon og lokalt renseanlegg. Tiltak for å separere overvannet, og utvidelse nødvendig. Kommunalt vann. Området kan bli påvirket av omkringliggende landbruksdrift. Støypåvirkning fra flere fritidsbåter i Aspern.</p>
SAMFUNNSSIKKERHET OG BEREDSKAP	+	<p>Området berøres ikke av fareområder. Ingen kjente fareområder ifølge NVEs aktsomhetskart Jord- og flomskred, samt kvikkleire - Kilden innen avsatt område.</p>
TILGJENGELIGHET OG ATP-PRINSIPPER	+	<p>Området ligger i et lite etablert tettsted syd i kommunen, mot Svenskegrensen, på Bjørkebekk. God tilgjengelighet.</p>
SOSIAL INFRASTRUKTUR, OPPVEKST OG FOLKEHELSE	+	<p>Det er et etablert lite samfunn på Bjørkebekk, og hyttefeltet vil slik sett kunne passe godt inn.</p>
SAMFUNNSDELEN	0	<p>I samfunnsdelens arealstrategi er det lagt til grunn at kommunen ønsker seg mer fritidsboligbebyggelse, og at det er ønskelig at denne i størst mulig grad er med på å aktivisere Fosby og Strømsfoss. Aremark kommune ønsker å utvikle eksisterende fritidsboligfelt videre. Grunnleggende sett mener Aremark kommune det er hensiktsmessig å være liberal på utbygging i de områdene som allerede er "tatt hull på", og å være mer restriktiv i områder som er mindre berørt.</p>

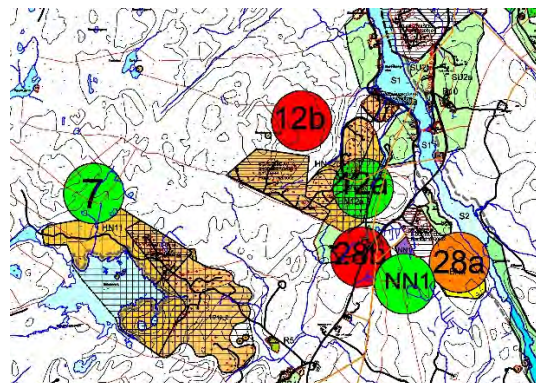
		<p>Hovedfokus for ny hyttebebyggelse er som det fremgår av kartet til arealstrategien rundt Aremark, og ikke Aspern. Det er også et prinsipp at dyrket mark ikke skal berøres, dersom det kan unngås.</p>
<p>Samlet vurdering</p>		
	<p>Feltet vil til en viss grad bygge opp under ønsket styrking av/ satsing på Bjørkebekk, men hensynet til vassdragsvern rundt Aspern, samt jordvern, gjør at et ellers attraktivt område for hyttebygging, taler mot dette.</p> <p>Det er et sikret friluftsområde nord for dette feltet, der eventuelle nye brukere av Bjørkebekk kunne ha hatt glede av dette.</p> <p>Vernehensyn må her veies opp mot ønske om levende bygder. I dette området kan antagelig sommerboliger anses som en del av lokalsamfunnet.</p> <p>Det kan være aktuelt å vurdere å redusere feltet i syd, i forhold til dyrket mark.</p> <p>Men hensynet til vern av Aspern veier såpass tungt at området ikke anbefales utbygget.</p>	

Innspill nr.12: **HN12a, Utvidelse hyttefelt Skodsbergåsen, gnr.53, bnr.5**

Dagens formål	LNF
Foreslått formål	Fritidsboliger
Områdets areal	160 dekar
Forslagsstiller	Anders Niklas Buer

Kart over området

Oversiktskart – forslagene markert 12a og b.

Begrunnelse/ beskrivelse av forslaget:

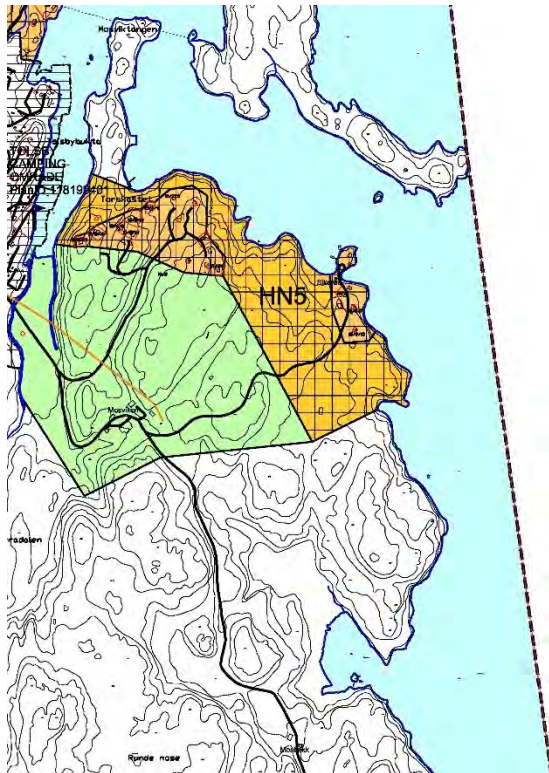
Ønsker å utvide hyttefeltet som allerede ligger inne i kommuneplanen, og har forslag til 3 områder (i prioritert rekkefølge). Har krysset ut områder hvor han ønsker å fjerne spredt utbygging.

TEMA	konsekvens	Kommentar
REKREASJON, FRILUFTSLIV OG GRØNNSTRUKTUR	+	Ikke utsatt.
NATUR- OG LANDSKAPSVERDIER OG BIOLOGISK MANGFOLD	+	Svartvier og småsmelle er registrert og er en art med særlig stor forvaltningsinteresse. Ellers ingen kjente arter registrert i Nibio - Kilden innen avsatt område. Nærmere kartlegging gjennomføres før regulering.
VANN OG VASSDRAG	+	Eventuell utvidelse av småbåthavna tilknyttet feltet vil kunne påvirke vassdraget.
LANDBRUK	+	Forutsetter at dyrket mark ikke berøres. (6 dekar i sør-øst.)
KULTURMINNER/ -MILJØ OG KULTURLANDSKAP	+	Ligger rett i utkant av omsøkt område.
STØY OG FORURENSNING	0	Mangler vann- og avløps-anlegg. Det må arbeides med etablering og tilkobling til renseanlegget. Tilkoblingspunkt er allerede etablert.

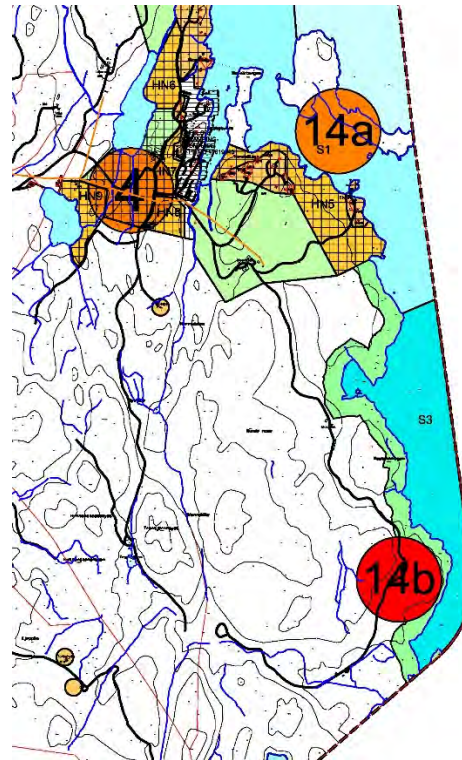
SAMFUNNSSIKKERHET OG BEREDSKAP	+	Området berøres ikke av fareområder. Ingen kjente fareområder ifølge NVEs aktsomhets-kart Jord- og flomskred, samt kvikkleire - Kilden innen avsatt område.
TILGJENGELIGHET OG ATP-PRINSIPPER	+	Området ligger ikke langt unna Fosby sentrum i luftlinje, men langs kjøreveg er det nesten 3 km. Med båt er det betydelig kortere; Mellom Skodsbergåsen småbåthavn og gjestebrygga på Fosby/Flateby er det 1,7 km. Ellers ligger feltet greit til i forhold til fylkesveien, med adkomst fra Vestsia. Dersom gang- og sykkelvei (vist med rød stiplet linje på plankartet), er det 1,7 km å gå eller sykle til sentrum.
SOSIAL INFRASTRUKTUR, OPPVEKST OG FOLKEHELSE	+	Dette er utvidelse av et eksisterende større hyttefelt, og slike sosiale strukturer antas å allerede ha utviklet seg på feltet.
SAMFUNNSDELEN	+	Tiltaket bygger opp under samfunnsdelens intensjoner om å fortette eller utvide eksisterende byggeområder. De største deler (herunder foreslått utvidelse) av hyttefeltet ligger ikke så nær vassdraget at man fullt ut vil få utnyttet en slik attraktivitet. Unntaket er i nord, ved Skodsbergåsen småbåthavn, som er regulert (PlanID_118200001).
Samlet vurdering		
		<p>Det er lagt inn hensynssone H710, som forutsetter felles regulering av eksisterende uregulert hyttefelt og utvidelsen i én samordnet reguleringsplan.</p> <p>Det forutsettes samordning med gjeldende eldre tilliggende reguleringsplan UTVIDELSE AV SKODSBERGÅSEN HYTTEFELT, PlanID_118200002, og om nødvendig justeringer/ endringer av denne.</p> <p>Det vurderes av planmyndigheten om det er mest formålstjenlig å utarbeide én stor samlet felles reguleringsplan, der også eldre regulert område inngår, og dermed at den eldre planen i sin helhet erstattes av ny felles reguleringsplan. Planområdets endelig avgrensning fastsettes av planmyndigheten.</p> <p>Det er lagt inn 25m byggegrense mot Skodsbergåsen småbåthavn.</p>

Innspill nr.14: **HN5, Utvidelse hyttefelt Torskastet, gnr.15, bnr.2**

Dagens formål	LNF
Foreslått formål	Fritidsboliger
Områdets areal	206 dekar
Forslagsstiller	Dag Peterson

Kart over området

Oversiktskart – forslagene markert 14 a og b.

Begrunnelse/ beskrivelse av forslaget:

Ønsker å utvide hyttefelt på Torskastet som allerede ligger inne i kommuneplanen (14a), og har i tillegg forslag om et nytt felt lenger syd, mellom Mosbekkhaugen og Bråten langs Store Le (14b er ikke lagt inn i planen eller utredet).

TEMA	konsekvens	Kommentar
REKREASJON, FRILUFTSLIV OG GRØNNSTRUKTUR	+	Ingen store interesser.
NATUR- OG LANDSKAPSVERDIER OG BIOLOGISK MANGFOLD	+	Svartvier er registrert i området og er en art med særlig stort forvaltningsansvar. Ellers ingen kjente arter Nibio - Kilden innen avsatt område. Nærmere kartlegging gjennomføres før regulering.
VANN OG VASSDRAG	0	Drikkevannskilde, i Norge og Sverige. Mer trafikk tilknyttet friluftsliv.

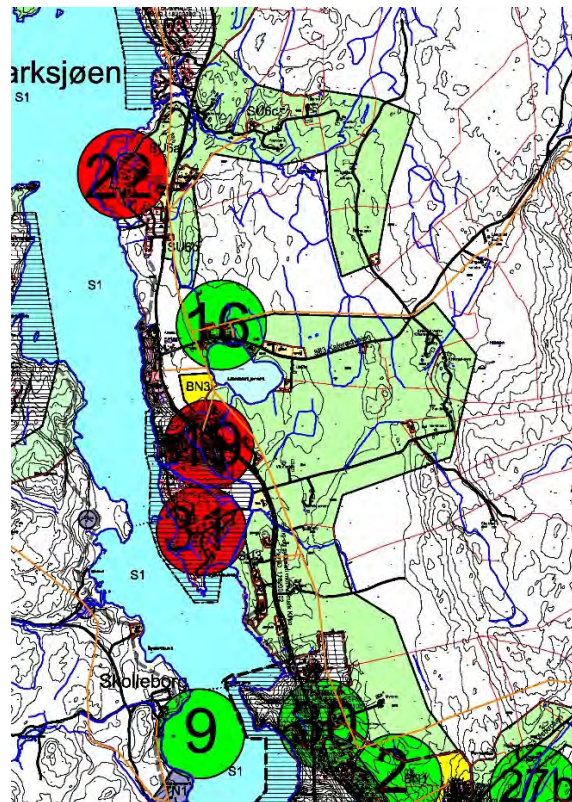
LANDBRUK	+	Ingen særlige interesser. Middels bonitet på skogen.
KULTURMINNER/ -MILJØ OG KULTURLANDSKAP	+	Ingen kulturminner.
STØY OG FORURENSNING	0	Mangler vann- og avløpsanlegg.
SAMFUNNSSIKKERHET OG BEREDSKAP	+	Området berøres ikke av fareområder. Ingen kjente fareområder ifølge NVEs aktsomhets-kart Jord- og flomskred, samt kvikkleire - Kilden innen avsatt område.
TILGJENGELIGHET OG ATP-PRINSIPPER	0	Eksisterende renseanlegg er privat. Det forventes at kapasiteten utbygges til å ta kunne ta ny og økt mengde ved en eventuell utbygging av camping. Området ligger ca 10km fra Fosby sentrum. Fylkesvei 863 har ikke høy standard, og forsøk på å få oppgradert fylkesveien har ikke lytes så langt.
SOSIAL INFRASTRUKTUR, OPPVEKST OG FOLKEHELSE	+	Området ligger et stykke unna sentrum, men det er allerede etablert aktivitetstilbud på stedet/ i området.
SAMFUNNSDELEN	+	Forslaget er i tråd med samfunnsdelens intensjoner om å utnytte vassdragets attraktivitet (under forutsetning av at dette også gjelder Store Le). Det er også i tråd med utvidelse og videreutvikling av eksisterende felt, fremfor å etablere nye løsevne områder.
Samlet vurdering		
		<p>Det er lagt inn hensynssone H710, som forutsetter felles regulering av eksisterende uregulert hyttefelt og utvidelsen HN5 i én samordnet reguleringsplan. Videre forutsettes eventuell småbåthavn behandlet og vurdert i dette reguleringsplanarbeidet.</p> <p>Planarbeidene forutsettes videre koordinert med utvikling og regulering av Tolsby, da dette i oversiktsplansammenheng anses som ett stort område for fritidsbebyggelse, turisme og friluftsliv.</p> <p>Eventuell mulighet for felles bryggeanlegg/ småbåthavn vurderes i den sammenheng. Det bør utarbeides en samlet områdereguleringsplan for hele området ved Store Le.</p>

Innspill nr.16: **BN3, Boligfelt Kalvehagen, gnr.18, bnr.36**

Dagens formål	LNF
Foreslått formål	Boliger
Områdets areal	30 dekar
Forslagsstiller	Lars Thomas Buer

Kart over området

Oversiktskart – forslaget markert 16.

Begrunnelse/ beskrivelse av forslaget:

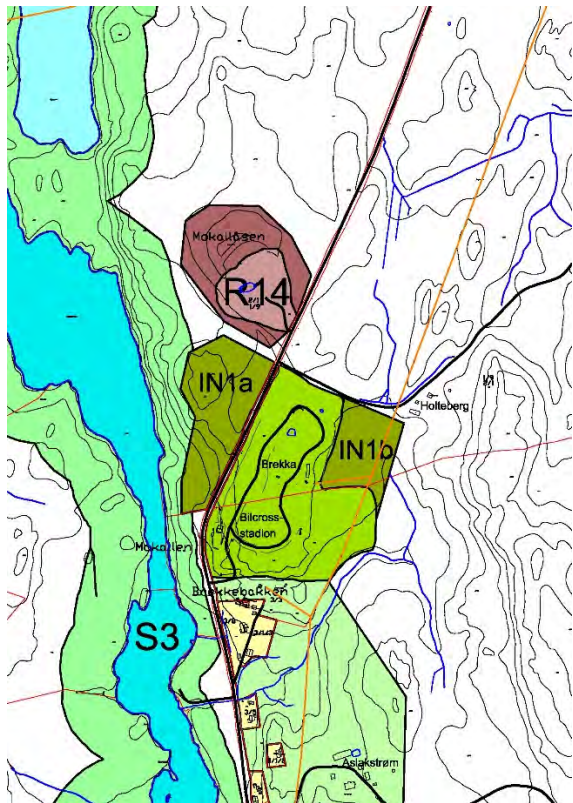
Fine tomter, med utsikt mot sjøen og kirken mot vest, og Lilledalstjernet mot øst. Nærhet til Listebergfeltet, med umiddelbar nærhet til vann og avløp.

TEMA	konsekvens	Kommentar
REKREASJON, FRILUFTSLIV OG GRØNNSTRUKTUR	+	Skogbevokst teig. Randvegetasjon mot fylkesveien bør beholdes. Ikke mye brukt friluftsområde, kun begrenset lokal betydning.
NATUR- OG LANDSKAPSVERDIER OG BIOLOGISK MANGFOLD	+	Stær NT og gulspurv NT er registrert på jorden, samt toflekkøyenstikker VU i Lindalstjern. Nærmere kartlegging gjennomføres før regulering.
VANN OG VASSDRAG	+	Ligger såpass unna vassdraget, at det ikke vil få noen effekt. Det ligger allerede eksisterende bebyggelse mellom dette feltet og vassdraget.

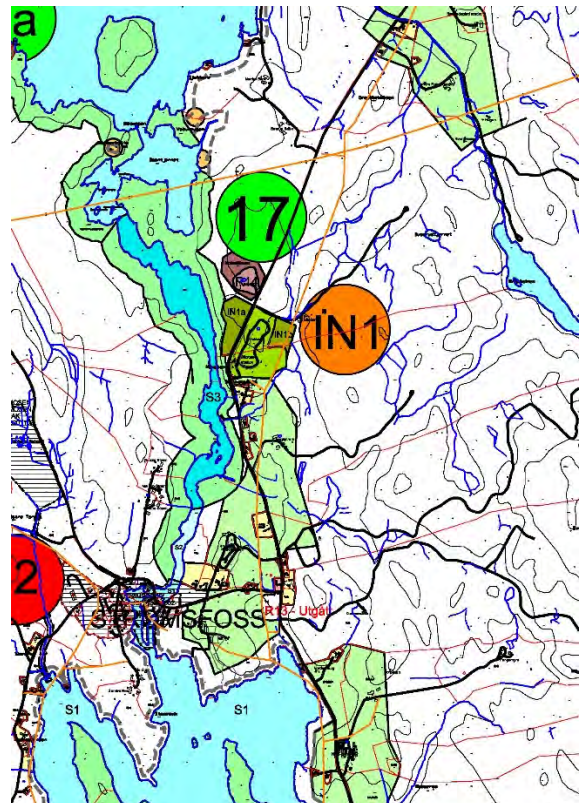
		Men feltet grenser mot Lilledalstjernet.
LANDBRUK	0	Det forutsettes at dyrket mark ikke berøres. Høy bonitet. Noe (ca 20 dekar) er dyrkbart. Buffersone mot dyrket mark forutsettes.
KULTURMINNER/ -MILJØ OG KULTURLANDSKAP	+	Ingen kjente registreringer jf Nibio - Kilden
STØY OG FORURENSNING	+	Noe trafikkstøy fra fylkesveien, samt påvirkning fra omkringliggende jordbruksdrift.
SAMFUNNSSIKKERHET OG BEREDSKAP	+	Området berøres ikke av fareområder. Ingen kjente fareområder ifølge NVEs aktsomhetskart Jord- og flomskred, samt kvikkleire - Kilden innen avsatt område.
TILGJENGELIGHET OG ATP-PRINSIPPER	+	God tilgjengelighet fra fylkesveien. 2,5 km nord for kommunehuset, butikk og bensinstasjon. Gang- og sykkelvei er etablert langs fylkesveien, frem til Furulund, skole og barnehage, sentrum og nærbutikken.
SOSIAL INFRASTRUKTUR, OPPVEKST OG FOLKEHELSE	+	Sentrumsnært, og ved etablert område ved prestegården, kirken, Kirkeng Camping og Listeberg-feltet.
SAMFUNNSDELEN	+	Er i tråd med samfunnsdelen om å utnytte eksisterende infrastruktur, utvidelse av eksisterende byggeområder, samt nærhet til vassdraget.
Samlet vurdering		
		Dette vil kunne bli et attraktivt lite felt, sentrumsnært, med god tilgjengelighet for gående og syklende, og like ved etablert fritidssenter med bademuligheter. Er i tråd med samfunnsdelen.

Innspill nr.17: Utvidelse av massetak Mokallåsen R14, gnr.2, bnr.1

Dagens formål	LNF
Foreslått formål	Utvidelse av massetak - råstoffutvinning
Områdets areal	28 dekar
Forslagsstiller	Thor Olav Bøen

Kart over området

Oversiktskart – forslaget markert 17.

Begrunnelse/ beskrivelse av forslaget:

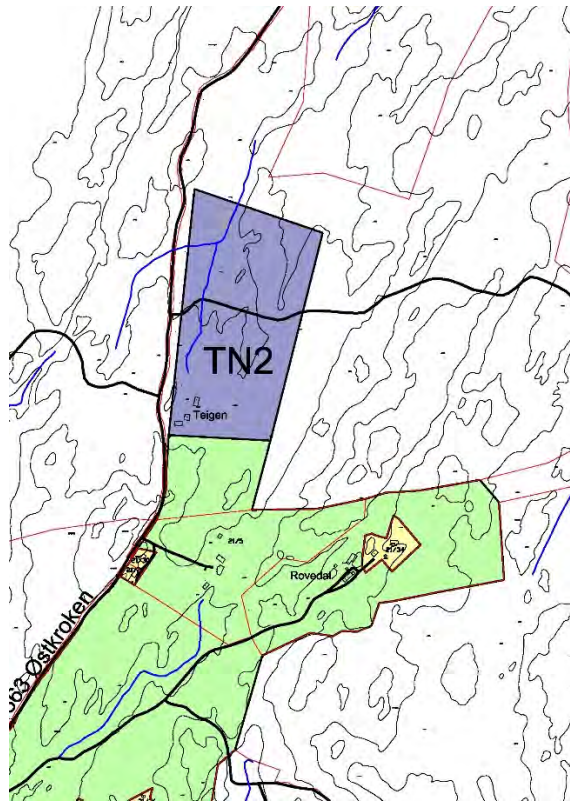
Ønsker å utvide eksisterende råstoffutvinningsområde på eiendommen 2/1. Dette vil ikke bli synlig fra sjøen, og eksisterende adkomst fra hovedveien kan opprettholdes. Naboer vil ikke bli berørt. Legger ved kart som viser breelv-avsetning. Uttaket vil bli driftet og avsluttet i henhold til direktoratets konsesjonsordning.

TEMA	konsekvens	Kommentar
REKREASJON, FRILUFTSLIV OG GRØNNSTRUKTUR	+	Området (uttakskant) må løpende sikres forsvarlig. Nødvendig buffersone må avsettes i reguleringsplan.
NATUR- OG LANDSKAPSVERDIER OG BIOLOGISK MANGFOLD	0	Registrert naturtype «Erstatningsbiotoper» sand/grustak m/viktighet Klasse B. Solblom VU er registrert i innkjøringen til området. Fylkesmannens miljøvernnavdeling kontaktes i forhold til områdebeskrivelse.
VANN OG VASSDRAG	+	Vegetasjonsbelte må avsettes mot vassdraget.

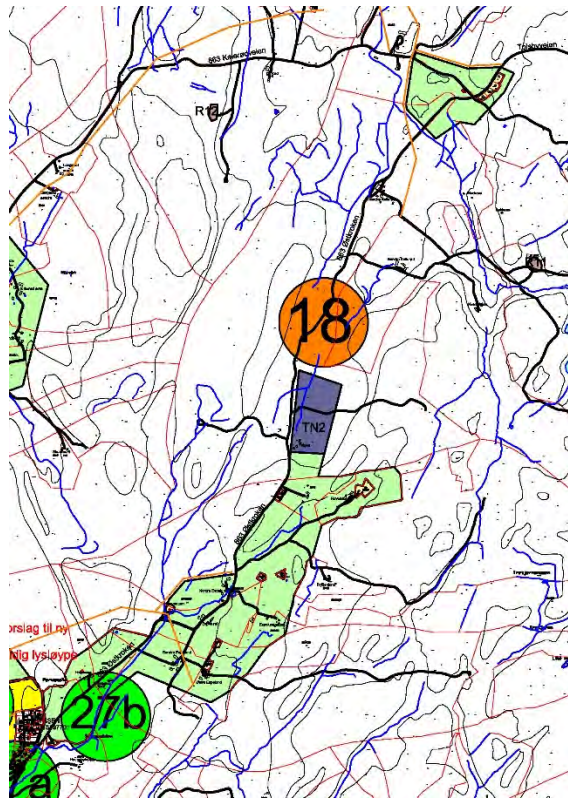
LANDBRUK	+	Viktig del driftsgrunnlaget for gården.
KULTURMINNER/ -MILJØ OG KULTURLANDSKAP	+	Ingen registreringer.
STØY OG FORURENSNING	+	Ivaretas gjennom regulering og driftskonsesjon.
SAMFUNNSSIKKERHET OG BEREDSKAP	+	Området berøres ikke av fareområder. Ingen kjente fareområder ifølge NVEs aktsomhetskart Jord- og flomskred, samt kvikkleire - Kilden innen avsatt område.
TILGJENGELIGHET OG ATP-PRINSIPPER	+	Meget god tilgjengelighet. Midt i kommunen, og helt inntil fylkesveien. Optimal beliggenhet i forhold til transportbehov.
SOSIAL INFRASTRUKTUR, OPPVEKST OG FOLKEHELSE		Ikke aktuelt tema for et grustak.
SAMFUNNSDELEN	+	Å være selvforsynt med sand og grus er et viktig poeng for kommunen.
Samlet vurdering		
		Forutsetning for utvidet og videre drift er at det utarbeides samlet reguleringsplan for hele tiltaket. Planområdets utstrekning fastsettes i samråd med planmyndigheten.

Innspill nr.18: Kolonihage på Fladlandsteigen, Kollerød, gnr.20, bnr.2

Dagens formål	LNf og LNf Spredt
Foreslått formål	Fritids- og turistformål
Områdets areal	94 dekar
Forslagsstiller	Nils Anders Kollerød

Kart over området

Oversiktskart – forslaget markert 18.

Begrunnelse/ beskrivelse av forslaget:

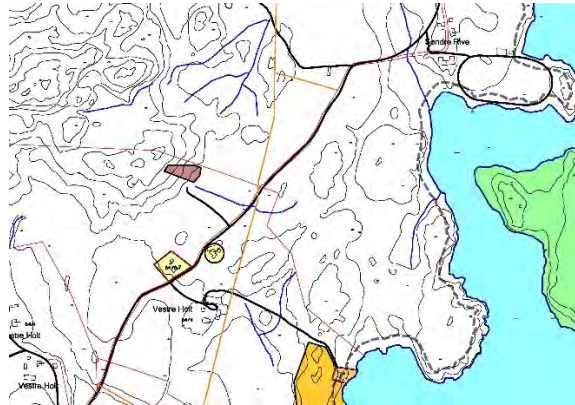
Ønsker å tilrettelegge Fladlandsteigen på Kollerød (20/2) til kolonihage. Det er fremtidige planer om å eventuelt etablere små kolonihage-hytter for overnatting og utleie. Ønske om vann og avløp. Området er tidligere innmark som ble skog-beplantet ca 1970. Området ligger like ved fylkesvei. Ønsker å øke gårdens verdi- og driftsgrunnlag. Området bør avsettes som fremtidig byggeområde i et langsiktig perspektiv, men ikke avsettes for utbygging i inneværende periode.

TEMA	konsekvens	Kommentar
REKREASJON, FRILUFTSLIV OG GRØNNSTRUKTUR	+	Ikke mye benyttet område.
NATUR- OG LANDSKAPSVERDIER OG BIOLOGISK MANGFOLD	+	Ingen kjente arter registrert i Nibio - Kilden innen avsatt område.
VANN OG VASSDRAG	+	Ikke i nærheten av vassdraget.
LANDBRUK	+	Kun en liten del er tidligere registrert som beitemark i 1960. (2,3 dekar). Usikkert vedrørende egnethet til påtenkt formål.

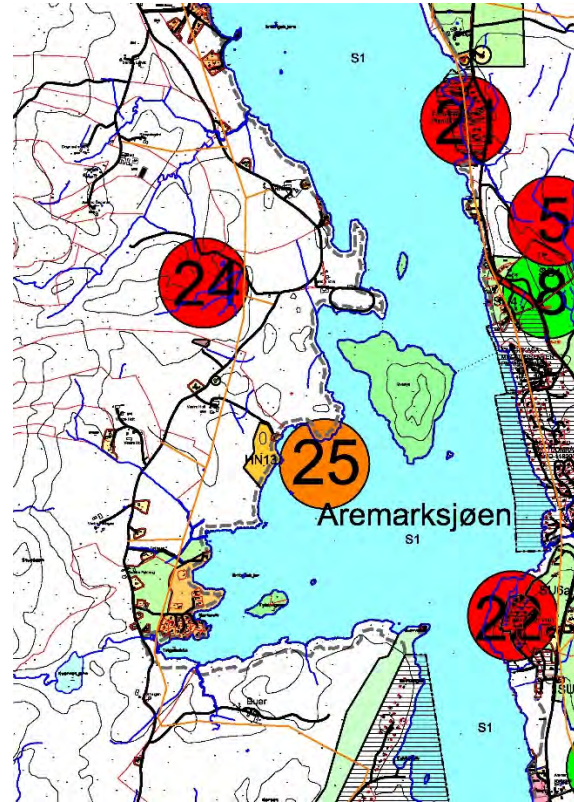
		Ca 30 mål dyrkbart område. Området bør reduseres til dette arealet.
KULTURMINNER/ -MILJØ OG KULTURLANDSKAP	+	Ingen kulturminner.
STØY OG FORURENSNING	0	Ikke vann og avløpsanlegg i området. Dersom man etablerer små kolonihage-hytter før offentlig avløpsanlegg er ført frem til området, må det etableres lokalt renseanlegg dersom det skal være innlagt vann.
SAMFUNNSSIKKERHET OG BEREDSKAP	+	Området berøres ikke av fareområder. Ingen kjente fareområder ifølge NVEs aktsomhetskart Jord- og flomskred, samt kvikkleire - Kilden innen avsatt område.
TILGJENGELIGHET OG ATP-PRINSIPPER	+	Adkomst fra Fv-863 Østkroken, ca 3,5km fra krysset med Fv-21 i sentrum.
SOSIAL INFRASTRUKTUR, OPPVEKST OG FOLKEHELSE	+	En kolonihage vil bidra positivt i forhold til folkehelse og trivsel.
SAMFUNNSDELEN	+	Bidrar til alternativt driftsgrunnlag som styrker næringsgrunnlaget for eksisterende gårdsbruk.
Samlet vurdering		
	<p>Det er fra forslagsstiller ønske om kolonihageparseller, med små hytter for overnatting, og ikke andelslandbruk eller parselhager uten bygning. Fritids- og turistformålet dekker dermed også i dette tilfellet små utleiehytter.</p> <p>Tidshorizonten er ca 10 år, før det er planer om å iverksette dette tiltaket. Det er en forutsetning at utleiehytter med innlagt vann tilkobles offentlig nett som eventuelt er fremført i løpet av perioden, eller at det etableres felles lokalt renseanlegg.</p>	

Innspill nr.24: Stenbrudd Holt, Vestsida, gnr.64, bnr.4

Dagens formål	LNF
Foreslått formål	Råstoffutvinning
Områdets areal	3 dekar
Forslagsstiller	Asgeir Holth

Kart over området

Oversiktskart – forslaget markert 24.

Begrunnelse/ beskrivelse av forslaget:

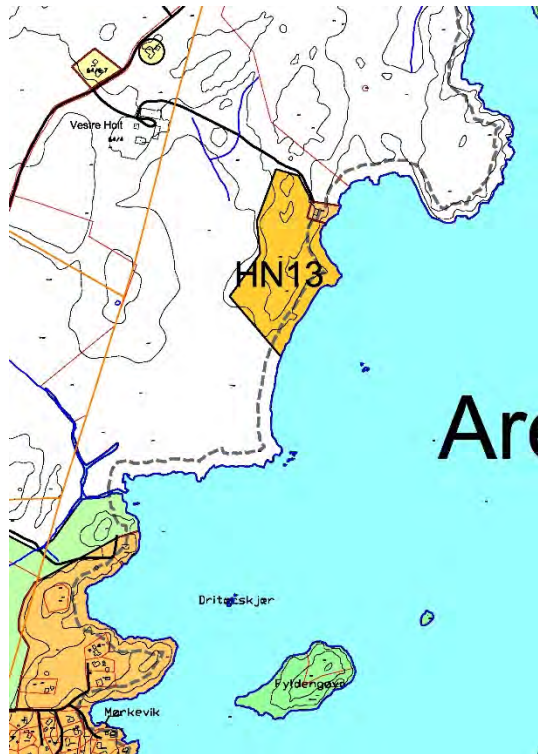
I forbindelse med oppgraderingen av fylkesveien til fast dekke på Vestsida av Aremarksjøen (trekningen Strømsfoss – Skodsberg), ble det sprengt ut og knust grus/ subbus til dette. Det vil også videre lokalt være behov videre fremover til skogsbilveier og adkomsts- og ferdelingsveier i hyttefelt. Ønsker å få lagt inn dette som område for råstoffutvinning.

TEMA	konsekvens	Kommentar
REKREASJON, FRILUFTSLIV OG GRØNNSTRUKTUR	+	Ikke mye benyttet område.
NATUR- OG LANDSKAPSVERDIER OG BIOLOGISK MANGFOLD	+	Ingen kjente arter registrert i Nibio - Kilden innen avsatt område.
VANN OG VASSDRAG	+	Ikke i nærhet av vassdraget.
LANDBRUK	+	Del av driftsgrunnlaget for gårdseiendommen.
KULTURMINNER/ -MILJØ OG KULTURLANDSKAP	+	Ingen kjente registreringer jf Nibio – Kilden.

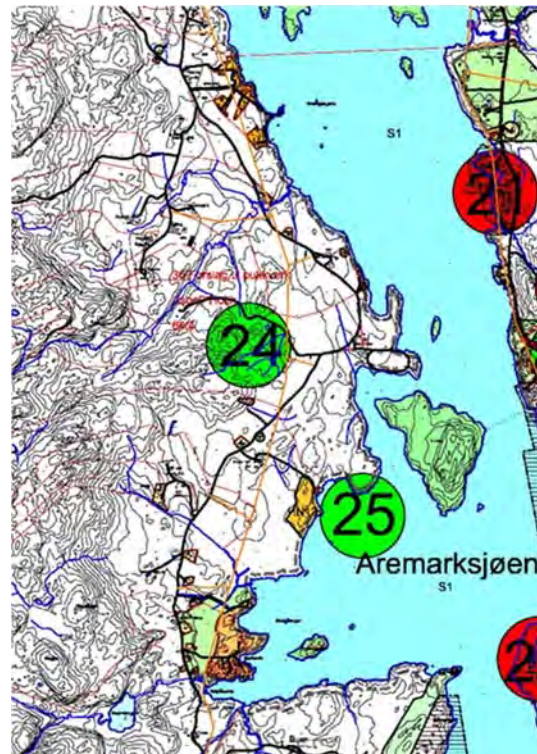
STØY OG FORURENSNING	-	Omkringliggende bebyggelse vil påvirkes negativt av drift. Belastning er avhengig av størrelse på driften, og hyppighet av sprengning, knusing, uttak og transportmengde ut av uttaket.
SAMFUNNSSIKKERHET OG BEREDSKAP	+	Området berøres ikke av fareområder. Ingen kjente fareområder ifølge NVEs aktsomhetskart Jord- og flomskred, samt kvikkleire - Kilden innen avsatt område.
TILGJENGELIGHET OG ATP-PRINSIPPER	+	Grei tilgjengelighet fra Vestsida, dersom man forutsetter lokal levering til skogsbil- og hytteveier i nærområdene.
SOSIAL INFRASTRUKTUR, OPPVEKST OG FOLKEHELSE	0	I forhold til friluftsliv, hytte- og boligbebyggelse, vil drift av et massetak kunne oppleves som negativt i forhold til støy og støv.
SAMFUNNSDELEN	+	Lokal forsyning av masser for veivedlikehold gir kortreist og effektiv løsning. Vil bygge opp under gårdseiendommens driftsgrunnlag.
Samlet vurdering		
		<p>Det er her snakk om svært begrenset drift – kanskje en salve hver 5.år. Mobilt pukkverk i kortere perioder i forbindelse med salve.</p> <p>Dersom det forutsettes sporadisk drift til eget bruk, og på egne veier, anbefales det at området ikke legges inn som Kp1200 Råstoffutvinning, men isteden under det generelle LNF-formålet (Kp5100).</p> <p>Forutsetning for eventuell kommersiell drift er at det utarbeides reguleringsplan, og at et område større enn 3 dekar i så fall legges inn med formål Kp1200.</p>

Innspill nr.25: Hyttefelt HN13, Vestsida, gnr.64, bnr.4

Dagens formål	LNF
Foreslått formål	Fritidsboliger
Områdets areal	40 dekar
Forslagsstiller	Asgeir Holth

Kart over området, område HN13

Oversiktskart – forslaget markert 25.

Begrunnelse/ beskrivelse av forslaget:

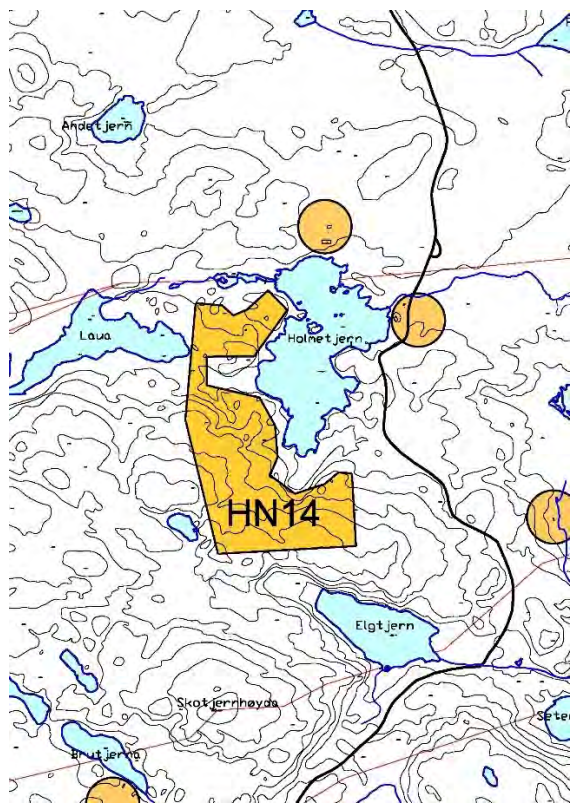
Ønsker et område med plass til ca 6 hyttetomter mellom jordet og Aremarksjøen (kartvedlegg).

TEMA	konsekvens	Kommentar
REKREASJON, FRILUFTSLIV OG GRØNNSTRUKTUR	0	Flere vil benytte området og medføre større trafikk på sjøen og landområdene enn tidligere. Området er ikke et mye brukt allment friluftsområde. Hytter i området vil endre landskapsbildet langs vassdraget
NATUR- OG LANDSKAPSVERDIER OG BIOLOGISK MANGFOLD	0	Fiskemåke NT er registrert i Nibio – Kilden innen avsatt område. I tillegg er det registrert sothøne som en har særlig stor forvaltningsinteresse for.
VANN OG VASSDRAG	0	Ligger helt inntil Aremarksjøen. Vil medføre mer fritidsbåttrafikk.
LANDBRUK	0	Dyrket mark syd-vest i området. Dette forutsettes tatt ut av området. (Merknad:

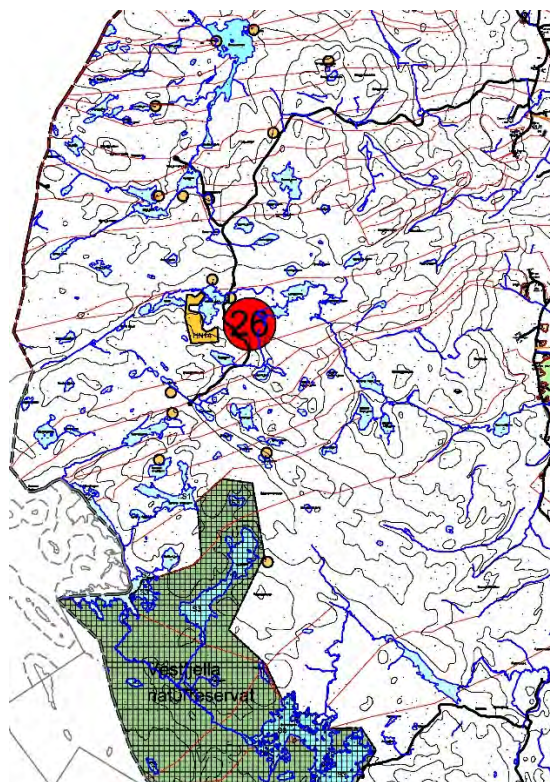
		<i>Forslagsstiller er inneforstått med dette – dyrket mark skal ikke berøres.)</i>
KULTURMINNER/ -MILJØ OG KULTURLANDSKAP	+	Ingen kjente registreringer jf Nibio – Kilden
STØY OG FORURENSNING	0	Ikke offentlig vann eller avløp.
SAMFUNNSSIKKERHET OG BEREDSKAP	+	Området berøres ikke av fareområder. Ingen kjente fareområder ifølge NVEs aktsomhets-kart Jord- og flomskred, samt kvikkleire - Kilden innen avsatt område.
TILGJENGELIGHET OG ATP-PRINSIPPER	+	Godt tilgjengelighet dra Vestsida-veien.
SOSIAL INFRASTRUKTUR, OPPVEKST OG FOLKEHELSE	0	Området ligger en halv kilometer nord for hyttefeltet i Mørkevik. Kun én hytte i området fra før.
SAMFUNNSDELEN	0	Å utnytte vassdragets attraktivitet er i tråd med samfunnsdelen, men det ligger fra før kun én hytte her. Slik sett blir dette ikke noen utvidelse av et eksisterende hyttefelt.
Samlet vurdering		
		Området bør avsettes som fremtidig byggeområde i et langsiktig perspektiv, men prioriteres ikke for utbygging i inneværende periode. Området kan slik sett vurderes på nytt ved neste rullering av arealdelen.

Innspill nr.26: Hyttefelt HN14, Holmetjern, gnr.64, bnr.4

Dagens formål	LNF
Foreslått formål	Fritidsboliger
Områdets areal	76 dekar
Forslagsstiller	Asgeir Holth

Kart over området, område HN14

Oversiktskart – forslaget markert 26.

Begrunnelse/ beskrivelse av forslaget:

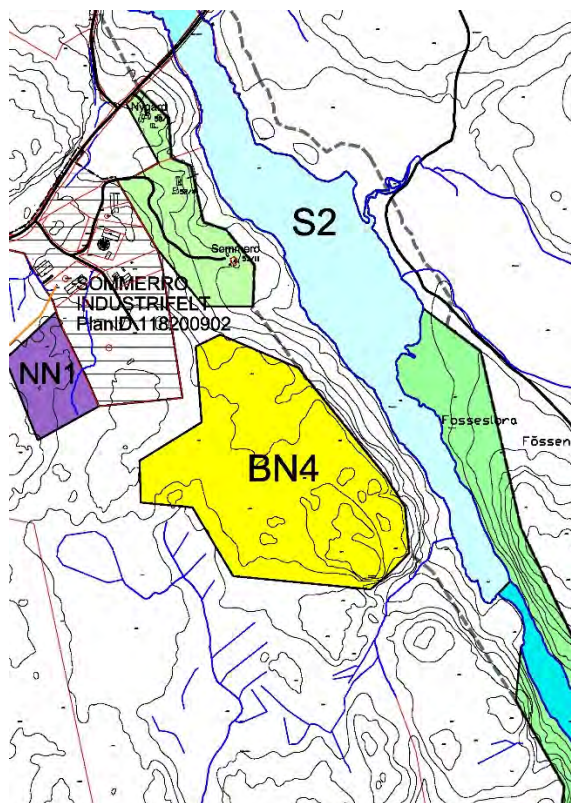
Ønsker et område med plass til ca 30 hyttetomter ved Holmtjern (kartvedlegg).

TEMA	konsekvens	Kommentar
REKREASJON, FRILUFTSLIV OG GRØNNSTRUKTUR	-	Potensiell konflikt med friluftslivhensyn.
NATUR- OG LANDSKAPSVERDIER OG BIOLOGISK MANGFOLD	-	Mange arter med særlig stor forvaltningsinteresse registrert i området. Nærmere kartlegging må gjennomføres før regulering.
VANN OG VASSDRAG	+	Ikke i nærheten av vassdraget.
LANDBRUK	+	Aktiv skogsdrift.
KULTURMINNER/ -MILJØ OG KULTURLANDSKAP	+	Ingen kjente kulturminner
STØY OG FORURENSNING	+	Ikke vann- og avløpsanlegg i området. Det må eventuelt etableres lokalt felles renseanlegg,

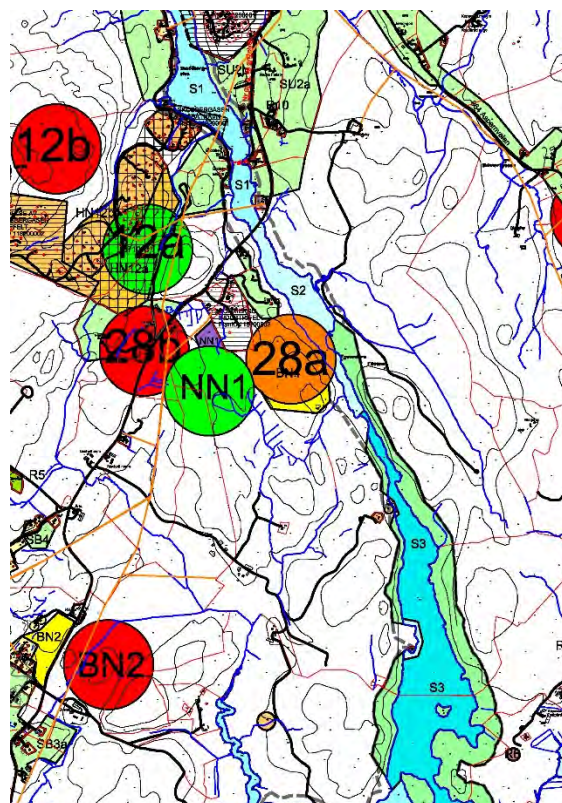
		dersom hyttene skal ha innlagt vann.
SAMFUNNSSIKKERHET OG BEREDSKAP	+	Området berøres ikke av fareområder. Ingen kjente fareområder ifølge NVEs aktsomhetskart Jord- og flomskred, samt kvikkleire - Kilden innen avsatt område.
TILGJENGELIGHET OG ATP-PRINSIPPER	-	Ligger 6km (langs skogsbilvei) fra Søndre Lervik på Vestsia, og 8,5 km fra Strømsfoss.
SOSIAL INFRASTRUKTUR, OPPVEKST OG FOLKEHELSE	0	Ikke noe etablert område eller grend i rimelig nærhet.
SAMFUNNSDELEN	+	Det ligger en del spredte hytter, koier/skogshusvær fra før i området, men dette er ikke å anse som utvidelse av et eksisterende felt. Dette ligger heller ikke i nærheten av vassdraget.
Samlet vurdering		
		Feltet er ikke i tråd med føringene i samfunnsdelen, og prioriteres ikke som nytt hytteområde i arealdelen. Ligger ikke i et område som er prioritert i utbyggingsammenheng.

Innspill nr.28: Boligfelt BN4, Sommerro gnr.53, bnr.1

Dagens formål	LNF
Foreslått formål	Boliger
Områdets areal	144 dekar
Forslagsstiller	Tom Sigurd Akre

Kart over området, område BN4

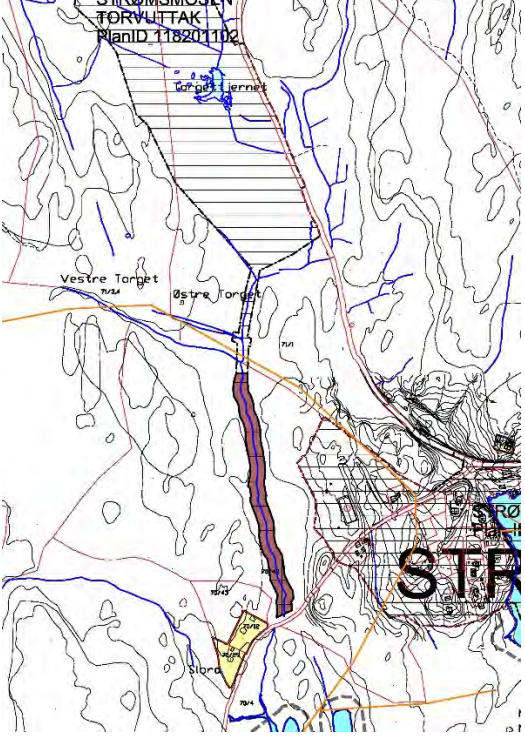
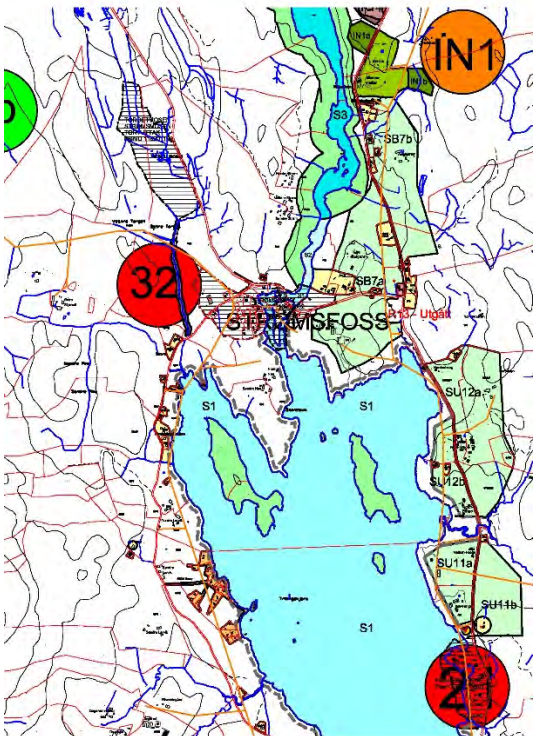
Oversiktskart – forslaget markert 28a.

Begrunnelse/ beskrivelse av forslaget:

Fremmer forslag til to boligfelt i nærheten av Sommerro industrifelt, med grøntareal imellom. Legger ved kartskisser. Mener dette kan bygges ut i etapper etter behov og interesse. Infrastruktur med vei, VA og fiber må på plass før dette. Området er relativt flatt med mye fjellgrunn. Ser for seg omtrent 55 tomter i område øst. Dette er solfylt med enkel adkomst til vassdraget, og kort vei til sentrum. Med et eventuelt bryggeanlegg kan dette bli et populært område. Område vest ligger inntil fylkesvei 21, og vi få enkel adkomst derfra. Noe mer kupert, og kan bli siste byggetrinn. Grenser helt inntil vestre side av industrifeltet. Adkomst fra fylkesveien er tenkt som ny vei syd for industrifeltet, og ikke gjennom industrifeltet. Ønsker ballbenge, bryggeanlegg med parkeringsplasser og grøntareal.

TEMA	konsekvens	Kommentar
REKREASJON, FRILUFTSLIV OG GRØNNSTRUKTUR	0	Ikke mye benytte område på land. Utbygging kan påvirke friluftslivet på sjøen og grønnstrukturen ned mot vannet.
NATUR- OG LANDSKAPSVERDIER OG BIOLOGISK MANGFOLD	+	Ingen kjente arter registrert i Nibio - Kilden innen avsatt område. Nærmere kartlegging gjennomføres før regulering.

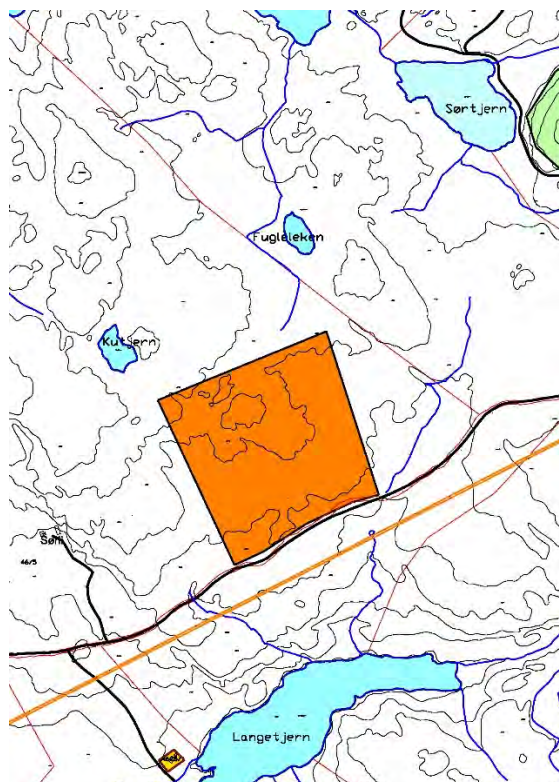
VANN OG VASSDRAG	0	Eventuell småbåthavn vil påvirke vassdraget i negativ retning. Boligfeltet kan påvirke fjernvirkningen for vassdraget.
LANDBRUK	+	Middels bonitet, skog.
KULTURMINNER/ -MILJØ OG KULTURLANDSKAP	+	Ingen kjente kulturminner.
STØY OG FORURENSNING	0	Rimelig nærhet til rensesanlegget. Nærhet mellom bolig- og industrifelt kan bli en utfordring i forhold til eventuell støy og utslipp. Skjermbelte må etableres mellom industri og bolig.
SAMFUNNSSIKKERHET OG BEREDSKAP	+	Området berøres ikke av fareområder. Ingen kjente fareområder ifølge NVEs aktsomhetskart Jord- og flomskred, samt kvikkleire - Kilden innen avsatt område.
TILGJENGELIGHET OG ATP-PRINSIPPER	0	Mangler fortau/ gang- og sykkelvei. (Trygg skolevei mangler.) Må etableres, dersom området skal bygges ut med boliger. Alternativt må man satse fast bruk av på skolebuss. Dersom gang- og sykkelvei (vist med rød stiplet linje på plankartet) etableres frem til eksisterende gang- og sykkelvei i sentrum (krysset til Flatebyåsen), er det 2,5 km å gå eller sykle til sentrum.
SOSIAL INFRASTRUKTUR, OPPVEKST OG FOLKEHELSE	+	Buffersone mot industrifeltet må avsettes.
SAMFUNNSDELEN	0	Er i rimelig nærhet til sentrum i luftlinje, men i forhold til gang- og sykkelveitrafikk er forbindelsen pr i dag for dårlig. Ligger attrakt til ved vassdraget, og vil kunne gi fine tomter.
Samlet vurdering		
		<p>Forslaget om trinn 2 (28b - Sommerro Vest) er ikke tatt inn, da beliggenhet mellom fylkesvei og industrifelt anses som så lite heldig, at dette ikke er ønskelig fra kommunens side. Det forutsettes buffersone/ grønnstruktur mellom regulert industrifelt og nytt boligfelt. Ny adkomstvei må fastlegges nærmere.</p> <p>Den store utfordringen for BN4 er om det kan etableres trygg skolevei fra Sommerro, for tilknytning til eksisterende gang- og sykkelvei, som pr dato stopper ved krysset til Flatebyåsen. Dette er en kostnad som feltet antagelig ikke kan bære alene.</p> <p>Av den grunn er utbyggingsområdet satt i et langsiktig perspektiv, i påvente av slik etablering av gang- og sykkelvei til sentrum.</p>

Innspill nr.32: Strømsbekken – Båndlagt område H710, gnr.70, bnr.4		
Dagens formål	LNF og LNF Spredt bebyggelse	
Foreslått formål	Råstoffutvinning (drenering)	
Områdets areal	15 dekar	
Forslagsstiller	Alf Ulven	
 <p>Kart over området, område Strømsbekken</p>	 <p>Oversiktskart</p>	
<p><i>Begrunnelse/ beskrivelse av forslaget:</i> Ønsker området båndlagt (H710) i påvente av utarbeidelse av reguleringsplan. Formål: Mudring og opprensning av bekk fra område for torvuttak (råstoffutvinning). Planområdet starter i sydende av gjeldende plan for Strømsmosen torvuttak.</p>		
TEMA	konsekvens	Kommentar
REKREASJON, FRILUFTSLIV OG GRØNNSTRUKTUR	0	Opprensning/ utvidelse av en bekk vil ikke ha store konsekvenser for friluftsliv og rekreasjon, men påvirkningen på kantvegetasjon og utløp vil bli merkbar.
NATUR- OG LANDSKAPSVERDIER OG BIOLOGISK MANGFOLD	-	Makrellterne er registrert i utløpet og er en art med særlig stor forvaltningsinteresse. Gulspurv NT er registrert i elva. Deler av området er registrert som en bevaringsverdig biotop. Ellers er ingen kjente arter registrert i Nibio - Kilden innen avsatt område. Nærmere kartlegging må gjennomføres før regulering.
VANN OG VASSDRAG	0	I anleggsperioden vil det bli mer naken jord og transport av jordpartikler fra området og

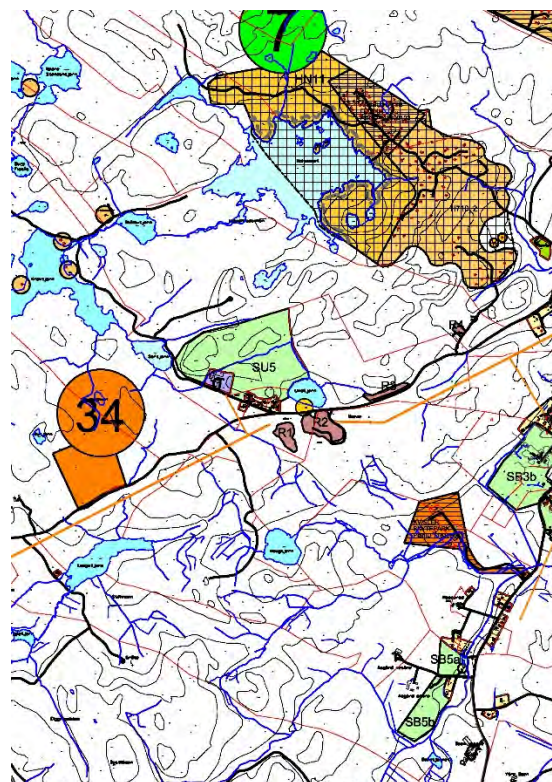
		ut i vassdraget.
LANDBRUK	-	Deler av området er registrert som en bevaringsverdig biotop i MIS-sertifikatene.
KULTURMINNER/ -MILJØ OG KULTURLANDSKAP	0	Ingen kulturminner, jf Nibio/Kilden.
STØY OG FORURENSNING	0	I anleggsperioden vil det bli mer naken jord og transport av jordpartikler fra området og ut i vassdraget.
SAMFUNNSSIKKERHET OG BEREDSKAP	+	Området berøres ikke av fareområder. Ingen kjente fareområder ifølge NVEs aktsomhetskart Jord- og flomskred, samt kvikkleire - Kilden innen avsatt område.
TILGJENGELIGHET OG ATP-PRINSIPPER		Ikke aktuelt tema
SOSIAL INFRASTRUKTUR, OPPVEKST OG FOLKEHELSE		Ikke aktuelt tema.
SAMFUNNSDELEN		Båndlegging av område for regulering her er ikke tema i samfunnsdelen.
Samlet vurdering		
		Eksisterende plan for Strømsmosen bør utvides med utløpet, istedenfor å legge inn hensynssone H-710. Glommen Skog SA må høres.

Innspill nr.34: Skytebane Moane, gnr.46, bnr.5

Dagens formål	LNF
Foreslått formål	Skytebane
Områdets areal	108 dekar
Forslagsstiller	Kommuneplanutvalget

Kart over området, orange område

Oversiktskart gammel og ny skytebane

Begrunnelse/ beskrivelse av forslaget:

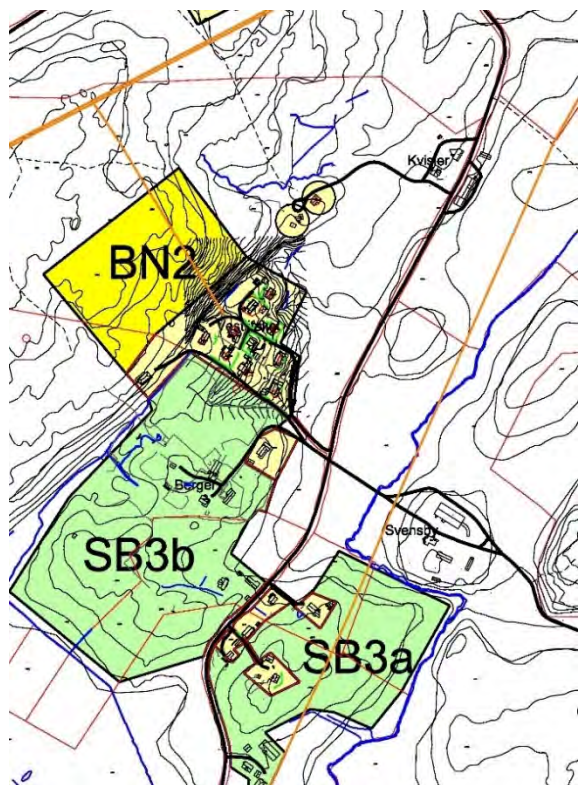
Kommuneplanutvalget ønsker å flytte dagens skytebane ved fylkesvei 21 til ny plassering ved Moane. Dette fordi det er her vil bli lenger til nærmeste nabo. Det har vært klager fra naboer ved dagens skytebane.

TEMA	konsekvens	Kommentar
REKREASJON, FRILUFTSLIV OG GRØNNSTRUKTUR	0	Ikke mye benytte område, men kan påvirke rekreasjonsverdien i området.
NATUR- OG LANDSKAPSVERDIER OG BIOLOGISK MANGFOLD	0	Trelерke NT er en art med stor forvaltningsinteresse som er registrert i Nibio – Kilden. Ellers er det ikke registrert andre arter, men nærmere kartlegging må gjennomføres før regulering.
VANN OG VASSDRAG	+	Ligger ikke i nærheten av vann eller vassdrag.
LANDBRUK	+	Berører ikke jordbruksområde. Hovedsakelig uproduktiv skog.

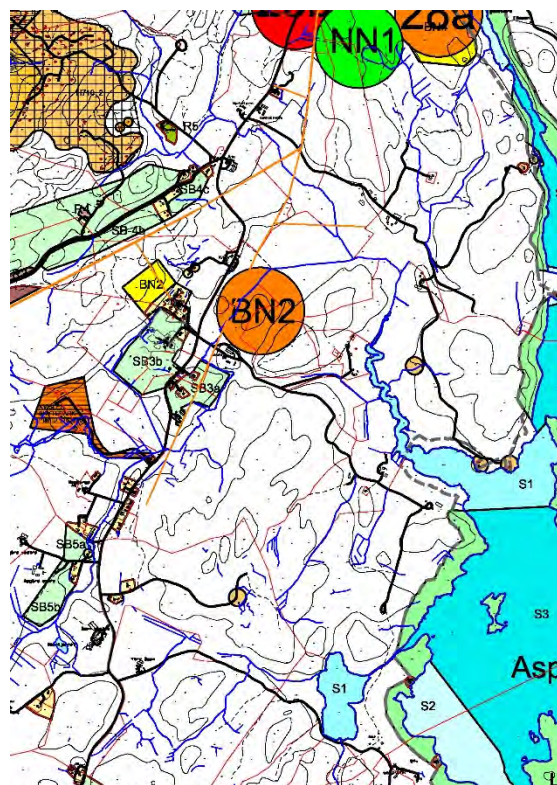
KULTURMINNER/ -MILJØ OG KULTURLANDSKAP	+	Ingen kjente registreringer jf Nibio – Kilden
STØY OG FORURENSNING	-	En skytebane medfører nødvendigvis en høy støybelastning for områdene rundt når den er i bruk. Nærmeste eksisterende bygning er Sørli 300m øst for banen. Ny Plast ligger 650m unna, og nærmeste bolig 750m unna (mot vest). Nærmeste fritidsbolig ligger 370m unna (mot syd ved Langetjern).
SAMFUNNSSIKKERHET OG BEREDSKAP	0	Sikkerhetstiltak og rutiner rundt og ved en skytebane er særdeles viktig. Dette forutsettes hensyntatt i forhold til skyteretning, terrengformasjoner og eventuelt behov for voller.
TILGJENGELIGHET OG ATP-PRINSIPPER	+	Grei tilgjengelighet fra Torpedalsveien, 3km fra Årbukrysset med fylkesveien.
SOSIAL INFRASTRUKTUR, OPPVEKST OG FOLKEHELSE	+	En skytebane er viktig for kommunen, i forhold til den store interessen for jakt. Skytebanen er også et sosialt samlingspunkt for jegerne i kommunen.
SAMFUNNSDELEN	0	Et av målene under kap. 2 er å etablere ny skytebane i Gravdalen, men dette er nå forlatt av kommuneplanutvalget. Moaene er ment som en erstatning for eksisterende skytebane på Kvisler.
Samlet vurdering		
		<p>Det anbefales at kommunen først sjekker og sørger for at vilkårene for dagens bruk av den nåværende skytebanen overholdes.</p> <p>Det vil bli en omfattende prosess å få regulert en ny skytebane. Det bør utføres nærmere analyser av støyspredning fra dagens bane i forhold til ny foreslått bane, før det fattes en beslutning om flytting. Grunnlaget er foreløpig ikke tilstrekkelig for å fastslå om det vil bli noen særlig eller markant forbedring.</p> <p>Dersom dette forslaget blir endelig (etter offentlig ettersyn), vil området og reguleringsplan KVISLER SKYTEPARK, PlanID_118199601 fjernes fra ny rullert arealdel. Også fra listen over reguleringsplaner som fortsatt skal gjelde.</p>

Boligfelt BN2, Utvidelse av Vestlifeltet, gnr.54, bnr.5

Dagens formål	LNF Spredt utbygging
Foreslått formål	Boliger
Områdets areal	50 dekar
Forslagsstiller	Kommuneplanutvalget

Kart over området, område BN2 med gult

Oversiktskart Vestlifeltet – midt i bildet BN2

Begrunnelse/ beskrivelse av forslaget:

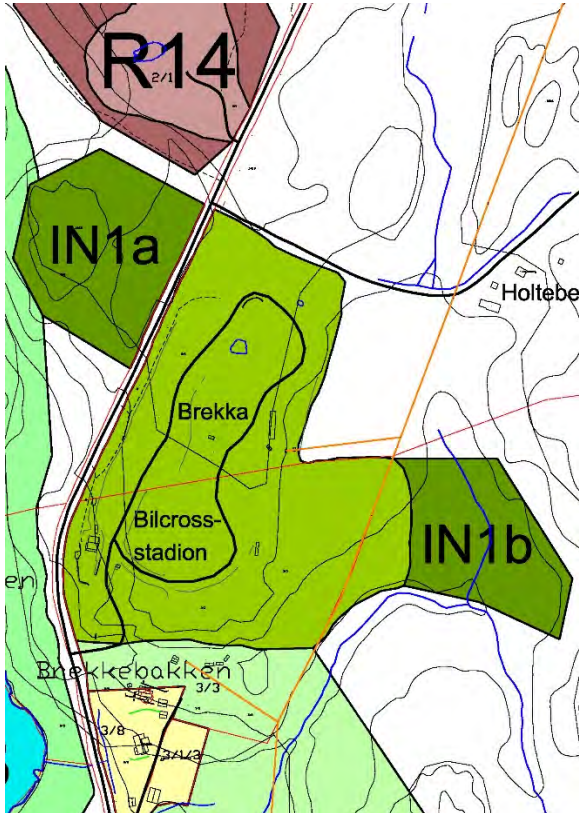
Utvidelse av et eksisterende boligfelt er i tråd med samfunnsdelen. Utnytter eksisterende infrastruktur.

TEMA	konsekvens	Kommentar
REKREASJON, FRILUFTSLIV OG GRØNNSTRUKTUR	+	Landbruksområde som ikke benyttes til friluftsliv.
NATUR- OG LANDSKAPSVERDIER OG BIOLOGISK MANGFOLD	0	Sanglerke VU er registrert i Nibio – Kilden. Ellers er det ikke registrert andre arter, men nærmere kartlegging må gjennomføres før regulering.
VANN OG VASSDRAG	+	Utvidelsen ligger så langt fra vassdraget, at denne ikke vil ha noen betydning.
LANDBRUK	+	Berører ikke dyrket mark.
KULTURMINNER/ -MILJØ OG KULTURLANDSKAP	+	Ingen kjente registreringer jf Nibio – Kilden.

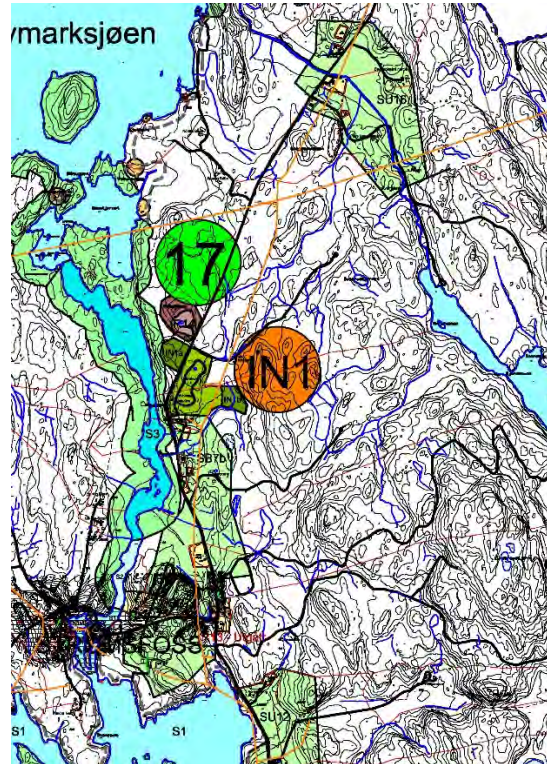
STØY OG FORURENSNING	0	Kapasitet og effekt på eksisterende kommunal pumpestasjonen og pumpeledningsnett må etterprøves.
SAMFUNNSSIKKERHET OG BEREDSKAP	+	Området berøres ikke av fareområder. Ingen kjente fareområder ifølge NVEs aktsomhetskart Jord- og flomskred, samt kvikkleire - Kilden innen avsatt område.
TILGJENGELIGHET OG ATP-PRINSIPPER	+	Meget god tilgjengelighet fra fylkesvei 21.
SOSIAL INFRASTRUKTUR, OPPVEKST OG FOLKEHELSE	+	Ligger i et allerede etablert og utbygget område.
SAMFUNNSDELEN	0	Området er en utvidelse av et eksisterende boligfelt, og styrker bosettingen i denne sydligere del av kommunen (mot Halden). Men harmonerer ikke med at mest mulig av nye boliger bør etableres i sentrum/ Fosby. Videre mangler det skolevei, og elever må transporteres med buss.
Samlet vurdering		
		Utvidelse av et eksisterende boligfelt vil kunne bygge opp under offentlig VA-anlegg (bedre utnyttelse av eksisterende infrastruktur), og styrke bosettingen i denne sydlige delen av kommunen. Ligger umiddelbart inntil hovedveien, og har slik sett meget god tilgjengelighet med forbindelse både til Fosby og Halden. Området mangler skolevei, og elever må transporteres med buss. Ligger for langt unna Fosby til å kunne betraktes som en styrking av sentrum.

Idrettsanlegg IN1, Utvidelse av Brekka bilcross-stadion

Dagens formål	LNF
Foreslått formål	Idrettsanlegg
Områdets areal	Område a 22 dekar, område b 17 dekar
Forslagsstiller	Kommuneplanutvalget

Kart over området, område IN1a og b

Oversiktskart Brekka motorsportanlegg – midt i bildet, IN1

Begrunnelse/ beskrivelse av forslaget:

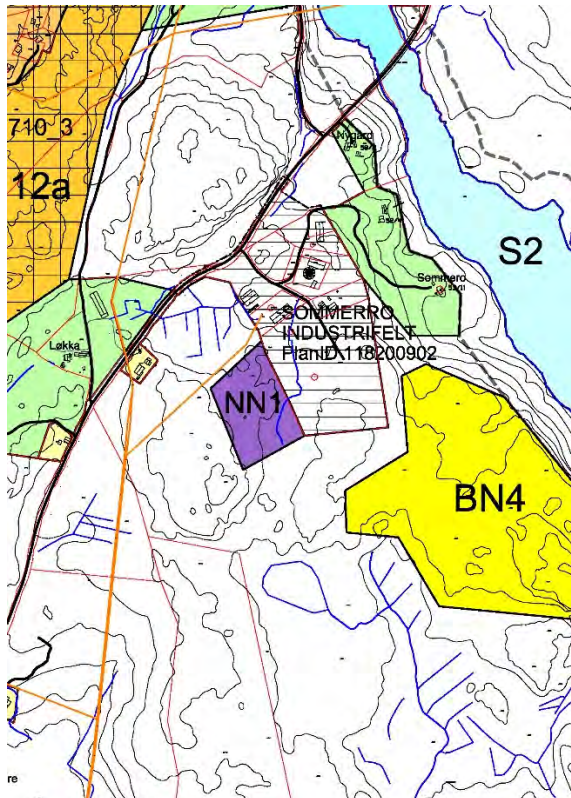
NMK Aremarks motorstadion trenger utvidelse. Stor tilstrømning på stevnedager krever mer plass, særlig i forhold til publikum, men også deltakere. Område IN1a er spesielt tenkt som parkeringsområde for besøkende/ publikum, for å få bukt med trafikkfarlige tilstander og uheldig parkering.

TEMA	konsekvens	Kommentar
REKREASJON, FRILUFTSLIV OG GRØNNSTRUKTUR	+	Lite benyttet område til friluftsliv.
NATUR- OG LANDSKAPSVERDIER OG BIOLOGISK MANGFOLD	0	Sandsvale NT er registrert og den er en art med stor forvaltningsinteresse. Det er også registrert naturtype «Erstatningsbiotoper» sand/grustak m/viktighet Klasse B. Fylkesmannens miljøvernnavdeling kontaktes i forhold til områdebeskrivelse. Mot sydøst er det også en MIS-figur med toetasjes lågurtskog.

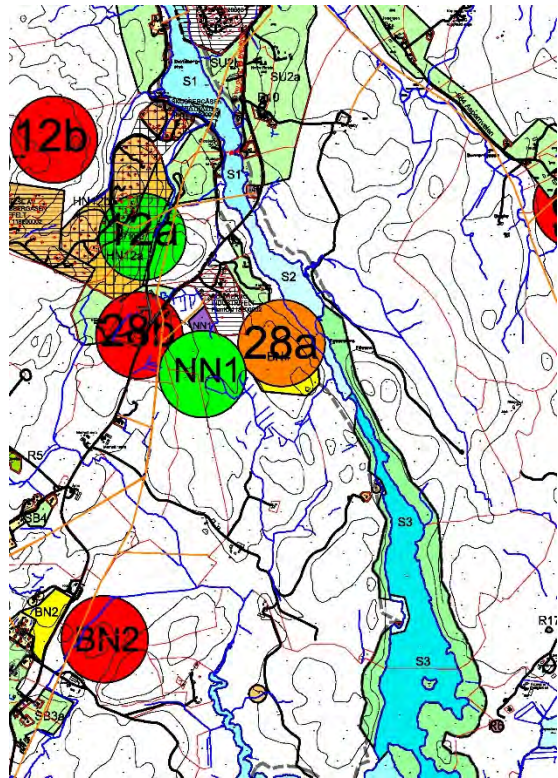
VANN OG VASSDRAG	+	Vil ikke påvirke vassdraget. Parkering på vestsiden av fylkesveien er skjermet med grøntbelte.
LANDBRUK	0	Ligger i MIS-område (miljøverdier i skogbruket). Det ligger også dyrkbar mark i området.
KULTURMINNER/ -MILJØ OG KULTURLANDSKAP	+	Ingen kjente kulturminner, jf Nibio/Kilden.
STØY OG FORURENSNING	-	Omgivelsene blir svært utsatt for støy i de perioder/ tidsrom det er trening eller stevne i Brekka. Dette er allerede tilfellet ved dagens anlegg, og vil antagelig ikke bli bedre ved en utvidelse av anlegget, med mindre man krever utarbeidelse av reguleringsplan med tilhørende regulering av støy/ kjøretider, samt eventuelle støyskjermende tiltak rundt banen. Eventuell utslippstillatelse med vilkår fra fylkesmannen. Det kan også være problematisk med forurensning til bekk i område INb.
SAMFUNNSSIKKERHET OG BEREDSKAP	+	Området berøres ikke av fareområder. Ingen kjente fareområder ifølge NVEs aktsomhetskart Jord- og flomskred, samt kvikkleire - Kilden innen avsatt område.
TILGJENGELIGHET OG ATP-PRINSIPPER	+	Meget god tilgjengelighet inntil fylkesvei 21, men parkeringsforholdene må forbedres.
SOSIAL INFRASTRUKTUR, OPPVEKST OG FOLKEHELSE	0	Et idrettsanlegg anses normalt å bidra i riktig retning. I dette tilfelle er konsekvensene bra for utøverne, men tilsvarende negative for naboene.
SAMFUNNSDELEN	+	Er i tråd med samfunnsdelen. I kapittel 2 under idrett og kulturliv er det et mål at motorsportbanen legges inn i arealdelen (ligger ikke der i eksisterende arealplan).
Samlet vurdering		
		<p>Området er uregulert.</p> <p>Det forutsettes utarbeidelse av samlet reguleringsplan før utvidelser kan foretas. Det må innarbeides regulering av støy og brukstider for anlegget, slik at hensynet til naboer ivaretas.</p> <p>Det må også finnes erstatning for MIS-områder som berøres.</p> <p>Det anbefales å legge ut forslaget på høring, for deretter å vurdere dette nærmere.</p>

NN1, Utvidelse av Sommerro industrifelt, gnr.53, bnr.21

Dagens formål	LNF + næringsvirksomhet (marginalt)
Foreslått formål	Næringsbebyggelse Kp1300
Områdets areal	22 dekar
Forslagsstiller	Kommuneplanutvalget

Kart over området, område NN1 - lilla

Oversiktskart Sommerro industrifelt – midt i bildet, NN1

Begrunnelse/ beskrivelse av forslaget:

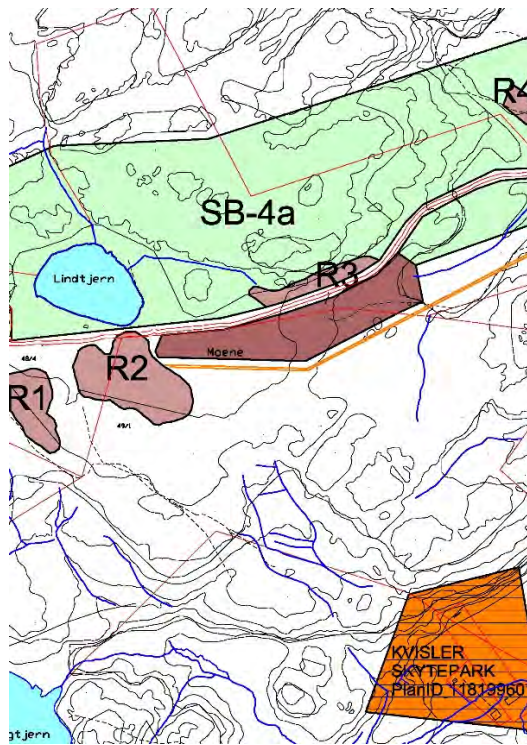
Ekspansjonsmulighet for eksisterende industrifelt.

TEMA	konsekvens	Kommentar
REKREASJON, FRILUFTSLIV OG GRØNNSTRUKTUR	+	Ikke mye benyttede område.
NATUR- OG LANDSKAPSVERDIER OG BIOLOGISK MANGFOLD	+	Ingen kjente arter registrert i Nibio - Kilden innen avsatt område.
VANN OG VASSDRAG	+	Berøres ikke vassdraget.
LANDBRUK	+	Myr og skogbunn.
KULTURMINNER/ -MILJØ OG KULTURLANDSKAP	+	Ingen kjente registreringer jf Nibio – Kilden
STØY OG FORURENSNING	0	Gjeldende reguleringsplan fra 2009 har formål industri og lager, og i

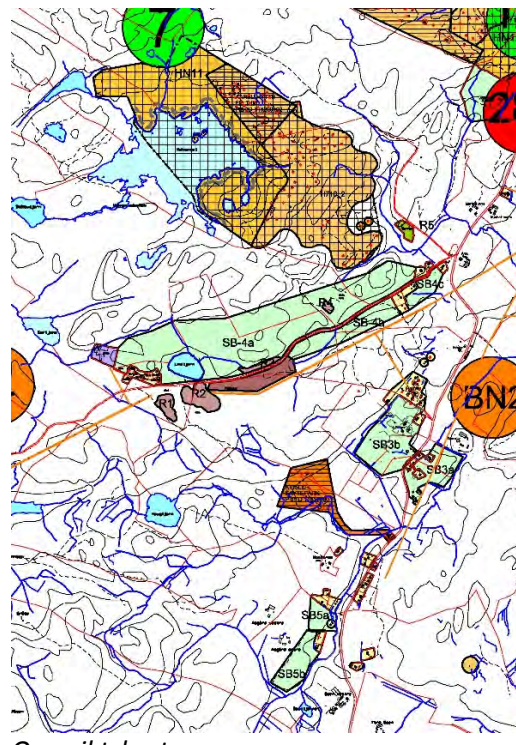
		bestemmelsen § 2.1 er det presisert at det skal være lett industri, håndverksbedrifter, lager og kontor, samt mindre forretninger. Det må slik sett legges til grunn at det ikke etableres støyende eller forurensende industrivirksomhet i området for utvidelse.
SAMFUNNSSIKKERHET OG BEREDSKAP	+	Området berøres ikke av fareområder. Ingen kjente fareområder ifølge NVEs aktsomhetskart Jord- og flomskred, samt kvikkleire - Kilden innen avsatt område.
TILGJENGELIGHET OG ATP-PRINSIPPER	+	Meget god tilgjengelighet fra fylkesvei 21, og kort vei til sentrum.
SOSIAL INFRASTRUKTUR, OPPVEKST OG FOLKEHELSE	0	Det forutsettes virksomheter som ikke har vesentlig negativ betydning i form av støy eller utslipp i forhold til nabobebyggelsen.
SAMFUNNSDELEN	+	Som mål i samfunnsdelen er utvidelsen satt opp som mål i kapittel 1: « <i>Utvide Sommerro Industriområde, og gjøre det mer attraktivt. Markedsføres som Aremark Næringspark.</i> »
Samlet vurdering		
		Er i samsvar med samfunnsdelen. Det forutsettes tatt tilbørlige hensyn til nabobebyggelse i form av skjermbelting, og hva slags virksomheter som tillates.

Innspill: **Utvidelse av Moene massetak**

Dagens formål	LNF
Foreslått formål	Utvidelse av massetak - råstoffutvinning
Områdets areal	44 dekar
Forslagsstiller	Kommuneplanutvalget

Kart over området

Oversiktskart

Begrunnelse/ beskrivelse av forslaget:

Kommuneplanutvalget ønsker å utvide eksisterende råstoffutvinningsområde R2 på Moene, mellom høyspentlinje og veien. Mener dette er en viktig grusressurs som er viktig for kommunen å ha grei tilgang til.

TEMA	konsekvens	Kommentar
REKREASJON, FRILUFTSLIV OG GRØNNSTRUKTUR	0	Området har vært benyttet til orieteringsløp, og det er en viss utstrekning benyttet i friluftslivssammenheng.
NATUR- OG LANDSKAPSVERDIER OG BIOLOGISK MANGFOLD	0	Trelerke (nær truet), Sandsvale (nær truet) og sårbar vepseart (ildgullveps) er registrert i området.
VANN OG VASSDRAG	+	Ligger ikke i nærheten av vassdrag.
LANDBRUK	+	Lavbonitet.
KULTURMINNER/ -MILJØ OG KULTURLANDSKAP	+	Et registrert kulturminne i R2, men ikke i utvidelsen.
STØY OG FORURENSNING	0	Det ligger 7 boliger ca 300m vest for området.

		<p>De eksisterende uttaksområdene R1 og R2 ligger enda nærmere disse boligene – henholdsvis 100 og 150m.</p> <p>Det er rundt 600m til boligene på Vestlifeltet, og område for spredt boligbebyggelse SB3b.</p> <p>Samlet sett kan dette bli et støy- og forurensningsproblem for eksisterende boliger, dersom man setter i gang full virksomhet samtidig på disse tre uttaksområdene.</p> <p>Det er en forutsetning at det må utarbeides en ny og samlet reguleringsplan for uttak i dette området. Forholdet til støyskjerming og begrenning av utslipp/ støv må ivaretas på en forsvarlig måte i forhold til nærliggende boligbebyggelse.</p>
SAMFUNNSSIKKERHET OG BEREDSKAP	+	Området berøres ikke av fareområder. Ingen kjente fareområder ifølge NVEs aktsomhetskart Jord- og flomskred, samt kvikkleire - Kilden innen avsatt område.
TILGJENGELIGHET OG ATP-PRINSIPPER	+	Meget god tilgjengelighet. Sentralt i kommunen, og inntil fylkesveien. Optimal beliggenhet i forhold til transportbehov.
SOSIAL INFRASTRUKTUR, OPPVEKST OG FOLKEHELSE		Ikke aktuelt tema for grustak.
SAMFUNNSDELEN	+	Å være selvforsynt med sand og grus er et viktig poeng for kommunen.
Samlet vurdering		
		<p>Forutsetning for utvidet og videre drift er at det utarbeides samlet reguleringsplan for hele tiltaket, inklusive eksisterende uttaksområder R1, R2 og R3.</p> <p>Planområdets utstrekning fastsettes i samråd med planmyndigheten.</p>

VEDLEGG

Innspillene ble behandlet av kommuneplanutvalget i Aremark 8.februar 2018:

Nr.	Journal-post	Avsender	Innsendt dato	Tema
31		Thorfinn Johansen	06.04.17	Kirkeng Camping: Festivalområde, utvidelse camping, strand, utleiehytte
30		Tomas Glimsdal	04.04.17	Melding på SMS: Sender bilde av kart over min eiendom som avtalt. Kommunen har allerede lagt inn 2 større områder. I tillegg så ønsker jeg å få lagt inn ledig areal langs veien lengst i nord. Forsøkt å ringe rundt. Mvh Tomas Glimsdal
29		Alf Ulven	17.03.17	Vannscootere og husbåter i vassdraget. Fartsbegrensning 8 knop.
28	89	Tom Sigurd Akre	30.12.16	To boligfelt + bryggeanlegg etc.
27	84	Bjørn Haugeby	13.12.16	Boligområde
24	79	Asgeir Holth	28.08.16	Masseuttak
25 26	78	Asgeir Holth	28.08.16	To hyttefelt
21	77	Nils Håkon Sandtorp	02.03.16	Hytter/boliger
22	76	Lars Thomas Buer	17.02.16	Hytter/boliger
20	75	Håkon Tolsby	10.02.16	Justering av jp. 42
19	74	Thorfinn Johansen	19.01.16	Camping
23	73	Nils Lexterød	11.01.16	Hytter Hjerpenes, utvikling av båthavn
18	70	Nils Anders Kollerød	01.09.15	Kolonihage
17	69	Thor Olav Bøen	28.08.15	Masseuttak
14	53	Dag Peterson	27.03.15	Hytter, næring, masseuttak
	60	Dag Peterson		Uttrekk av område C
15	55	Asgeir Holth	21.04.15	Masseuttak
16	51	Lars Thomas Buer	18.03.15	Boligområde
13	48	Anders Smaadahl	16.02.15	Masseuttak
12	46	Anders Niklas Buer	11.02.15	Hyttefelt. Fjerne spredt boligbygging
7	45	Geir Aarbu	14.01.15	Hyttefelt
6	44	Ole Svendsby	14.01.15	Næring, utleie hytte, annen næring, masseuttak

5	43	Nils Håkon Sandtorp	14.01.15	Fjelltak
4	42	Håkon Tolsby	14.01.15	Hytte, camping, næring, masseuttak
3	41	Nils Andre Buer	14.01.15	Hytteområde
2	40	Thomas Glimsdal	14.01.15	To boligområder
1	39	Paul Strøm	14.01.15	To hyttefelt
2	38	Thomas Glimsdal	24.11.14	Boligområde
8	36	Odd og Britt Dammyr	29.09.14	Spredt bolig Trukket hyttefelt
9	35	Jacob Natvig Skolleborg	03.10.14	Næring, turisme
10	32	Nils Lexerød	24.09.14	Hytteområde
11	32 (?)	Lars Erik Nordgaard	24.09.14	Hytteområde

Kommuneplanutvalgets behandling 8.februar 2018 i kursiv:

VURDERING

1. Paul Strøm: To hyttefelt lagt inn: Store Bauen som HN1 og Vålå som HN2.
Konsekvensutredes og legges ut på høring.
2. Thomas Glimsdal: Lagt inn område BN1. *Konsekvensutredes og legges ut på høring.*
3. Nils André Buer: Avklart i møte 15.mai 2017: Utvidelsen lagt inn som spredt hyttebebyggelse. *Området for spredt hyttebebyggelse legges ut på høring.*
4. Håkon Tolsby: Avklart i møte 31.mars 2017: Lagt inn utvidelse hyttefelt som HN 6, 7, 8 og 9. Se også innspill nr. 20. Anbefalt samråd/ samarbeid med Nils Lexerød og Dag Peterson (utbyggingsrekkefølge/ fordeling). *Konsekvensutredes og legges ut på høring, under forutsetning av at det utarbeides felles reguleringsplan (plankrav).*
5. Nils Håkon Sandtorp: Forslag om nytt stenbrudd (Fange fjelltak) er ikke lagt inn. Er også i konflikt med innspill nr.8 (ønske om mer boligbebyggelse) og eksisterende bebyggelse (støy og støv), samt innsigelse fra Fylkesmannen begrunnet med støy i forhold til boligbebyggelse og nærhet til vassdraget, samt manglende alternativs-vurderinger/ konsekvensutredning. *Nytt stenbrudd konsekvensutredes, og vurderes lagt ut på høring etter dette.*
6. Ole Svendsby har fremmet innspill for eiendommene Haug (28/1) og Øvre Haug (27/2) som ha opplyser eies og drives sammen landbruksmessig. Ønsker næringstomt for slakteri, kanskje i kombinasjon med gårdsutsalg. Det er ikke lagt inn slik tomt med næringsformål på arealdelkartet, da dette tiltaket anses å ligge innunder LNF-formålet 5100 (LNF-areal for nødvendige tiltak for landbruk og gårdstilknyttet næringsvirksomhet basert på gårdens ressursgrunnlag).
Ønsker avsatt et område for 3-5 utleiehytter ved damanleggene på gården og tunet på Øvre Haug. Svendsby ble kontaktet på telefon i desember 2017, og han var da usikker på om Fritids- og turistformål (1170) var det rette. Fritidsbebyggelse (hytteområde) er helt

uaktuelt å ha på tunet. Ønsket møte om dette i januar 2018.

Ønsker satt av plass til gårdsturbin i tilknytning til dammene, og bioanlegg. Det er ikke lagt inn slikt areal på kartet, da det legges til grunn at dette kan fremmes som byggemelding, siden man ikke setter av formål for små energianlegg i en kommuneplan. Dette gjøres i så fall i en reguleringsplan.

Opplyser (for 3 år siden) at masseuttaket på Rødsmoem nord snart er tomt. Ønsker å utvide grustaket på Rødsmoen syd (Nøttemoen), for å selge grus. Eksisterende grustak på Øvre Haug ønskes utvidet. Svendsby ønsket å utdype dette nærmere i møte januar 2018. *Det innarbeides ikke nye formål i arealdelen.*

7. Geir Aarbu: Utvidelse av hyttefelt lagt inn (HN11), med krav om felles regulering av både gammelt og nytt hytteområde. *Konsekvensutredes og legges ut på høring, under forutsetning av at det utarbeides felles reguleringsplan (plankrav).*
8. Odd og Britt Dammyr: Har tidligere ønsket å benytte en del av eiendommen Rud (7/5) til hytter. Ønsker nå isteden område for spredt boligbebyggelse. Hyttefeltet på plankartet er fjernet. Isteden er det lagt inn et noe større LNF-spredt område SB1. *Område for spredt boligbebyggelse legges ut på høring.*
9. Jacob Natvig Skolleborg: Ønsker å legge inn et område for fritids- og turistformål (eksempelvis bobilcamp) på Kalveneset. Dette ble konkretisert i møte 8. desember 2017. Det ble da også lagt inn tilhørende småbåthavn (sammenfaller med forslag fra kommuneplanutvalget). *Konsekvensutredes og legges ut på høring.*
10. Nils Lexerød: Utvidelse av eksisterende hyttefelt lagt inn (HN10) med krav om felles regulering av både gammelt og nytt hytteområde. Se også innspill 23. *Konsekvensutredes og legges ut på høring, under forutsetning av at det utarbeides felles reguleringsplan (plankrav).*
11. Lars Erik Nordgaard: Har utkast til reguleringsplan på Bjørkebekk. Håper dette blir lagt inn i arealdelen. Området er lagt inn på kartet som HN4. *Konsekvensutredes og legges ut på høring.*
12. Anders Niklas Buer: Har fremmet forslag tre forslag til utvidelse av sitt hyttefelt, i prioritert rekkefølge. Prioritet 1 + 2 er lagt inn på kartet som HN12 a + b. Prioritet 3 er ikke lagt inn i arealdelen, og får eventuelt komme som en langsiktig utvidelse ved senere rullering av arealdelen.
13. Anders Smaadah: Ønsker å legge inn nytt stenbrudd for å ha mulighet for å levere masser ut over eget bruk fra et område sydvest i enden av Møtjern. Det er ved denne rullering ikke lagt opp til etablering av nye stenbrudd eller massetak i urørte naturområder. Det er kun snakk om eventuelle opprettholdelse av eksisterende, samt eventuell utvidelse av disse. Nye brudd/ massetak må gjennom en konsekvensutredning, samt påfølgende reguleringsprosess. *Legges ikke inn i rullert arealdel.*
14. Håkon Tolsby på vegne av Dag Peterson: Har forslag om 3 nye kartfestede områder på Mosviken (15/2). Område C (nytt massetak) ble så trukket. Område A (utvidelse av hyttefelt) er lagt inn som HN5 i arealdelen. Område B (nytt løsevet hyttefelt mellom Mosbekk og Bråten) er ikke lagt inn i arealdelen. *Område A konsekvensutredes og legges ut på høring. Område B legges ikke inn.*

15. Asgeir Holth: Ønsker på vegne av grunneier Asbjørn Bøen å utvide eksisterende masseuttak ved Vestfjellaveien med ca 1 mål, til bruk for vedlikehold av Vestfjellaveien. Siden det ikke er lagt opp til salg/ kommersiell drift, er dette ikke lagt inn med eget formål i arealdelen. Se også innspill 24. *Se innspill 24.*
16. Lars Thomas Buer: Ønsker boligfelt på Arestad (18/36), benevnt Kalvehagen. Det er lagt inn et område på ca 30 dekar (BN3), syd for Aremark prestegård. *Konsekvensutredes og legges ut på høring.*
17. Thor Olav Bøen: Ønsker utvidelse av eksisterende uttaksområde, nord for Brekka, vest for fylkesveien. Det er lagt inn slik utvidelse, med krav om utarbeidelse av reguleringsplan (R14). *Konsekvensutredes og legges ut på høring.*
18. Nils Anders Kollerød: Ønsker et areal med tidligere innmark (Fladlandsteigen på Kollerød), som ble plantet med skog 1970, som kolonihage. Området (TN2) på 95 mål er lagt inn som fritids- og turistformål, og beskrevet til bruk for kolonihager i arealdelen. *Konsekvensutredes og legges ut på høring.*
19. Thorfinn Johansen (se også nr.31): Viser til reguleringsplanen, og ønsker lagt inn en utvidelse (vist med skravur) av campingplassen. Dette bør tas i form av en reguleringsendring, siden området er regulert, og av hensyn til at naboer skal få en forsvarlig varsling og prosess. *Legges ikke inn i arealdelen. Må vurderes og gjennomføres som reguleringsendring.*
20. Håkon Tolsby: Fremmer noen endringer av tidligere innspill nr.4.
Avklart i møte 31.mars 2017: Lagt inn utvidelse hyttefelt som HN 6, 7, 8 og 9.
Konsekvensutredes og legges ut på høring.
21. Nils Håkon Sandtorp: Ønsker å endre regulert hyttefelt i Fangebukta til formål for boliger/ hytter.
Dersom det legges nytt formål for boliger over det regulerte hytteområdet, vil dette i praksis oppheve/ legger reguleringsplanen død, siden det er sist vedtatte plan som gjelder. Grunneier/ tiltakshaver vil da måtte igangsette en omregulering i henhold til dette.
Det er ikke lagt nytt boligformål i arealdelen, da det er naturlig at dette gjøres som en reguleringsendring, og ikke i kommuneplanens arealdel. Grunneier/ tiltakshaver vil ved en omregulering da kunne forsøke med en blanding av hytter/ boliger, dersom det er ønsket. Imidlertid er det lite sannsynlig at fylkesmyndighetene vil gå med på en slik blanding. Rent praktisk og planfaglig er det heller ikke tilrådelig. Drifts- og forvaltningsmessig vil kommunen også risikere å komme opp i uheldige situasjoner ved en slik eventuell blanding av fritids- og boligformål. *Formålsendring legges ikke inn i rullert arealdel.*
22. Lars Thomas Buer: Har blitt anmodet av politisk ledelse i kommunen om å få endret formål i reguleringsplan Arebekken hyttefelt, til også å åpne for boligbebyggelse. Se kommentar over – nr.21. Det er heller ikke her lagt nytt boligformål i arealdelen, da det er naturlig at dette gjøres som en reguleringsendring, og ikke i kommuneplanens arealdel. *Formålsendring legges ikke inn i rullert arealdel.*
23. Nils Lexerød: Se også innspill nr.10. Møte også avholdt med Lexerød 21.04.2017 for nærmere avklaringer. Utvidelse av eksisterende hyttefelt lagt inn (HN10) med krav om felles regulering av både gammelt og nytt hytteområde. Herunder også småbåthavn.

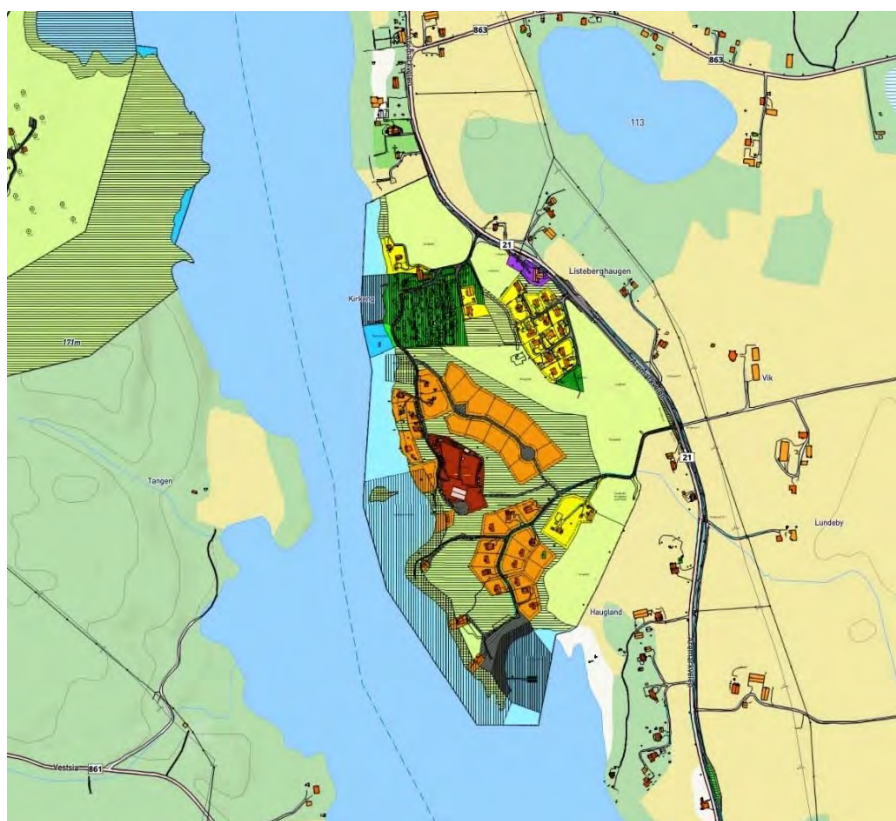
Konsekvensutredes og legges ut på høring, under forutsetning av at det utarbeides felles reguleringsplan (plankrav).

24. Asgeir Holth: Ønsker å få lagt inn eksisterende massetak på eiendommen Holt 64/4. Tidligere benyttet til rehabiliteringen av fylkesveien på Vestsia, og det vil også være behov for kommersielt salg av grus og subbus til flere skogsbilveier og hyttefelt. (se også innspill 15.) Området er lagt inn som et forslag. Det må utarbeides reguleringsplan, siden området skal utnyttes kommersielt. *Konsekvensutredes og legges ut på høring med reguleringsplankrav.*
25. Asgeir Holth: Ønsker felt med ca 6 hyttetomter på eiendommen 64/4 mellom jordet og Aremarksjøen, som vist på kart. Området er lagt inn i arealdelen som HN13. *Konsekvensutredes og legges ut på høring.*
26. Asgeir Holth: Ønsker felt med ca 30 hyttetomter på eiendommen 64/4 ved Holmtjernet, som vist på kart. Området er lagt inn i arealdelen som HN14. *Konsekvensutredes og legges ut på høring.*
27. Bjørn Haugeby: Ønsker lagt inn to små boligområder på eiendommen 23/9 som vist på kartvedlegg (A og B). Område A er innenfor sentrumsplanområdet, og er der avsatt som LNF-område. Dette må dermed enten behandles som en dispensasjon fra kommunedelplan Fosby sentrum, eller så må det foretas en revisjon av sentrumsplanen. Forslaget til område B er ikke avsatt som boligområde (for lite), men inngår isteden i et område for spredt bebyggelse. *Rådmannens vurdering legges til grunn.*
28. Tom Sigurd Akre: Foreslår to nye boligfelt på Sommerro (53/1) rundt industrifeltet. Forslaget er i direkte motstrid mot kommuneplanutvalgets forslag om utvidelse av eksisterende industriområde på Sommerro. Avklares nærmere av kommuneplanutvalget.
- Vedtak i kommuneplanutvalget 08.02.2018:
- *Boligfeltet mot sjøen (øst) med et grønnbelte mot industriområdet beholdes og konsekvensutredes.*
 - *Området vest for forslaget mot RV 21 tas ut.*
29. Alf Ulven: Ønsker bruk av vannscootere uten begrensninger i hele vassdraget, spesielt på Aremarksjøen. Ønsker også å åpne for husbåter, i utgangspunktet 10 stk. Ønsker fartsbegrensning på 8 knop i smale deler av vassdraget. Hastighetsbegrensninger i vassdraget må gjennomføres som lokal forskrift etter lov om motorferdsel i utmark og vassdrag, §4. Det er uklart hvordan kommunen eventuelt skal kunne håndheve bruk av et angitt antall husbåter i vassdraget, og hvilke sanksjons- og kontrollmuligheter kommunen kan råde over i så måte. Bør – om noe slikt skal legges inn i arealdelen – sjekkes nærmere med fylkesmannens juridiske avdeling. Det vil i så måte også bli en utfordring at vassdraget strekker seg gjennom 3 kommuner, og at de to øvrige kommunene ikke vil ha tilsvarende bestemmelser.
- Vedtak i kommuneplanutvalget 08.02.2018:
- Tillatelse til vannscooter følger de nasjonale retningslinjer. Det gis tillatelse til å bygge husbåter. Begrensning på lengde og bredde er ikke større enn det minste slusekammer i vassdraget.*
30. Tomas Glimsdal: Ønsker å få lagt inn et ledig areal langs fylkesveien i sentrum som vist på kart. *Det aktuelle området ligger allerede inne i sentrumsplanen med boligformål.*

Ikke behov for å legge inn boligfelt som allerede ligger i sentrumsplanen.

31. Thorfinn Johansen: (Innspill markert på kart levert 6.april 2017 på Halden Arkitektkontor.) Ønsker ytterligere utvidelse av campingområdet – se også innspill nr.19 (mindre utvidelse). I reguleringsplanen er dette avsatt som grøntbelte og skogbruksområde. Ønsker festivalplassen endret fra reguleringsformålet allmenntilgjengelig formål, til område for turisme (overnatting, hytter og park). Ønsker friluftsområde/ spesialområde endret til badestrand, og Gullholmen lagt inn til bruk for tretopphytte/ utleiehytte.

Dette er såpass omfattende endringer av gjeldende reguleringsplan, at dette vil måtte skje gjennom en ordinær reguleringsendringsprosess, og ikke som rullering av arealdelen. *Legges ikke inn i arealdelen. Må vurderes og gjennomføres som reguleringsendring.*

NYE PUNKTER I KOMMUNEPLANUTVALGETS MØTE 08.02.2018:

32. Strømsbekken legges inn i høringsforslaget til rullert arealdel som båndlagt sone, i påvente av utarbeidelse av reguleringsplan (H710).
33. Legge inn utfyllende bestemmelse: Alle eiendommene som har strandlinje har anledning til å anlegge brygge for egne båter.
34. Flytte foreslått skytebane fra Gravdalen til gammel etablert skytebane på Moane.

NYTT PUNKT I KOMMUNEPLANUTVALGETS MØTE 02.07.2018:

35. Utvidelse av Moane massetak.

APPENDIX

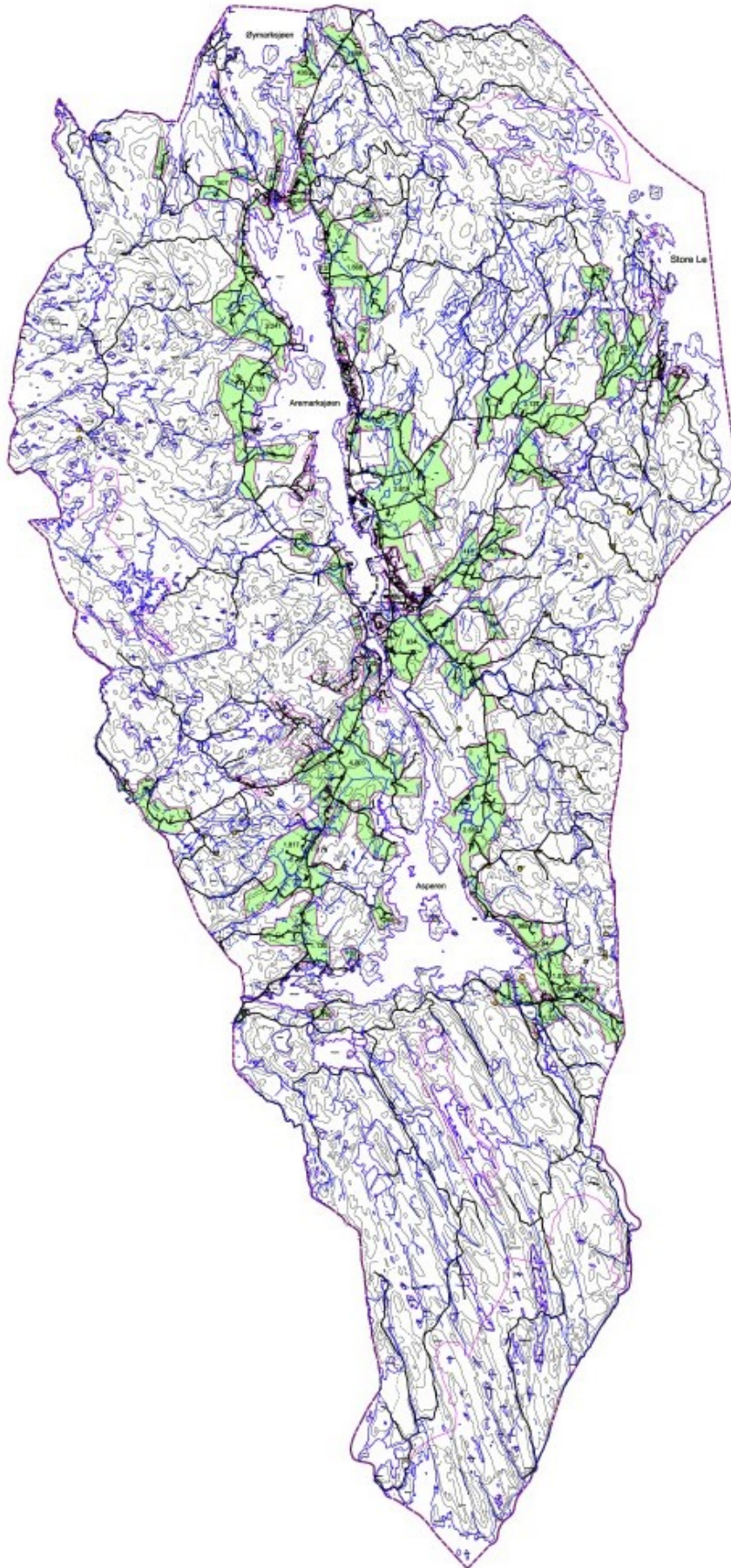
Til konsekvensutredning av enkeltområder
KOMMUNEPLANENS AREALDEL AREMARK
2018 – 2030

19.10.2018

UTREDNING OG OVERSIKT OVER LNF-spredd

Kp 5200 LNF-areal for spredt bolig-, fritids- eller næringsbebyggelse mv.
Kp5210 Spredt boligbebyggelse
Kp 5220 Spredt fritidsbebyggelse

HALDEN ARKITEKTKONTOR AS
erlend@haldenarkitektkontor.no

GJELDENE
KOMMUNEPLAN
FOR AREMARK
2007 – 2019
Vedtatt 29.10.2009,
revidert 02.09.2010

Kartet viser LNF-
spredd-områder
(tilsvarende Kp 5200) i
gjeldende arealdel fra
2009 for Aremark
kommune.

Til sammen **37.695**
dekar utlagt til spredd
bebyggelse.

Arealdelen (revidert etter
mekling 29.oktober 2009)
hadde den gang kun 2
nivå på LNF-områdene:

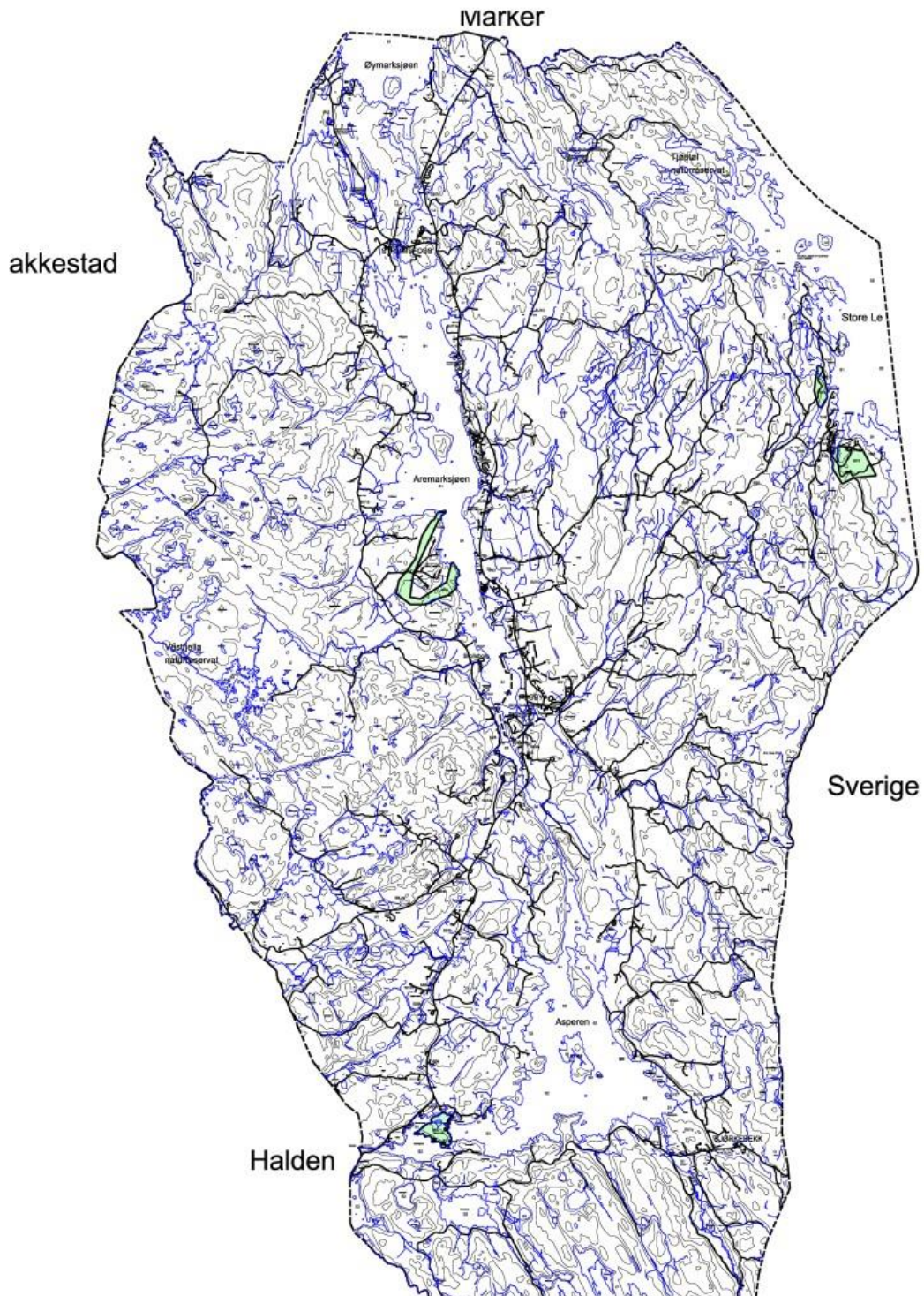
- LNF (5100)
- LNF spredd (5200)

Dette danner basis for
sammenligning og
vurderinger av LNF-
spredd-områdene i
forslag til ny rullert
arealdel for Aremark
2018.

Det er nå lagt opp til 4
nivå i LNF-strukturen:

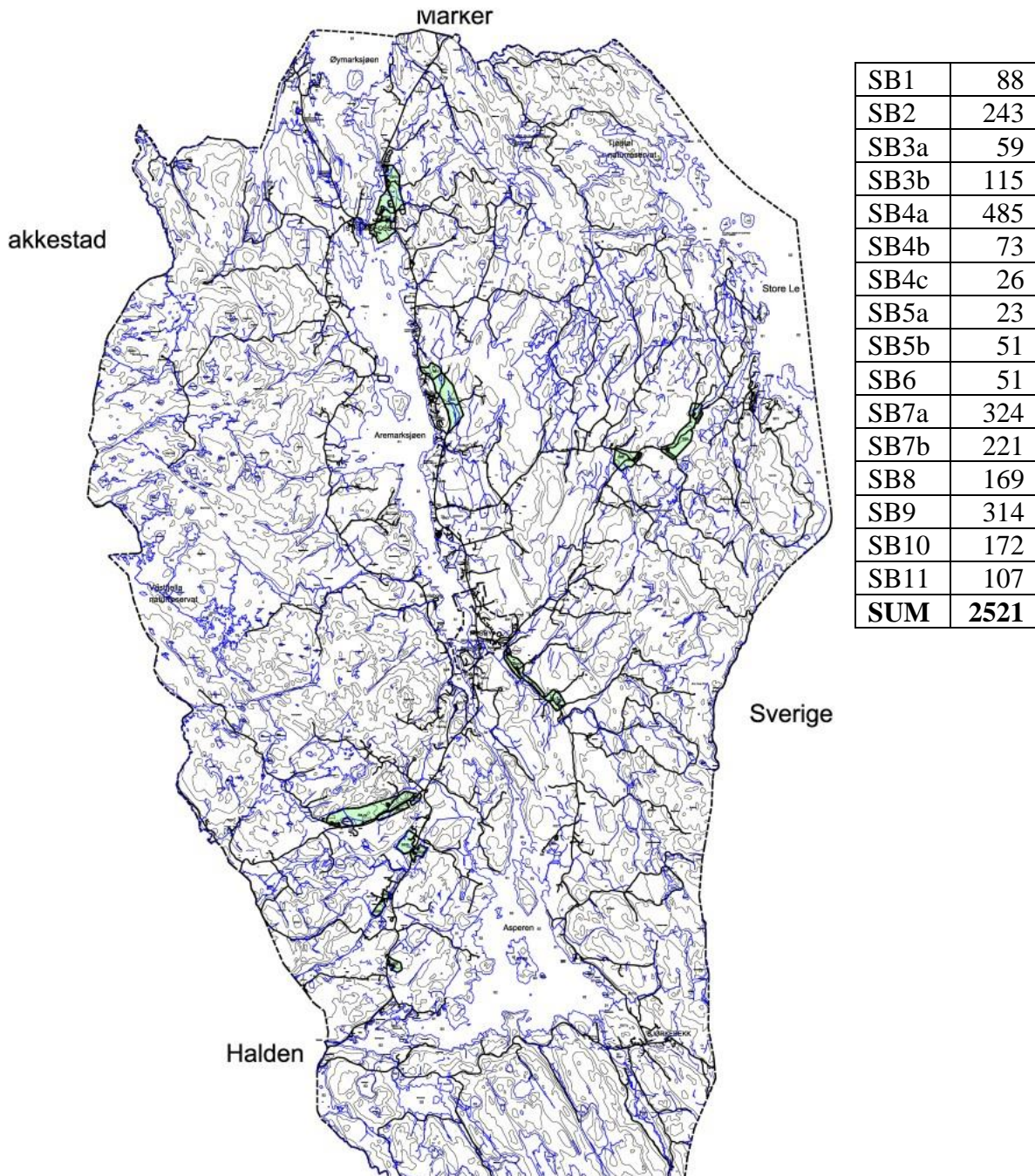
- LNF (5100)
- LNF spredd (5200)
- LNF bolig (5210)
- LNF hytter (5220)

Kp 5220 Spredt fritidsbebyggelse 2018 – totalt 1.284 dekar

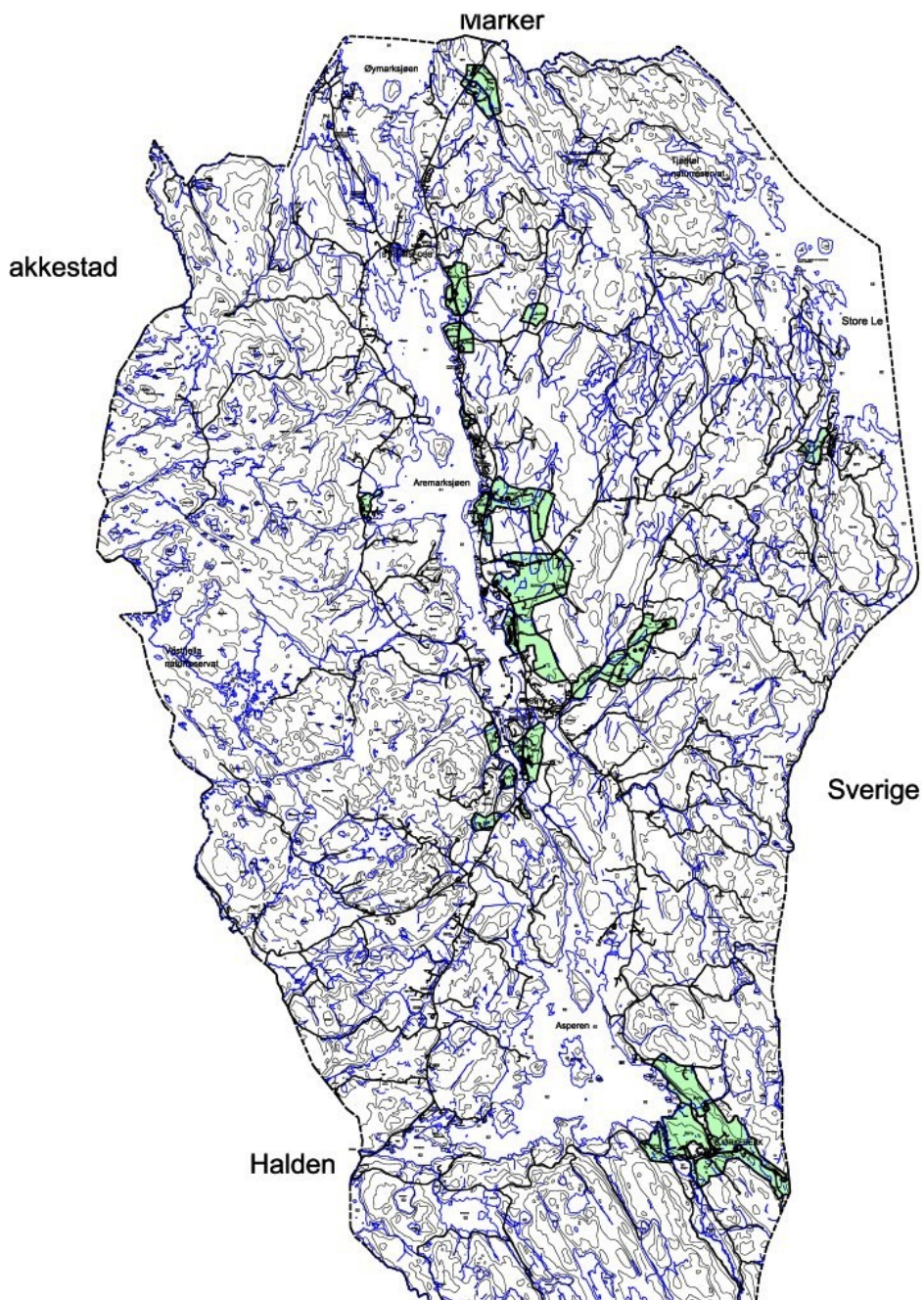

SF1	239
SF2	507
SF3	406
SF4	132
SUM LNF spredt hytter	1284

Kp 5210 Spredt boligbebyggelse 2018 – totalt 2.521 dekar

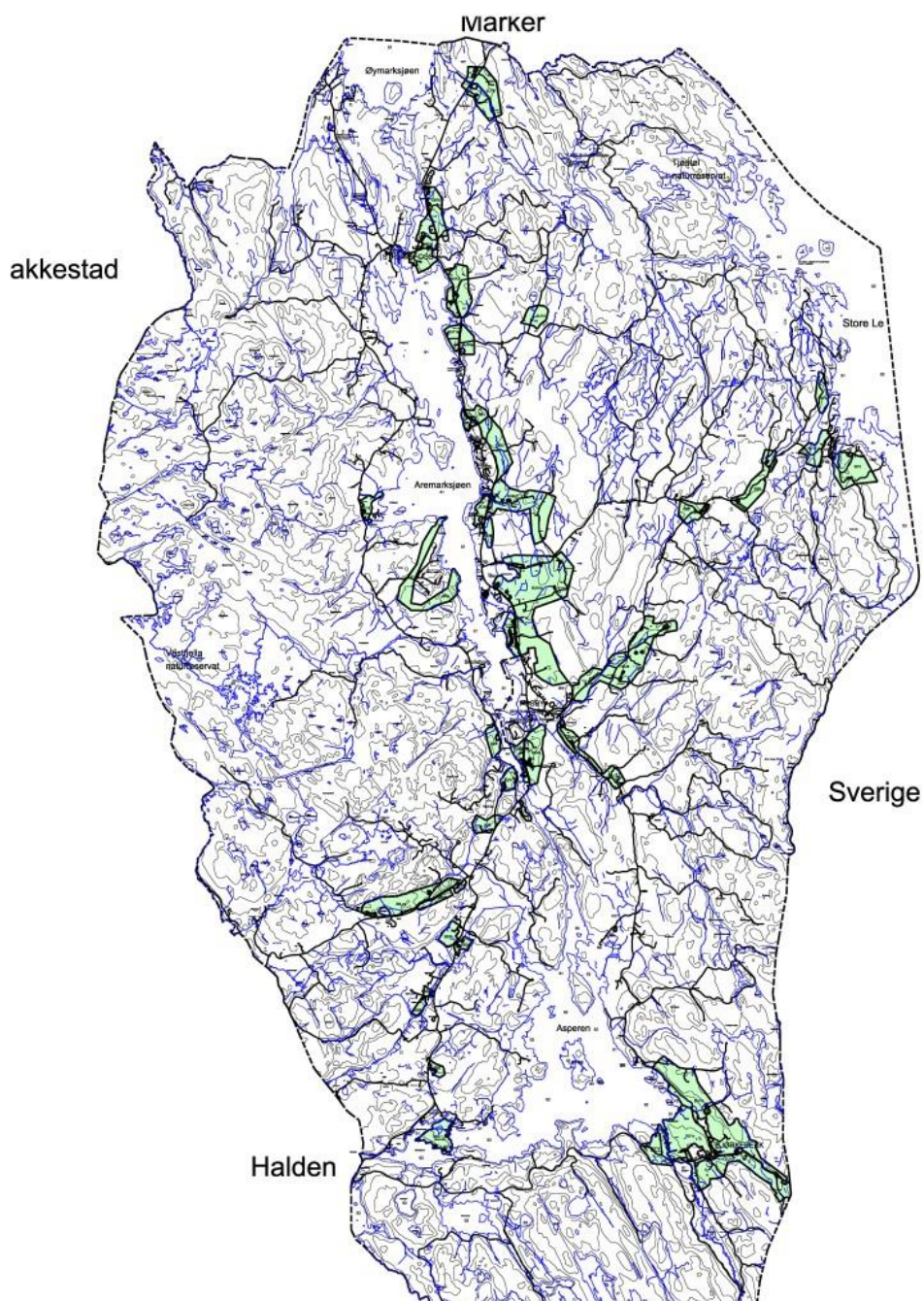

Kp 5200 Spredt bebyggelse 2018 – totalt 8.505 dekar

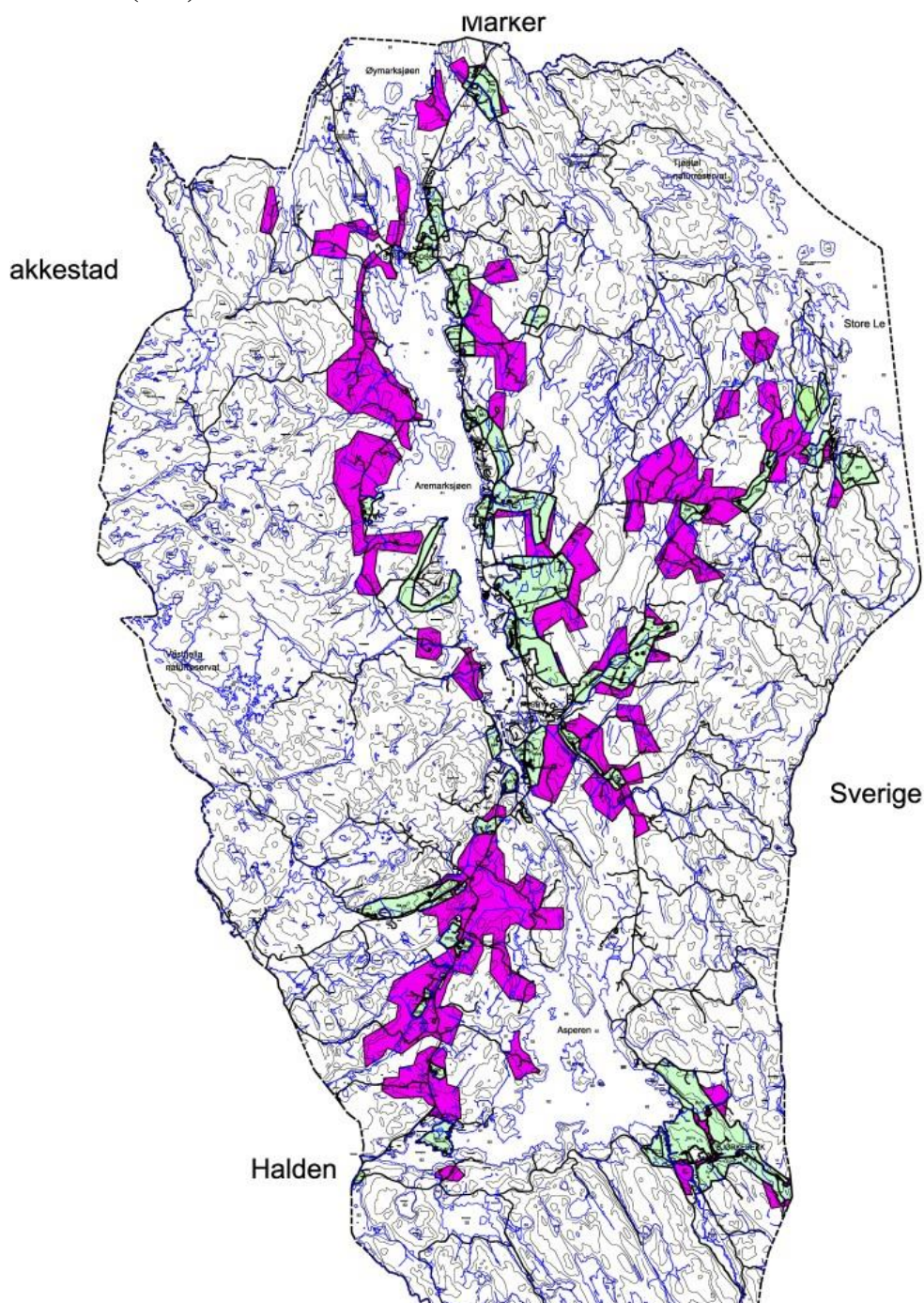
SU1a	246
SU1b	558
SU1c	603
SU1d	1170
SU2a	315
SU2b	96
SU3	41
SU4	135
SU5	97
SU6a	101
SU6b	81
SU6c	686
SU7a	101
SU7b	2
SU8	109
SU9	923
SU10a	1762
SU10b	121
SU11a	100
SU11b	124
SU12a	289
SU12b	74
SU13	149
SU14	178
SU15	444
SUM	8505

Sammenstilling alle spredt-områder 2018: Kp 5200 + 5210 + 5220 – totalt 12.310 dekar

I forrige arealdel var det til sammen **37.695** dekar utlagt til spredt bebyggelse, mot nåværende rullering **12.310** dekar. Det er en reduksjon på noe over 300%, eller tilsvarende at 2/3 av LNF-spredtområder nå er fjernet. Dette er en kraftig reduksjon av arealer hvor det er tillatt med spredt bebyggelse.

Sammenstilling alle spredt-områder 2018: Kp 5200 + 5210 + 5220, med tidligere spredt-områder (lilla) fra 2009.

Kartet illustrerer endring før (lilla) og nå (grønt).

I henhold til nylig vedtatt fylkesplan for Østfold, skal spredt utbygging skje i tilknytning til grender definert i kommuneplanens arealdel, og i tilknytning til eksisterende bebyggelse med tilgang til skoleskyss og annen aktuell infrastruktur. Det er ikke satt noen omfangsbegrensninger for Aremark (og Rømskog) kommune. Fylkesplanens regionale strategier er blant annet at Fosby skal utvikles som Aremarks tettsted, samtidig som det skal legges til rette for å opprettholde tettsteder, lokalsentre og bosetting som bygger opp under bosettingsmønsteret som er i dag. Dette er lagt til grunn for revisjonen av områder hvor spredt utbygging kan skje.

Vedtatt samfunnsdel til kommuneplanen (27.04.2017) er førende for arealplanarbeidet: *Det er et mål å ha større variasjon i boligtilbudet. Spesielt i Fosby-området, der kommunen har gjort strategiske oppkjøp av tomter, skal den gå foran og vise hvordan man kan utvikle sentrale stedstilpassede boliger av høy kvalitet, som samtidig bidrar til et aktivt og levende bygdesenter. Samtidig er det et politisk ønske om å opprettholde og tillate en viss andel av spredt boligbygging, slik at deler av kommunen ikke blir lagt øde. Kommunen skal identifisere arealer med naturskjønne kvaliteter tilknyttet vassdraget. Disse skal utvikles for stedstypiske boliger. Til gjengjeld for å potensielt ligge innenfor 100-meters sonen fra vassdraget skal områdene være arealmessig konsentrert, av høy arkitektonisk kvalitet og være allment tilgjengelige.*

Spredt utbygging bør også ses i sammenheng med hvilke nye byggeområder som nå er lagt inn i arealdelen.

Av nye boligområder er det lagt inn et område på Fosby på 44 dekar (+ 17 som allerede er regulert og godkjent), samt et lite område på Kalvehagen (ved prestegården) på 30 dekar. Totalt 74 dekar.

Boligområder		Dekar
	BN1, Utvidelse boligfelt Fosby, gnr.23, bnr. 3, 56	44 (+ 17 regulert i Lillebyåsen II)
	BN3, Boligfelt Kalvehagen, gnr.18, bnr.36	30
SUM		74+17
Lagt inn som langsiktig utbyggingsmønster:		
	Sommerro gnr.53, bnr.1	144
	BN2, Utvidelse av Vestlifeltet, gnr.54, bnr.5	50

Boligfeltet på Sommerro (144 dekar) og utvidelse av Vestli-feltet (50 dekar) er ikke lagt inn på arealdelskartet, men lagt inn i planbeskrivelsen som langsiktige/ fremtidige utbyggingsområder (ikke med i 12-årsperioden).

Når det gjelder fritidsbebyggelse (hytter), er det med unntak av Bjørkebekk ikke lagt inn noen nye løsevne områder, kun utvidelse av to eksisterende større hytteområder: Årbufeltet og Skodsbergåsen - samlet på 689 dekar.

Hytteområder (fritidsboliger)		Dekar
	HN 11, Aarbufeltet, gnr.55, bnr.1	446
	HN12a, Skodsbergåsen, gnr.53, bnr.5	160
	HN4, Bjørkebekk, gnr.34, bnr.9	83
SUM		689
Lagt inn som langsiktig utbyggingsmønster:		
	HN13, Asgeir Holth, Vestsida, gnr.64, bnr.4	40
*	HN9, Utvidelse hyttefelt Tolsby, gnr.14 ,bnr.1	64
*	HN10, Lexerød, Hjerpenes, gnr.13, bnr.3	57
*	HN 5, Torskastet	206

Som langsiktige/ fremtidige utbyggingsområder er det i planbeskrivelsen lagt inn et mindre felt på Vestsida (HN13), men dette er ikke med på plankartet (12-årsperioden).

* Som langsiktig/ fremtidige utbyggingsområder er det også lagt inn 3 utvidelser på Tolsby. På grunn av krav om utarbeidelse av samlet områderegulering, er disse lagt inn på arealplankartet.

Som fritids- og turistformål er det lagt inn en utvidelse av Tolsby Camping på 141 dekar, en kolonihage på 94 dekar, samt et turistanlegg på Kalveneset (Skolleborg) på 32 dekar.

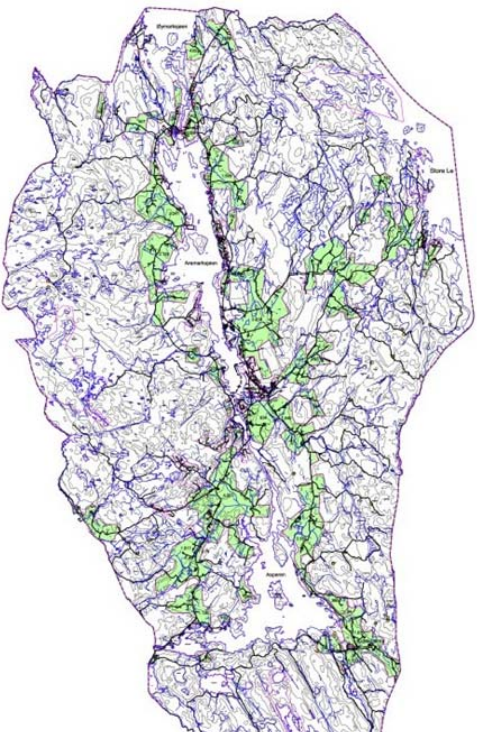
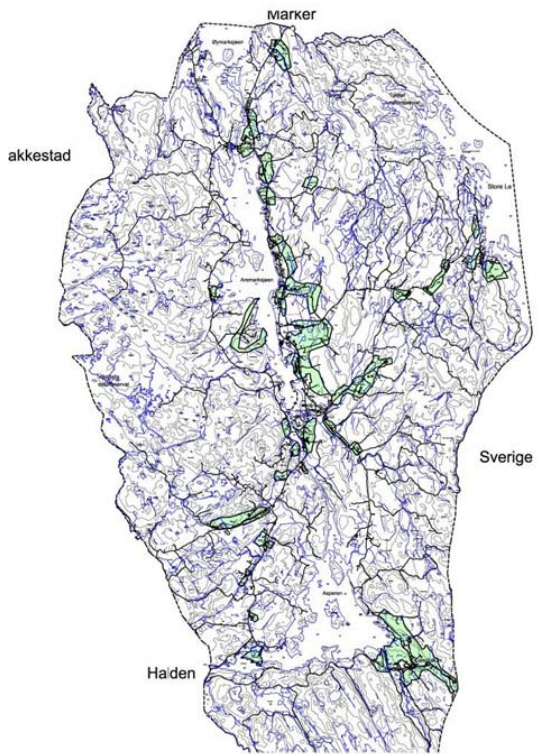
Fritids- og turistformål (camping etc.)		Dekar
	TN6-8, Utvidelse hyttefelt Tolsby, gnr.14 ,bnr.1	141
	TN1, Skolleborg, Kalveneset	32
	TN2, Kolonihage på Fladlandsteigen, Kollerød, gnr.20, bnr.2	94
SUM		267

Når det gjelder næringsbebyggelse er det lagt inn en utvidelse av eksisterende område (Sommerro) på 22 dekar.

Næringsbebyggelse		Dekar
	NN1, Utvidelse av Sommerro industri-felt, gnr.53, bnr.21	22

Av sammenstillingen ser man at Aremark har en konsentrert satsing på utvidelse av de to større eksisterende hyttefeltene i midten av kommunen (Aarbu og Skodsberg), like syd for sentrum (Fosby), samt videre satsing på Tolsby Camping ved Store Le.

Konsekvensvurderingene er her gjort samlet for spredt-områdene, og det er FORSKJELLEN mellom gammel og ny plan som utredes. Altså om konsekvensene for miljø og samfunn blir verre eller bedre ved rulleringen.

LNF spredt-områder	
Dagens områder (gjeldende k-plan 2009)	LNF-spredtområder i rullert forslag 2018
	

Begrunnelse/ beskrivelse av forslaget:

Det er i samfunnsdelen beskrevet en mer kompakt boligutvikling, der ny boligbebyggelse i størst mulig grad lokaliseres i sentrum (Fosby), på Strømsfoss, langs trafikkstrengen fylkesvei 21. Spredt bosetting tillates nå primært i tilknytning til eksisterende bebyggelse, da det ikke er ønske om for mye løsrevet ny bebyggelse, uten tilknytning til eksisterende infrastruktur.

TEMA	konsekvens	Kommentar
REKREASJON, FRILUFTSLIV OG GRØNNSTRUKTUR	+	Tekst
NATUR- OG LANDSKAPSVERDIER OG BIOLOGISK MANGFOLD	+	Tekst
VANN OG VASSDRAG	+	Tekst
LANDBRUK	+	Tekst
KULTURMINNER/ -MILJØ OG KULTURLANDSKAP	+	Tekst
STØY OG FORURENSNING	+	Tekst

SAMFUNNSSIKKERHET OG BEREDSKAP	+	Tekst (Vise til overordnet ROS?)
TILGJENGELIGHET OG ATP-PRINSIPPER	+	Tekst
SOSIAL INFRASTRUKTUR, OPPVEKST OG FOLKEHELSE	+	Tekst
SAMFUNNSDELEN	+	Endringene er i tråd med vedtatt samfunnsdel, og måloppnåelsen er klart forbedret.
Samlet vurdering		
		<p>Endingene innebærer en klart forbedret måloppnåelse i forhold til både nasjonale mål, fylkesplanen og kommunens egen samfunnsdel. Områdene er også bedre lokalisert og avgrenset i forhold til topografi og egnethet.</p> <p>Reduksjonene og endringene anbefales lagt til grunn for arealdelen.</p> <p>Det bør utarbeides bestemmelser til LNF spredt-områdene for hvilke undersøkelser/avklaringer som skal foretas i forhold til behandling av konkret byggesøknad. Dette gjelder sårbarhet/ vernehensyn og landbruksmessige hensyn (jordvern).</p>

AREMARK
KOMMUNE

Arkiv: 151
Arkivsaksnr: 2018/328-8
Saksbehandler: Mette Eriksen

Saksframlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Formannskap	14/19	07.02.2019
Kommunestyret	4/19	07.02.2019

Økonomiplan 2019-2022 -korrigerering

Saksopplysninger

Viser til Aremark kommunestyre sitt vedtak 13.12.18, sak 91/18 Budsjett 2019 og økonomiplan 2019-2022.

Vedtatte endringer av investeringsbudsjett og økonomiplan i fht. Rådmannens forslag:

Endringer i investeringsbudsjett 2019 - 2022				
ÅR	2019	2020	2021	2022
Vanntårn vann utsettes	-5 000 000			
Avløpsutbyggingen forseres, trykkavløp til Skodsberg og Buer hyttefelt	5 000 000	5 000 000	5 000 000	
Fremskaffe godkjent boligprosjekt rådhuset	500 000			
Salg av kommunale boliger	-25 000 000			
Kjøp av ny brannbil fjernes		-2 500 000		
Utbygging av barnehagen startes opp i 2019	6 000 000	-6 000 000		
Gang- og sykkelvei Fosby - Haugeby	1 500 000			
Ungdomsklubb	1 500 000			
Helårs trimløype (ringløype)	1 000 000			
Utbygging Fladebyåsen II	6 500 000			
Østkrokenveien, rehabilitering	500 000	1 000 000		
Avsetning til investeringsfond	7 500 000			
Brannbil		2 500 000		

Det ble vedtatt under posten «Avløpsutbyggingen forseres, trykkavløp til Skodsberg og Buer hyttefelt» for 2021 kr 5 000 000 uten finansiering.

Vedtatte endringer av budsjett og økonomiplan i fht. Rådmannens forslag:

Budsjett 2019, økonomiplan 2020 - 2023				
ÅR	2019	2020	2021	2022
Eiendomsskatten økning med 1 promille fjernes	1 217 500	1 217 500	1 217 500	1 217 500
Reduksjon avsetning til disposisjonsfond	-1 217 500	-1 217 500	-1 217 500	-1 217 500
Vanngebyret holdes uforandret fra 2018	317 662	317 662	317 662	317 662
Økning i antall tilknytninger til vann 21 stk	-317 662	-317 662	-317 662	-317 662
Avløpsgebyret holdes uforandret fra 2018	2 455 287	2 455 287	2 455 287	2 455 287
Økning i antall tilknytninger til avløp 70 stk	-2 455 287	-2 455 287	-2 455 287	-2 455 287
Økning av husleieinntekter til gjengs leie				
Omstrukturere driften på Furulund, fortsatt vann i bassenget	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000
Kulturskole dekkes med totalt 250.000 av i dag 718.000. Årseffekt 2019	-150 000	-450 000	-450 000	-450 000
Vedlikehold trimløype tas ut	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000
Avsetning til disposisjonsfond		650 000	650 000	650 000
Økt avsetning til formannskapets konto	350 000			

Det ble vedtatt under posten «Vedlikehold trimløype tas ut» med kr 50 000 i perioden 2020-2022. Det er ikke ført opp noe på denne posten i perioden og kan dermed heller ikke «tas ut».

Kommunestyrets vedtak 13.12.18 er vedtatt i ubalanse for perioden 2020-2022.

I følge KommuneLOven skal økonomiplanen settes opp med økonomisk balanse for hvert av årene i økonomiplanen, jf. KL § 44.

Vurdering

For å oppfylle kravene i kommunelovens § 44 om balanse i økonomiplanen må vedtaket i sak 91/18 Budsjett 2019 og økonomiplan 2019-2022 korrigeres.

Rådmannen foreslår å fjerne posten «Avløpsutbyggingen forseres, trykkavløp til Skodsberg og Buer hyttefelt» for 2021 med kr 5 000 000. Dette med begrunnelse i kommunestyrets verbale vedtak:

«VAR som eget selskap

Etablere egen selskapsform som kan overta og drifte VAR området i kommunen.

Selskapet skal være etablert og i drift senest 2 januar 2020.

I det tilfelle VA-regnskapet prognostiseres mot negativt resultat i 2019 skal driften være overført senest 31/12-2019.»

Rådmannen forslår videre å dekke posten «Vedlikehold trimløype tas ut» med kr 50 000 fra reserverte bevilgninger/formannskapets konto.

Rådmannens innstilling

1. Posten «Avløpsutbyggingen forseres, trykkavløp til Skodsberg og Buer hyttefelt» fjernes for 2021 med kr 5 000 000.
2. Posten «Vedlikehold trimløype tas ut» kr 50 000 i perioden 2020-2022 dekkes ved reduksjon av reserverte bevilgninger/formannskapets konto, 14900.1900.180.

AREMARK
KOMMUNE

Arkiv: 151
Arkivsaksnr: 2018/328-7
Saksbehandler: Mette Eriksen

Saksframlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Formannskap	15/19	07.02.2019
Kommunestyret		21.02.2019

Rådmannens tilbakemelding på vedtatt budsjett 2019

Saksopplysninger

Viser til Aremark kommunestyre sitt vedtak 13.12.18, sak 91/18 Budsjett 2019 og økonomiplan 2019-2022.

Vedtatte endringer av investeringsbudsjett og økonomiplan i fht. Rådmannens forslag:

Endringer i investeringsbudsjett 2019 - 2022				
ÅR	2019	2020	2021	2022
Vanntårn vann utsettes	-5 000 000			
Avløpsutbyggingen forseres, trykkavløp til Skodsberg og Buer hyttefelt	5 000 000	5 000 000	5 000 000	
Fremskaffe godkjent boligprosjekt rådhuset	500 000			
Salg av kommunale boliger	-25 000 000			
Kjøp av ny brannbil fjernes		-2 500 000		
Utbygging av barnehagen startes opp i 2019	6 000 000	-6 000 000		
Gang- og sykkelvei Fosby - Haugeby	1 500 000			
Ungdomsklubb	1 500 000			
Helårs trimløype (ringløype)	1 000 000			
Utbygging Fladebyåsen II	6 500 000			
Østkrokenveien, rehabilitering	500 000	1 000 000		
Avsetning til investeringsfond	7 500 000			
Brannbil		2 500 000		

Følgende poster er forutsatt finansiert med salg av kommunale boliger, totalt kr 17 500 000:

- Fremskaffe godkjent boligprosjekt rådhuset
- Utbygging av barnehagen startes opp i 2019
- Gang- og sykkelvei Fosby-Haugeby
- Ungdomsklubb
- Helårs trimløype (ringløype)
- Utbygging av Fladebyåsen II
- Østkrokenveien, rehabilitering

«Postene i investeringsbudsjettet representerer en handlingsplan for kommende år og hver og en av disse må saksfremlegges for kommunestyret for endelig godkjenning og vedtak før igangsetting.»

Dette gjelder for alle poster, også rådmannens forslag.

I flere politiske møter har administrasjonen fått tilbakemeldinger på at prosjekter/investeringer ikke skal kunne påbegynnes før finansieringen er på plass.

Viser til vedtak i formannskap/kommunestyre (utdrag):

Vedtak i kommunestyret 13.12.18, sak 98/18 Kontrollutvalgets innstilling til kommunestyret – Kartlegging Skodsberg renseanlegg og Aremark skole

«Rutiner for:

Å utarbeide kalkyler/kostnadsoverslag for fremtidige investeringsprosjekter for å sikre realistisk budsjettering

Å legge fram budsjettjusteringer for behandling i kommunestyret underveis i forbindelse med investeringsprosjekter, slik at finansiell dekning fremkommer.»

Vedtak i formannskap og kommunestyret 01.11.18, sak 113/18 og 83/18 Rehabilitering av Skodsberg renseanlegg – budsjettjustering

«Formannskapet er ikke fornøyd med at administrasjonen har utført arbeider utover bevilgede rammer for å ferdigstille dette prosjektet. Formannskapet ber rådmannen i fremtidige prosjekter styre slik at det ikke bestilles varer og tjenester utover vedtatte budsjetter.»

I

Vedtak i kommunestyret 21.06.18, sak 32/18 Aremark kommunes årsregnskap og årsberetning for 2017

«Administrasjonen må forstå at det ikke er anledning til å påføre Aremark kommune forpliktelser utover vedtatte budsjetter uten at det på FORHÅND er godkjent av Aremark kommunestyre.

Det pålegges administrasjonen å påse at dette ikke skjer i 2018 og fremover.»

Formannskap 18.10.18, sak 109/18 Forespørsler

*«Hvordan er det mulig at det fremdeles brukes penger utover bevilget ramme?»
Besvares i møtet 1. november.*

Kommunestyret 15.06.17, sak 25/17 Aremark kommunes årsregnskap og årsberetning for 2016

«Merknader:

Kommunestyret er ikke fornøyd med at rådmannen ikke følger vedtatt utgiftbudsjett i sin styring av Aremark kommune. Ved behov for økte utgiftsrammer skal rådmannen, før bruk, få et mandat til å øke de enkelte utgiftsrammene av kommunestyret.»

Kommunestyret er ikke tilfreds med at rådmannen går utover vedtatte kostnadsrammer i sin styring av Aremark kommune. Ved behov for å øke kostnadsrammen utover den fastsatte ramme for det enkelte virksomhetsområde, skal det på forhånd foreligge et mandat fra kommunestyret.

Vurdering

Rådmannen tar tilbakemeldingene fra formannskap og kommunestyret på alvor. Salg av de kommunale boligene er en omfattende prosess. Denne prosessen er igangsatt, men rådmannen kan ikke garantere at det lar seg gjennomføre fullt ut i 2019. Rådmannen ser med bekymring på at muligheten for at ovennevnte prosjekter ikke har finansiering er tilstede. Rådmannen vil i første omgang igangsette prosjektene med prosesser som ikke er utgifts drivende.

Rådmannens innstilling

Rådmannens tilbakemelding tas til orientering.

Saksframlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Formannskap	16/19	07.02.2019

Orientering om oppfølging av budsjett vedtak for 2019 - offentlig avløp til Skodsberg og Buer hyttefelt

Vedlegg

- 1 Referat fra møte med Buer hyttefelt 110119 - revidert etter innspill fra møtedeltakere
- 2 Kart Buer hyttefelt
- 3 Referat fra møte med Skodsbergåsen hyttefelt 110119 - revidert etter innspill fra møtedeltakere
- 4 Kart Skodsberg hyttefelt

Saksopplysninger

I budsjettvedtaket (sak 91/18) for 2019 vedtok kommunestyret 13.12.18 blant annet følgende:

Hovedplan for vann og avløp revideres snarest og fremlegges Kommunestyret

Prioritere prosjektene

1. Skodsberg Hyttefelt
2. Buer Hyttefelt
3. Separere vann Lillebyåsen Fossdal/Fossbykollen/Fossbyåsen

Prosjekt 1 og 2 skal være senest påbegynt Q 2 og ferdig Q 3, prosjekt 3 skal være ferdig 2019. Administrasjonen skal påse at det finnes søknad fra begge hyttefeltene før Q2 eller gi samtlige med innlagt vann pålegg om å frakoble dette umiddelbart og følge opp med straffegebyr hvis ikke påleggene følges.

Rådmannen ønsker med fremlagte sak å orientere om fremdrift i saken.

Vurdering

I etterkant av KS sitt budsjettvedtak og før jul ble det avtalt møter med representanter for Buer hyttefelt og for Skodsberg hyttefelt. Møtene ble avholdt 11.01.19. Referat fra begge møtene følger vedlagt saken.

Som det fremkommer av referatet fra møtet med Skodsberg hyttefelt ga representanten der klart uttrykk for at det ikke er en realisme i at de skal ha en søknad inne hos kommunen innen Q2 dvs 01.04.19. VA lag må etableres, budsjettpriser oppdateres og det må kartlegges hvilke hytteeiendommer som ønsker å være med på utbyggingen.

Buer hyttefelt har etablert et VA lag, men også der gjenstår det mye arbeid før prosjektet kan omsøkes.

For begge feltene gjelder at kommunen må låse endelig tilkoblingspunkter før VA lagene kan prosjektere ferdig.

For Skodsberg er kommunen og representanten for VA enige om tilkoblingspunkt. I etterkant har grunneier bedt om en vurdering av alternativt tilkoblingspunkt. Dette er formidlet kontaktpersonen til Skodsberg og vil bli drøftet videre.

Når det gjelder Buer hyttefelt ble også plassering av tilkoblingspunktet drøftet. Grunneier er forespurt av teknisk sjef per telefon om mulighet for plassering av et tilkoblingspunkt syd for snuplassen nede ved vannet, og han var positiv til dette. Dette må imidlertid vurderes nærmere da det må være kjørbar vei og strøm der punktet blir.

Varaordfører har formidlet kontakt med Steinar Levernes med henblikk på å bistå kommunen inntil stilling som utlyst prosjektleder er på plass. Det har vært avholdt møte med Levernes, rådmann og varaordfører 20.12 i Rakkestad og administrasjonen på teknisk har hatt møte med Levernes 11.01.19. Forslag til referat er sendt ut men ikke verifisert av møtedeltakerne enda. Det har også vært en befaring med Levernes og VA ingeniør for å se på ulike traseer for fremføring av VA til de to hyttefeltene. Kommunen kan direkteanskaffe tjenester for under kr 100.000,-. Levernes har kommet med et utspill overfor kommunen på videre arbeid. Som en oppfølging av tidligere politiske vedtak når det gjelder gjennomføring av prosjekter avventer rådmannen videre arbeid som er kostnadsdrivende til man kan legge frem en kalkyle for prosjektene totalt sett. Rådmannen jobber videre med grunnlaget for en kalkyle og vil komme tilbake til dette i en ny sak. I en kalkyle må det fremkomme alle faser i prosjektet og kostnader tilknyttet disse.

Det er berammet nytt møte med Skodsberg hyttefelt 01.03.19 og foreslått et møte samme dag for Buer Hyttefelt.

Rådmannen har tidligere uttrykt bekymring for vannkapasitet/-trykk med mange nye påkoblinger. Vanntårn i økonomiplanperioden er skjøvet ut. Dette må det sees nærmere på i VA planen som skal revideres. Denne har ikke administrasjonen rukket arbeide med enda annet enn å sjekke hvem som kan tenkes å kunne gjøre kapasitetsberegninger for vann og se på noen andre kommuners planer.

Rådmannen påpeker at den fremdrift som er vedtatt i Kommunestyret ikke er realistisk å gjennomføre. Kommunen kan gå videre i prosessen med å følge opp ulovlige utslipp slik at de som har dette må kople bort vannet. Det må imidlertid presiseres at dette har en konsekvens for inntektene fra VA området da hytteeiere på Skodsberg har betalt tilkoplingsavgift for vann (ref

Vannverkssaken) og også betaler for forbruk vann. Buer hyttefelt har, som det fremkommer av referatet fra møte 11.01.19, ikke kommunalt vann.

Kommuneplanens arealdel som er under revisjon tenkes utarbeidet med mulighet for krav om tilkøpling til offentlig avløp også for eksisterende hytter.

Basert på den tiden som har gått og de prosesser som er i gang vil rådmannen avvente oppfølging av de hyttene som har innlagt vann og komme tilbake med en status for budsjettvedtaket etter at nye møter er avholdt med representanter for de ulike hyttefeltene.

Rådmannens innstilling

Saken tas til orientering

Referat fra møte 11.01.19 på Aremark rådhus vedrørende tilrettelegging for utbygging av vann og avløp på Buer hyttefelt –inkl tilkoblingspunkt

Til stede:

Jan Senneset, leder av vannlaget - Buer Hyttefelt (BVA)

Ingjerd Eriksen, hytteeier på Buerfeltet, men ikke medlem av BVA

Maiken Balder, Aremark kommune (AK)

Henriette Wisur-Olsen, Aremark kommune (referent) (AK)

Bakgrunn:

Kommunestyret i Aremark har vedtatt en forsert tilknytning av Skodsberg og Buer hyttefelt for å legge til rette for at tilknytning av hyttefeltene til offentlig VA nett.

Vedtaket lyder:

Avløp:

Hovedplan for vann og avløp skal revideres snarest og fremlegges Kommunestyret.

Prioritere prosjektene:

1. Skodsberg hyttefelt
2. Buer Hyttefelt
3. Separere vann Lillebyåsen/Fossbykollen/Fossbyåsen

Prosjekt 1 og 2 skal være senest påbegynt Q2 og ferdig Q3, prosjekt 3 skal være ferdig 2019. Administrasjonen skal påse at det finnes søknad fra begge hyttefeltene før Q2 eller gi samtlige med innlagt vann pålegg om å frakople dette umiddelbart og følge opp med straffegebyr hvis ikke påleggene følges.

Kommunen har invitert VA laget til et møte for å drøfte hva vedtaket innebærer, etablere et samarbeid samt orientere om ulike momenter av betydning for saken.

BVA orienterte om **historikk** i saken. I kommunens opprinnelig VA plan skulle det legges til rette for tilknytning av Buer hyttefelt i 2020. Dette ble senere vedtatt forsert til 2016 men deretter justert til 2018. Det var et informasjonsmøte i 2016 med hyttefeltene og Maiken Balder og Ann-Cathrin Johansson hvor det ble orientert om dette arbeidet. Etter dette har saken stått i bero da kommunen har jobbet med øvrig utbygging.

BVA har så langt i prosessen brukt Per Erik Eriksen som rådgiver. De vil avklare hvorvidt han skal engasjeres videre. Buer VA lag består av hytteeiere fra Tangenåsen (C-feltet) og Bjønnemyra hyttefelt (A-feltet og B-feltet). Det er altså ett felles vannlag. Jan Senneset er leder for dette benevnt BVA. Øystein Eriksen er nestleder. I tillegg er det 2 representanter til. Feltene har 2 ulike vannforsyninger. Det er boret etter vann på A-feltet og B feltet på 70-tallet (før dette var det tatt vann fra Aremarksjøen). Det er tatt prøve av vannet. Disse prøvene er veldig bra. Tangenåsen har egen vannforsyning som ikke er så bra. BVA har ikke tatt stilling til hvorvidt de skal tilkople seg offentlig vann. D feltet har minirensaneanlegg men er ikke en del av VA laget.

Kommunen orienterte om at det ikke er lov med innlagt vann uten at det foreligger godkjent utslippstillatelse etter dagens standard. Hvorvidt noen har godkjent utslipp er ikke kartlagt. De fleste har innlagt vann. Minirensaneanlegg må tilfredsstillende kravene til rensegrad. Hvis ikke må det oppgraderes eller fases ut og anleggene koples til offentlig avløpsnett.

BVA orienterte om at det kanskje er noen som ikke er interessert i å kople seg på. Kommunen påpekte at de da må påregne å kople ut vannet. Dette vil kommunen følge opp. Ref også kommunestyrets vedtak..

Kommunen orienterte om hvordan **Aarbu hyttefelt** har gjort prosessen og hvordan **Skjulstad hyttefelt** har gjort det. Kommunen sender over relevant **kontaktinformasjon** for personer/firmaer knyttet til disse utbyggingene. Skjulstad er kombinert trykkavløp og selvfallsnett. Aarbu har trykkavløp og trykkforsterkning på vann.

BVA orienterte om at det er stor interesse for **fiber** på Buer. Kommunen bidrar med materiell slik at trekkerør/koplingsbokser kan legges. Innholdet/selve fiberen må BVA stå for selv og dette må eventuelt tas med i BVA sin prisforespørsel. Halden dataservice kan ivareta dette. Kommunen legger imidlertid ned fiberkabel med offentlig VA nett over Aremarksjøen og frem til der hvor kommunens anlegg stopper.

Private villapumpestasjoner kan kjøpes fra kommunen. Velges annen løsning må dette være kompatibelt med kommunens anlegg.

Fremdrift og prosess

Kommunen kan ikke pålegge private å søke innen en viss frist. Kommunen er interessert i et godt samarbeid om prosjektets gjennomføring og fremdrift.

Kommunens første prioritet er å låse et tilkoblingspunkt og få utarbeidet anbudsdokumenter. Prosessene i kommunen og VA laget kan og bør gå parallelt. Kommunen vil følge opp kommunestyrets vedtak om prioritert fremdrift.

Kommunen orienterte om at søknadsprosess for VA anlegget som BVA skal stå for kan gjøres i ett eller to trinn. Søke om rammetillatelse og deretter igangsettingstillatelse eller som en ett-trinnsøknad men da må utførende være på plass. Søkes det i 2 trinn kan man ha en rammetillatelse klar når man skal innhente pris. Dette kan være positivt.

Kommunen orienterte om at det må være en ansvarlig søker. Denne kan gjerne kontakte kommunen for veiledning/drøfting av saken. Digitalt kart er tilgjengelig som grunnlag for prosjektering.

Når det gjelder **grunneiertyllatelser og tinglysning av rettigheter** må BVA ivareta dette for sitt/sine anlegg. Kommunen ivaretar dette for kommunalt anlegg. Kommunen påpekte viktigheten av at avtaler og rettigheter tinglyses.

Vannmåler kan installeres og bekostes av den enkelte. Hvis ikke kommunalt vann installeres så bør vannet som brukes måles slik at dette danner et grunnlag for beregning av kloakkavgiften. Kan ha to separate systemer slik at de kan beholde det gamle til f eks en utekran som kan brukes til vanning, bilvask etc. Men systemene kan ikke blandes.

Gebyrregulativet ligger ute på hjemmesiden til kommunen.

Plassering av evt pumpestasjon ble diskutert. Kommunen har sett for seg noe i nærheten av sjøen ved med en videreføring av vei fra snuplass. Kommunen vil tilrettelegge og bekoste fremføring av vei og strøm til en eventuell pumpestasjon. Det kan forekomme lukt i nærheten av pumpehuset slik at det ikke er tilrådelig at denne legges ved badeplass. BVA tok opp muligheten for å plassere en slik stasjon i nærheten av deres pumpehus eller søppelhuset deres. Dette må vurderes nærmere.

Kart sendes ut som vedlegg til referatet.

Referat fra møte 11.01.19 på Aremark rådhus vedrørende tilrettelegging for utbygging av vann og avløp på Skodsberg hyttefelt –inkl tilkoplingspunkt

Til stede:

Tor Anders Krogstad, Skodsbergåsen hyttefelt (SH)

Maiken Balder, Aremark kommune (AK)

Henriette Wisur-Olsen, Aremark kommune (referent) (AK)

Bakgrunn:

Kommunestyret i Aremark har vedtatt en forsert tilknytning av Skodsberg og Buer hyttefelt for å legge til rette for at tilknytning av hyttefeltene til offentlig VA nett.

Vedtaket lyder:

Avløp:

Hovedplan for vann og avløp skal revideres snarest og fremlegges Kommunestyret.

Prioritere prosjektene:

1. Skodsberg hyttefelt
2. Buer Hyttefelt
3. Separere vann Lillebyåsen/Fosbykollen/Fosbyåsen

Prosjekt 1 og 2 skal være senest påbegynt Q2 og ferdig Q3, prosjekt 3 skal være ferdig 2019. Administrasjonen skal påse at det finnes søknad fra begge hyttefeltene før Q2 eller gi samtlige med innlagt vann pålegg om å frakople dette umiddelbart og følge opp med straffegebyr hvis ikke påleggene følges.

Kommunen har invitert VA laget til et møte for å drøfte hva vedtaket innebærer samt videre prosess i saken.

Tilkoplingspunkt:

I tidligere møte var det enighet mellom kommunen og Skodsbergåsen velforening om tilkoblingspunkt. Dette ble drøftet på nytt. Et tilkoblingspunkt nederst vil trolig medføre behov for en trykkforsterker 2 steder. Det punktet som det tidligere har vært drøftet låses da det ansees som det mest hensiktsmessige tilkoblingspunktet også fra hyttefeltets ståsted. Ref også FS sak) Det var tidligere drøftet at SH kunne kople seg på en ny sjøledning. Denne ble ikke lagt. Det nye tilkoblingspunktet er også gunstig med tanke på innspillet til kommuneplanens arealdel om eventuell utvidelse av hyttefeltet. Kommunen må sende over spesifikasjoner på tilkoblingspunktet når dette foreligger.

Fremdrift:

Videre arbeid Skodsbergåsen SH må ut og få oppdatert priser samt en oversikt over hvem som vil være med på anlegget.

AK poengterte at vi ønsker et videre godt samarbeid om gjennomføring av prosjektet og fremdrift på tilkoplinger, men på et eller annet tidspunkt må kommunen ta tak i de eiendommene som har innlagt vann men som ikke har godkjent utslipp. Kommunen vil følge opp kommunestyrets vedtak om prioritert fremdrift. Kommunen kan imidlertid ikke pålegge private å søke innen en viss frist. Kommunen kan følge opp ulovlig utslipp jfr Forurensningsloven.

SH uttrykker at en slik fremdrift som er **vedtatt i KS ikke er gjennomførbar**. Det er ikke realistisk med en søknad før tidligst Q3. Ideelt sett bør arbeidene skje i vinterhalvåret og man kan håpe på en oppstart i månedsskiftet august/september men det kan ikke garanteres. Mye av forarbeidene gjøres av de i VA laget på fritiden.

Når det gjelder **vedtatt grense på 2G** påpeker AK at dette vedtaket står inntil nytt er gjort. AK påpeker imidlertid at det krever dispensasjon for å kunne ha innlagt vann på hytter i regulerte områder hvis reguleringsplanen sier at det ikke er tillatt med innlagt vann. Ved innvilgelse av dispensasjon kan kommunen sette vilkår. Et slikt vilkår kan være at man skal kople seg til offentlig VA nett.

SH må **avklare med grunneier** hans behov for tilgjengelighet over grøfter inne på hyttefeltet.

Kommunen orienterte om at det ikke er lov med **innlagt vann** uten at det foreligger godkjent utslippstillatelse etter dagens standard. Dette bør være godt kjent for SH. De orienterte om at det kanskje er noen som ikke er interessert i å kople seg på VA nett. Kommunen påpekte at de da må påregne å kople ut vannet. Dette vil kommunen følge opp ref også kommunestyrets vedtak. SH sa at de tidligere har fått beskjed om at de skulle forholde seg i ro inntil kommuneplanens arealdel var godkjent. Kommunen er enig i at dette har blitt uttrykt men fremdriften av planarbeidet har dratt ut i tid. Det er imidlertid planlagt at kommuneplanens arealdel legges ut til høring og offentlig ettersyn 7. februar.

Når det gjelder spredt utslipp må tilfredsstillende kravene til rensegrad/utslippskrav. Godkjente rensesanlegg som er etablert før 1. januar 2007 kan bestå inntil enkeltvedtak om opprydding er fastsatt av kommunen Jamfør kommunens vedtatte *Forskrift om utslipp av avløpsvann fra mindre avløpsanlegg* fra 2013.

Det er stor interesse for **fiber**. Når det gjelder dette leverer kommunen trekkerør og koplingsbokser. Legging av disse bør tas med anbudet til VA laget. Kommunen leverer ikke selve fiberkabelen. Halden dataservice supplerer dette.

Private villapumpestasjoner. AK kan ikke kreve at disse anskaffes via AK men det er en mulighet å anskaffe disse fra kommunen.

Søknadsprosess kan skje i ett eller to trinn. SH har tenkt at ansvarlig utførende også er ansvarlig søker og at felles søknad omfatter VA ledninger lagt inn på innersiden av hytteveggen.

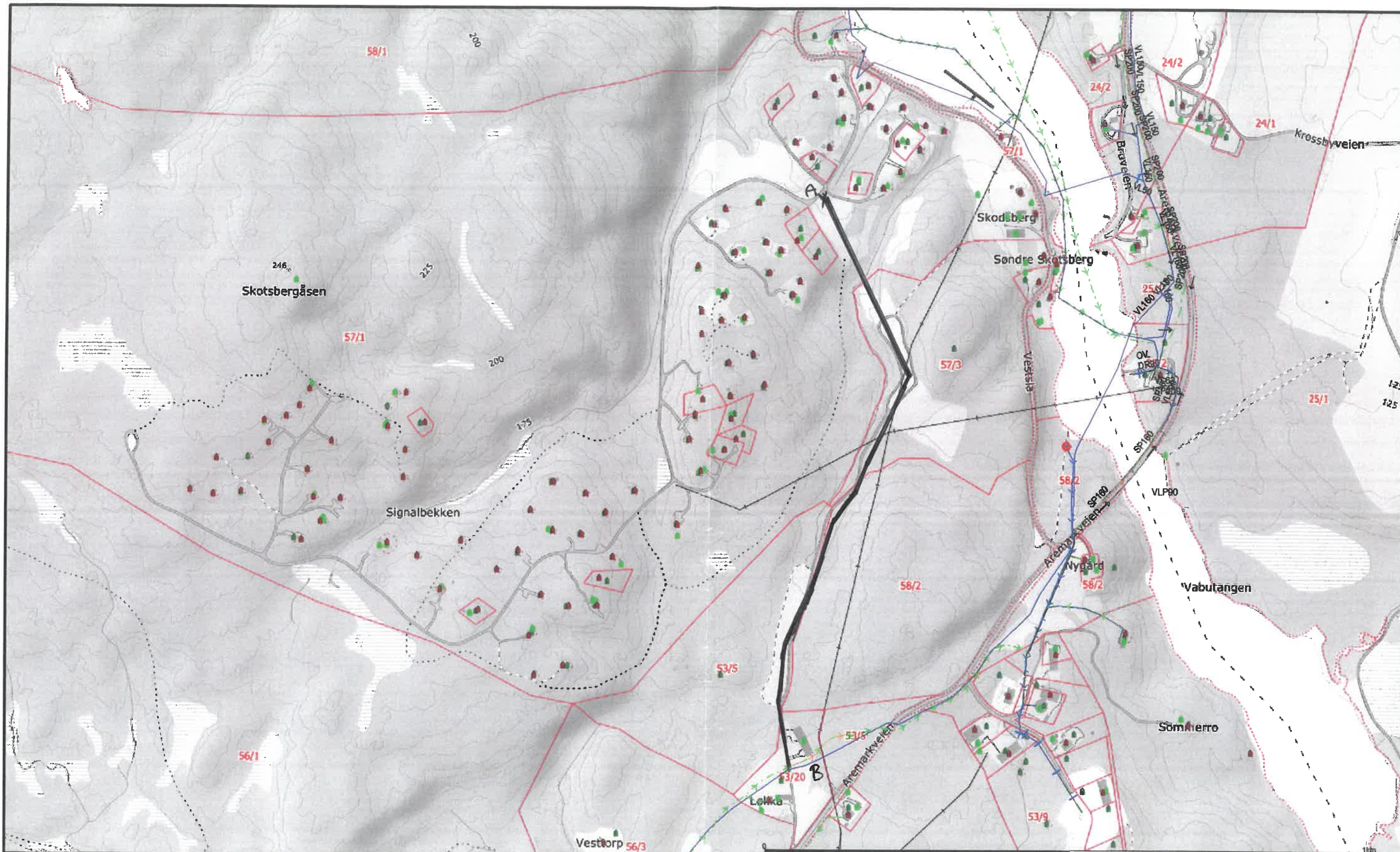
Grunneiertillatelse – AK tar en prat med Niklas Buer i løpet av januar for å avklare hans holdning til legging av kommunal VA ledning inkl trekkerrør for fiber. AK gir en tilbakemelding til SH på dette. Kommunen eier og drifter ny tilførselsledning fra avsatt tilkoblingspunkt til det nye. Eksisterende tilkoping er på et høypunkt. Når det gjelder **grunneiertillatelser og tinglysning av rettigheter** må SH ivareta dette for sitt/sine anlegg. Kommunen ivaretar dette for kommunalt anlegg. Kommunen påpekte viktigheten av at avtaler og rettigheter tinglyses.

SH orienterte om at de har **ikke etablert eget VA** lag enda.

AK orienterte om at **vannmåler** kan installeres og bekostes av den enkelte hytteeier. Vannet som brukes måles slik at dette danner et grunnlag for beregning både vann- og kloakkavgift. Gebyrregulativet ligger ute på hjemmesiden til kommunen.

Digitalt kart er tilgjengelig som grunnlag for prosjektering. Ansvarlig søker/utførende må ta kontakt med kommunen om det er ønskelig med denne type grunnlag.

Oversiktskart sendes ut som vedlegg til referatet.

— Avstand fra A til B = 1030 m

Aremark Kommune Næring og Teknikk		 N Målestokk 1:6000

AREMARK
KOMMUNE

Arkiv: C83
Arkivsaksnr: 2017/693-11
Saksbehandler: Yvonne Grundnes

Saksframlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Formannskap	17/19	07.02.2019
Kommunestyret		21.02.2019

Nytt punkt 13.11 i Delegeringsreglementet for Aremark kommune

Vedlegg

1 Delegeringsreglement_vedtatt_i_KS_15_desember_2016

Saksopplysninger

Fylkesmannen i Østfold har gjennomført tilsyn med Aremark kommune som barnehagemyndighet. Tema for tilsynet var kommunens ansvar etter barnehageloven § 8 første ledd for å påse at barnehagen drives i henhold til gjeldende regelverk, herunder kommunens veiledning og tilsyn med barnehagen.

I tilsynsrapporten fra Fylkesmannen i Østfold fremkommer det et pålegg som innebærer at Aremark kommune må avklare hvordan de skal løse myndighetsoppgaven etter § 8 i barnehageloven.

I gjeldene delegeringsreglement fremkommer det ikke hvem som er delegert myndighet til å ivareta kommunens rolle som lokal barnehagemyndighet – barnehagelovens § 8

Videre er det slik at kommunen v/kommunestyret er ansvarlig for at hele kommuneadministrasjonen etterlever reglene i opplæringsloven med forskriftsverk, jf. opplæringsloven § 13-10 første ledd og kommuneloven § 6. I opplæringsloven § 13-1 fjerde ledd heter det at kommunen skal ha skolefaglig kompetanse i kommuneadministrasjonen over skolenivået. Alle kommuner forutsettes dermed å ha en skolefaglig stillingsressurs (skolefaglig rådgiver). Rektor kan som utgangspunkt ikke inneha både funksjon som leder av enkeltskole og skolefaglig rådgiver i kommunen.

Vurdering

Med dette som utgangspunkt fremmes forslag til nytt punkt av Delegasjonsreglementet for Aremark kommune hvor det legges inn et punkt 13.11. Innholdet i endringen foreslås å være som følger:

13.11 Særskilt delegering til skole- og barnehagefaglig rådgiver

Barnehageloven (LOV 2005-06-17 nr 64) m. forskrifter

- Rådmannen delegerer sin avgjørelsesmyndighet etter barnehageloven §§ 8, 10, 11, § 12, §§ 13, 15, 16, 17 og 18, med de til enhver tid tilhørende forskrifter og endringer i lov til skole- og barnehagefaglig rådgiver.

Lov om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (Opplæringslova) (LOV-1998-07-17-61)

- Rådmannen delegerer sin avgjørelsesmyndighet etter opplæringslova § 13-1 fjerde ledd til skole- og barnehagefaglig rådgiver.

Rådmannens innstilling

Et nytt punkt 13.11 tas inn i Delegeringsreglementet for Aremark kommune:

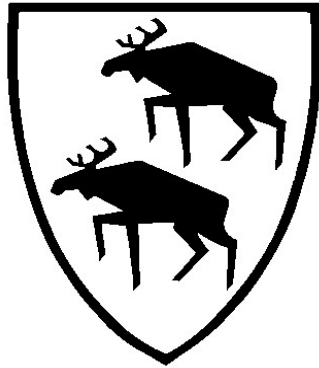
Særskilt delegering til skole- og barnehagefaglig rådgiver i Aremark kommune

Barnehageloven (LOV 2005-06-17 nr 64) m. forskrifter

- Rådmannen delegerer sin avgjørelsesmyndighet etter barnehageloven §§ 8, 10, 11, § 12, §§ 13, 15, 16, 17 og 18, med de til enhver tid tilhørende forskrifter og endringer i lov til skole- og barnehagefaglig rådgiver.

Lov om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (Opplæringslova) (LOV-1998-07-17-61)

- Rådmannen delegerer sin avgjørelsesmyndighet etter opplæringslova § 13-1 fjerde ledd til skole- og barnehagefaglig rådgiver.

Delegeringsreglement for Aremark kommune

**(for kommunestyret, hovedutvalgene,
klagenemnda, andre utvalg og ordfører,
samt oversikt over saksområder som er
delegert til rådmannen og andre
navngitte administrative stillinger)**

Vedtatt av Aremark kommunestyre 15.12.2016; sak 64/16

Innholdsfortegnelse

Innholdsfortegnelse	2
1 Innledning	3
2 Gjennomgående bestemmelser vedrørende delegering	4
3 Kommunestyret	5
4 Delegering til formannskapet	8
5 Delegering til administrasjonsutvalget	11
6 Delegering til drift- og utviklingsutvalget	13
7 Delegering til levekårsutvalget	15
8 Delegering til råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne	17
9 Delegering til valgstyret	20
10 Ad hocutvalg	21
11 Delegering til ordfører	22
12 Behandling av plansaker - Planprosesser	23
13 Delegering til rådmannen og andre navngitte stillinger i administrasjonen	24

1 Innledning

Kommuneloven, og den politiske strukturen som er valgt i kommunen på bakgrunn av denne loven, forutsetter at det blir foretatt en avklaring av hvor de enkelte vedtak skal fattes. Med andre ord hvilken delegering kommunestyret ønsker å gjennomføre.

Etter kommuneloven er all kommunal makt/myndighet i utgangspunktet lagt til kommunestyret. En rekke særlover gir også makt/myndighet til kommunestyret. Å beholde utøvelsen av all denne makt/myndighet i kommunestyret er verken praktisk eller mulig, og det er derfor forutsatt at myndighet delegeres fra kommunestyret, - enten til et utvalg oppnevnt av kommunestyret, til rådmannen eller til et kommunalt foretak (jfr. kommunelovens § 8 nr. 3, § 10 nr. 2, § 23 nr. 4 og § 63 nr. 1).

Delegert myndighet gir utvalgene, foretakene eller rådmannen myndighet til å iverksette og lede kommunens forvaltningsvirksomhet og tjenesteproduksjon innenfor de rammer som er trukket opp av kommunestyret gjennom kommuneplan, handlingsprogram med økonomiplan og årsbudsjett.

Delegert myndighet vil derfor måtte være en tillit som blir vist vedkommende utvalg eller rådmannen til å opptre på kommunestyrets vegne og bistå med å realisere kommunestyrets vilje.

2 Gjennomgående bestemmelser vedrørende delegering

2.1 Bruk av delegert myndighet

All delegert myndighet må brukes i samsvar med lover, forskrifter og retningslinjer gitt av overordnet organ, og innenfor gjeldende budsjetttrammer og budsjettforutsetninger.

2.2 Tilbakekalling av myndighet

Et overordnet politisk eller administrativt organ kan kreve å få lagt fram for seg en sak som et underordnet organ har til behandling etter delegert fullmakt.

2.3 Omgjøringsrett

Et overordnet organ kan av eget tiltak omgjøre vedtak fattet av underordnet politisk eller administrativt organ i samsvar med forvaltningslovens § 35 (jfr. kommuneloven § 76).

2.4 Melding om vedtak gjort i medhold av kommuneloven § 13 (hasteparagrafen)

Vedtak i hastesaker etter kommunelovens § 13 skal refereres i kommunestyret i første møte etter at vedtaket er fattet.

2.5 Klage på vedtak

Alle enkeltvedtak fattet på grunnlag av delegert myndighet av utvalg, rådmannen eller den han delegerer videre til, kan påklages dersom ikke annet følger av særlovbestemmelser. Klagen fremmes for førsteinstansen og avgjøres av kommunens klagenemnd, dersom ikke særskilt klageinstans eller klagebehandling er nedfelt i særlovene eller i dette reglement.

3.1 Ansvars- og arbeidsområde

Kommunestyret er det øverste politiske organ i Aremark kommune og avgjør alltid saker som gjelder (ikke uttømmende liste):

- økonomiplan, årsbudsjett og skattevedtak
- igangsetting av nye tiltak ut over årsbudsjettet og vesentlige endringer i årsbudsjettet
- avtaler som medfører økonomiske forpliktelser ut over årsbudsjettet
- prinsippvedtak vedrørende interkommunalt samarbeid
- kommunale avgifter og betalingssatser
- godkjenning av regnskap og årsberetning
- delegeringsreglementer
- andre prinsipielle saker eller saker som kommunestyret ønsker å behandle

Kommunestyret fatter vedtak på vegne av kommunen så langt ikke annet følger av lov, forskrift eller reglement.

Kommunestyret har myndighet til å delegerer fullmakt til politiske organer og til rådmannen. Kommunestyret kan i tillegg delegerer myndighet til andre i administrasjonen enn rådmannen når dette er spesielt bestemt i særlov.

Følgende saker avgjøres av kommunestyret selv og kan ikke delegeres:

Saker i henhold til lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven)

- § 7, nr. 3: Endre kommunestyrets medlemstall
- § 8, jfr. § 17: Velge økonomi- og administrasjonsutvalg (formannskap) og fastsette området for dette utvalgets myndighet
- § 9, nr. 1: Velge ordfører og varaordfører
- § 10, nr. 1-3, 5 og 6: Opprette faste utvalg, opprette komiteer til forberedende behandling av saker og til å utføre særskilte verv, fastlegge arbeids- og myndighetsområde for disse (v/reglementer), samt velge medlemmer, varamedlemmer og leder/nestleder samt omorganisere/nedlegge disse organer
- § 11, nr. 1-2: Opprette eget styre for kommunal institusjon o.l.
- § 12, nr. 1-3 og 5: Eventuelt opprette kommunedelsutvalg
- § 13: Overføre myndighet i hastesaker
- § 18, nr. 1 og 3: Eventuelt innføre eller oppheve parlamentarisme som styringsform
- § 19, nr. 1 og 3: Eventuelt innføre og velge kommuneråd, m.v.
- § 22, nr. 2: Ansette rådmann
- § 24, nr. 2: Bestemme åremålstilsetting i ledende administrative stillinger
- § 25, nr. 2: Velge medlemmer og leder/nestleder i partssammensatte utvalg
- § 26, nr. 4: Fastsette retningslinjer for ansattes møterett
- § 27: Vedta opprettelse av styre for interkommunalt samarbeid
- § 28: Overdra tariffmyndighet
- § 28e: Vedta samarbeidsavtale i vertskommunesamarbeid
- § 30, nr. 3: Fastsette regler for føring av møtebok
- § 31, nr. 4 og 5: Vedta om møter skal holdes for lukkede dører
- § 39, nr. 1: Vedta regler (i reglements form) vedrørende saksbehandlingen i folkevalgte organer
- § 39a: Ta stilling til eventuelle innbyggerinitiativ

- § 40, nr. 5: Vedta regler for folkevalgtes rett til innsyn og til informasjon om saker som er under behandling
- § 41: Vedta regler og satser for godtgjøringer
- § 42: Vedta regler og satser for møtegodtgjøring
- § 43: Vedta pensjonsordning for folkevalgte
- § 44: Vedta økonomiplan og endringer i denne
- § 45: Vedta årsbudsjett og vesentlige endringer i rammene for dette
- § 48: Vedta årsregnskap og årsberetning og vedta disponering av regnskapsmessig mindreforbruk eller dekning av regnskapsmessig merforbruk
- § 50: Prinsippvedtak vedr. opptak av lån
- § 51: Vedta garantistillelse
- § 52 nr. 1: Gi regler for kommunens finansforvaltning
- § 56: Treffe vedtak om betalingsinnstilling
- § 62: Treffe vedtak om opprettelse av kommunalt foretak
- § 63: Fastsette vedtekter for kommunalt foretak
- § 65: Velge styre for kommunalt foretak
- § 76: Kommunestyrets tilsynsansvar
- § 77: Velge kontrollutvalg
- § 78 nr. 3: Avgjøre organisering av revisjon
- § 78 nr. 4: Velge revisor

Saker i henhold til lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven)

- § 28, 2. ledd: Vedta opprettelse av særskilt klagenemnd, og velge medlemmer til denne nemnda

Vedtak i henhold til lov om skatt av formue og inntekt (skatteloven)

- § 15-3: Vedta skattesatser for formue og inntekt

Saker i henhold til plan- og bygningsloven av 2009

- § 3-3, 2. ledd: Lede den kommunale planleggingen og sørge for at plan- og bygningslovgivingen følges i kommunen
- § 3-3: Etablere en særskilt ordning for å ivareta barn og unges interesser
- § 4-1: Fastsette planprogram for kommuneplan
- § 10-1: Legge forslag til kommunal planstrategi ut på høring. Vedta kommunal planstrategi
- § 11-15: Vedta kommuneplan
- § 12-12: Vedta reguleringsplaner
- § 35, nr. 1: Vedta ekspropriasjon til gjennomføring av reguleringsplan eller bebyggelsesplan
- § 35, nr. 2: Vedta ekspropriasjon med samtykke av departementet utenfor reguleringsområdet
- § 36, nr 1: Med samtykke fra departementet foreta ekspropriasjon for å sikre kommunen grunnarealer til ny tettbebyggelse
- § 36, nr 2: Med samtykke fra departementet foreta ekspropriasjon til regulering av strøk som er ødelagt ved brann eller på annen måte, selv om reguleringsplan eller bebyggelsesplan ikke foreligger
- § 37: Vedta ekspropriasjon til vann- og avløpsledning
- § 38: Grunneiers rett til ekspropriasjon til adkomst mv
- § 64a: Vedta forutsetninger for bruk av utbyggingsavtaler
- § 69, nr. 4: Vedta at det faste utvalg for plansaker kan samtykke i frikjøp av parkeringsplasser
- § 109: Fastlegge gebyr/regulativ for behandling av diverse søknader som etter denne lov, forskrift eller vedtekt påhviler de kommunale myndigheter å utføre

Øvrige særlovsaker som avgjøres av kommunestyret

- Lov om omsetning av alkoholholdig drikk m.v. (alkoholloven):
Fastlegge høyeste antall vinmonopolutsalg (§ 3-3)
- Lov om vern mot smittsomme sykdommer (smittevernloven):
Oppnevne smittevernlege (§ 7-2)
- Lov om barneverntjenester (barnevernloven):
Eventuell opprettelse av folkevalgt organ for å ivareta oppgaver som følger av loven
- Lov om sosiale tjenester m.v. (sosialtjenesteloven):
Oppnevne fagligansvarlig i henhold til kap 4A Vedtak som innebærer bruk av makt og tvang overfor enkelte personer med psykisk utviklingshemming.
- Lov om helsetjenesten i kommunene (kommunehelsetjenesteloven):
Kap. 4a Miljøretta helsevern. Offentlig påtale i henhold til § 4a-11 tredje ledd.
- Lov om motorferdsel i utmark og vassdrag:
Vedta eventuell kommunal forskrift (§ 5)
- Lov om Den norske kirke (kirkeloven):
Velge kommunens medlem til kirkelig fellesråd (§ 6)
- Vegloven:
Vedta bygging, opptak eller nedlegging av kommunal veg (§ 5-7)
- Lov om eideomsskatt til kommunane (eiendomsskatteloven):
Vedta utskrivning av eiendomsskatt i kommunen (§ 2)
- Lov om kommunale vass- og kloakkavgifter (vann- og kloakkavgiftsloven):
Vedta forskrift om størrelsen på avgiftene, samt nærmere regler om gjennomføringen av avgiftsvedtaket og innkreving av avgiften (§ 3)
- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven):
Fastlegge kommunalt gebyr for innsamling, mottak, oppbevaring og behandling av avfall (§ 34)
- Lov om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (brann- og eksplosjonsvernloven):
Gjennom lokal forskrift eller enkeltvedtak eventuelt bestemme at det skal føres tilsyn med byggverk m.m. (§ 13 fjerde ledd).
Fastlegge feieavgift (§ 28)
- Lov om kartlegging, deling og registrering av grunneiendom (delingsloven):
Fastlegge gebyrer for kart- og delingsforretning og for annet arbeid etter delingsloven (§ 5-2) Erstattes av lov om eideomsregistrering (matrikkelloven) fra ikrafttredelsesdato
- Lov om valg til Stortinget, fylkesting og kommunestyre (valgloven):
Velge valgstyre (§ 4-1)
Fastsette antall valgdager (§ 9-2)
Godkjenne kommunestyrevalg eller kjenne valget ugyldig (§ 13-4)

Øvrige lovfestede oppgaver i tråd med den til enhver tid gjeldende lovgivning.

Saker vedrørende arbeidsgiverfunksjonen
Vedta arbeidsgiverplattform med arbeidsreglement.

Tilsette i de stillinger hvor kommunestyret er vedtaksorgan etter lovgivningen og etter dette reglement.

4 Delegering til formannskapet

4.1 Ansvars- og arbeidsområder

<p>Formannskapet ivaretar kommunens oppgaver og interesser som følger av følgende lover med forskrifter og avtaler:</p> <ul style="list-style-type: none">• Lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven) § 8 nr. 3• Lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven) § 25• Plan- og bygningsloven• Lov om omsetning av alkoholholdig drikk m.v. (alkoholloven) (jfr. også omsorgsutvalget)• Lov om serveringsvirksomhet (serveringsloven)• Lov om Den Norske Stats Husbank (husbankloven)• Lov om likestilling mellom kjønnene (likestillingsloven)	<p>Formannskapet har ansvar for kommunens samlede budsjett slik det tilligger formannskapet etter kommuneloven; herunder formannskapetets særlige oppgaver i tilknytning til kommunelovens §§ 44 og 45: Fremme innstilling til kommunestyret vedrørende økonomiplan og årsbudsjett.</p>
--	--

4.2 Generell myndighet

Formannskapet er opprettet i medhold av kommunelovens § 8 nr. 1 og 2.

I medhold av kommuneloven § 8 nr. 3 og § 10 nr. 2 delegerer kommunestyret til formannskapet sin myndighet til å treffe avgjørelser i alle saker hvor ikke annet følger av lov og hvor ikke myndigheten ved reglement er lagt til annet folkevalgt eller administrativt organ.

Formannskapetets plikter å fremme innstilling i sak om økonomiplan, årsbudsjett og vesentlige endringer i disse. I tillegg har formannskapet rett til å fremme innstilling overfor kommunestyret i alle saker innenfor sitt område som skal avgjøres av kommunestyret.

Formannskapet har vedtaksmyndighet når det gjelder tilleggsbevilgninger og bevilgninger til formål utenfor vedtatt årsbudsjett, men innenfor gitt tilleggsbevilgningsramme.

Formannskapet er kommunens likestillingsutvalg.

Formannskapet treffer vedtak innenfor hele kommunens virkeområde i samsvar med kommunelovens § 13 når saken skulle vært avgjort av kommunestyret, og det ikke er mulig/praktisk å kalle dette sammen for å behandle saken.

4.3 Myndighet i økonomiske saker

Formannskapet har ansvar for og myndighet til å disponere over de deler av kommunens budsjett som ligger innenfor dets ansvarsområde.

Innenfor den budsjetterte ramme kan formannskapet omdisponere mellom de deler av kommunens budsjett som det har ansvaret for.

Formannskapet kan også:

- omgjøre avsetninger så langt det er nødvendig for å gjøre opp regnskapet uten underskudd,
- foreta årsoppgjørdisposisjoner utover vedtatt budsjett når netto driftsresultat er/vil bli positivt,
- foreta delvise strykninger etter budsjett- og regnskapsforskriftenes § 14 ved negativt netto driftsresultat,
- behandle de rapporter som legges fram fra administrasjonen vedrørende regnskapsutviklingen for kommunens samlede virksomhet,
- vurdere økonomiske disposisjoner i de interkommunale selskaper og gi uttrykk for Aremark kommunes syn overfor egne representanter i selskapenes styrende organer,
- vedta tilleggsbevilgninger,
- ettergi og slette uerholdelige krav i saker etter skattebetalingsloven. Denne myndigheten kan delegeres til skatteutvalget,
- etter vedtak fattet i kommunestyret foreta salg/kjøp av fast eiendom og pantsette fast eiendom, så langt ikke myndigheten er overdratt til andre organer,

4.4 Formannskapet er kommunens kommuneplanutvalg

- kommuneplanutvalget forestår koordineringen av behandlingen av utkast til kommuneplan for kommunen og fremmer samlet innstilling til kommunestyret for så vel kommuneplan som kommunedelplaner, herunder i saker som gjelder forarbeid til slike planer: legge på høring og fastsetter planprogram for kommuneplan og kommunedelplaner
- fremmer innstilling til kommunestyret for å legge forslag til kommunal planstrategi ut på høring
- fremmer innstilling til kommunestyret på kommunal planstrategi

4.5 Myndighet til å treffe vedtak eller gi uttalelse

Formannskapet treffer vedtak m.h.t. søknader om bevillinger for salg/skjenking av alkohol utenom den samlede behandlingen av alle bevillinger året etter at et nytt kommunestyre har tiltrådt. Denne samlede behandlingen skal kommunestyret selv foreta.

Formannskapet er kontrollorgan etter alkoholloven.

Formannskapet legger på høring og fastsetter planprogram for kommunedelplaner innenfor sitt fagområde, jamfør plan- og bygningslovens § 11-13.

4.6 Høringsdokumenter m.m.

Sentrale høringsdokumenter, interkommunale, fylkes- og statlige saker underlegges først en faglig vurdering av rådmannen. Hvis rådmannen mener det kan være relevant, eller hvis hun/han er i tvil om relevansen, legges de fram muntlig for ordfører for avgjørelse hvorvidt saken skal behandles, i så fall i hvilket utvalg.

4.7 Formannskapet er kommunens klageorgan

4.7.1 Generell myndighet

5 av formannskapet (administrasjonsutvalgets politiske representanter) er kommunens klagenemnd.

Klagenemnda behandler klager over enkeltvedtak fattet av andre kommunale organer med unntak av kommunestyret, så fremt klagebehandlingen ved lov, forskrift eller reglement ikke er lagt til annen klageinstans.

Klagenemnda kan vurdere både saksbehandlingen, de faktiske og rettslige sider ved et vedtak og det skjønn som ligger til grunn for avgjørelsen.

4.7.2 Mindretallsanke

Nemndas avgjørelser er endelige.

Tre eller flere medlemmer av kommunestyret kan sammen bringe en avgjørelse truffet av klagenemnda inn for departementet til prøving av lovligheten i samsvar med kommunelovens § 59 nr. 1.

4.7.3 Habilitet

Om medlemmenes habilitet gjelder kommunelovens § 40 nr. 3.

5 Delegering til administrasjonsutvalget

5.1 Ansvars- og arbeidsområder

<p>Administrasjonsutvalget ivaretar kommunens oppgaver og interesser som følger av følgende lover med forskrifter og avtaler:</p> <ul style="list-style-type: none">• Lov om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern mv. (arbeidsmiljøloven)• Lov om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringsloven) (vedr. tilsettinger m.v.)• Hovedavtalen• Hovedtariffavtalen	
---	--

5.2 Generell myndighet

Administrasjonsutvalget er opprettet i medhold av kommunelovens § 25.

I medhold av kommuneloven § 8 nr. 3 og § 10 nr. 2 delegerer kommunestyret til administrasjonsutvalget sin myndighet til å treffe avgjørelser i alle saker hvor ikke annet følger av lov og hvor ikke myndigheten ved reglement er lagt til annet folkevalgt eller administrativt organ.

Administrasjonsutvalget ivaretar de oppgavene som har tilknytning til kommunens arbeidsgiverfunksjon som ikke kommunestyret selv skal ivareta, og med unntak av den myndighet som er delegert til rådmannen. Som partssammensatt utvalg etter kommuneloven § 25 tiltres utvalget av representanter for de ansatte, valgt etter Hovedavtalens bestemmelser.

5.3 Myndighet til å treffe vedtak eller gi uttalelse

Administrasjonsutvalget behandler kommunens IKT-strategiplan.

Administrasjonsutvalget

- konstituerer i stillinger hvor kommunestyret har tilsettingsmyndighet,

Administrasjonsutvalget som partssammensatt utvalg etter kommuneloven § 25

- er kommunens hovedutvalg i personal- og organisasjonssaker og har som arbeidsområde de oppgaver som har tilknytning til kommunens arbeidsgiverfunksjon og den del av kommunens administrasjon som ikke er lagt til andre folkevalgte organer eller rådmannen,
- har myndighet til å vedta organisasjonsendringer, opprette, omgjøre og nedlegge stillinger innenfor budsjettets rammer og lovgivningen etter innstilling fra rådmannen. Utvalget rapporterer fortløpende om slike endringer til kommunestyret.
- avgjør tvistespørsmål om tolkning og praktisering av avtaler, reglementer og andre bestemmelser som angår arbeidstakernes ansettelses- og arbeidsvilkår,

- foretar tilsetninger i de tilfeller der rådmannen og hovedtillitsvalgt ikke er kommet til enighet
- vedtaks- eller innstillingsmyndighet i andre saker som kommunestyret måtte forelegge utvalget.

Administrasjonsutvalgets politiske representanter

- velger blant sine politiske medlemmer tre representanter med personlige vararepresentanter til å utgjøre kommunens lønnsforhandlingsutvalg, jfr. pkt. 5.4.

5.4 Faste utvalg under administrasjonsutvalget

Lønnsforhandlingsutvalget:

- gjennomfører drøftinger etter hovedtariffavtalens (HTA) §§ 3.0, 4.0 og 5.0, forbereder og gjennomfører forhandlinger med arbeidstakerorganisasjonene og fatter vedtak etter HTA §§ 3.4.1, 3.4.2, 3.5, 4A1, 4A2, 4A3, 5.2 og 5.3.
- fastsetter lønn for nyopprettede stillinger

6 Delegering til drift- og utviklingsutvalget

6.1 Ansvars- og arbeidsområder

Drift- og utviklingsutvalget ivaretar kommunens oppgaver og interesser som følger av følgende lover og forskrifter til disse:

- Plan- og bygningsloven
- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensingsloven)
- Vegloven
- Lov om kartlegging, deling og registrering av grunneiendom (delingsloven) inntil matrikkelloven trer i kraft (se også LKU vedr. vegnavn)
- Lov om eighedsregistrering (matrikkelloven) fra ikrafttredelsesdato (se også LKU vedr. vegnavn)
- Lov om overføring av fast eiendom (overføringsloven)
- Lov om kulturminner
- Lov om anlegg og drift av jernbane, herunder sporvei, tunnelbane og forstadsbane m.m. (jernbaneloven)
- Lov om konsesjon ved erverv av fast eiendom mv. (konsesjonsloven)
- Lov om jord (jordloven)
- Lov om skogbruk (skogbruksloven)
- Lov om forpaktning (forpaktingsloven)
- Lov om odelsretten og åsetesretten (odelsloven)
- Vegtrafikkloven
- Lov om vassdragsreguleringer (vassdragsreguleringsloven)
- Lov om viltet (viltloven)
- Lov om motorferdsel i utmark og vassdrag
- Lov om hundehold (hundeloven)
- Lov om friluftslivet (friluftslivsloven)
- Lov om laksefisk og innlandsfisk m.v. (innlandsfiskeloven)
- Lov om veterinærer og dyrehelsepersonell

6.2 Generell myndighet

Plan- og utviklingsutvalget er opprettet i medhold av kommunelovens § 10.

I medhold av kommuneloven § 10 nr. 2 delegerer kommunestyret myndighet til plan- og utviklingsutvalget til å treffe avgjørelse i alle saker innenfor sitt område med mindre det følger av lov eller reglement at myndigheten tilligger kommunestyret, et annet folkevalgt eller administrativt organ.

Plan- og utviklingsutvalget fastsetter planprogram for reguleringsplaner som etter loven krever slikt program, jamfør plan- og bygningslovens § 12-9, 3. ledd.

Plan- og utviklingsutvalget legger reguleringsplaner på høring og foretar 2. gangs behandling, jamfør plan- og bygningslovens § 12-10.

Plan- og utviklingsutvalget vedtar mindre endringer i reguleringsplaner mm, jamfør plan- og bygningslovens § 12-14, 2. ledd.

Plan- og utviklingsutvalget vedtar midlertidig forbud mot tiltak, jamfør plan- og bygningsloven § 13-1.

Plan- og utviklingsutvalget kan fatte vedtak om tvangsmulkt til staten (§ 73)

Plan- og utviklingsutvalget har rett til å fremme innstilling i saker innenfor sitt område som skal avgjøres av kommunestyret.

Plan- og utviklingsutvalget behandler alle saker der kommunen skal gi uttalelse til fylkeslandbruksstyret, i plansaker fra fylkeskommune, departement eller SNR. Utvalget fatter vedtak i saker med landbruksinteresser av prinsipiell betydning der kommunen har avgjørelsesmyndighet og hvor myndigheten ikke er lagt til andre organer eller til rådmannen.

6.3 Myndighet til å treffe vedtak og gi uttalelse etter særlover

Plan- og utviklingsutvalget delegeres den myndighet som er tillagt kommunen til å fatte vedtak og gi uttalelse ifølge bestemmelser i lovene med forskrifter nevnt i pkt. 5.1, der myndighet ikke er delegert til rådmannen eller annet organ gjennom særskilt vedtak.

Plan- og utviklingsutvalget fatter avgjørelser i alle klagesaker som ligger innenfor utvalgets ansvars- og arbeidsområder.

6.5 Plan- og utviklingsutvalget som klageinstans

Miljø- og utviklingsutvalget er klageinstans for enkeltvedtak med hjemmel i gebyrregulativets § A4.

6.6 Fast utvalg under Plan- og utviklingsutvalget

Viltnemnd:

Viltnemndas rolle er utøvende og tilknyttet fallvilt, arrangering av jegerprøven og andre praktiske forhold, samt saker som naturlig tilhører fagfeltet. Nemnda rapporterer til Plan- og utviklingsutvalget. Viltnemnda og nemndas leder og nestleder velges av kommunestyret. Viltnemnda skal bestå av 3 medlemmer med varamedlemmer.

7 Delegering til levekårsutvalget

7.1 Ansvars- og arbeidsområder

<p>Levekårsutvalget ivaretar kommunens oppgaver og interesser som følger av følgende lover med forskrifter:</p> <ul style="list-style-type: none">• Lov om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringsloven)• Lov om barnehager (barnehageloven)• Lov om folkebibliotek (folkebibliotekloven)• Lov om kringkasting (kringkastingsloven)• Lov om film og videogram (film og videogramloven)• Lov om kulturminner (kulturminneloven)• Lov om stadnavn• Lov om kartlegging, deling og registrering av grunneiendom (delingsloven) inntil matrikkelloven trer i kraft (gjelder fastsettelse av vegnavn)• Lov om eigeomsregistrering (matrikkelloven) fra ikrafttredelsesdato (gjelder fastsettelse av vegnavn)• Lov om trdomssamfunn og ymist anna• Lov om tilskott til livssynssamfunn• Lov om pengespill m.m. (pengespilloven)• Lov om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova) vedr. musikk- og kulturskole• Lov om lotterier m.v. (lotteriloven)	<ul style="list-style-type: none">• Lov om sosiale tjenester m.v. (sosialtjenesteloven)• Lov om barneverntjenester (barnevernloven)• Lov om helsetjenesten i kommunene (kommunehelsetjenesteloven)• Lov om etablering og gjennomføring av psykisk helsevern (psykisk helsevernloven)• Lov om vern mot smittsomme sykdommer (smittevernloven)• Lov om omsetning av alkoholholdig drikk m.v. (alkoholloven) (jfr. også formannskapet)• Lov om kirkegårder, kremasjon og gravferd (gravferdsloven)• Lov om vern mot tobakksskader (tobakksskadeloven) § 6• Lov om pasientrettigheter (pasientrettighetsloven)• Lov om helsepersonell m.v. (helsepersonelloven)• Lov om folkehelsearbeid
--	--

7.2 Generell myndighet

Levekårsutvalget er opprettet i medhold av kommunelovens § 10.

I medhold av kommuneloven § 10 nr. 2 delegerer kommunestyret myndighet til levekårsutvalget til å treffe avgjørelse i alle saker innenfor sitt område med mindre det følger av lov eller reglement at myndigheten tilligger kommunestyret, et annet folkevalgt eller administrativt organ.

Levekårsutvalget har rett til å fremme innstilling i saker innenfor sitt område som skal avgjøres av kommunestyret.

7.3 Myndighet til å treffe vedtak og gi uttalelse etter særlover

Levekårsutvalget avgjør saker etter særlovgivningen, herunder:

- saker etter lovgivningen nevnt i pkt. 7.1 i den utstrekning avgjørelsesmyndighet ikke er overdratt til rådmannen eller andre navngitte stillinger i kommunens administrasjon.
Lov om film og videogram (15.05.1987 nr. 21):
Avgjøre søknader om tillatelse til omsetning av videogram i næring og framvisning av film i næring etter vedtatt reglement.
- Utvalget gis myndighet til å fastsette vegnavn.
- Levekårsutvalget er kontrollorgan etter § 6 i lov om vern mot tobakksskader (røykfrie serveringssteder).
- Myndigheten etter § 9 i gravferdsloven til å avgjøre hvem som har rett til å sørge for gravferd ved uenighet hos de etterlatte.

Levekårsutvalget legger på høring og fastsetter planprogram for kommunedelsplaner innenfor sitt fagområde, jamfør plan- og bygningslovens § 11-13.

RETNINGSLINJER FOR KOMMUNALT RÅD FOR MENNESKER MED NEDSATT FUNKSJONSEVNE I AREMARK KOMMUNE

Vedtatt av Aremark kommunestyre 26.04.2012, sak 15/12

§ 1 HJEMMEL

Lov om råd eller anna representasjonsordning i kommunar og fylkeskommunar for menneske med nedsatt funksjonsevne m.m. ble vedtatt av Stortinget 17. juni 2005. Loven trådte i kraft 10. september 2007. Loven pålegger kommunene å ha et råd eller en representasjonsordning for mennesker med nedsatt funksjonsevne.

Kommunalt råd for funksjonshemmede i Aremark ble opprettet av Aremark kommunestyre 10.12.2009, sak 37/09.

§ 2 FORMÅL

Mennesker med nedsatt funksjonsevne skal sikres åpen, bred og tilgjengelig medvirkning i arbeidet med saker som er spesielt viktige for mennesker med nedsatt funksjonsevne. Dette gjelder blant annet tilgjengelighet, arbeid mot diskriminering på grunnlag av nedsatt funksjonsevne og tjenester for mennesker med nedsatt funksjonsevne.

Rådet arbeider etter prinsippet om funksjonshemmedes fulle deltaking og likestilling i samfunnet. Rådet er et samarbeids og rådgivende organ for kommunen i saker som angår funksjonshemmedes behov og interesser. Rådet ligger utenfor den ordinære kommunale nemndstruktur.

§ 3 SAMMENSETNING OG OPPNEVNING

Kommunestyret vedtar mandat for og sammensetning av rådet. Reglene om forholdstallsvalg i §§ 36 og 37 i kommunelova gjelder ikke ved valg av råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne. Leder og nestleder for rådet blir oppnevnt av kommunestyret. Oppnevningen av medlemmer skal gjelde for valgperioden.

Rådet består av 5 representanter med vararepresentanter som oppnevnes av kommunestyret. Disse fordeles slik: 2 politikere og 3 representanter fra funksjonshemmedes organisasjoner med tilhørende vararepresentanter.

Funksjonshemmedes organisasjoner sender forslag på representanter i forkant av oppnevningen. En skal tilstrebe bredest mulig representasjon fra brukerorganisasjonene.

Rådsmannen har tale- og forslagsrett i rådet, og kan la seg representere av andre fra administrasjonen.

Administrasjonens representanter har møteplikt og tale- og forslagsrett.

§ 4 OPPGAVER

Loven tilsier at saker som gjelder blant annet tilgjengelighet, arbeid mot diskriminering på grunnlag av nedsatt funksjonsevne og tjenester for mennesker med nedsatt funksjonsevne, skal legges frem for rådet i god tid før de skal avgjøres. Rådet kan også selv ta opp saker.

Rådet drøfter og behandler saker som er særlig viktige for mennesker med nedsatt funksjonsevne.

Uttalelser fra rådet skal følge saksdokumentene til det kommunale organet som endelig avgjør saken.

Rådet skal ikke behandle saker som gjelder enkeltpersoner.

Rådet skal ikke være en del av den ordinære saksbehandlingsskjeden i alle enkeltsaker i kommunen. Det er rådmannen og/eller det enkelte utvalgs ansvar å vurdere hvilke saker som skal forelegges rådet til uttalelse. Rådet kan også selv be om å få bestemte saker til drøftelse/behandling.

Det skal ikke legges forvaltningsoppgaver til rådet, som for eksempel forvaltning av kommunale tilskudd til lokale interesseorganisasjoner eller forvaltning av tilskudd til særskilte tiltak for målgruppa.

Rådet holder seg løpende orientert om aktuelle saker for funksjonshemmede som er under arbeid i kommunen. Rådmannen samarbeider med rådet om saker av interesse for funksjonshemmede som de skal ha/har til behandling.

Rådet arbeider med og får seg forelagt saker som gjelder blant annet:

- tiltak med funksjonshemmede som spesiell målgruppe
- allmenne tiltak og tjenester som også berører funksjonshemmede
- kommunens ordinære budsjett- og planarbeid på ulike områder
- i saker av prinsipiell interesse der rådet bør få uttale seg på det forberedende stadium av saksbehandlingen
- uttalelser i saker som kommunale organer legger frem for rådet
- rådet driver informasjonsarbeid innad i kommunen, overfor organisasjoner, allmennheten osv.
- rådet tar initiativ til å bedre samarbeid og samordning i saker av interesse for funksjonshemmede innen kommunen.

§ 5 SEKRETARIAT

Rådmannen innehar sekretariatsfunksjonen for rådet.

§ 6 MØTER OG MØTEINNKALLING

Lederen innkaller til møter, og møte kan også avholdes hvis to av rådets medlemmer skriftlig krever det.

I rådet gjelder alminnelig flertall med avstemminger. Hvis stemmelikhet, gjør leders dobbeltstemme utslaget. Rådet er beslutningsdyktig når minst 3 av medlemmene er til stede; herav leder eller nestleder.

Referat fra rådets møter sendes til samtlige medlemmer, varamedlemmer og andre med møterett. Møteinnkallinger og protokoller publiseres på kommunens hjemmeside.

Rådet skal hvert år utarbeide en melding om sin virksomhet. Denne legges frem for kommunestyret. Årsmeldingen sendes til funksjonshemmedes organisasjoner i Østfold, samt det fylkeskommunale rådet for funksjonshemmede.

9 Delegering til valgstyret

9.1 Ansvars- og arbeidsområder

Lovgrunnlag:

Lov om valg til Stortinget, fylkesting og kommunestyre (valgloven)

9.2 Valgstyrets sammensetning – Delegering til valgstyret

Valgstyret er personidentisk med formannskapet.

Ordfører er leder for valgstyret, med varaordfører som nestleder.

Kommunestyret delegerer til valgstyret den myndighet som i henhold til valgloven tilligger kommunestyret, og som det er anledning til å videredelegere.

10 Ad hocutvalg

10.1 Ansvars- og arbeidsområder

Myndighet:

Ingen selvstendig vedtaksmyndighet. Utfører enkeltstående utredninger på oppdrag av og med mandat gitt av oppnevningende organ.

10.2 Oppnevning

Ad hocutvalg skal utelukkende oppnevnes for enkeltstående utredningsoppgaver. Ad hocutvalg skal gis et mandat og en tidsramme for sitt arbeid. Når oppdraget som er gitt i mandatet er fullført, oppløses ad hocutvalget. Det organ som har oppnevnt et ad hocutvalg, eller kommunestyret, kan når som helst oppløse ad hocutvalget.

De utvalgene som oppnevner ad hocutvalg, skal før slike organer oppnevnes vurdere nøye om oppgaven alternativt bør legges til et fast utvalg, for eksempel som styringsgruppe, eller om oppgaven bør løses administrativt.

10.3 Hensynet til rådmannens utredningsrett og -plikt

For at rådmannens utredningsrett og -plikt skal ivaretas, særlig for å sikre at faglige, økonomiske og forvaltningsmessige hensyn blir ivaretatt, skal innstillinger/sluttrapporter fra ad hocutvalg oversendes til administrasjonen for saksutredning før saken legges fram for ordinær politisk behandling.

11 Delegering til ordfører

11.1 Myndighet ved hastesaker

Ordfører delegeres myndighet til å treffe vedtak i enkeltsaker som ikke er av prinsipiell art, som i reglementet er delegert til et politisk utvalg, dersom utsettelse av tidshensyn eller annen tvingende grunn vil være til ulempe for saken eller for den saken gjelder, og det ikke er mulig å innkalle vedkommende utvalg (ref. beredskapsplan).

Bestemmelsen gjelder kun dersom det ikke er mulig å sammenkalle et organ med myndighet etter kommuneloven § 13.

Vedtak fattet etter denne bestemmelse skal snarest mulig refereres for det aktuelle politiske utvalg.

11.2 Myndighet ved administrasjonens inhabilitet

Ordfører delegeres myndighet til å treffe vedtak i saker som er delegert til rådmannen i de tilfeller hvor rådmannen selv - og dermed hele administrasjonen - er inhabil. Den samme bestemmelsen gjelder med hensyn til å gi innstillinger til folkevalgte organer i de tilfeller hvor rådmannen selv - og dermed hele administrasjonen - er inhabil.

12 Behandling av plansaker - Planprosesser

12.1 Involvering av de politiske utvalgene i planprosesser

Kommunens overordnede styringsdokumenter er nedfelt i plandokumenter. De overordnede planene er kommuneplan, handlingsprogram med økonomiplan og budsjett. Disse har en tidshorisont på h.h.v. 12, 4 og 1 år. Øvrige planer skal fortrinnsvis inngå som del av kommunens handlingsprogram med økonomiplan og rulleres sammen med dette.

13 Delegering til rådmannen og andre navngitte stillinger i administrasjonen

13.1 Ansvars- og arbeidsområder

Rådmannen er øverste leder av den samlede kommunale administrasjon. Han/hun er ansvarlig for organisering, samordning og planlegging av kommunens administrative virksomhet.

Rådmannen skal ha et særlig ansvar for å:

- lede administrasjonens arbeid med å forberede saker for de folkevalgte organer og se til at disse er forsvarlig utredet bl.a. med hensyn til helhetsperspektiv og konsekvenser for økonomi, personell og publikums krav til tjenester,
- iverksette de vedtak som blir gjort i folkevalgte organer,
- lede kommunens tilsatte, utvikle til en fleksibel og effektiv organisasjon og sørge for effektiv ressursutnyttelse,
- ansette innenfor vedtatte stillingshjemler
- fremme innstillinger for administrasjonsutvalget ved omgjøring av organisasjonen, opprettelse eller nedleggelse av stillinger (på ledernivå),
- sørge for god forvaltning og effektiv bruk av kommunens økonomiske ressurser, herunder etablere rutiner for effektiv internkontroll,
- videreutvikle, kvalitetssikre og gjennom innstillinger til politiske organer foreslå tilpasninger av kommunens tjenester til de behov innbyggerne har,
- lede det strategiske plan- og utviklingsarbeidet i kommunen.

13.2 Generell myndighet

Rådmannen har delegert myndighet i alle saker som ikke har prinsipiell karakter, jfr. kommuneloven § 23 nr. 4, dersom ikke myndighet ved lov eller reglement er lagt til annet organ.

Ved tvil om hvorvidt en sak er av prinsipiell betydning eller ikke, eller dersom det er tvil om hvordan en sak av prinsipiell betydning skal behandles i det politiske system, har ordfører ansvaret for å avklare dette.

Som utgangspunkt i sonderingen mellom prinsipiell/ikke prinsipiell sak kan det være nyttig å spørre seg om det til grunn for avgjørelsen trengs mer enn en faglig og/eller regelbundet vurdering eller behandling. Dersom en kommer inn på politiske eller klart skjønnsmessige vurderinger eller prioriteringer, er saken som regel prinsipiell. Jfr. kapittel 17 og 18 i dette reglement.

Rådmannen kan delegerer sin myndighet videre til sin administrasjon, dersom ikke kommunestyret har bestemt noe annet. Ved slik intern delegering er det fortsatt rådmannen som står ansvarlig overfor kommunestyret.

Rådmannen fremmer innstilling i alle saker til alle kommunale utvalg, også til kommunestyret dersom saken ikke behandles i et utvalg med innstillingsrett som førsteinstans, hvis ikke annet er bestemt ved særlov.

Rådmannen er tilsetningsmyndighet for alle stillinger der slik myndighet ikke er lagt til andre organer ved lov eller reglement.

Rådmannen har avgjørelsesmyndighet i personalsaker som ikke er prinsipielle, og hvor ikke avgjørelsen ved lov eller reglement er lagt til andre organer.

13.3 Myndighet i økonomiske saker

Det vises til bestemmelser i eget økonomireglement.

I krisesituasjoner i fredstid har rådmannen, eller den som ivaretar rådmannens fullmakter ved rådmannens fravær, fullmakter til å disponere midler fra kommunens budsjett, omdisponere personell m.m. etter retningslinjer som er gitt i plan for kommunal kriseledelse.

13.4 Myndighet i personalsaker

Rådmannen delegeres myndighet til å tilsette personell i alle administrative stillinger med eksisterende hjemler, med de unntak som følger av lovgivningen, og med unntak av de stillinger hvor kommunestyret og administrasjonsutvalget har tilsettingsmyndighet etter dette reglement. Under utøvelsen av denne myndighet skal Hovedavtalens medbestemmelsesregler legges til grunn.

Alle stillinger skal utlyses internt eller eksternt.

Oppsigelses- og avskjedsmyndighet legges til rådmannen.

Denne personalmyndighet kan ikke forvaltes i strid med kommunestyrets egne prioriteringer.

Rådmannen skal gi representantene i administrasjonsutvalget tilstrekkelig informasjon før tilsetting av virksomhetsledere.

13.5 Myndighet til å treffe vedtak, herunder klagebehandling, og gi uttalelse etter særlover

Rådmannen gis delegert myndighet til å fatte vedtak, herunder klagebehandling med unntak av de klagesaker som eksplisitt er tillagt annet organ, og gi uttalelser i følgende saker etter særlov, når ikke sakene er av prinsipiell karakter, i samsvar med retningslinjer lagt i kommuneplan eller andre kommunale planer. Særlovene vil gi utfyllende bestemmelser om klage- og ankeadgang.

Lovene er her sortert kronologisk etter Stortingets vedtaksdato.

Almindelig borgerlig Straffelov (straffeloven) (22.05.1902 nr. 10)

- Kreve offentlig påtale (§ 79, 5. ledd).

Lov om Den Norske Stats Husbank (husbankloven) (01.03.1946 nr. 3)

- Avgjørelsesmyndighet i saker som gjelder lån og tilskudd av husbankmidler.

Lov om friluftslivet (friluftsløven) (26.08.1957 nr. 16)

- Kommunens myndighet etter friluftsløven.

Lov om rettshøve mellom grannar (granneløven/naboløven) (16.06.1961 nr. 15)

- Opptre på vegne av kommunen som grunneier i naboforhold når det gjelder Aremark kommunes skoger og eventuell felling av trær på slikt område.

Vegloven (21.06.1963 nr. 23)

- Kommunens myndighet etter lovens følgende bestemmelser:
- § 29 (uttalelsesrett)
- § 30 (plassering av byggverk osv)
- § 38 (uttalelsesrett)
- § 40 (avkjørsel fra kommunal veg)
- § 56 (samtykke til bompenger for ferdsel på privat veg)

Vegtrafikkloven (18.06.1965 nr. 4)

- Fullmakt til å fatte vedtak i saker vedr. parkeringstillatelse for forflytningshemmede i henhold til forskrift til vegtrafikkloven om parkering for forflytningshemmede.

Lov om forpakting (forpaktingsloven) (25.06.1965 nr. 1)

- Kommunens myndighet etter loven.

Lov om vern mot tobakksskader (tobakksskadeloven) (09.03.1973 nr. 14)

- Organisere kommunens daglige kontrollfunksjon etter § 6: Røykeforbud i serveringssteder.

Lov om odelsretten og åsetesretten (odelsloven) (28.06.1974 nr. 58)

- Kommunens myndighet etter loven.

Lov om eigedomsskatt til kommunane (eiendomsskatteloven) (06.06.1975 nr. 29), jfr. kommunestyrets vedtak i sak 62/02

- Fullmakt til å engasjere en eller flere takstmenn til å foreta taksering av eiendommene.

Lov om motorferdsel i utmark og vassdrag (10.06.1977 nr. 82)

- Kommunens myndighet etter loven.

Lov om kartlegging, deling og registrering av grunneiendom (delingsloven) (23.06.1978 nr. 70) (Vil etter hvert erstattes av Lov om eigedomsregistrering (matrikkelloven) (17.06.2005 nr. 101), s.d.)

- På kommunens vegne rekvirere kart-, delings-, grensejusteringsforretninger og grensepåvisninger.
- Forestå kart- og delingsforretninger etter lovens kap. 1, 2 og 3.
- Forestå registreringer etter lovens kap. 4.
- Alle øvrige oppgaver etter kap. 4 med dertil hørende forskrifter, med unntak av å fastsette vegnavn.
- Overlate til andre å utføre kart- og delingsforretninger.
- Undertegne målebrev.

Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven). (13.03.1981 nr. 6) med forskrifter gitt i medhold av loven

- Kommunens myndighet etter loven unntatt det som etter loven eller etter kommunens egne bestemmelser, jf. særlig reglementets pkt. 9, skal behandles i kommunestyret eller andre organer.
- Kommunens myndighet etter forskrift om begrensning av forurensning kapittel 12 og 13 (utslipp av avløpsvann) og forskrift om gjenvinning og behandling av avfall kapittel 15 (byggavfall).

Lov om viltet (viltloven) (29.05.1981 nr. 38)

- Kommunens myndighet etter loven med unntak av den myndighet som er delegert viltnemnda.

Lov om helsetjenesten i kommunene (kommunehelsetjenesteloven) (19.11.1982 nr. 66)

- Kommunens myndighet etter loven med de unntak som er gitt i loven. (Unntaket er § 4a-11, 3. ledd).

Plan- og bygningsloven (14.06.1985 nr. 77)

- Avgjøre om en plan er konsekvensutredningspliktig eller ikke (§ 4-2 med forskrift)
- Avgjøre fradelingssaker etter § 63 med unntak av saker av prinsipiell karakter.
- Avgjøre saker vedrørende
 - Kap XII Byggetomta med unntak av § 65, § 66 og § 69, pkt 4
 - Kap XIII Bebyggelse
 - Kap XIV Særlige bygninger og anlegg m.v. med unntak av § 86 (militære anlegg)
 - Kap XV Bestående byggverk med unntak av § 91 vedrørende bygninger der fylkeskulturmyndighetene motsetter seg riving

Kap XVI Saksbehandling, ansvar og kontroll

Kap XVII Ymse bestemmelser med unntak av § 109 (fastlegge gebyrer)

- Kreve at ulovlig arbeid stanses eller at utført ulovlig arbeid blir fjernet eller rettet (§ 113).
- Fastsette dagmulkt for å gjennomføre pålegg (§ 116 a).
- Beslutning om å avstå fra å forfølge ulovligheter med sanksjoner (§ 116 b, 2. ledd).

Lov om omsetning av alkoholholdig drikk m.v. (alkoholloven) (02.06.1989 nr. 27)

- Gi uttalelse fra sosialtjenesten i søknader om salg og skjenking av alkohol.
- Tildel ambulerende skjenkebevilling og tildel bevilling for en enkelt anledning.
- Godkjenne ny styrer og/eller stedfortreder etter alkoholloven § 1-7c til allerede gitt bevilling, når alle formalia etter lovens bestemmelse er i orden. Vedtaket skal refereres i formannskapet.
- Organisere kontrollen i salgs- og skjenkestedene.

Lov om sosiale tjenester m.v. (sosialtjenesteloven) (13.12.1991 nr. 81)

- De oppgaver som etter § 2.1 er lagt til kommunen, med de unntak som følger av loven, og som ikke gjennom reglement er tillagt sosial- og omsorgsutvalget etter lovens § 8.5 a.

Lov om barneverntjenester (barnevernloven) (17.07.1992 nr. 100)

- Kommunestyrets myndighet etter loven med unntak av særskilt delegering fra kommunestyret til barnevernadministrasjonens leder, jfr. barnevernlovens §§ 4-6, 4-9 og 4-25.

Lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven) (25.09.1992 nr. 107)

- Den myndighet som loven tillegger kommunestyret, jf. § 6, når det gjelder å beslutte å inngi stevning og anke på vegne av kommunen i tvangssaker etter barnevernloven.

Lov om sikring mot og erstatning for naturskader (naturskadeloven) (25.03.1994 nr. 7)

- Med hjemmel i kommunelovens § 23 delegerer kommunestyret til rådmannen å søke NVE om bistand til sikringstiltak mot utglidninger, samt myndighet til å pålegge grunneier å refundere distriktsandelen ved sikringstiltak mot ras/utglidninger i medhold av naturskadelovens § 24.

Lov om vern mot smittsomme sykdommer (smittevernloven) (05.08.1994 nr. 55)

- Oppgaver etter lovens § 7-1 (skaffe oversikt over art og omfang, drive opplysningsvirksomhet og gi råd og veiledning om smittsomme sykdommer).

Lov om jord (jordloven) (12.05.1995 nr. 23)

- Kommunens myndighet etter loven.

Lov om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringsloven) (17.07.1998 nr. 61)

- Kommunens myndighet etter loven.

Lov om veterinærer og annet dyrehelsepersonell (dyrehelsepersonelloven) (15.06.2001 nr. 75)

- Kommunens myndighet etter loven.

Lov om valg til Storting, fylkesting og kommunestyre (valgloven) (28.06.2002 nr. 57)

Rådmannen gis fullmakt til å

- forhandle med listeforslagene tillitsvalgte for å bringe forslaget i samsvar med loven før valgstyrets endelige behandling av listeforslagene
- holde manntallet oppdatert så tett opp til valgdagen som mulig
- oppnevne stemmemottakere for forhåndsstemmer

- fastsette tidspunktet for mottaket av forhåndsstemmer på den enkelte institusjon i samråd med ledelsen ved institusjonen
- oppnevne medarbeidere som er nødvendig for den praktiske gjennomføringen av valget
- fatte kurante avgjørelser i tilknytning til valget

Lov om hundehold (hundeloven) (04.07.2003 nr. 74)

- Kommunens myndighet etter loven.

Lov om konsesjon ved erverv av fast eiendom m.v. (konsesjonsloven) (28.11.2003 nr. 98)

- Kommunens myndighet etter loven.

Lov om skogbruk (skogbruksloven) (27.05.2005 nr. 31)

- Kommunens myndighet etter loven.

Lov om barnehager (barnehageloven) (17.06.2005 nr. 64)

- Gi midlertidig dispensasjon fra utdanningskravet for styrer, pedagogisk leder (tillegg:) og førskolelærer i barnehage.
- Godkjenne hjem for familiebarnehage/godkjenne ordningen med familiebarnehage i h.h.t. forvaltningsverket.
- Godkjenne barnehager i h.h.t. forvaltningsverket.
- Opptak av barn til barnehagene.

Lov om mekling og rettergang i sivile tvister (tvisteloven) (17.06.2005 nr. 90)

- Myndighet til å opptre som stedfortreder (rettslig representant) etter kommuneloven § 9 nr. 3 delegeres i medhold av tvisteloven § 2-5 annet ledd til rådmannen (gjelder saker etter barnevernloven).

Lov om eigedomsregistrering (matrikkelloven) (17.06.2005 nr. 101), vil etter hvert erstatte delingsloven (23.06.1978 nr. 70)

- Kommunens myndighet etter matrikkelloven.

Plan- og bygningsloven (27.06.2008 nr. 71)

- Å legge forslag til planprogram for kommunale reguleringsplaner på høring.
- Vedta små endringer i reguleringsplaner mm, jmfør § 12-14, 2. ledd.
- Behandle dispensasjonssøknader etter kap 19.
- Sørge for sletting av tinglyste, oppfylte utbyggingsavtaler.

Jordbruksoppgjøret etc.

- Fatte vedtak og gi uttalelse på kommunens vegne etter forskrifter gitt i medhold av jordbruksoppgjør etc. Gjelder også klagesaker etter disse forskrifter.

13.6 Særskilt delegering til leder for skatteavdelingen

Lov om betaling og innkreving av skatt (skattebetalingsloven) (21.11.1952 nr. 2)

- I henhold til § 48-1 i denne lov utøver leder for skatteavdelingen funksjonen som kommunens skatteoppkrever.
- I medhold av § 5 nr. 1 og nr. 2 i forskrift av 04.01.1991 til skattebetalingslovens § 42 nr. 1, delegeres formannskapetets myndighet til å treffe avgjørelser inntil det til enhver tid gjeldende maksimumsbeløp til leder for skatteavdelingen, i saker som bare gjelder renter og omkostninger vedrørende skatt.

13.7 Særskilt delegering til administrativ leder for barnevernet. Ved dennes fravær ivaretas myndigheten i henhold til rekkefølge beskrevet i seksjonens kvalitetsprosesser.

Lov om adopsjon (adopsjonsloven) (28.02.1986 nr. 8)

- Den kompetanse som tilligger kommunen til å avgi uttalelse i saker om adopsjon av barn fra utlandet delegeres til administrativ leder for barnevernet.

Lov om barneverntjenester (barnevernloven) (17.07.1992 nr. 100)

- Den myndighet som loven tillegger barnevernadministrasjonens leder, jfr. lov om barneverntjenester §§ 4-6, 4-9 og 4-25, delegeres til administrativ leder for barnevernet.

13.8 Særskilt delegering til virksomhetsleder pleie og omsorg

Lov om sosiale tjenester m.v. (sosialtjenesteloven) (13.12.1991 nr. 81) kap. 4A

- Overordnet faglig ansvar med myndighet til å fatte vedtak om makt og tvang etter lovens bestemmelse delegeres til virksomhetsleder pleie og omsorg.

13.9 Særskilt delegering til brannsjefen i Halden kommune

Lov om vern mot brann, eksplosjoner og ulykker med farlig stoff og om brannvesenet redningsoppgaver (14.06.2002 nr. 20)

- Kommunens myndighet etter loven er delegert til brannsjefen i Halden kommune; jfr. sak i kommunestyret XX/16.

AREMARK
KOMMUNE

Arkiv: U05
Arkivsaksnr: 2018/684-8
Saksbehandler: Alice Reigstad

Saksframlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Formannskap	18/19	07.02.2019
Kommunestyret		21.02.2019

Søknad - Kjøp av industritomt Sommerro

Vedlegg

- 1 Kjøp av industritomt Sommerro
- 2 Sommero reguleringsplan - plankart
- 3 sommero bestemmelser (002)

Saksopplysninger

Rådmannen har mottatt en søknad om kjøp av industritomt på Sommerro næringsområde fra Thor Arild Holth, organisasjonsnummer 920 505 112, og viser til vedlagte søknad for informasjon.

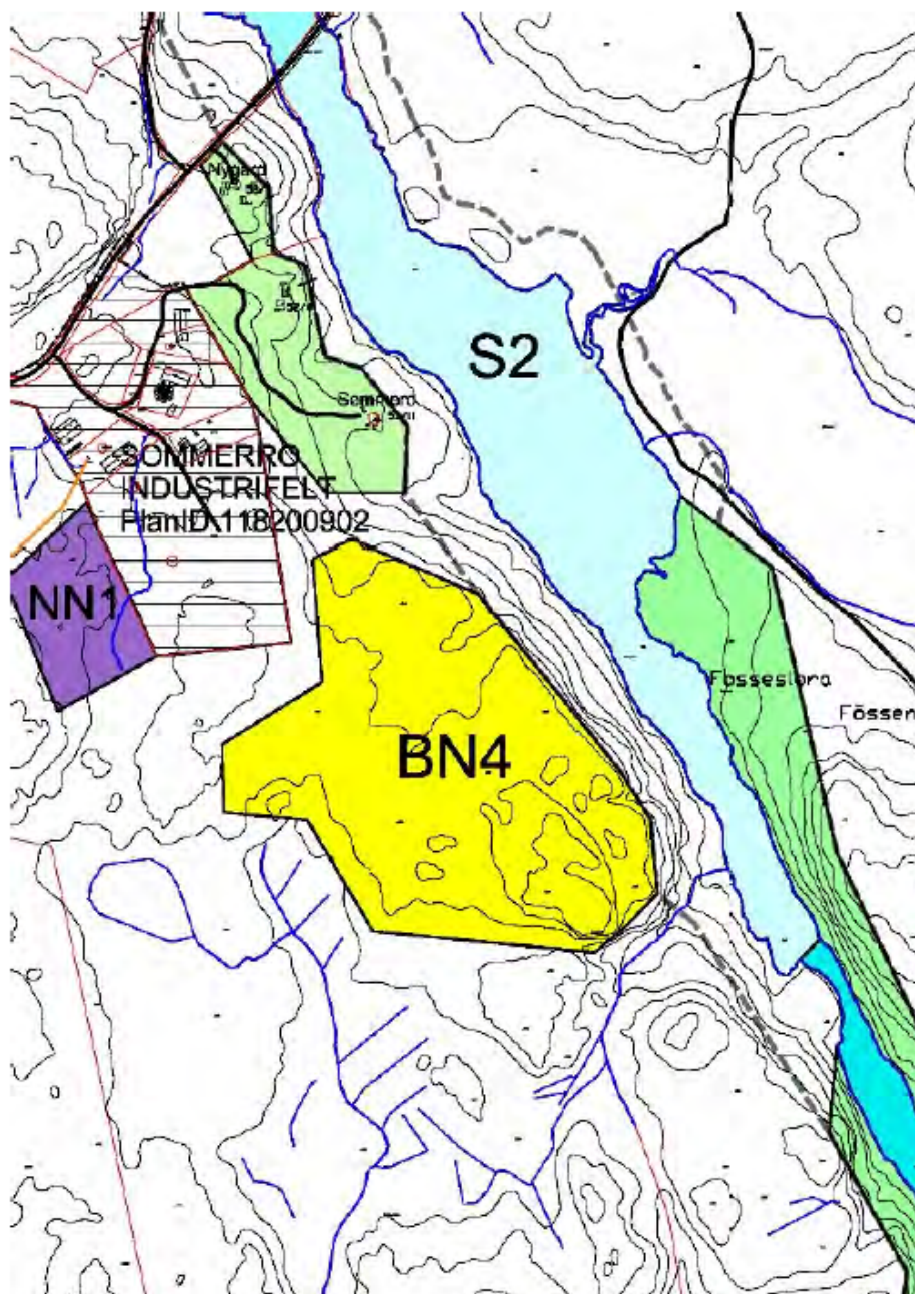
Området som søkes kjøpt ligger på sørsiden av veien i industriområdet og er merket som tomt nummer 18 i det vedlagte reguleringsplankartet.

Vurdering

Thor Arild Holth opplyser at han har fått et akutt behov for plass til lagring av containere og annet utstyr til sin transportbedrift da han må flytte fra nåværende lagringsplass. Han ønsker derfor å kjøpe tomten på Sommerro industrielt hvor han har til hensikt å lage en oppstillingsplass for containere og annet transportutstyr.

Kommunen jobber med kommuneplanens arealdel hvor formannskapet har signalisert at det er ønskelig å tilrettelegge for et boligfelt på Sommerro i fremtiden (langsiktig utbyggingsmønster i KU). Se skisse under. Rådmannen kan ikke se at det, med de signaler som søker gir, vil være en potensiell fremtidig konflikt mellom de som har sin virksomhet på industrifeltet og

boligbebyggelse. Det må forutsettes at de som erverver tomter på industriområdet forholder seg til gjeldene reguleringsplan for industriefeltet slik at sannsynligheten for slike konflikter unngås.

Thor Arild Holth har ikke oppgitt i søknaden hva han ønsker å betale for de arealene som er aktuelle for ham.

14. desember 2017 behandlet Aremark kommunestyre PS 82/17 Salg av kommunal eiendom – prinsippsak, hvor følgende vedtak ble fattet:

Aremark kommune vedtar følgende prinsipielle punkter som skal gjelde ved salg av kommunal eiendom:

- 1. Aremark kommunes saksbehandling i forhold til salg av eiendom skal være åpen, gjennomiktig og etterprøvable.*
- 2. Prinsippavklaring/grunnlaget for salg avklares gjennom vedtak i kommunestyret*
- 3. Det innhentes takst/verdivurdering på eiendommen/boligen som vurderes avhendet/solgt. Unntatt er objekter hvor salgsverdi ikke antas å overstige kr 100 000,-.*
- 4. Alle opplysninger som er relevante for salget må kunngjøres i salgsdokumentene.*

5. *Arkivverdig materiale må oppbevares i tråd med arkivloven og forskrifter.*
6. *Eventuelle betingelser om fremtidig bruk, og konsekvenser av mislighold må framgå av kontrakt med kjøper.*
7. *Kommunen skal som hovedregel benytte megler/advokat for bistand med salget.*
8. *Budrunde igangsettes av megler/advokat i samarbeid med kommunen. Budskjema eller logg skal følge saken.*
9. *Saken behandles i hht vedtatt delegeringsreglement*
10. *Ved positivt vedtak om salg gjennomføres praktiske og formelle forhold som oppmåling, deling av eiendom, sletting av heftelse, skjøte m.m. Kommunen er ikke forpliktet til å selge*
11. *Evt. vilkår som er framsatt i fbm salget må tas inn i kjøpekontrakten/skjøte. Megler/advokat tillegges dette ansvaret der kommunen benytter dette.*
12. *Skjøtet oversendes megler eller advokat i underskrevet stand når kjøpesummen er innbetalt til meglers/advokatens klientkonto eller Aremark kommunes konto. Megler/advokat (eller kommunen) besørger tinglysning av skjøte*
13. *Administrasjonen skal følge opp oppsigelse av forsikring og avgifter etter at oppdraget er fullført*
14. *Direkte salg kan foretas når det åpenbart vil være i kommunens interesse å gjøre dette, men vedtak om dette skal fattes politisk*

Det er positivt for kommunen at det tilrettelegges for økt aktivitet og næringsvirksomhet i kommunen. Det er imidlertid en del forhold som må klargjøres før man kan gå videre med et salg av disse arealene til interessenten. Rådmannen anbefaler at rådmannen gis fullmakt til å gå videre og fremforhandle og inngå en avtale med Thor Arild Holth, og at de momenter som er omtalt over samt prinsipper i kommunestyrets vedtak i sak 82/17 ivaretas i denne prosessen.

Denne sak er en avklaring av punkt 2 i kommunestyrets vedtak i sak 82/17 hvor kommunestyret anbefaler at salg gjennomføres på de premisser som er gitt over.

Rådmannens innstilling

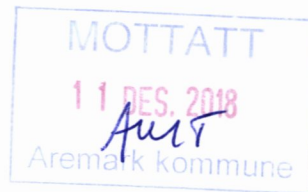
Kommunestyrets prinsippvedtak á 14. desember 2017 følges opp av rådmannen og rådmannen gis fullmakt til å gå videre og fremforhandle og inngå en avtale med Thor Arild Holth.

18/684

Thor Arild Holth
Aremarkveien 2586
1798 Aremark

Aremark 10/12-18

Aremark Kommune
v/Rådmann Alice Reigstad
1798 Aremark

Kjøp av Industritomt Sommerro.

Hei.

Viser til tlf. kontakt i dag ,og tidligere tilsendt reguleringsplan for Sommerro.

Var i kontakt med dere i sommer angående kjøp av næringsstomt på Sommerro. Dette ble satt litt på vent fra min side , da jeg vurderte å kjøpe en annen næringsseiendom i Aremark. Dette ble det dessverre ikke noe av.

Har nå fått et akutt behov for plass for lagring av containere og annet utstyr til min transport bedrift , da jeg må flytte fra nåværende plass ganske snart.

Jeg ønsker i den forbindelse å kjøpe tomt nr. 18 på reguleringplan for Sommerro.

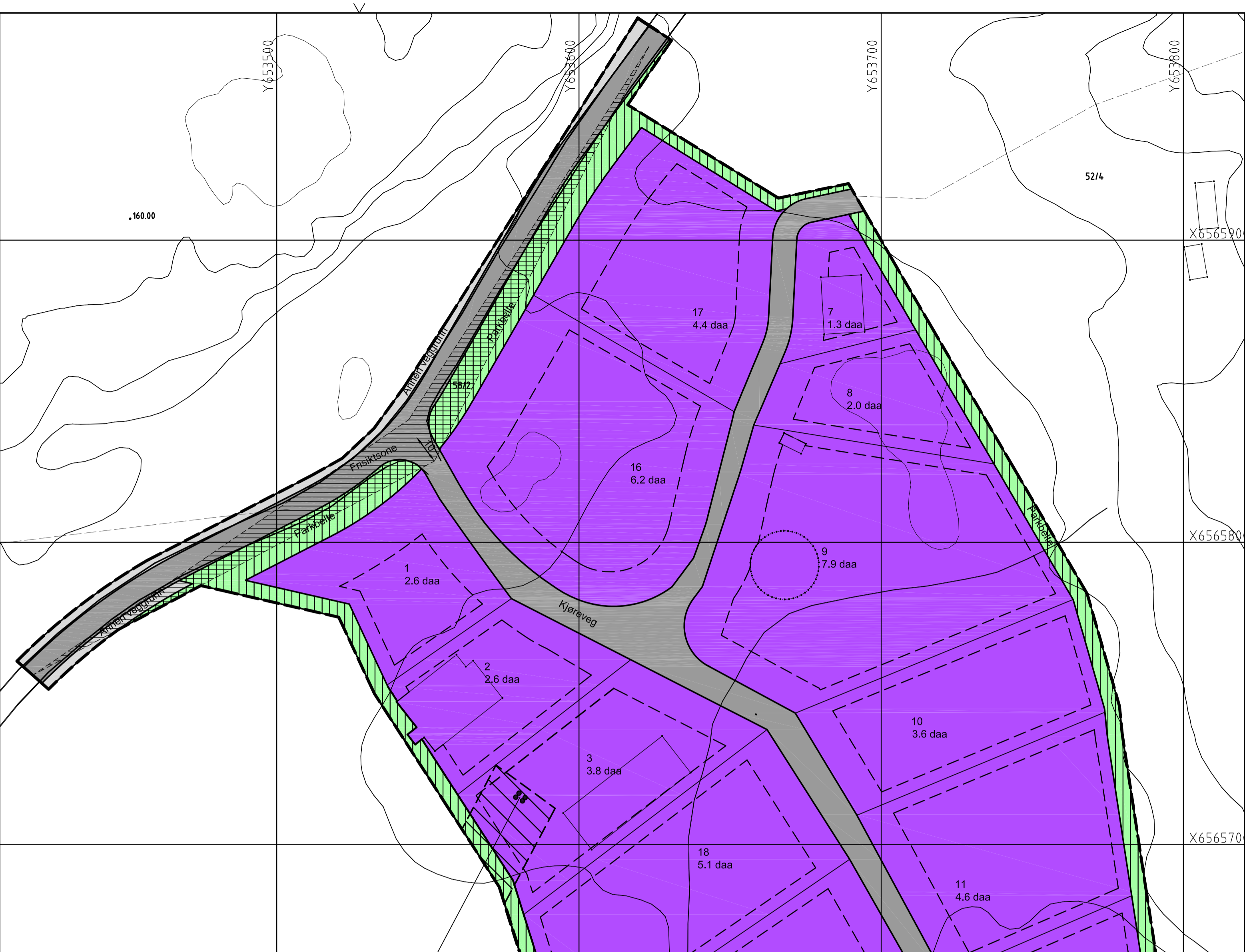
Her ønsker jeg å lage oppstillingsplass for containere og annet transportutstyr.

Jeg kan dessverre ikke tilby Aremark kommune noen store løfter om vekst i bedriften, men håper at min betydning som støttespiller for mange andre næringsdrivende i Aremark gjennom flere år , kan veie like tungt.

Vil opplyse om at jeg ønsker å kjøpe tomten gjennom mitt enkelmansforetak Thor Arild Holth org.nr. 920505112 , for så å leie denne ut til Holth Transport AS.

Håper på en positiv tilbakemelding.

Mvh.
Thor Arild Holth

TEGNFORKLARING

- PBL § 25 REGULERINGSMÅL**
- BYGGEOMRÅDER (PBL § 25, 1.ledd nr.1)**
- Område for industri/lager
- OFFENTLIG TRAFIKKOMRÅDER (PBL § 25, 1.ledd nr.3)**
- Kjøreveg
 - Annen veggrunn
- OFFENTLIGE FRIMRÅDER (PBL § 25, 1.ledd nr.4)**
- Turveg
- FAREOMRÅDER (PBL § 25, 1.ledd nr.4)**
- Høyspenningsanlegg
- SPECIALOMRÅDER (PBL § 25, 1.ledd nr.6)**
- Parkbelte i industristrøk
 - Frisiktsone ved vei

- LINJESYMBOLER**
- Planens begrensning
 - Formålsgrense
 - Regulert tomtegrense
 - Byggegrense
 - Frisiktlinje i vegkryss

Kartgrunnlag: Statens kartverk
 Ekvvidistans 5 m
 Kartmålestokk 1 : 1000 i A2 format.

REGULERINGSPLAN FOR:		Dato:	
Sommerro Industriområde, Aremark kommune		17.02.2011	
SAKSBEHANDLING IFLG.PLAN- OG BYGNINGSLOVEN			
Kunngjøring om oppstart av planarbeid	SAKSNR.	DATO	SIGN.
1.gangs behandling i Drift- og utviklingsutvalget	3/08	26.02.08	PML
Offentlig ettersyn fra mars til april 2009	9/09	26.02.09	PML
2.gangs behandling i Drift- og utviklingsutvalget	9/09	14.05.09	PML
			PML
Kommunestyrets vedtak:	17/09	11.06.09	PML
PLANEN UTARBEIDET AV:		SAKSNR.	TEGNNR. SAKSBEH.
		2118	01 PML

BESTEMMELSER TIL REGULERINGSPLAN FOR SOMMERRO INDUSTRIOMRÅDE I AREMARK KOMMUNE

Plandato: 23.10.2008
Sist revidert: 11.06.2009
Godkjent: 11.06.2009, sak nr. 17/09

1 FELLESBESTEMMELSER

- 1.1 Før byggearbeider kan påbegynnes, skal det foreligge godkjent situasjonsplan. Den skal vise planlagt bebyggelse, plassering og utforming av adkomst, parkering- og biloppstillingsplasser, nødvendige overdekte areal og andre markfaste installasjoner. Planen skal dessuten vise terrengbehandling med gamle og nye kotehøyder, forstøtningsmurer, tomtegrenser, bevaring/planting av vegetasjon m.m. Situasjonsplanen skal også vise tiltak som er planlagt for å ivareta hensynet til forurensning og miljø.
- 1.2 Ved detaljplanlegging skal behov for nye transformatorbokser vurderes og eventuelt innarbeides enten i rom i bygg eller som frittstående. Ved frittstående transformatorboks skal plassering og areal til dette vises i situasjonsplan (jf. § 1.1).
- 1.3 Parkeringsplasser skal anlegges i henhold til kommunens vedtekt til plan- og bygningsloven § 69.

2 INDUSTRI / LAGER / KONTOR

- 2.1 Område kan benyttes til lett industri, håndverksbedrifter, lager og kontor. Det kan tillates mindre forretninger knyttet til hovedformålets virksomhet. Det er ikke tillatt med virksomhet som kan medføre særlige miljølemper for området og nærliggende boligbebyggelse. Midlertidige skur, haller m.v., som ikke er relatert til virksomheten, tillates ikke. Lagring av bilvrak, bildeler og utrangerte biler, maskiner eller annet avfall er ikke tillatt. Utelagring av varer og annet utstyr som brukes i produksjonen eller som er nødvendig for lagervirksomheten, er tillatt.
- 2.2 Innenfor delområdene og tomtene 1 - 15 kan arealet oppdeles etter de enkelte bedrifters behov, etter grenser som skal godkjennes av kommunen (jfr. § 1.1). Parsellene skal ha en regelmessig form.
- 2.3 Maksimal tillat byggehøyde er 10 meter (gesims) over gjennomsnittlig planert terreng. Større høyder kan tillates for mindre bygningsdeler, tekniske anlegg og lignende.

Maksimalt tillatt bebygd areal er 50%. Tillatt bebygd areal regnes i prosent av netto tomtareal, og omfatter all bebyggelse, overbygde areal og parkering.

- 2.4 Gjennom planlegging, prosjektering og utbygging skal god sammenheng i bygningen(e)s organisering og utforming av innvendige arealer og tilhørende utearealer vektlegges. Bygningen(e) og tilhørende uteareal skal utgjøre en logisk og fattbar helhet (sammenheng).
- 2.5 Materialbruk og formgiving skal ha for øye å gjøre den totale bygningsmassen oversiktlig og lett å oppfatte med et klart skille mellom hovedform og underordnede elementer i bebyggelsen.
Ved fargesetting av fasader og bygningsdetaljer skal det benyttes harmoniske og naturtilpassede farger. Signalfarger tillates ikke.
Det tillates ikke bruk av blanke og skinnende materialer på tak og fasader.
- 2.6 For virksomheter som er publikumsrettet skal de interne trafikkarealene differensieres med klart skille mellom arealer for kjørende og gående. Arealene skal opparbeides med romdannende vegetasjon. Område for publikum (varehenting) skal skilles tydelig fra det øvrige parkeringsområdet.
- 2.7 Det skal legges stor vekt på god terrengbearbeiding ved utbygging av områdene. Ved planering og utfylling skal skråning-/fyllingsareal såes til og beplantes etter situasjonsplan godkjent av kommunen (jf. Pkt. 1.1).
Nivået mellom tilstøtende planerte areal skal som hovedregel ikke overstige 2,5 meter. Opparbeidingen skal skje etter godkjent situasjonsplan for området under ett.
For område og hver enkelt tomt skal planeringshøyden fastsettes i situasjonsplanen med kotehøyde.

3 OFFENTLIGE TRAFIKKOMRÅDER

- 3.1 Ved prosjektering og bygging av nye veger skal det legges vekt å minimalisere inngrep og redusere behovet for nødvendige sideareal. Ved behov skal det settes opp nødvendig sikring mellom veg og tilstøtende areal.
Sideareal (skråninger/skjæringer) skal planeres og sås til/beplantes.

4 FRIOMRÅDER

- 4.1 **Friområde – turveg**
Trasé for turveg i planområdet skal legges og tilrettelegges samtidig med framføring av ny adkomstveg.
Ved opparbeiding skal det så langt mulig tas hensyn til eksisterende terreng og vegetasjon.

5 SPESIALOMRÅDER

5.1 Parkbelte i industriområde

Eksisterende vegetasjon skal søkes bevart og innarbeidet i parkbeltet som skal skjøttes og suppleres med ny vegetasjon etter plan godkjent av kommunen, slik at innsyn til og fjernvirkning/eksponering av byggeområdene reduseres i størst mulig grad. Det skal fortrinnsvis benyttes stedegen vegetasjon. Lager, parkering, oppsetting av skilt og lignende tillates ikke i parkbeltene.

5.2 Friksiktzone

I frisiktsoner tillates ikke objekter med høyde over 0.5 meter over tilstøtende veg. Enkeltstående høyere objekter med diameter mindre enn 0.3 meter kan tillates.

RETNINGSLINJER

Det er ikke kjent andre automatisk fredete kulturminner i planområdet.

VARSLING OG UNDERSØKELSESPLIKT ETTER LOV OM KULTURMINNER (KML)

Det gjøres oppmerksom på at dersom det under anleggsarbeider treffes på automatisk fredete kulturminner skal arbeidet øyeblikkelig stanses og fylkeskonservatoren varsles, jf. Lov om kulturminner av 9. juni 1978 nr. 50 (Kulturminneloven) § 8.

Varsel skal gis til kulturvernmyndigheten, slik at de kan gjennomføre en befaring og avklare om tiltaket kan gjennomføres og eventuelt vilkårene for dette. Kulturvernmyndighet er Østfold fylkeskommune, kulturvernseksjonen.

Areal+ AS, Petter Mogens Lund, 23.10.2008, 11.06.2009, utført 08.02.2011.

AREMARK
KOMMUNE

Arkiv: J72
Arkivsaksnr: 2019/26-1
Saksbehandler: Ann Kristin Halvorsrud

Saksframlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Drift- og utviklingsutvalget	6/19	31.01.2019
Formannskap	19/19	07.02.2019
Kommunestyret		21.02.2019

Medlemskap i Klima Østfold

Vedlegg

- 1 Vedlegg 1 Avtale Klima Østfold 2018-2022 (L)(20807)
- 2 Vedlegg 2 Eksempler på aktiviteter i Klima Østfold fra oppstart til i dag (L)(20808)

Saksopplysninger

Klima Østfold ble startet opp i 2012 etter felles initiativ i 2011 fra kommuner, inkludert Aremark, fylkeskommune og Fylkesmann om ett felles samarbeidsorgan for gjennomføring av klima- og energiltak. Felles saksgrunnlag ble utarbeidet i samarbeid mellom kommunene og fylkeskommunen, og kommunestyre- eller formannskapsvedtak fra hver kommune la grunnlag for en treårig forpliktelse til samarbeidet basert på felles kriterier. Samarbeidet ble vedtatt videreført fra 01.01.2015 til 31.12.2017 uten endringer i avtalen.

Aremark vedtok i kommunestyret det 11.09.2014 å si opp sin avtale med virkning fra og med 2016.

På Klimarådets møte 20.03.2017 ble det vedtatt å anbefale videreføring av Klima Østfold fra 01.01.2018 til 31.12.2022. Man mente samarbeidet var veletablert og at tiden var moden for å vedta en lenger avtaleperiode enn de foregående. Dette ville sikre kontinuitet og effektivitet i arbeidet.

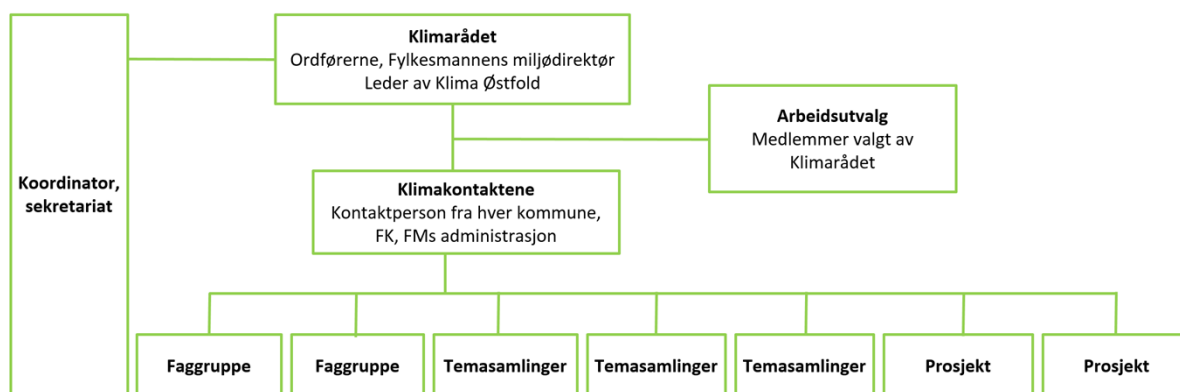
Utgangspunktet for samarbeidet var felles strategigrunnlag for klima- og energiarbeid forankret i kommunenes klima- og energiplaner. Forpliktelsene for partene har siden oppstart vært et årlig bidrag fra kommunene på kr 20 000 pluss 1,5 kr per innbygger, samt kommunens kontaktperson

inn i nettverket, klimakontakten. Klima Østfold har nå gitt Aremark kommune et tilbud på medlemskap for 2019 på kr. 10 000,-. Etter ordinære satser ville kontingenten for 2019 vært ca. kr. 22 000,-. Østfold fylkeskommune har bidratt til Klima Østfold med midler tilsvarende det kommunene har bidratt med til sammen, samt stilt kontorfasiliteter og administrasjonsstøtte. Fylkesmannen i Østfold har bidratt med kr 50 000 årlig, i tillegg til skjønnsmidler til å gjennomføre de årlige handlingsplanene i Klima Østfold.

Fakta

Samarbeidsmodell

Klima Østfold har samarbeidet etter samme modell siden oppstart. Noen av funksjonene har blitt tilpasset noe underveis, men hovedstrukturen er den samme. Figuren viser samarbeidsmodell som reflekterer dagens arbeidsmåte.

- **Klimarådet** (styringsgruppa) - er øverste organ for Klima Østfold og vedtar årlig handlingsplan og budsjett. Klimarådet består av fylkesordfører og ordførere fra de deltagende kommunene samt representant for fylkesmannen. Det har ved hvert Klimaråd blitt valgt et **Arbeidsutvalg** (AU) bestående av fire personer fra Klimarådet, som kan ta beslutninger på vegne av Klimarådet mellom Klimarådsmøtene. René Rafshol, ordfører i Råde, er nåværende **leder av Klima Østfold** og Klimarådets AU.
- **Klimakontaktene - administrativ gruppe** - består av en fast kontaktperson fra administrasjonen til hver av partene. Gruppen har ansvaret for det faglige arbeidet i nettverket og er pådrivere for at aktuelle aktiviteter i planen følges opp i sin kommune. Klimakontaktene er koordinators samhandlingsgruppe og møtes 4-5 ganger per år.
- En ansatt **prosjektleder/koordinator** organiserer det daglige arbeidet og legger til rette for arbeidet i Klimarådet, Arbeidsutvalget, Klimakontaktene, faggrupper og prosjekter. Koordinator holder Klimakontaktene og Arbeidsutvalg orientert om arbeidet. Østfold fylkeskommune har hatt arbeidsgiveransvar for koordinator.
- **Faggruppene** er selvstendige grupper som opprettes i tråd med handlingsplanen – eller når det oppstår et ønske blant partene om å jobbe med egne tema. Der det er hensiktsmessig organiseres **temasamlinger** rettet mot fagfolk i kommunene, fremfor faggrupper. I tillegg jobbes det med aktiviteter gjennom eksternt finansierte **prosjekter**. Kommunene deltar i de faggruppene og prosjektene som er forenlig med sin vedtatte politikk.

Medlemmer

Alle kommuner i Østfold er nå unntatt Aremark med i Klima Østfold. Råde kommune var ikke med fra oppstart, men meldte seg inn 30.05.2016.

Regionreform

Inntil videre forlenges samarbeidet i Klima Østfold for de kommunene som ligger helt eller delvis innenfor dagens Østfold fylke.

Kommunesammenslåing

I løpet av avtaleperioden vil Moss og Rygge kommuner slås sammen til én kommune, det samme gjelder Askim, Eidsberg, Hobøl, Spydeberg og Trøgstad. Rømskog vil slås sammen med Aurskog Høland og inngå i Akershus fylke. Det foreslås at ved kommunesammenslåing for kommuner vil medlemskap gjelde ny kommune med mindre avtalen sies opp. På denne måten trenger ikke de nye kommunene i Østfold foreta seg noe med mindre man ønsker å tre ut av samarbeidet. Rømskog kommune har nå meldt utmelding etter sammenslåingen med Aurskog-Høland i 2020.

Avtale

Samarbeidsformen har utviklet seg noe siden oppstart og Klima Østfold har fått et nytt medlem og mistet ett, henholdsvis Råde og Aremark kommuner. I henhold til endringene har Arbeidsutvalget, klimakontakter og koordinator utarbeidet en ny avtale som ble lagt fram for Klimarådet i 2018. Avtaleteksten er basert på den originale teksten. Se ny avtale i vedlegg 1.

Økonomi

Klima Østfold har hatt et årlig medlemsfinansiert budsjett på rundt kr 1,6 mill. kr, med mindre variasjoner knyttet til deltagelse og innbyggertall. I 2017 og 2018 søkte Klima Østfold om nettverksmidler fra Miljødirektoratets nye Klimasatsordning til drift av kommunale klimanettverk, der støtten var på kr 25 000 per kommune, og utløste kr 450 000 til Klima Østfold. Det er ventet at denne nettverksstøtten vil gis årlig i en ubestemt tid fremover, men det er ikke endelig stadfestet fra Miljødirektoratet.

Rundt kr 900 000 er bundet opp i koordinatorstillingen, mens resterende midler er blitt brukt som egenandel i søknader om tiltak, og som finansiering av blant annet klima- og energiregnskap for kommunene, energikalkulator for bolig (Energiportalen) og fra 2016: 20 % av stillingen til en kommunikasjonsrådgiver.

Siden oppstarten har Klima Østfold vært med å utløse over 49 millioner kroner i prosjektmidler fra blant annet Interreg, Klimasats, Enova, Skjønnsmidler fra Fylkesmannen og Forskningsrådet. Dette er midler som i andre rekke er blitt omsatt til aktiviteter og tiltak i kommunene i Østfold, eller i noen tilfeller i større regioner ettersom noen av prosjektene er samarbeid i større geografiske regioner enn Østfold, som Follo og Fyrbodalen i Sverige, eller Oslofjordregionen. Det er ingen grunn til å tro at det vil være færre muligheter for ekstern støtte til aktiviteter og tiltak de kommende årene.

Medlemsfinansieringen nå er et fastbeløp på kr 20 000 per kommune-administrasjon pluss et tillegg på kr 1,5 per innbygger. Nytteverdien i et slikt samarbeid vil ikke kun være basert på kommunestørrelse, men basert på egen innsats i Klima Østfold. Totalbeløpet fra kommunene vil kunne bli om lag kr 800 000 dersom alle kommuner deltar. Østfold fylkeskommune har Klima Østfold som et prioritert område i sin økonomiplan for 2018-2021.

Kommende kommunesammenslåinger gjør det naturlig å revurdere modellen for medlemsavgift og det vil komme en sak på dette i Klimarådet for 2019 da det på Klimarådet i 2018 ble framlagt et forslag til en trappetrinnsmodell. Det er et mål at det samlede beløpet fra deltakende medlemmer opprettholdes og at det skal være en balanse mellom fastbeløp og innbyggerbeløp.

Oppsigelse av avtalen

Avtalen kan sies opp av partene med ett års varsel per 1. november.

Klima Østfold rolle

Klima Østfold har som formål å være et verktøy for kommunene til å få gjennomført klima- og energitiltak, men skal ikke overta kommunenes ansvar for å gjennomføre tiltak og nå klimamålene. Rollen har vært og vil være:

- Koordinere klima- og energiarbeid i fylket for å styrke gjennomføringen av kommunenes vedtatte politikk
- Tilrettelegge for samarbeid og deling av erfaring mellom partene
 - Mobilisere økte ressurser til tiltak gjennom søknader til tilskuddsprogrammer nasjonalt og internasjonalt
 - Kompetanseheving og informasjonsspredning hos partene og i Østfoldsamfunnet.
 - Kvalitetssikre og følge opp tiltak ut fra potensial for reduksjon av klimagassutslipp
 - Utvikle relevante indikatorer og utarbeide klimaregnskap for kommunene for å måle utviklingen over tid

Gjennom disse funksjonene bidrar nettverket til en styrking av det kommunale klima- og energiarbeidet, sammenliknet med om man jobbet hver for seg.

Alle aktiviteter og tiltak i Klima Østfold er basert på vedtak i Klimarådet og utarbeidelse av tiltakspakker som tilbys til samtlige deltagende kommuner på samme måte. Man er avhengig av at kommuner benytter seg av aktivitetene og tilbudene som utarbeides. Til enkelte tiltak kreves egenandel eller at kommunen selv står for investeringer som Klima Østfold tilrettelegger for. Det er sjelden alle kommuner deltar på alt, men det er ingen begrensning på deltagelse fra kommunene.

I vedlegg 2 gis eksempler på gjennomførte aktiviteter i regi av Klima Østfold siden oppstarten i 2012.

Videre arbeid i Klima Østfold

Klima Østfold-samarbeidets første seks år har vært basert på felles temaer og problemstillinger identifisert i kommunenes klima- og energiplaner og fylkeskommunens fylkesplan og handlingsprogram for klima og energi. Mange av kommunene og fylkeskommunen arbeider nå med å rullere sine klima- og energiplaner og gjennom Klima Østfold gjennomføres en felles *prosess* for rulleringen. Denne aktiviteten har preget nå Klima Østfold sitt arbeid, samtidig som pågående prosjekter gjennomføres.

Videre arbeid i Klima Østfold vil innebære blant annet:

- Felles prosess for kommunenes rullering av klima og energiplaner, som beskrevet over
 - Som en del av dette: utarbeide indikatorer og revitalisere Klimagassregnskap, samt datainnhenting for å bedre Klima Østfold og kommunenes styringsverktøy.
- Besøk fra sekretariat hos hver kommune og mulighet for nærmere samarbeid med kommunenes ledelse
- Gjennomføring av prosjekter:
 - Uttesting av Fossilfrie maskiner (Klimasatsfinansiert, sammen med fylker rundt Oslofjorden og Energigjenvinningsetaten i Oslo)
 - Fossilfri 2030/Hela gröna vägen): Promotering av fossilfrie transportløsninger på

- arrangementer, rekruttere næringsliv (Interreg-finansiert)
- Elysykkelutlån via bibliotek (Klimasatsfinansiert)
- Klimasmart landbruk Østfold: Kursing av bønder (Klimasatsfinansiert)
- Massivtre – merkostnader i prosjektering av konkrete bygg, samt spre erfaringer fra disse til alle kommunene (Klimasatsfinansiert)
- Erfaringsdeling og kompetanseheving om offentlige Anskaffelser av bl.a. kjøretøy og maskiner (gjennom Klimasats-søknad)
- Grønne uker/mobilisering for fossilfrie husholdninger og for fossilfrie Små- og mellomstore bedrifter: Kunnskapsbygging om høykvalitets alternativer til fossil oppvarming og fossilfri transport
- Eiendomsgruppe – samlinger og kompetansedeling
- Klima- og energitiltak i vann og avløp
- Temasamling(er):
 - Tilrettelegging gjennom ulike planer
 - Klimahensyn og fremme av klimaløsninger gjennom offentlige anskaffelser
- Kommunikasjonsaktiviteter – innad og utad via Facebook, boligkalkulator/Energiportalen, hjemmeside og twitter.

Vurdering

Klima Østfold er et nettverk med mye kompetanse og ressurser som styrker kommunenes gjennomføringsevne og kapasitet på vedtatte satsningsområder innen energi og klima, samt stor betydning for samarbeid og erfaringsdeling på tvers av kommunene.

Aremark kommune har her en god mulighet til å arbeide i fellesskap om klima- og energispørsmål.

En deltakelse i Klima Østfold innebærer en direkte kostnad på kr 10 000,- for 2019. Det vil bli vedtatt ny finansieringsmodell på Klimarådet i 2019 som blir gjeldende fra og med 2020 for å dekke opp grunnfinansieringen i forbindelse med kommunesammenslåingen. Det foreligger et forslag på en trappetrinnmodell i forhold til antall innbyggere i kommunen. For kommuner under 5 500 innbyggere er det foreslått en kontingent på kr 31 000,-. I tillegg kommer personressursene og midlene kommunen må stille til disposisjon for å investere i utvalgte tiltak og gjennomføre aktuelle aktiviteter, samt kommunens kontaktperson inn i nettverket, klimakontakten.

Rådmannen ønsker at Aremark kommune skal være en del av Klima Østfold sitt nettverk innen klima- og energispørsmål. Dette gjelder Aremarks omdømme vedrørende arbeidet med disse spørsmålene, samt at kommunen vil få tilført kompetanse og ressurser på dette området. Motsatt vei er det positivt for nettverket at alle kommuner er med. Dette viser anerkjennelse til Klima Østfold og den jobben som gjøres og at en står samlet om å gjøre en innsats på dette området.

Rådmannens innstilling

1. Aremark kommune ønsker å melde seg inn i Klima Østfold fra og med 2019.
2. Medlemskontingenten på kr. 10 000,- for 2019 dekkes over driftsbudsjettet, og for 2020 innarbeides denne i rådmannens budsjettforslag.

Samarbeidsavtale

Mellom Østfold fylkeskommune, Fylkesmannen i Østfold, Askim kommune, Eidsberg kommune, Fredrikstad kommune, Halden kommune, Hobøl kommune, Hvaler kommune, Marker kommune, Moss kommune, Rakkestad kommune, Rygge kommune, Råde kommune, Rømskog kommune, Sarpsborg kommune, Skiptvet kommune, Spydeberg kommune, Trøgstad kommune og Våler kommune vedrørende videreføring av Klima Østfold-samarbeidet.

1. Forankring og varighet

Klima Østfold-samarbeidet er forankret i Fylkesplanen, kommunale klima- og energiplaner, kommuneplaner samt kommunale enkeltvedtak. Klima Østfold ble etablert 29.02.2012 for tre år og vedtatt videreført fra 01.01.2015 til 31.12.2017. Klima Østfold videreføres med dette fra 01.01.2018 til 31.12.2022. Neste videreføring av Klima Østfold vurderes innen 31.12.2022 basert på erfaringene som gjøres. Ved kommunesammenslåing vil medlemskap gjelde ny kommune med mindre avtalen sies opp.

2. Formål

Formålet med samarbeidet er å styrke grunnlaget for å oppnå partenes egne vedtatte klimamål. Østfold vil bidra til å nå Parisavtalens ambisjoner om å begrense temperaturstigningen til godt under 2°C, helst under 1,5°C, sammenliknet med førindustriell tid. Klima Østfold vil bidra til at de nasjonale klimamålene nås.

Klima Østfold skal være et verktøy for planlegging og gjennomføring av tiltak for reduksjon av klimagassutslipp og energiforbruk. Det skal samarbeides om prosjekter og tiltak som er forenlig med kommunenes klima- og energiplaner, samt andre kommunale planer. Arbeidet organiseres gjennom en årlig handlingsplan for Klima Østfold-samarbeidet.

Klima Østfold skal ikke være en erstatning for kommunalt klima- og energiarbeid, men en styrking og ressurs for partnernes egen måloppnåelse.

3. Nettverkets rolle

Klima Østfolds rolle er å øke gjennomføringsevnen for klima- og energiltak gjennom å:

- Koordinere klima- og energiarbeid i fylket for å styrke gjennomføringen av kommunenes vedtatte politikk
- Tilrettelegge for samarbeid og deling av erfaring mellom partene
- Mobilisere økte ressurser til tiltak gjennom søknader til tilskudsprogrammer nasjonalt og internasjonalt
- Kompetanseheving og informasjonsspredning hos partene og i Østfoldsamfunnet.
- Kvalitetssikre og følge opp tiltak ut fra potensial for reduksjon av klimagassutslipp
- Utvikle relevante indikatorer og utarbeide klimaregnskap for kommunene for å måle oppfølgingen av klimaplanene over korte og lengre perioder
- Utvikle relevante indikatorer og utarbeide klimaregnskap for kommunene for å måle utviklingen over tid

4. Overordnet ansvar, eierskap og økonomi

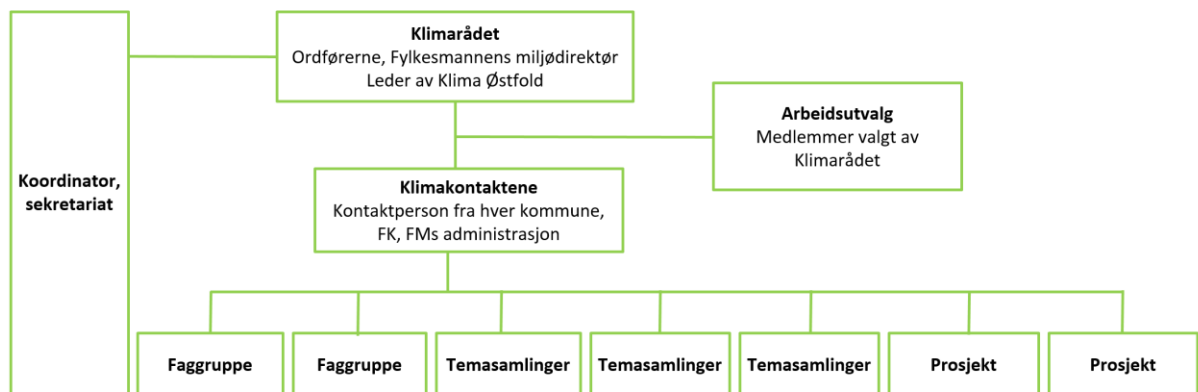
Fylkeskommunen har det formelle ansvaret for Klima Østfold-samarbeidet og for tilsetting av koordinator og eventuelt prosjektmedarbeidere. Gjennomføringen er imidlertid basert på et partnerskap, der partnerne skal være likeverdige med hensyn til styring, utvikling og gjennomføring. Fylkeskommunens og kommunenes deltakelse er forankret i fylkestings- og kommunestyrevedtak.

Forpliktelser

- Østfold fylkeskommune bidrar med kontorfasiliteter og et årlig beløp til drift av Klima Østfold tilsvarende det som deltagende kommuner bidrar med i sum, begrenset oppad til kr 820 000.
- Hver kommune bidrar med et årlig beløp til drift av Klima Østfold tilsvarende kr 20 000,- pluss kr 1,50 per innbygger. Pris justeres årlig i henhold til innbyggertall
- Klimarådet har anledning til å foreslå endring av prisgrunnlaget overfor deltakerne.
- Alle parter har en oppnevnt klimakontakt som deltar i nettverkets administrative gruppe.

5. Organisering

Nettverket har følgende organisering:

- **Klimarådet** er øverste organ for Klima Østfold og vedtar årlig handlingsplan og budsjett. Klimarådet skal bestå av fylkesordfører og ordførere fra de deltagende kommunene samt representant for fylkesmannen. Klimarådet skal arbeide for realistiske løsninger og tilstrebe konsensusløsninger. Klimarådet velger en leder og kan velge et **Arbeidsutvalg** som møtes mellom Klimarådsmøtene.
 - Klimarådet møtes hvert år, tidligst mulig og senest innen utgangen av første kvartal for å vedta budsjett og handlingsplan, samt godkjenne regnskap og årsrapport fra foregående år.
- **Klimakontaktene - administrativ gruppe** - består av en fast kontaktperson fra administrasjonen til hver av partene. Gruppen har ansvaret for det faglige arbeidet i nettverket. Klimakontaktene bidrar til utforming av handlingsplan og budsjett, og er

pådrivere for at aktuelle aktiviteter i planen følges opp i sin kommune. Utover dette deltar kommunen i de faggruppene og prosjektene som er forenlig med kommunens vedtatte politikk.

- **Koordinator** organiserer det daglige arbeidet i Klima Østfold og legger til rette for arbeidet i Klimarådet, Arbeidsutvalget, Klimakontaktene, faggrupper og prosjekter. Koordinator er også pådriver i prosesser og aktiviteter definert i nettverkets handlingsplan. Koordinator holder Klimakontaktene og Arbeidsutvalg orientert om arbeidet.
- **Faggruppene** er selvstendige grupper som opprettes i tråd med handlingsplanen – eller når det oppstår et ønske blant partene om å jobbe med egne tema.
- **Temasamlinger og prosjekter**
Der det er hensiktsmessig organiseres temasamlinger rettet mot fagfolk i kommunene, fremfor faggrupper. I tillegg jobbes det med aktiviteter gjennom eksternt finansierte prosjekter, der klimakontaktene ofte vil være bindeleddet ut til relevante personer i kommunene.

6. Oppsigelse

Forpliktelser i henhold til denne avtalen begynner å løpe fra signeringsdato. Avtalen gjelder t.o.m. 31.12.2022. Avtalen kan sies opp av partene med ett års varsel per 1. november.

Partene er innforstått med at lovendringer eller endrede driftsforutsetninger kan føre til at avtalen må reforhandles.

Vedlegg 2 - Eksempler på aktiviteter i Klima Østfold fra oppstart til i dag

- Arena for klimakontaktens kontinuerlige oppbygging av kompetanse knyttet til klimareducerende tiltak, samt erfaringsutveksling (pågår)
- Abonnerer på energikalkulator for boliger som er gratis for Østfoldinnbyggere: klimaostfold.no/energiportalen/ (pågår)
- Enøk-kvelder med råd om energiomlegging i boliger har vært arrangert i en rekke kommuner (skal videreutvikles og videreføres)
- Felles rammeavtale for elsykler til tjenestesykler og elsykler til utlån for publikum på en del Østfoldbibliotek (pågår)
- Utarbeidet felles mal for strategi for ladeinfrastruktur
- Felles rammeavtale for innkjøp av nær 400 ladestolper for elbil. Klima Østfold mottok Zeroprisen årets klimatiltak i 2014 for dette og strategiarbeidet. (Rammeavtale fortsatt gjeldende)
- Uttesting av elbiler i ulike kommunale etater (Over 384 kommunalt ansatte fikk teste)
- Uttesting av fossilfrie maskiner i kommunale etater (pågår)
- Energianalyse og energimerking, kommunale bygg som grunnlag for tiltak
- Energirådgivertjenester der hver kommune fikk 25 timer dekket til å sette i gang arbeidet.
- Klimagassregnskap over kommunenes egen virksomhet, inkludert indirekte utslipp (utslipp som skjer andre steder enn i Østfold som følge av kommunenes forbruk). Inndataene er Kostra-tall. Noen kommuner har supplert med reelle energi- og drivstofftall og har dermed fått mer presise regnskap.
- Kursing av bønder og agronomelever om energieffektive og klimasmarte tiltak (Prosjektperiode 1 gjennomført. Del 2 pågår)

PS 20/19 Orienteringer

PS 21/19 Grunngitte spørsmål etter § 20 i reglement for utvalg

PS 22/19 Forespørsler